

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági naplajp.

Előfizetési árak: Itelyben házhoz hordva 1 hónap 1 K.  
Egyes szám 4 fillér. Vidékre, postán 1 hónap 1-50 K.  
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Hunyjuk be

a szemünket egy pillanatra és vonultasuk el a dolgokat, az eseményeket, a neveket, amiken a hadüzenet óta átmentünk. A belgrádi ultimátum, tíz ország keresztettedd hadüzenetei, a nyugati és keleti barbárságok, Lemberg, Lüttich, Brüsszel, Löwen, Antwerpen, Stein tábornok, a klasszikus irányú főszállásmester, a francia kormánynak Bordeauxba való költözése, Varsó fenyegetett napjai, Valjevo, a belgrádi két dátum és még jóval előbb a mazurk tavak, Hindenburg, Boroevics, az entente hadaiban szolgáló gyarmati emberevők, a színes fenevadak, a német tengeralattjárók csodatettel, az egykor kigúnyolt, de most oly rettegett tisztességhez jutott Zeppelin, drága magyar véreink hőscsokkedetel, egy országot vesztett király, lövészárkok, lövészárkok és mindenütt lövészárkok, mennyi sok történt, még semmi be nem fejeztetett és a halál úgy lóg fölöttünk, mint egy a levegőben felejtett gesztus. Öröm, semmi nem ért bennünket ebben az esztendőben, melynek a vignettája: 1914.

Nem tudom, megérthető ez mások számára is, vagy csak belső tolvajnyelven beszélek, ha azt mondom, hogy az 1914-iki esztendőnek rám gyakorolt leg-erősebb impressziója ez: Az 1914-ik esztendő nem ért véget. Nem is volt esztendő. Egyáltalában nem volt reguláris valami, olyanféle volt valami az esztendők közt, mint a ritka február 29-ike a napok között. Valahogy szabálytalanul kezdődött és véget sem ért. Más esztendők elmulasztott borzalmait hordozta magában és csak ezután eljövendő esztendőnek (vagy esztendőknek?) adott izt. És nem volt önálló időegység ez az esztendő, amelylyel más esztendőknek tartoztunk, azoknak, amelyek már elmultak és azoknak is, melyek csak ezután lesznek eljövendők.

Még nem tudjuk megmérni, hogy mi és mennyi az, ami eddig történt. És még gyakran most sem tudjuk elhinni, — egyáltalán képtelenek vagyunk arra, hogy felfogjuk, — nem tudjuk elhinni, hogy mindezt átértük, mi éltük át és éppen mi. Miért éppen mi, mikor anynyian mások belepustultak és egyáltalán ameddig tart ami kiválasztottságunk, meddigre érvényes a mi szerencsénk. Már hatodik hónapjában vagyunk az eseményeknek és mégis gyakran teszünk még gyermekes, de mostanában nagyon érthető kísérletet, megtapintjuk magunkat, igaz-e mindaz, ami most történik és nem álmodunk-e, csuf, rossz, gonosz álmot, melynek végre is el kell mulnia.

Es el fog mulni minden. Mindennek el is kell mulnia, álmoknak, valóságnak egyaránt, (és itt most ne gondoljunk

arra a legszűkebb határra, amely e két fiziológiai állapotot elválasztja vagy egymáshoz érteti, szóval, ami e két állapot között van. Minden elmúlik és mindenre következik valami. Ami következik — az

a jövendő. E felmérhetetlen valmit, a jövendő pedig csak az istenek tudhatják előre. Embert itt csak egy illet meg: félni. S ezért aggódo hódolattal köszöntjük a jövőt, az 1915-iki esztendőt.

## A világháború.

### Harc Varsóért.

Berlin. Az Esti jelenti: A Visztula jobb partján és a Pilica mentén rendkívül heves harcok fejlődtek ki. Elkeseredett küzdelem után az orosz csapatok északi irányban megkezdték a visszavonulást.

Koppenhága. Az Esti Ujságnak jelentik: A Bzura szakaszon, azonkívül a Rawka és a Pilica mentén hallatlanul erős harcok folynak. A Bzura folyót a németek több heti véres harc után birtokukba kerítették és most már a folyó Varsó felé eső partjától támadják az oroszok hadállásait. Ennek óriási jelentősége lesz a bekövetkező harcokban, mert a Bzura csupán 40 kilométernyire van Varsótól s ha a Bzura mögé szorított orosz sereget sikerül kiverni állásából, akkor a német csapatok egy nap alatt Varsóig masírozhatnak. A Rawka és a Pilica vidékén a szövetséges csapatok szintén hatalmas offenzívát fejtettek ki s a német seregek az osztrák-magyar csapatokkal vállvetve délfelől óriási lépésekkel törtek előre északi irányban.

Koppenhága. Orosz lapok jelentése szerint a német repülőgépek naponta számos bombát dobtak Varsóra. A bombák nagy kárt okoztak.

### Vilnát megerősítik.

Stockholm. Vilnát, amely Orosz-Lengyelország egyik katonailag legfontosabb városa, az orosz hadvezetőség várszerűen megerősíti. Erre az elhatározásra a német hadsereg villámgyors előhaladása adott okot. Vilna megerősítéséből arra kell következtetni, hogy az orosz hadvezetőség elkészült arra is, hogy a német csapatok beveszik Varsót.

### A kárpáti harcok.

Budapest. Az Esti Ujság jelenti: Az ungi csapatok már átlépték a menekülő oroszok nyomában az uzsoki hágót s most már osztrák területen üldözik a futó ellenséget. Mármárosban és Beregmegyében harcoló csapataink szintén visszaszorították az ellenséget s most már csak napok kérdése, hogy az orosz csapatokat véglegesen kiverjék. Az uzsoki szorostól nyugatra a Kárpátok vonala teljesen a mi birtokunkban van s csapataink mindenütt Galíciai földön harcolnak az ellenséggel.

### A psezmii hős.

Berlin. A hadsereg rendeleti közlönye beszámol arról, hogy Vittmann altábornagyot, a psezmii diadal hőst tábornokká nevezték ki.

### Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos. A Kárpátokban és Bukovinában tovább folynak a harcok, ezek tegnap nem változtatták meg a helyzetet. A Biala-szakaszon Tarnowtól délre az ellenségnek a nap folyamán és éjszaka ismételt támadásait súlyos veszteséget okozva, visszavertük. Csapataink ez alkalommal kétezer orosz elfogtak és hat géppuskát zsákmányoltak. A Visztulától északra tartós, erős köd akadályozza a harci tevékenységet, ennél fogva itt részben nyugalom volt, részben kisebb előrehaladást tettünk. A déli hadszíntéren semmi sem történt. Höfer altábornagy.

### A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelenti: Nyugati hadszíntér. Neuportnál semmi jelentősebb esemény sem fordult elő. Az ellenséges tüzéség által tökéletesen összelőtt St. George malom visszafoglalásától az ottani magas vizállás miatt eltekintettünk. Bethunenél a csatornától délre elfoglaltunk az angoloktól egy lövészárkot. Az Argonneokban támadásaink előbbre haladtak s ismét négyszáz hadifogoly, hat géppuska, négy aknavető és számos más fegyver és lőszer került kezünkre. Egy St. Mihieltől északnyugatra, Lahaemeixnél lévő francia tábornok felgyújtottunk. A Filreynél és Sennheimtől nyugatra ellenünk intézett támadásokat, amelyek tegnap megisméllődtek, mind visszavertük.

Keleti hadszíntér. Keletporoszországi határon és Lengyelországban a helyzet változatlan maradt. Az erős köd akadályozza a hadműveleteket. A legfőbb hadvezetőség.

### A nyugati harctér.

Berlin. Rheimsét egyre fokozódó heveséggel bombázza a német nehéz tüzéség. A város nagy része romba dőlt. Dünkirchent számos német repülőgép bombázta. A flandriai harctéren a német csapatok helyzete változatlanul kedvező. Úgy itt, mint az argonneokban a német csapatok előrehatoltak és több ellenséges lövészárkot elfoglaltak.

### A Formidable halottai.

Berlin. Újabb jelentések szerint a Formidable legénységéből csupán 71 embert sikerült megmenteni, a többi a hullámokba veszett. Az angol hadihajót a jelek szerint egy német tengeralattí naszád súlyesztette el.

## A megrettent Albion.

Amsterdam, Sunderland, Hartlepool, Middlesbrough, Scarborough, Bridlington, Hornsea, Hull és Mablethorpe környékéről tömegesen menekül a lakosság az ország belsejébe. Leírhatatlan a parti városok kétségbeesése. Mindenki a német hajók támadásától és a Zeppelinek megjelenésétől retteg.

## Az angolok a japán segítségért.

London. A Times kifejti, hogy a japán segítség rendkívül fölfrissítő hatással lenne az entente teljesen kimerült csapataira, s ezért Indokínát föltétlenül oda kell adni kárpótlásul Japánnak. (A ravaszul nagy-lelkű angol már csak azért se sajnálja Indokínát a japánoktól, mert ez — francia gyarmat. Vajjon mikor ébrednek a franciák a haszonleső brit kétszínűség tudatára?)

Használjunk hadisegély-bélyegeket!  
Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

## Ejnye!

A háboru nagyon mostohán bánt el Kanizsán a kulturával. Azaz talán ne is okoljuk a háborut, hiszen a szellemi táplálkozás után sönhase vágyódtak tulságosan a nagykanizsaiak. A mozik, a jégpálya, a korzó, a napi elfoglaltság, az időnként ellátogató moziszekecskek és obszkurusz kabaré-társulatok, a tennisz s ha itt volt a szintársulat, akkor a párisi malacságok és a jelmez-es operettek nagy általánosságban teljesen kielégítették a kanizsai igényeket. Más egyébre, ami a kultüresemények látszatával bírt, csak immel-ámmal, nagy ritkán s köteles illendőségből vetemedünk. Az újságot elolvassuk, de mást alig. Miattunk irháják a legokosabb könyveket, a legmélyebb regényeket és a legszebb verseket. Kell a kutyának. Bizonyos vagyok abban, hogy a Nagykanizsán egy év alatt eladott könyvek árából semmiesetre se telnék ki akármelyik uriaszony évi kalapbúdzsége. Természetesen az iskolakönyveket nem számítottam. A zenéből csak a cigány- és a katonazenét kívánjuk, de ezeket se nagyon. A kultur dolgokkal szemben valami hallatlan lustaság és indolencia jellemzett mindig bennünket. S hogy mennyire utáltuk azt a kulturát, amely már nem a testi jólétet, hanem a szellemi épülést célozza: az épen a háboru óta mutatkozik meg a maganyers valóságában. Alighogy a háboru kitört, a kanizsaiak, akik békében is csak kinnal turték a szellemi produkciókat, mint egy ember, azonnal a helyzet magaslatára emelkedtek s „az idén nem rendezünk semmit” fölkiáltással s nagy, nagy megkönnyebbüléssel állapotok meg abban, hogy az idet telet szellemileg keresztül alusszák. Szép álmokat.

Civil emberek itt is, ott is méltatlankodva panaszojják, hogy akadnak oly közös katonatisztek, akik a kávéházban nem állanak föl, amikor a cigányoka Himnuszt huzzák. A kérdés mindenestre kégyes s hogy jogos-e a panasz, azt nehéz lenne eldönteni. Mindenekelőtt borzasztóan helytelen dolognak tartom, hogy a cigányok egyáltalán huzzák a kávé-

házban a Himnuszt, a Gotterhaltet és a Wacht am Rheint. Mert a háboru első napjaiban, amikor a hazafias lelkesedés első, szent és mámoros lobogása lángolt föl, amikor a katonaság és a polgárság egymásra találásában egy titáni testvériesülés ülte a diadalát, amikor a kávéházakban is valóban csinálták egy kicsit a történetet: akkor okkal és szívvel való volt a kávéházakban a nemzeti dalok frenetikus ünneplése. De ma már hétköznapunk lett a háboru s a kávéház visszaesett profán rendeltetésébe. S ezért aki lelkesedni akar, az ne menjen a kávéházba, ahol a jelenlevők nagy tömege tán épen nincs lelkes hangulatban. A kávéosoktól nagyon tiszteletreméltó ötlet lenne, ha a cigányságot eltiltanák a hazafiságtól. Ezzel sok lealacsonyítástól kímélnék meg fölszentelt nemzeti dalainkat. S a tisztok, akik nem állnak föl? . . . Hát mennyien vannak polgáremberek, akik kedvellenül és nagyon nem szívesen kelnek föl a helyükről, ha a Himnuszt megzendül. Sokan akadnak, akik nem röstellik bevallani, hogy unják már a komédiát. S igazuk van. A Himnuszt, szent, ünnepi imádság s nem profán, mindennapi kenyér. A Himnuszt jelentőségét nem szabad azzal koptatni, hogy kávéházi nótát csinálunk belőle. A kávéházban ma nagyon sok gonddal, bajjal, gyásszal is mennek az emberek, a cigány parancsszavára pedig nem lehet egyszerre a lelkesedésbe csapni át. Am kétségtelen, hogy ha már mégis huzzák a Himnuszt és minden polgárember föláll, akkor a katonatiszteknek is kötelességük ugyan így cselekedni.

## HIRESK.

### Az Emden balladája.

Mint könnyű szárnyon a szürke. sirály,  
Szállt vészbe, viharba. Hahó!  
Ismerte a déli s az északi táj,  
A hullámokon ő volt a király,  
Az Emden, a fürge hajó,  
Villámszélű, röpke hajó.

Rémhíre járta a sós vizeket  
És nem rege volt, de való.  
Az ágyuszóért csellel fizetett,  
Sós sírba feküdt, kire tört kivetett  
Az Emden, a játszi hajó,  
A csalfa, boszorkahajó.

És tudta a brit: ha ércetorka dalol,  
Árbóc szakad, hörg a haló,  
A borda acélja a habba hajol  
S véres a hullám fodra, ahol  
Felbukkan a szürnyű hajó,  
Halálszélű, szörnyű hajó.

De jaj! India kéklő partjainál  
Elérte a vesztet adó  
Sors őt is. Történ a mélyre leszáll,  
S most vízi virág nő fölőbe, korál  
S vár csöndben a néma hajó,  
Bús ronccsal a néma hajó.

Vár s csak ha az árnyak éjjele jó,  
S a vizre köd ül le fakó,  
Jön olykor a mélyből ujra el ő  
S a bus ködökön, mint rém tör. elő  
Az Emden, a lentli hajó,  
A ködfalu, siri hajó.

S lidérc ül meg a brit sziveket.  
Mert vészbe, viharba, hahó,  
Száz árbóca reng, száz kéménye mered  
S zord árnyal szántja a vad vizeket  
Az Emden, az éji hajó,  
A rémtell, siri hajó.

Kállay Miklós.

Az újév. Nahát az, ujesztendő nem igen vett tudomást a háboruról. Szilveszter estéjén a kávéházak épen úgy megteltek zsufolásig és rogyásig, mint tavaly. A lámpákat épen úgy leoltották éjjélkor, a kis malacok épen úgy visítotak s a főpincér épen úgy átnyujtotta az olcsó zsebnaptárt vagy levéltárcát, mint

1913-ban s mi is épen úgy kifizettük a figyelmességért járó honoráriumot. Azután reggelig mulattak, egész nap boldog újévet kívánt mindenki, — sajnos azok is, akik az újévet üzleti vállalkozásnak tekintik. Fizettünk mint a köles, egész nap és este szegényen, de boldogan ültünk be újból a kávéházba, hogy megmaradt filléreinktől is szerencsésen megszabaduljunk. Egy szóval megint gyönyörű volt az újév. Boldog újévet kívánunk mindközönségesen.

Kanizsa István orosz fogságban. Lapunk volt szerkesztője, Kanizsa (dr. Strém) István hónapokkal ezelőt utazott el az orosz harctérre, mint a 20. honvédegyalozezred kadéje. Eleinte írt a harctérről néhány levelet hozzátartozóinak és barátainak, azután teljesen elmaradtak a levelei s hat héten át semmiféle életjelt nem adott magáról. Családjának kétségbeesése napról-napra növekedett, annál is inkább, mert a harctérről hazatérő, sebesült honvédek olyasmit is rebesgettek, hogy a kadett ur elesett. A kétségbeesett család mindenütt érdeklődött, de sehol nem tudtak feleletet kapni. Végre a Vörös Kereszt-tudakozódó azt válaszolta, hogy a kadett megsebesült, de hollétéről mit sem tudnak. December 31-én végre, hat heti hallgatás után megérkezett Kanizsa német nyelvű levele Kievből. A levél dec. 4-ről kelt. Kanizsa azt írja, hogy könnyű sebesüléssel orosz fogságba került és Kievbé hozták, ahol jól bánnak vele. Főlggyulása után Szibériába viszik a többi sebesült tiszttel együtt.

A kaszinó szilvesztere. Mennyi várakozás, remény, ambíció, jókedv és készülődés fűződött minden esztendőben a Kaszinó szilveszterestjéhez. Estélyi ruhás, ragyogó hölgyek, frakkos, ingmelles urak hullámzó sokasága, pajzán jókedv, sziporkázó szellemesség, határtalan vidámság, mámoros zene, durrogó pezsgős üvegek, táncoló párok megrészegetett örvénye . . . egy felejthetetlenül szép és vigéjjel: ez volt tavaly a kaszinó szilvesztere. Bezzeg az idén szomorú csend honolt a tágas termekben, ahol most szenvedő sebesülteket ápolnak a Vöröskereszt irgalmas szívű hölgyei. Ilyen volt a Kaszinó szilvesztere 1914. utolsó éjszakáján.

A harctérre ment a férje után. A hitvesi hűségnek és ragaszkodásnak gyönyörű példáját adta egy nagykanizsai asszony. Mayer Klótilid, akinek nagyforgalmu és általános kedvelt mosóműhelye van, még évekkkel ezelőtt házasságra lépett Varga Nándor Iparossal, aki azután társként segédkezett neki az üzlet vezetésében. A szerető házastársak boldogságának zavartalan, tiszta egére az első felhőket a háboru kitörése hozta. A házaspárnak szét kellett válnia. Varga bevonult az ezredéhez s hónapok óta részt vett délen a diadalmas harcokban és most legutóbb a visszavonulásban is. Varga ezidőszerint Boszniában van s ez érlette meg a feleségében azt a gondolatot, hogy meglátogatta hős urát. Nem sokat habozott, megszerzte a szükséges iratokat, üzletét kipróbált embereire bizta s már el is utazott. Ismerős körében most aggodalmas nyugtalansággal várják, hogy milyen eredménye lesz a derék, hősléklű asszony vállalkozásának.

Egy magyar evezős vaskeresztje. Becske Kálmánt, a Pannonia Evezős Club ismert vezérevezősét, az orosz Lengyelországi harcok folyamán tanúsított bátorságáért a német császár a vaskereszttel tüntette ki.

Négy kis inas tegnap este megszökött Kanizsáról a harctérre induló menetszázaddal. Kis inasok, alig tizenhat, tizenhét évesek, valamennyi most állott az inasgyerekek sovárgott álma, legforróbb vágya: a fölszabadulás előtt.

De nem volt türelmük várni, nem tudták elviselni a gondolatot, hogy ők itthon legyenek, mialatt annyian mások a harctéren véreznék, szenvednek. Érezték a duzzadó erőt fiatal izmukban s elszórták a katonákkal. Nem tanultak semmi harci fortélyt, de azért vitéz harcosok lesznek bizony! Az ég áldása kísérje, oltalmazza és vezérelje vissza a legújabb hőseket, a négy kis inást.

**Foglyszállítás.** Ma délelőtt érdekes mehet költötte föl a kórház sétálókat figyelmét. A Rozgonyi-utcai tartalékkórházból nagy csapat orosz foglyot kísérték a vasúti állomás felé a derék népfőkelők. A foglyok szomorúan, lecsüggesztett fővel haladtak a feltűzött szuro nyok között. Ugyázták sajnálták, hogy el kellett hagyniuk a kórházat, ahol olyan gyöngéd gondossággal ápolták őket. A foglyokat a boldog-asszonyi foglytáborba küldték.

**Önkéntes őrmesterek kinevezése.** Más-kor az egyéves önkénteseknek teljes esztendői kellett leszoigálniuk, amíg hosszú kardhoz, az őrmesteri, a hadapród-jelölti ranghoz eljutot-tak. A háborús világ ebben is gyorsabb tem-pót diktált és a hadsereg most kinevezett új hadapródjelöltjei a megszokott időnek még a felét sem szolgálták le, amikor már elérték e ranghoz. A 48. gyalogezred és a 20. honvéd gyalogezred önkéntesek a napokban befejezték a tiszti-tanfolyamot az esztergomi hadtest-iskolában tegnapelőtt a legtöbbször őrmesterré, hadapród-jelöltté nevezték ki.

**A francia ipari termékek ellen.** Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a fran-ciák kedves orosz szövetségük kedvéért a védetelen magyarok, osztrákok és németek irá-nyában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megeremtelte a visszatorlás gon-dolatát. Magyarországon, de főképpen Buda-pesten minden ellen írtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban ne-veket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szítté mindnyájan elfelejt-tettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevet nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorgó-kat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt ital a technika mányal következtében ma már Magyarországon s különösen Fiumé-ban sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica“ Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógy-célokra is. Az „Adriatica“ borpárlata minden jobb csemegeárú és Malméró üzletben kapható. Az „Adriatica“ fiumei gyógykonyakja azonfe-ül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tete-mesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a fran-ciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

Legcélsebb újévi ajándék egy kato-nai „Roskopf“ óra, ára 5 kor. Ébresztő óra 4 kor. Egyéb alkalmi tárgyak is a legolcsóbban Szívós Antal műórási és látszerésznel szerezhelő be. Üzlet Szarvas szálló épületében.

### Szerkesztői üzenetek.

B. S. Kérés: föl bennünket hétfő délután fél négykor. 1915. Az ujesztendőt egyáltalán nem érdeklik az ön versei. Külömben sem illik mindjárt az első napon ilyen kiméltelenül no-kirontani valakinek.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

## Pozsonyi zenekar!

### Bertók Villi

az újasdi királyi és közkedvelt zenekara

## MAGOCS JÁNOS

hírneves látogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

## „Arany-Szarvas“

kávéházban.

Rendes drak. - Legjobb italok. - Külön erem Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

## Hirdetések felvételnek

„ADRIATICA“  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
FIUME.  
Különlegesség:  
„FIUME COGNAC MEDICINAL“  
(„Fiume“ szőlőgyere különösen gyógyfűt.)

## Fényképész

segéd vagy segédnö kerestetik.

Azonnali belépésre, aki önállóan is tud dolgozni.

**Séllmann Rezső, Kaposvár.**

Fő utca 7. szám.

## URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-utca 4. Tel. 200.

Szombat, vasárnap, január 3. és 4-én

## A zár titka

nagy detektív-színmű 4 felvonásban.

Tanger, természeti kép. Polidor és a nagybátyja, vigjáték. Levélhullás Idején dráma felvonásban. János szórakozik nagyon humoros.

Rendező helyének. Fűtött színház. Buffet.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Egy leány felvételnek

a Váry cukrászdában.

## Kostreinitz Királyforrás

Mohitach mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsav-tartalma a leggazdagabb. Legerősebb szén-savas nátriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőke-lőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, máj-betegségeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos Nouacsh Ignác örökösrel Kostreinitz Postai Podlát, 47725. Páltschach mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

## fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hofe d-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznakat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb árak! ====  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-lér 1. sz.  
Balatón Testvérek átellenében.

# Legolcsóbban

mégis csak HUNGARIA-cipőgyár fióküzletében Erzsébet-tér 21. sz. alatt lehet a legelegánsabb és a legjobb cipőket venni. Hőcipők és sárcipők óriási raktár miatt leszállított árban!

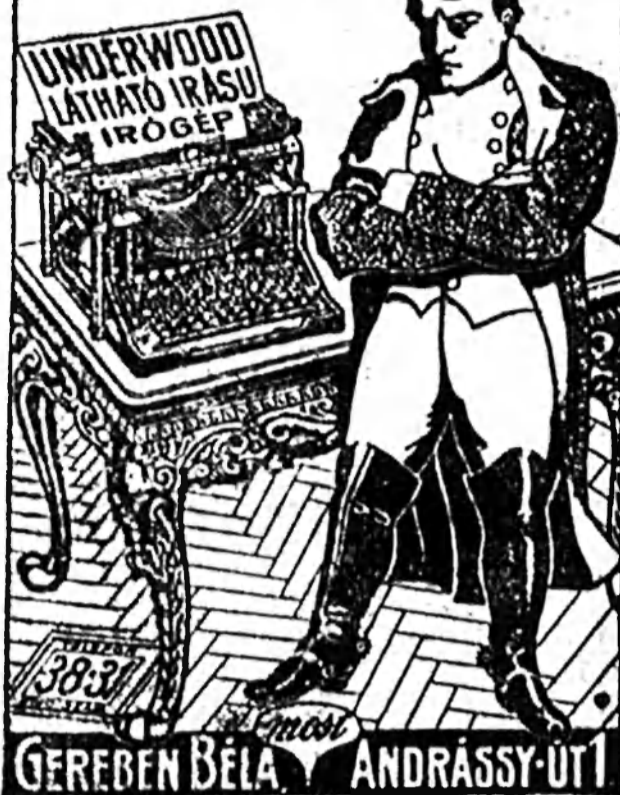
**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

== festő vállalata ==

Nagykanizsa  Magyar-utca 23.**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány ulánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal fölszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 25-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**  
Vezérképviselőt:

(Rétek és szőlők céljaira a lé-  
tező legjobb, a szagtalanított

**Fekál-Trágya**

egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkifünőbb  
**istállótrágyát.**

Használata sokkal keve-  
sebbe kerül minden más  
trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárúsítja:

**Leitner Ödön**

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz 

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben lízihoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér. Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 k.  
Nyilvántartott és hirdetői megállapított árak szerint

Látnyvezet:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Háborus ujságírás.

Százsor megírta már minden magyar lap, hogy a hadakozás azoknak a dolga, akik elmentek a harcterekre és nem azoké, akik itthonmaradtak és szidnak mindenkit. Elsősorban természetesen azt, aki a rossznak látszó, vagy az igazán nem jó híreket hozza, az ujságot. Az a bűne, hogy nem igazat ír és azt vetik szemére, hogy miért nem írja meg az igazat, miért nem tesz szakasztott úgy, mint az angol, a francia meg az orosz ujságírás. Ám azért mi megtudjuk érteni a közönség neuraszténiáját.

— Kétszáz ezer magyar fogoly Szibériában. . .

— Miért nincsenek a kárpátok aláaknázva? Azért mert csak Magyarországot védik. . .

— Majd tudnám én, mit csináljak a Konrád helyén. . .

Hát persze badar beszédek ezek és éppen azért megbocsáthatók, mert nagyon badarak és egy csöpp józansággal elhallgathatók.

Ha minden olyan egyszerű és könnyű volna, ahogy itthon a kályha mellett elgondoljuk, akkor bizonyára úgy is csinálnának mindent. Ám az, ami nekünk külön szubjektív fájdalom, a kozák a Kárpátokban, az egész hadjárat sorsára nem lehet döntő. Németország egy taktikai egység most Ausztriával és Magyarországgal s például Calais sorsa is éppoly fontos Nagykanizsára, mint Münchenre, vagy Karlstuhra nézve. A kárpáti határ csak számunkra fontos.

Az orosz nem mérlegelte külön, hogy most Siankiban állók, tehát osztrák területen, most Bártfán, tehát magyar földön. Neki Ausztria és Magyarország csak egyet jelent: az ellenséget. Ő ennek a területén akar előre jutni s az neki mindegy, Dukla-e az, vagy Bártfa, neki csak az a fontos, hogy egy szorossal, egy faluval, egy várossal előbbre jusson. Amiből pedig az következik, hogy a mi számunkra is csak az fontos: vissza vele Bártfáról Duklára, Dukláról Tarnowba, onnan Varsóba, Kievbe, Novgorodba, ameddig csak lehet.

Ameddig csak lehet. . . Mert a lehetőségekkel számolni kell. A monarchiának ötven millió lakosa van, Moszkovianak százötven millió. Ez, nem nehéz kiszámítani, háromszorannyi. Hát legyen most minálunk is minden ember három ember.

A katona legyen három katona helyett hős, aminthogy az is s az itthonmaradott, noha maga helyett se mindig az, legyen három helyett okos. Gondolkozni szabad, sőt kell is. Bírálni is kell, de majd a maga idejében, majd ha végére

értünk a dolognak, a jó és örvendetes végére, amikor a bírálat se árt már.

Szeretettel üzenjük ezt azoknak akiknek mindig megértő türelemmel hallgat-

juk a zugolódását. Azt üzenjük nekik, hogy megértő türelemmel kell lenni nemcsak az emberek, hanem az események iránt is.

## A világháború.

### A kárpáti harcok.

Stockholm. Egy angol katonai lap a keleti harctérről szóló közleményében megállapítja, hogy az oroszok a Kárpátokban kezdett offenzívával csak a Nyugatgalicia és Krakó ellen indított előnyomulást akarták fedezni és biztosítani. Mivel azonban a Krakó elleni támadás az osztrák-magyar csapatok ellentámadásával Dunajecnél teljesen összeomlott, a kárpáti akció teljesen mellékessé és célját veszítetté lett — tehát az oroszok szempontjából annak nincs többé jelentősége.

### Japán nem segít.

Rotterdam. Tokióból Londonba érkezett jelentések szerint a japán miniszterelnök újból és nyomatékosan kijelentette, hogy egyáltalán nem felel meg a valóságnak az, hogy Japán csapatokat küldött, vagy szándékozik küldeni az európai harcterekre. Az sem igaz, hogy Oroszországot Japán ágyuk és Japán tüzérség segítik. Japán nem adja bérbe magát semmi áron sem és minden erről szóló hír hazugság és rágalom.

### A galíciai harcok.

Bécs. A főhadiszállásról jelentik: Nyugat-Galiciában a leghevesebb harcok vannak folyamatban. Hadállásaink a legkülönösebbek és ezekből az oroszok minden támadási kísérletét megghusítottuk.

Budapest hivatalos. Az ellenség ismételt kísérletei, hogy arcvonalunkat Gorlicétől nyugatra és északnyugatra áttörje az ellenség súlyos veszteségei mellett újból megghusultak. A harcok közben, amelyek az egész napon át folytak, Gorlicétől délre rohammal bevetünk egy magaslatot, amely erős vetélkedés tárgya volt. Egy ellenséges zászlóaljat megsemmisítettünk, egy törzstisztet, négy alantás tisztelet 850 főnyi légénységet elfogtunk és két gépfegyvert zsákmányoltunk. A hadizászmány közt van az ellenségnek egy repülőgépe is, amelyet lelőttünk. Az arcvonal többi részén különös esemény nem történt. Hőfer altábornagy.

### Wilson új békekísérlete.

New-York. Wilson elnök az összes háborus államok amerikai követeivel új konferenciákat kezdett, melyeken minden eszközzel meg fogja kísérelni, hogy a további vérontásnak vége szakadjon és a béketárgyalások meginduljanak.

### Az oroszok kiűzése.

Budapest. A kárpáti harcokról a következőket jelenti a főhadiszállás: Sáros-megyében Fenyvesvölgynél még áll a harc, de itt az orosz offenzíva teljesen megtört, s a helyzet csapatainkra a legkedvezőbb. Kiesvölgynél az oroszok nagyobb támadását visszavertük és itt őket lényeges visszavonulásra kényszerítettük. Beregben az oroszok ismét az egész vonalon visszavonulóban vannak. Ung-megyében az időjárás igen megnehezíti a harcokat, melyek itt is mindjobban javunkra fejlődnek.

### Amerika és Anglia.

London. A Reuter ügynökség jelenti, hogy Anglia legközelebb megadja választ az ismert amerikai jegyzékre, mely az angol tengeri utonállásokért kívánt elégtételt. Az angol válasz a legösszintébb barátság hangján lesz szerkesztve.

### Uj német csapatelhelyezések.

Rotterdam. A Times jelentése szerint a németek a Hindenburg vezérlete alatt álló hadseregtől, mely már Varsót fenyegeti, a legutóbbi napokban hat hadtestet a franciaországi harctérre küldtek.

### A vagyonafoztott Kedive.

Konstantinápoly. Amit az angolok az általános emberi tisztesség nevében heteken át vonakodtak megcselekedni, most mégis megtették. Az általuk detronizált egyiptomi alkirálynak, Abbas Hilminek vagyonát, mert nem akarta hazáját és hitét elárulni, elkobozták.

### A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelenti: Nyugati hadszíntér. Westende előtt tegnap délben torpedónaszádóktól kísért néhány ellenséges hajó jelent meg, amelyek azonban nem tüzeltek. Az egész nyugati arcvonalon tüzérségi harcok folytak. Ellenséges gyalogsági támadás csak Sant Menehouldtól északnyugatra történt, ezt a franciák súlyos vesztesége mellett visszaverték.

Keleti hadszíntér. Keletporoszországban és Lengyelország északi részében nincs változás. Lengyelországban a Visztulától nyugatra csapatainknak több nap kemény küzdelem után sikerült az orosz főhadiszállásnak különösen jól megerősített támaszpontját, Borzymowot elfoglalni. Eközben egyezer oroszot foglyul ejtettünk és hat géppuskát zsákmányoltunk. Három éjjel támadásban kísérelték meg az oro-

szok Borzynow visszafoglalását, de támadásait visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedtek. A Rawkától keletre is támadásunk lassan előbbre jutott. Az orosz jelentésekben többször említett knowlodz körüli orosz sikerek tisztára koholmányok, ama környéken az oroszok összes támadásait súlyos veszteségek mellett visszavertük és tegnap a támadások meg sem ismétlődtek. Egyebekben a Pilicától keletre a helyzet változatlan. A legfőbb hadvezetőség.

## Ejnye!

A mai számunkban olvasóink egy közleményt találnak, amelyben a török Vörös-Félhold támogatására hívják föl a közönség figyelmét. A Vörös-Félhold ugyanolyan természetű tevékenységet fejt ki, mint az európai államok Vörös-keresztje, tehát emberbaráti, nemes céljal folytán mindenkép méltó a támogatásra. Törökország szövetségünk a nagy harcban, a török hadsereg a mi érdekeinkért is harcol s így szívünk minden szimpátiájával kell néznünk Törökország felé. Am a szimpátia magában édes kevés. Érzéseink őszinteségét tettekkel is bizonyítanunk kell s erre a legnemesebb alkalom a Vörös-Félhold támogatása. — Kívánatos volna, hogy mindenki annyit áldozzon e célra, amennyit tud. Egy sikeres gyűjtés eredménye a legszebb és legkifejezőbb megnyilvánulása lenne az őszinte baráti rokonérzésnek, amellyel a magyar közvélemény lelkesülten, szívből óhajtja a török fegyverek diadalát. És nem szabad elfelejtkeznünk arról sem, hogy Törökország milyen egyhangú lelkesedéssel és győzelmünkbe vetett vallásos hittel állott fegyverbe, hogy az igazságos ügyért folytatott küzdelemben segítségünkre jöjjen. Mikor még a mi soraink között is akadtak gyáva kishitűek, akik indokolatlan kétségbeesésük hangoztatásával akarták megbomlasztani a bizó és reményteljes közérzületet; amikor a magyarok között is számosan akadtak, akik elvesztették lelkük egyensúlyát és férfiatlan remegésükben már minden reményüket elvesztették és a menekülésre gondoltak: akkor a semleges, béke áldását élvező törökök, akiket senkisék kényszerített a beavatkozásra s örülhettek volna tovább is zavartalanul a békének s akik a közelmúltban lezajlott, veszteségteljes háborúk következményeit máig sem heverhették ki, — a törökök, mint egy ember mellénk állottak s a mi sorsunkra bizták a magukét is. Úgyünk igazsága szebb dokumentumot keresve sem találhatott volna. A török szövetség nagyszerű erkölcsi jelentősége messze fölülmulja azt a kétségkívül nagyon tekintélyes segítséget, amelyet a török hadsereg jelent nekünk. Törökország bizott bennünk és úgyünkben akkor is, amikor az idő legkevésbé volt erre alkalmas. A következmények igazolták Törökországot s a legkevésbé, amivel hálánkat leróhatjuk, hogy minden erőnkkel siessünk a Vörös Félhold támogatására.

Ezek az élelmiszerárúrok sohasem elégednek meg a haszonnal. Mikor mi, a szerencsétlen vásárló publikum azt hisszük, hogy most már lehetetlen több bőrt lenyuzni rólunk akkor az árusoknak még mindig nem elég busás a nyereség és megtalálják a módját, hogy egy-egy csavarintással följebb csavarják az élelmiszerek árát. Mióta háboru van, azóta lankadatlanul folyik ez a türelmi játék a vásárló közönség bőrére. Az árusok szabálytalan, de sürű időközökben emelik folyton magasabbra az árakat, a közönség pedig jajgat. Őt hónap alatt a kenyértől a tojásig hallatlanul fölemelkedett mindennek az ára. Az élet napon-

kint elviselhetlenebb s nekünk még sem jut eszünkbe, hogy a jajgatás mellett valami egyébvel is megpróbálkozzunk, ami föltétlenül célravezetőbb lenne, mint a siránkozás. Az árak emelkedését két okkal magyarázhatjuk. Vannak áruk, amelyek tényleg drágultak, mert a beszerzésük vagy előállításuk lényegesen megnehezült. Vannak azonban olyan áruk is, amelyekből ugyanannyi van, mint azelőtt és csupán a lelketlen, kapzsi, embertársai nyomorával mltsem törődő haszonlesés drágított rajtuk olyan szédületesen Ezeknek nem szabad megkegyelmezni. A hatóságnak, amelyet érdekeink védelmével biztunk meg, kötelességévé tesszük, hogy szigorú rendszabályokkal és kíméletlen eréllyel vesse végét a visszaéléseknek. Ha a hatóságok e súlyos pillanatokban közönnel néznék a lakosság szenvedéseit, a lakosságnak is bizonytalán módja lesz majd a békésebb időkben, hogy a közönyre közönnnyel feleljen.

## HIREK.

### Kéleti Armand

A Zalai Hirlapnak mérhetetlenül súlyos és fájdalmas gyásza van. Lapunk volt szerkesztője, Keleti Armand, aki megalapításától kezdve egy éven át irányította a lapot s ez idő alatt rokonszenves egyénisége megnyerte az olvasóközönség őszinte rokonszenvét, a szerb harctéren, november 10-én, Bastovskobordo előtt vívott diadalmas ütközetben elesett. Keleti a pétervárad 70. gyalogezred önkéntes káplárja volt. Ezredéhez mindjárt a mozgósítás első napjaiban bevonult s rövidesen beosztották saját kérésére egy harctérre induló bataillonhoz. Itt először montenegrói csapatok ellen harcolt, majd részt vett a Romanja Planina megtisztításában s mindenütt kitüntette magát személyes bátorságával és körültekintésével. Hősiességéért csakhamar szakaszparancsnok lett s a szerbiai offenzívában már szakasza élén vett részt. Zászlóaljparancsnoka rendkívül megleghangu levélben értesítette az ifju hős haláláról mélyen lesújtott szüleit. A levél dicséző szavakban emlékezik meg az elesett hirlapíró páratlan vitézségéről. Vakmerő bátorsága ezerszer nézett szemébe a halálnak, amely végül is kioltotta fiatal, rendkívül értékes életét. A halál roham közben, szakasza élén érte utol. Egy golyó a mellébe furódott. Bajtársai külön sirba temették a csataterén.

A déli harctér eseményeiről egy megkapóan érdekes és színes cikksorozatban számolt be elesett kartársunk a Zalai Hirlap olvasóinak. Az izgalmas és művészi megírású riportokat sok gyönyörűséggel olvasták Nagykanizsán. Halálának híre már hetek előtt elterjedt a városban s mindenütt mély részvétet keltett. A gyászjelentés, amelyet családja a fővárosi lapokban adott ki, senkit sem lepelt meg, de fokozta ismerősei és barátai nagy táborának fájdalmát. Egyéves nagykanizsai újságróskodása alatt sok emberrel került ellentétbe hivatalának becsületos teljesítése közben, de uri fölfogása, értékes kvalitásai és szeretetreméltó egyénisége általános becsülést és szimpátiát váltott ki. A végletekig tisztességes újságról fölfogása emelte a nagykanizsai hirlapíró kar színvonalát. Halálával komoly és pótolhatatlan veszteség érte a vidéki újságróskodást. Életrajzát néhány sorban alább közöljük.

Budapesten született, 1891-ben. Elemi iskolába Zsolnán járt. Tízéves korában az atyja, aki a zsolnai fűmülygyár főtisztviselője volt, Pestre költözött s itt a gyár fővárosi telepének igazgatója lett. Egyetlen fiúgyermekét a Lovag-utcai gimnáziumba adta, ahol tizen-

hat éves koráig az intézet legjobb tanuló közé tartozott. Írásai ekkor magukra vonták egy irodalmi könyvatos szerkesztőjének figyelmét és munkatársa lett a könyvatosnak. Emiatt elhanyagolta a tanulmányait, sőt tanáraival is ellentétbe került. A hetedik és nyolcadik osztályt az István-uti és a Barcsay-utcai gimnáziumban végezte, ahol prematurus lett. Már ez idő alatt is dolgozott több fővárosi, szépirodalmi lapnak és munkatársa lett egy politikai könyvatosnak, amelyet utóbb maga szerkesztett. Tizennyolc éves korában fölvetette magát az egyetem jogi fakultására. Ugyanekkor egy könyvatos napilaphoz segédszerkesztőnek hívták meg. Néhány hónappal azután a nemrég elhunyt ismert politikai író, Gonda József dr. társult vele s két éven át együtt szerkesztették a Jövendő című politikai és szépirodalmi revüt. Közben a Polgár, majd a Pesti Hirlap munkatársa lett. Különösen szinkritikái és színes riportjai keltek általános feltűnést. 1913. tavaszán európai utazást tett, amelyről csak a nyári hónapok végén tért vissza. Ekkor ajánlották föl neki az alakuló félben lévő Zalai Hirlap szerkesztői állását. 1913. szeptember 6-án Nagykanizsára jött s egy teljes évig volt a Zalai Hirlap szerkesztője.

Az egerszegi dandárparancsnok nyugdíjazása. Ófelsége elrendelte, hogy átányi Ötvös Imre, a Zalaegerszegen székelő 5. lovasdandár parancsnoka, saját kérelmére nyugdíjaztassék, egyben neki 44 évi kitűnő szolgálatai ellismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

Egy kanizsai ifju szökése Angliából. Bettlhelm Győző nagykanizsai szalmagyáros kisebbik fia, Pál, Londonban volt hivatalnok. A háboru kitörése is ott érte, még pedig oly sok száz honfitársával együtt őt is annyira váratlanul, hogy már nem volt ideje Angliából elmenekülni. Bettlhelm Pál is rövidesen a Man szigetére került, ahova az angolok az ottani ellenséges alattvalókat internálták. Bettlhen Győző és családja a legnagyobb kétségek között várt hírt fiáról, de hónapokon át hasztalanul. Most végre levél érkezett Bettlhelm Páltól — Amerikából. Azt közli ugyanis rokonszenves földünk, hogy sok viszontagságok között sikerült neki Angliából megszökni és egy Amerikába induló hajóra jutni, mely Newyorkba vitte. Most Newyorkban pihen ki kiállott szenvedéseit és ott várja be a háboru végét.

Zalamegye népesedése. Az 1914-ik év harmadik negyedének népesedési statisztikáját most bocsátották közre. E szerint Zalavármegyében július, augusztus, szeptember hónapokban 4074 lélek született s 2166 hunyt el. A legnagyobb szaporulat a perlaki járásban volt.

Vége az önkéntes szabadságnak. Érdekes rendeletet intézett tegnap a honvédelmi miniszter Zalavármegye alispánjához. A rendelet szerint az utóbbi időben mindgyakrabban fordultak elő olyan esetek, hogy a harctérről hazajött sebesült, valamint a katonai kórházakból gyógyult elbocsátott katonák jogosulatlanul és önkényesen szabadságot vettek maguknak és így — a fegyvelemsértéstől eltekintve — hollétüket hosszabb ideig meg sem lehetett állapítani. E visszaéléseknek a jövőben elejét veendő, a honvédelmi miniszter utasította a vármegye alispánját, hogy a Zalamegyében tartózkodó, állítólag szabadságot katonákat igazolásra szólították föl, ha pedig azok szabadságolásukat okmánnyal igazolni nem tudják, akkor őket a katonai halóságnak kell átadni. Ez intézkedéssel vége az önkényes szabadságolásnak.

Csődület a városházán. A minap egy oly tartalmú hirdetés jelent meg a városi hirdetőtáblán, hogy a kormány a háboruban elesettek és megsebesültek családjait külön segélyben részesíti. Kiskanizsán úgy magyaráz-

ták ezt a közlést, hogy ezentúl azoknak a hadbavonultaknak családjai is részesülnek állami segélyben, akik eddig kedvező vagyoni viszonyaikkal fogva ily támogatásban nem részesültek. Szokatlanul nagy asszonyserg volt ma reggel ennek folytán a városházára egyenes Dobrovics Milán elé, aki a tanács-teremben mint a népjóléti Iroda vezetője az államsegélyügyeket is intézi. Hangos méltatlankodást keltett a nagy csomó kiskanizsal menyecske között, mikor felvilágosították őket, hogy ebben a szomorú januárban áprilist jártattak velük és még órák múlva is azon tanakodtak a városház folyosóján gyűlésezve, hogy milyen nagy sérelem esett rájuk.

**Hősi halál.** Szegény Keleti Armandunkon kívül még egy zalamegyei újságíró élete esett áldozatul a nemzet nagy harcának. Mint katonai forrásból közlik velünk, Darvas Gyula, a Zalaegerszegen első évfolyamát élő Zalai Lapok című újság felelős szerkesztője, aki a kanizsai 20. honvédezednél önként jelentkezett hadiszolgálatra, december hó közepén az az olaszengyelországi harcok egyikében elesett.

**A Vörös-Félföld.** A reánk, monarchiára és hű német szövetségesünkre erőszakolt titáni harcban eddigelé csupán egy nemzet sietett igaz ügyünk támogatására, egyedül a török császár volt az, mely híven évtizedes kipróbált barátságához, részt kért magának a küzdelemből s legyvert fogott oldalunkon a közös ellenség ellen. A török nép így megosztja velünk Európa nyugalmáért és szabadságáért vívott tusánk veszélyeit és fáradalmait. Törökország bajtársunk, s mi véle egyek, testvérek vagyunk a nagy háború minden dicsőséges erőfeszítésében. Hísz egy célért és egy ellenség ellen harcolunk egy lélekkel: a mi győzelmünk az ő győzelmük, az ő dicsőségük és szenvedésük a miénk s kiöntött vérük is testvérien a miénkkel egyesül a nagy küzdelem e hősi napjaiban. Becsület, tisztelet és szeretet az igaz ügyért helytálló, vitéz török nemzetnek! Am e rokonszenv és bajtársi együttérzés részünkről ne csak szavakban nyilvánuljon, a velük vajó egység tetteikkel domborodjék ki a háború minden vonatkozásában. A sebesült török bajtársaink gondozására alakult Vörös-Félföld-Egyesület testvéri szózáttal fordult hozzánk, magyarokhoz. Nemes munkájában melyet a Vöröskereszt mintájára folytat, a mi segítségünket is kéri. E felhívás meleg érzést, testvéri készséget kell, hogy ébresszen a magyar társadalomban. Gondoljunk az ügyünkért, éretünk harcoló és sebesülő távoli török bajtársakra s az Irgalom jelképe, a Kereszt nevében adakozzunk a Félföld Irgalmas céljaira. A rokonérés hálás, szép bizonyítéka lesz ez a magyar társadalom részéről. Adakozzunk! A gyűjtött adományokat mi rendeltetési helyükre, a Vörös-Félföldhöz juttatjuk. Budapest, 1914. Sylvester napján. A „Vörös-Félföld” támogatására alakult Országos Bizottság, özv. gróf Károlyi Istvánné elnök. gróf Khuen-Hédervary Károly elnök és a nagybizottság.

Hazaengedik az orosz fogságba került osztrák és magyar orvosokat és lelkészeket. Bécsből jelentik: A Reichspost berlini jelentése szerint a pétervári kormányzó megígérte hogy az orosz fogságban levő osztrák és magyar katonai orvosok, egészségügyi alkalmazottak és lelkészek, a mennyiben saját elfogott honfitársaik gyógykezelése és lelki szükségleteinek kielégítése végett nincs rájuk szükség, hazatérhetnek. December 14-én tíz osztrák és magyar orvos és pap Pétervárról Finnországon keresztül hazautazott.

Jelentkezzenek az elesettek hozzátartozói. A belügyminiszterium rendeletet bocsátott ki, hogy a veszteséglistában közölt elesett harcosok özvegyeit és árváit össze kell írni, hogy az őket megillető segélyben részesüljenek. A jelentkezőknek magukkal kell vinni hozzátartozójuk elestéről esetleg kezükben levő okmányt (levelet) házassági és keresztlevelet,

vagy anyakönyvi kivonatot, valamint a saját keresetképtelenségükről szóló hatósági bizonyítványt.

A szerb trónörökös meglátogatta a fegyverosztrák és magyar tisztet. Rómából jelenti a Bud. Tud.: Nisből érkező hír szerint Sándor szerb trónörökös meglátogatta a hadifogságban levő osztrák és magyar tisztet és hosszabb ideig tartózkodott körükben.

Egy évi fogság a semlegesség megsértéséért. Berlinből jelentik: A hágai bíróság előtt az államügyész azt indítványozta, hogy Van Russen dr. rotterdami ügyvédet, a ki németellenes röpiratot adott ki, a semlegesség megsértéséért büntessék meg egy eszterdeli fogsággal.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műőrák és látszerésznél szereshető be. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

**Pozsonyi zenekar!**

**Bertók Vilii**

az Irgalom királya és közkedvelt zenekara

**MAGOCS JÁNOS**

hátréves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

**„Arany-Szarvas”**

kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Külön erem Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

**Mayor Károly**

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 288. Sürgöny cím: Mayor festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyazintén fehérneműt, lagot, gallért, kizsolt és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jótányos árban.

**Fényképész**

segéd vagy segédnö kerestetik.

Azonnali belépésre, aki önállóan is tud dolgozni.

**Sellmann Rezső, Kaposvár.**

Fő-utca 7. szám.

**URANIA** mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 208.

Hétfőn és kedden, január 5. és 6-án

**Szöke ördög**

nagy detektív-színmű 3 felvonásban.

A norvég felföld, látványos természeti. Karácsony örömei, dráma. A polgármester frakkja, nagyon humoros. A kis kópé, vigjáték.

Rendes helyárak. Püfött színház. Baffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezetékli berendezések. 125-4

**Simon György**

épület és műlakatos NAHYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

**MANKOVITS JAKAB**

építő és építési vállalkozó

NAHYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 125-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfed-féle rumburgi vásznakot, Regenhart-féle damaszt-árakat és a jóhírű Liliom-vásznat, zsebkendőket és mindennemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb árak! ====  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

== festő vállalata ==

Nagykanizsa Magyar-utca 23.

**Üvegcsimta**

honl s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal előszólításra díjta-  
lanul szolgálunk!!! 202-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

Rétek és szőlők céljaira a lé-  
tező legjobb, a szagtalanított**Fekál-Trágya**

egyedül áll a maga nemében.

Feldímulja a legkiválóbb  
**istállótrágyát.**Használata sokkal keve-  
sebbe kerül minden más  
trágyánál.

Hatása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárulja:

**Leitner Ödön**

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilttér és hirdetői megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Magyarország a világháboruban.

Uj esztendő küszöbén állunk, új megpróbáltatásokkal, szenvedéssel, viszontagsággal minden eddigi esztendőnél terhesebb év küszöbén, amely legbizonytalanabb sorsot, a legkiszámíthatatlanabb jövődőt rejti távolában. Uj év köszöntött ránk, de még nem új korszak, mert még legjobb esetben is csak a derekán vagyunk annak a nagy háborúnak, amely minden bizonnal még ebben az évben és amit rendületlenül hisszük, nekünk bizonyára a legkedvezőbben termi meg ezt az új korszakot.

De azért eddig is van már egy nagy eredménye a világháborúnak: a magyarság nagy erejének dadalmas kiemelése a népek csatájának vadul háborgó árából. A mi nagy erőnk, erkölcsi és anyagi kitartásunk, a fiaink rettenthetetlen, sokszor bravuros bátorsága, az egész nemzet szilárd egysége, az összetartó céltudatos biztosság, amellyel a nemzet minden társadalmi osztályának valamennyi tagja, áthalva a nagy idők mérhetetlen jelentőségétől, hatalmas egységgé forr a nemzeti létfenntartás roppant közdelmében, a magyar szív, a magyar lélek meg nem olvadó nemes érce került ki mindennél ragyogóbban és érintetlenül ebből a tűzpróbából.

A magyar harci erények nem lankadtak el a béke áldott ólén, a magyar kardot nem ette meg a rozsdá, a nyugalmas sarokban. A magyar áldozatkészség ma épen olyan határtalan, mint amilyenek a történelmi idők régi nagy napjaiban bizonyult.

A Habsburgok kettős birodalmának erős vára ez az ország, a monarchia érc szive, a monarchia gyöngye.

„Üdvözlégy nagyszerű nemzet, gyöngye a monarchiának.“ Így végzi ódai szárnyalású cikkét Aage Madelung dán író a Berliner Tageblatt újévi számában.

Gyönyörű, zengő szavu himnusz, egy gazdag, sokrétű lélek emfaticus elragadtatása, egy mélyen érző szív túlradó szeretete. A magyarság ékesebb dicséretét még a mi istenáldotta költőink sem irták meg lángolóbb szeretettel. És éppen annak a nagy német nemzetnek legnagyobb lapjában ragyog a magyar név dicsérete, amely maga is a legnagyobbaknak, az erkölcsi erő, a magabizó rettenthetetlen akaratnak ércszobraként magaslik ki minden nemzetek fölött.

A németiség nevében küldi nekünk üdvözlését Aage Madeblung, a nagy német nemzet kézzsoritását kínálta nekünk újévi üdvözlétül.

## A világháború.

### A kárpáti harcok.

A kárpáti orosz invázió céljai.

Budapest. A főhadiszállás mai jelentése szerint a Kárpátok védelmére rendelt seregeink az új terepszakaszokban az új helyzetnek megfelelő haditerv szerint vannak elhelyezve. Az uzsoki új orosz előnyomulást Csontosnál megállítottuk, szintugy Sáros- és Zemplén-megyében is teljesen megghiusult az orosz támadás. A sáros—zempléni egész vonalon visszaszorítottuk az elcsigázott orosz csapatokat, melyek e vidéken csak a Dukla körüli leégett néhány községet tartják még birtokukban. Hadvezetőségünknek most már sikerült a kárpáti orosz offenzíva valódi céljait pontosan megtudni.

Eszerint a kárpáti harcokkal az oroszok nem Ung, Bereg és Máramarosmegyét akarták elárasztani, hanem a Szepes, Sáros és Zemplénmegyékben húzódo vasuti vonalaink nagy gócpontjait akarták elfoglalni, hogy ezzel lehetetlenné tegyék csapatainknak ide-oda való mesterien gyors szállítását, melynek legfőbb kudarcukat tulajdonítják. Ennek a tervnek végső célja volt a legfőbb vasuti gócpontnak, Kassának elfoglalását. A kárpáti orosz manőverek másik célja már nem új: orosz Lengyelországi és galíciai seregeink nyugtalanítása volt ez a cél s az, hogy az északi harcterekről minél több anyagot kelljen elvonnunk a Kárpátok védelmére. A kárpáti harcokat az orosz hadvezetőség maga is teljesen sikertelennek tartja s ezért bizonyos, hogy ott az egész orosz offenzíva mihamarabb végleg meg fog törni.

### Török sikerek a Kaukázusban.

Stocholm. A kaukázusi török seregek hatalmas erejét a legelkeseredettebb orosz ellenállás se tudja gyengíteni. A törökök a céljukul kitűzött három nagy orosz város: Batum, Karsz és Ardagan körül napról-napra mind több tért nyernek. Ardagant már el is foglalták a törökök s ezzel igen fontos pozíciót nyertek Karsz ostromához, Batum, az egykori török feketetengeri kikötő biztos elfoglalása pedig csak hetek kérdése. A kaukázusi harcokban az oda felvonult orosz seregeknek egy ötöd része elpusztult.

### Az oroszországi helyzet.

Budapest. Az Estnek jelenti Molnár Ferenc az oroszországi harctérről: Seregeink legészakibb állásban teljes nyugalom van. Napok óta már csak az előőrsek váltanak itt néhány lövést, de

semmi eseménye nincs az óriási arcvonal e részének. Ugyanez közölhető a Nida folyó körül elsáncolt csapatainkról is, melyek a karácsonyi harcok rengeteg fáradsalmait pihenik ki. A tudósítás közli még azt is, hogy a kelet felől Bochnián keresztül Krakó ellen tervezett offenzíva seregeink ellenoffenzívája folytán teljesen megghiusult és Krakót semmi veszély nem fenyegeti.

### Az északi harcok.

Budapest. A főhadiszállás hivatalosan jelenti: Makacs harcokban melyek Gorlicsetől délre fekvő területen a legmostohább időjárás viszonyok között folytak le, derék csapataink egy fontos magaslati vonal birtokbavételével további események számára kedvező alapot biztosítottak. A Kárpátokban nincs változás. A felső Ung-völgyében csak kisebb ütközetek folynak. A karácsonyi időszak alatti harcokban a hadszíntéren harminchét tiszt és tizenkettőezerhatszázkilencvennyolc főnyi légénységet loptunk el.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

### Az adriai támadások kudarca.

Genf. A francia admirális legutóbbi jelentésében őszintén beismeri, hogy az egyesült adriai francia-angol flotta eddig sikert nem tudott elérni és közli, hogy Cattaró ellen új támadást alkalmasabb időben, a tavasz beálltával fog kezdeni.

### A pápa és a béke.

Róma. XV. Benedek pápa törhetetlen bizalommal reméli, hogy a béke létrehozására irányuló állhatos törekvése mégis sikerre fog vezetni. Egyelőre mégis kénytelen most passzív állápontra helyezkedni, de mihelyt valami újabb döntő esemény jelentkezik bármelyik harctéren, új akciót kezdeményez a béke érdekében.

### A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelenti: Nyugati hadszíntér. Többé, kevésbé súlyos tűzérési harcoktól eltekintve az arcvonalon általában nyugalom uralkodott. Csak Than mellett, felső Elzászban fejtett ki az ellenség élénkebb tevékenységet. Sennheimtől nyugatra fekvő magaslat ellen intézett ellenállhatatlan tüzelés után sikerült az ellenségnek az esti órákban e magaslaton összelőtt lövészárkainkat elfoglalni. Folytatólag a részünkről keményen védett s a napokban többször emlegetett Steinbach helységet és magaslatot heves szuronyharc után visszafoglaltuk. Steinbach helyiségért még folyik a harc.

Keleti hadszíntér. Keleten a helyzet nem változott. Lengyelországban a Rawkától keletre támadásainkat folytatjuk. A legfőbb hadvezetőség.

# Ejnye!

Rettenetes, hogy micsoda sár volt a napokban az utcákban. Kín és lehetetlenség volt ugyszólván egyik gyalogjáróról a másikra áthajózni. S ha valaki mégis vállalkozott erre a vakmerőségre, az még másnap is magán viselte a nyomait ennek az utnak. S ez nemcsak a félre eső, kövezetlen mellékutcákban volt így, hanem a Főúton, a korzón, a város büszkeségén is. Végre kissé szellősebbé vált az időjárás és a sár úgy, ahogy, fölszáradt. De ez a fölszáradás talán mégsem a szellő kötelessége. Hiszen vannak nekünk hatóságaink s köztük olyan is, amelynek a város tisztaságáról kell gondoskodnia. Békésebb időkben hozzá is szoktunk, hogy a sarat a lehető leggyorsabban eltávolítsák az utcákról. S mert háboru van, az nem ok, hogy ezen változtassanak. Igaz, hogy drága hőseink ezer szenvedéséhez mérten mikroszkopikus semmisség, hogy tiszták-e a kanizsai utcák avagy nem? S mégis kötelesség az utcák tisztaságáról gondoskodni. Tölem senkisésem kívánja, hogy piszkos legyek mert határainkon háboru dúl s egy városnak ép úgy tisztának kell lennie, mint az egyes embernek. Ha méltók akarunk lenni azokhoz, akik a lövészárkokban pusztulnak értünk, akkor szakadásig kell teljesítenünk polgári kötelességünket. S nekünk akik itthonmaradtunk, most nincs más és szentebb kötelességünk, minthogy polgári életünket tovább folytassuk, kulturánkat tovább építsük. S ehhez tartozik az is, hogy az utcák tiszták legyenek.

Halljuk, hogy a kanizsai önkéntesek, akik a kenyérmezei táborban voltak tisztitanfolyamon, rengeteg elfoglaltságuk mellett arra is időt találtak, hogy egy művészi színvonalú, monstre - hangversenyvel gyönyörködtesék bajtársaikat. A hangversenyt végighallgatta több tábornokon és magastangú főtiszten kívül a tábor teljes tisztikara is és a siker igazolta az egyenruhás művészetet. Ime, még ebben is a katonaság jár elől jópéldával. — Mi polgárok számítottunk mindent, ami magasabb kultúra, a katonák pedig, akik heteken át fáradsztó gyakorlatokban győtrődnek s akik maholnap a harctérre indulnak, vagy már meg is jöttek onnan, hogy újból visszatérjenek, — a katonák hangversenyt rendeznek. Talán kérjük meg őket, hogy nekünk is rendezzenek valamit. Hisz Nagykanizsán oly rég nem hallottunk művészi zenét.

## HIREK.

### In memoriam.

Scharnhorst, Oneisenau, Leipzig. Nürnberg.

Hol Maghellain szoros útja halad  
S az ár le, a sark fele mén,  
S a Falkland part köve ködbe merül,  
Vészverte vizek fenekén;  
Ott alszik örökre négy gálya alatt  
S de sok jó német legény.

Négy ércfalu, jó, titáni hajó  
S matrózok is kétezeren.  
Egyik se tanulta meg, mi a félsz  
S hatalma volt négy elemén.  
S mint viking-vitéz, úgy szállt a merész  
Gályával a végtelenen.

Más kőszá hajós, ha járja a sós  
Hullámok rengetegét,  
Lej száz puha kart s rá száz csudapart  
Tündöklő le fényes egét;  
Ok csak a vad vizek busz szonyát  
Látták s a vak éjjelekét.

Harcuk robaját, haláldobaját  
Hallotta sok távoli part,  
Hány nagy csata dult, s ágyuk szava tul

Bombólte az éj vihart.  
S a mélybe halált hány brit gálya talált,  
Mig lánghegye égbe csikart.

De sebtibe nő bosszút lihegő  
Elleneink hada már,  
S vad lázba hiába zihál, tör a gép,  
Nem rejtek az uttalan ár  
S a britek ércöve összeszorul  
Falkland sziget partjainál.

S négy ércfalu, jó, titáni hajó  
Lángot lövel ormailrul  
És örvénybe kap körülte a hab  
S a zöld ár véresre pirul  
S négy ércfalu, jó hajó tetemén  
A hab csöndesre simul.

Testvéreim ök, e lent pihenők.  
Emlékük örökre vivát,  
Ök tudták, a végtelent szállni be szép,  
Ha röptünk nem szeli gát.  
És ott egy szálíg elestek azért:  
Ne törjön a tenger igát.

Szabad hajós, ha arra hajóz  
Maghellain ulszorosain át,  
S a nyílt óceán kitért kapuján  
Szép zöld sirjukra kilát.  
Majd csöndben legott rebegejen el ott  
Lelkükért egy röpke imát.

Kállay Miklós.

Frigyes főherceg az V. hadtestről. A nagykanizsai két gyalogezredet is magába foglaló pozsonyi V. hadtest kiválóságáról a minap nagy elismerés hangján emlékezett meg hadseregünk legmagasabb rangú katonája, Frigyes főherceg. Sopron város nevében dr. Töpler Kálmán polgármester üdvözlő táviratot küldött Frigyes főherceghez főparancsnokká történt kinevezése alkalmából. A főherceg most a következő választ küldte:

Öszinte és rendkívüli örömmel fogadtam Sopron sz. kir. város közönségének szívből jövő és szeretetteljes üdvözlését és szerencsekívánatait. Együttal megkérem Önt polgármester ur, hogy a város közönségének hű ragaszkodása eme legbensőbb megnyilvánulásáért igaz köszönetemet tolmácsolja. Mindig a legnagyobb örömmel gondolok vissza azokra az időkre, mikor a most különösen vitéz magatartásá által magát kiöntetett V. hadtestnek élén állottam. Frigyes főherceg, főparancsnok.

Készül a városi költségvetés. Nagy munka folyik a városházán. Készül az 1915. évi városi költségvetés, melyet dr. Sabján Gyula polgármester mielőbb szeretne a pénzügyi bizottság elé terjeszteni. Ennek természetesen a többi között egyelőre az is egyik akadály, hogy az ujan alakult városi képviselőtestület bizottságai még sincsenek megalkotva. Ehhez pedig legalább még egy havi idő lesz szükséges. A virillstajstromot kligázító bizottság ugyanis csak éppen most készült el munkájával, melyet a legközelebbi városi közgyűlésnek kell elfogadnia. A közgyűlés után 15 nappal felebezési haláridőt kell bevárni ahhoz, hogy a virillsták névjegyzéke végérvényes legyen. Mindezek után mondható tehát csak tulajdonképpen megalakultnak az új városi képviselőtestület és csak akkor lesznek megválaszthatók annak bizottságai, köztük a pénzügyi bizottság, mely elé a városi költségvetés első sorban tartozik.

Az orsz. borvizsgáló bizottság zalai tagjai. A földmívelésügyi miniszter a budapesti borvizsgáló bizottság tagjai sorába kinevezte Forster Elek gyulakeszi földbirtokost, valamint Hertelendy Ferenc főrendiházi tagot. Mindkét férflu kinevezése egyuttal Zalamegyének is kitüntetés.

Az Erzsébet-tér parkirozása. Igazán jól esik hallani, hogy a világszerte dúló nagy vérengzés közepette városi hatóságaink a békés idők szellemét se hagyják egészen elaludni s olyasmire is gondjuk van, ami se nem háborús szükségesség, se pedig a törvény által megkövetelt közigazgatási halaszthatatlan tenntel. Dr. Sabján Gyula polgármester nemrég arra hívta fel a város mérnöki hivatalát, hogy készítsen tervet és részletes költségve-

tést az Erzsébet-tér északi oldalán volt város csoportház helyének parkirozásáról. Székely Nándor városi mérnök elkészült a munkával és azt a tanácsnak beterjesztette. Ahogy a tervet láttuk, Nagykanizsa városának valóban egyik legszebb pontja lesz a Szarvas szálló, a törvénytörés és a Guttmanház közti térség. A park valamivel nagyobb lesz, mint a csoportház telke volt, mert a piac felé néző déli frontja körülbelül kétszer olyan hosszú lesz, mint amekkora a csoportháznak ezen oldala volt. Vagyis a park azt a térrészt is magában foglalja, ahol most a törvénytörés kapujával szemben butorszállító kocsik állomásoznak. A park közepén kör alakú csoportot tervezett a mérnök, melyhez sugáralakban futnak össze a kavicsozott utak. Ez utak közül főforgalmi utat s egyszersmind a park két bejárója gyanánt az az ut fog szolgálni, mely a Rozgonyi utcát a parkon keresztül a Báthory-utcával köti össze egyenes vonalban. Az utak öt nagy gyepablára osztják szét a parkot, melyet feldíszíteni már Fabick mester dolga lesz. Az egész sétateret körül téglajárda és földfeletti kanális fogja segíyezni s annak létesítésével egyidőben letarolják azt az elzúllott kertecskét, mely most a cognacgyár és a Guttman-ház között éktelenkedik s ennek helyét beolvasztják az utca klínkerezett kocslutjába. A részletes költségvetés szerint a szép terv költséggel mindössze allg 5000 koronába fognak kerülni.

Katonaság zalamegyei községekben. Közöltük már, hogy Tapolcán nagyobb számú ulánust helyezett el a hadvezetőség. Az ulánusok galliciai fluk, akiknek parancsnoksága Gallcia visszafoglalásáig Zalamegyébe tette át székhelyét. Ujabban pedig, mint alsórendval tudósítónk jelenté, a napokban Belatinc község is kapott katonaságot, még pedig 400 ulánust és 130 lovat. Ezek szintén bizonytalan időig szóló rendeltetéssel lesznek Zalamegyében. — Mint végül Sümegről közlik velünk, a pozsonyi hadtestparancsnokság a múlt héten egy tartalékos hadnagyot Sümegre és a szomszédos Csabrendekre küldött azzal a megbizással, vizsgálja meg e két helyet, el lehet-e ott helyezni 2500 katonát, 40 tiszte és 200 lovat. Minthogy a kiküldött vizsgálódásai a kellő eredménnyel jártak, valószínű, hogy a közel jövőben a két szomszédközség Sümeg és Csabrendek, nagyszámú katonaság állandó szállásává lesz.

A kanizsai honvédek köszönete. Nagykanizsa város nemeslelkű közönsége a karácsony szent ünnepe alkalmából különböző ajándékokat küldött katonáinknak, hogy legalább némileg pótolja a megszokott szent estelek melegét, bensőségét azoknak, kiket a kötelesség elszakította övéiktől, fegyver alá szóllított. E nehéz idők kétszeresen próbára tették a közönség áldozatkészségét, mely azonban nem fogyott ki azokkal szemben, kik fáradságot nem ismerve, életüket mindnyájunkért kockára téve, önfeláldozóan védik hazájukat a nagyszámú ellenség ellen. Így Sypniewski György ezredes ur és neje karácsonyra díszlteményeket, 1000 drb. cigarettát és 25 koronát, Kövesdi Boér Gusztáv ezredesné 10 koronát, Bugsch Aladár örnagyné 20 koronát, 2 hósapkát és 4 érmelegítőt, Hazslinszky Krull Emilné 10 kbr. Sommer Ignác és neje 12 palack zamorodni. Dr. Gyárfás Leó és neje érmelegítőt és 1000 drb. cigarettát. Dr. Serdoz Mario és neje 200 drb. szivart. Berkes József 30 koronát. Hadsegélyző Hivatal 500 koronát és végül a honvéd pótzászlóalj tisztikara szintén 500 koronát adományozott. Kedves kötelességet teljesítünk, midőn az összes katonák nevében hálás köszönetet mondunk a nemeslelkű adakozóknak szíves adományaikért, jóleső érdeklődésükért, mely bizonyára lelkesítőleg hat emberfeletti munkát végző derék katonáinkra. A 20. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága.

Zsákmányolt szerb ágyuk Zágrábban. Mint Zágrábról jelent tudósítónk, a déli határtól négy darab szerb zsákmányolt ágyu és löszerkocsi érkezett Zágrába, melyeket a katonai parancsnokság nagy pompával, ünneplésszerűen fog bevontatni a városba, a közönségi laktanyába, ahol azt két héten át a közönség részére hozzáférhetővé teszik.

Az alispán rendelete a zabkészletek bejelentésére. A magyar kormány a zabért követelhető legmagasabb árát súlyminőségre való tekintettel nélkül métermázsánként huszonnégy koronában állapította meg. Ezt a legmagasabb árát, amely magában foglalja a rakódó állomáshoz való szállítás költségét is, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. Ezeknek előrebocsátása után a hadsereg céljaira szükségelt zab beszerzésének biztosítása céljából elrendelte a kormány, hogy a törvényhatóság megfelelő módon hívja föl a közönséget, hogy a fölhívástól számított 8 nap alatt a saját vetőmag és gazdasági szükségletén fölül lévő egész zabkészletét kivétel nélkül mindenki írásban, vagy szóval jelentse be annál a községi előjáróságnál, melynek működési területén a készlet fekszik. Akinek a törvényhatóság területén több község határában van készlete, összes készletét annál az előjáróságnál jelentse be, amelynek működése területén készletének nagyobb része fekszik, a többi előjáróságot pedig értesítse, hogy a bejelentést melyik előjáróságnál tette meg. Ezeket a zabkészleteket a meghatározott áron a hadbiztonság bármikor átveheti. Zala vármegye alispánja ez értelemben sürgős rendeletet bocsátott ki. A mennyiben nem lenne kielégítő az eredmény, a kormány kénytelen lesz a hadsereg zab szükségletének biztosítására erősebb rendszabályokat alkalmazni.

Befizetések elhalasztása. A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetről a 6-ára eső (szerda délelőtt) befizetések az ünnep miatt 8-án (pénteken) tartatnak meg.

Drágább a gyufa. Az általános drágaság a legkelendőbb cikket, a gyufát sem kímélte meg. Egyelőre csak a tíz-skatulyás csomagok ára szökkent fel négy fillérrel, azonban a kereskedők szerint közeli az idő, amikor a skatulyák ára is négy fillér lesz vagy a skatulyák lesznek kisebbek. — Hogy az élelmickek drágábbak most, mint a háború előtt, azt értjük. De miért drágább a gyufa?!

Oroszok egymás közt. Tábori levelezőlapra írja egyik zászlósunk: „December 29-én orosz foglyokat kísértünk egy nagyobb városba. A foglyok között volt egy kapitány és egy kadét is. A hadvezetőség egy elsőosztályú szakaszt adott a két orosz tisztnek. Amint elhagytuk az egyik állomást, a kapitány hozzám lépett és bejelentette, hogy az éjjel „valaki” ellopta pénztárcáját. Csak a kadét volt vele egy szakaszban. Megmotoztuk és meg is találtuk nála a tárcát és benne a kapitány 25 rubeljét. Ezt az incidenst csak jellemezni tudom meg.”

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló területén.

### Szerkesztői üzenetek.

B. J. Jogos panaszkodása méltánylásra talánálunk. Ezt kölömbben az is bizonyítja, hogy mai számunkban, még mielőtt az ön levelét olvastuk volna, magunk is szóvá letünk az illető urak visszaéléseit, Szilrom. Nem közöljük. Nem is küldjük vissza. Felsőmagyarországi. A bevonulási rendeletnek ez a pontja, nem azt jelenti, hogy az illető megyéket elvezítettük volna. Azon megyék északi részében ellenséges csapatok állanak és amíg az ellenséget ki nem verik, addig a megyékben nem lehet rendszeresen végezni és ellenőrizni a bevonulásokat.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

## Pozsonyi zenekar!

### Bertók Villi

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

## MAGOC S JÁNOS

viravees tarogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

## „Arany-Szarvas”

kávéházban.

Rendes árak. - Lejebb italok. - Külön erem Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel  
**Feldmann József**  
tulajdonos.

## Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

„ADRIATICA”  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
≡ **FIUME.** ≡

10 16-

Különlegesség:  
„FIUME COGNAC MEDICINAL”  
(„Fiume” szójegyre különösen ügyelni.)

**Mayer Károly**  
ruhafestő, vegytisztító, pliszírozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.  
Gyűjtőtelep: Pó-tér (Korona-szálló).  
Telefon 289.      Bürgényalmi: Mayer festő.

Eivállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyancsak fehérneműt legel gallért, kényes és egyéb háztartási olkat, ball ruhát, menyasszonyi felengyét, mindennemű pipert.

Vidéki postai megkizásekat gyerekek és postások eszközölhetik jótányos árban.

## URANIA mozgóképpalota.

Hétfőn és kedden, január 4. és 5-én

## Szőke ördög

nagy detektív-színmű 3 felvonásban.

A norvég feltörlő, látványos természeti. Karácsony örömei, dráma. A polgármester frakija, nagyon humoros. A kis kópé, vigjáték.

Rendező helyének. Páttott asztalhoz. Befett.

Előadások hétköznap 8 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Fényképész

segéd vagy segédnö kerestetik.

Azonnali belépésre, aki önállóan is tud dolgozni.

**Sellmann Rezső, Kaposvár.**

Fő-utca 7. szám.

## Kostreinitz Királyforrás

Neuhsch mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsav-tartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas natriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, májbetegségeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos Nouackh Ignác örökösével Kostreinitz Posta Podlat, 427 233 Pálschach mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihitt vevőimet, hogy lakásomon levő

## fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfed-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznakot, zsebkendőket és mindenemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb árak! ====  
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Koltvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

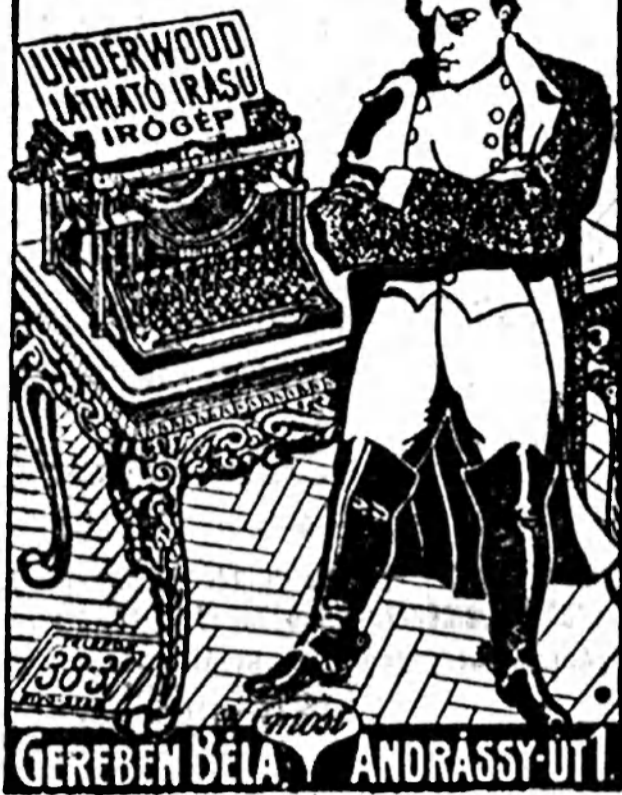
— festő vállalata —

Nagykanizsa — Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtáblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 20 25-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

Érétek és szőlők céljaira a lé-  
tező legjobb, a szagtalanított

**Fekál-Trágya**

Egyedül áll a maga nemében.

Felülmúlja a legkiválóbb

**istállótrágyát.**

Használata sokkal keve-  
sebbe kerül minden más  
trágyánál.

Moldása legalább 3 évre kiterjed.

Készíti és elárúsítja:

**Leitner Ödön**

Fekete-Sas. :: Telefon 2-13. sz.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Előfizetési árak:** Helyben házhoz hordva 1 hóra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 hóra 1-50 K.  
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

**Lapvezér:**  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Oboltnberg-nyomda Csehkerly-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Miért harcolunk?

(Három közlemény.)

I.

Amikor minden hitnél erősebb bizalommal várjuk napról-napra hős seregeink győzelmének híreit, minden nap ezerszer felveti ezt a kérdést minden gondolkozó agyvelőben: mit várhatunk ettől a gigászi küzdelemtől, javulást-e vagy sem, s ha igen, milyet és mikor? Egyszóval: mi az, amiért oly emberföltöttien harcolnak hős katonáink?

Alig lehet valakinek kétsége aziránt, hogy azok a fegyverek, melyeket dicső szövetségünkkel a jog, igazság és kultúra érdekében harcba vittünk, — a győzelem babérkoszorújával térnek majd meg. Az igazi észszerűség azonban azt követeli, hogy a sors minden eshetőségét számba vesse az, aki tisztán akar látni. Kérdezzük hát azt is: mi lenne akkor, ha még sem az igazság győzne? Még pedig egyrészt állami hitelünk, másrészt belső gazdasági fejlődésünk szempontjából?

Tegyük először mérlegre az utóbbi, mindnyájunk hite és meggyőződése szerint kizárt és lehetetlen, rosszabbik eshetőséget.

Az egész pártatlan és elfogulatlan világ öt hónap óta a magyar katona bámulatával van eltelve. Minden baka, minden huszár egy-egy hős, a magyar tűzér, honvéd, sőt még az öreg népfőlkelő is elsőrendű katona, akiket a német tisztok a maguk kiváló embereivel egy színvonalon állónak ismernek el. Semleges országok lapjai, sőt Ausztria és Németország egész sajtója, mely azelőtt Európa hátérát Bécsnél tüdta, mind az elismerés, a csodálat és a lélekesség hangján írják a magyar katonáról és az egész magyar nemzetéről. Öt hónap alatt a honvéd nevét az egész világ megtanulta.

Mi következik ebből? Az, hogy amilyen félelmetes a magyar ellenségnek, olyan értékes és megbecsülni való szövetségesnek, akivel érdemes barátságot tartani, összeköttetést ápolni. Ezt tudja úgy a jóbarát, mint az ellenség. Bár hogy végződjék is ez a háború, hadifelhőkészültségünknek csak jobbnak szabad lennie és semmiestre se rosszabbnak, mint amilyen eddig volt. Ezt mindenki érti és tudja. De legjobban tudja Németország, mert elsősorban neki érdeke, hogy ez az általa csak most megismert legkiválóbb emberfajta, a magyar nemzet minél tökéletesebben legyen felszerelve. Kellő felszerelést pedig csak megfelelő pénzügyi helyzetben levő ország adhat katonáinak. Mindennél bizonyosabb, hogy ha a magyar állam kölcsönigénnyel lép még egyszer Né-

metország elé, eddig soha nem remélt kedvező fogadtatásra és sikerre számíthat.

De a kölcsön után kamatot is kell fizetni, a kölcsönt törleszteni is kell. Ezeknek a kötelezettségeknek csak pénzügyileg konszolidált, megfelelő erőforrásokkal rendelkező ország képes eleget tenni. Ezért tehát Magyarország dús

természeti kincselnek kihasználása lesz a német tőke egyik főfeladata. Németország példájára a most tőkeeros semleges államok is felismerik jelentőségünket és felkeresnek bennünket jól jövedelmező elhelyezésekre szánt tőkékkel és nem idegenkednek többé tőlünk, mint a múltban tették.

## Küzdelem Varsóért.

### Az ostromra készülő város.

Stockholm. Pétervárról érkezett magánértesítés szerint Varsóban a legnagyobb féltettség és fejetlenség uralkodik és a város egész lakossága arról van meggyőződve, hogy a németek hamarosan a város urai lesznek. Az orosz főhadiszálláson is nagy izgalom van, mert az oroszoknak fogalmuk sincs arról, hogy a németek miként akarnak a vár ostromához fogni és a belgiumi példákra okulva, nagy technikai meglepetésektől tartanak.

Általános katonai vélemény, hogy Varsó és Nowo-Georgiewszk sorsa a legszorosabb összefüggésben van Krakó sorsával és Varsó ostroma az egész nyugatgalicial nyomást megszünteti.

### Véres harcok Varsó előtt.

Feltartóztatlan a német

előnyomulás.

Stockholm. A Dagbladet jelent az oroszországi harctérre küldött haditudósítója: Az oroszok, hogy a német seregeknek Varsó ellen való előnyomulását megnehezítsék, Skierniewice és Varsó között a kettős vágányú vasúti vonalat teljesen elpusztították. A németek mindazonáltal meglepően gyors tempóban haladnak előre, miközben a Varsó előtt álló orosz seregek ellentámadásait borzalmas veszteségeket okozva verik vissza.

Legrettenetesebb volt a harc tegnap Sochaczew városa körül (40 kilométerre Varsótól), ahol a hadjárat első napjaira emlékeztető dühvel és elszántsággal rohantak egymásra az ellenséges ezredek, s az ütközet végére egész halmok emelkedtek különösen az orosz katonák holttesteiből. Maga a város is csaknem teljesen elpusztult a rettenetes ágyúharcban és a gránátok nyomán pusztító tűzvészben.

### A Kárpátokban megállt az orosz.

Sátoraljaujhely. Az északmagyarországi orosz invázió ereje napról-napra gyengül. Sáros- és Zemplénmegyéből majdnem az összes csapatok visszahúzódtak Galiciába és e megyék területén már csak Dukla körül folynak kisebb ütközetek között és csapataink között. A tegnapi ütközetek eredménye itt 120 orosz fogoly volt, akik mind a nagy Orosz-birodalom legalacsonyabb rendű emberklasszisaiból valók, szibériaiak, kalmukok, kirgizek és mongolok.

Nagyobb erővel támadtak a napokban az oroszok Ung- és Bereg megyékben, de támadásaik itt is megtörték csapataink hősi ellenállásán, úgy, hogy tegnap már itt is megkezdődött általános visszavonulásuk, miért is e megyékben már csak az Iza és a Latorca folyók forráskörnyékét igyekeznek birtokukban tartani.

E felsorolt vidékeken újabb orosz támadásoktól most már nem kell tartani, s ezért a sárosmegyei lakosság a hatóságok biztató felhívása folytán már kezd visszatérni elhagyott falvaiba. Nagyobb orosz támadás a közel jövőben most csak Bukovinában és Máramarosban várható, mert ott napok óta nagyobbarányú orosz csapatösszevonások folynak.

### A kárpáti harcok.

Budapest. A budapesti tudósító illetékes helyen nyert felhatalmazás alapján hivatalosan közli, hogy Magyarország területén az utolsó 48 óra a helyzet nem változott. Az ellenség, amint ez a Höfer-féle jelentés utolsó előtti mondatából is világosan kitűnik, csakis Ung, Berég, és Máramaros megyékben, a már korábban megszállott határszállí "csékély területét tartja. Említett előretörési kísérlete a Kárpátok bukovinai völgyében történelmeti. A miniszterelnökség sajtóosztálya

## Elsülyesztett orosz hadihajó.

Konstantinápoly. A Feketetengeri török flotta legutóbbi tengeri csatájában egy orosz torpedónaszádót elsülyesztett. Az orosz flotta többi hajói elmenekültek a kétséges küzdelemből.

## Tüntetés a németek mellett.

Lisszabon. Tegnap Lisszabon utcáin zajos tüntetések voltak Portugáliának a háboruba való beavatkozása ellen és ez alkalommal zajos ovációkban részesült Németország és a lisszaboni német követség.

## A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelentli: Nyugati hadszíntér. A franciák tegnap folytatták az arcvonalunk mögött fekvő helyiségek tervszerű lövetését. Hogy ezzel saját honfitársaikat teszik-e hajléktalanokká vagy ölnek-e meg, az nekik ugylátszik mindegy. Nekünk a lövés keveset árt. Souainnél és az argonnei erdőségben több ellenséges lövészárkot elfoglaltunk, több ellenséges támadást visszavertünk, két francia tisztet és több mint kétezer főnyi legénységet elfogtunk. Sennheimtől nyugatra fekvő magaslaton a mely annyi vetélykedés tárgya volt tegnap reggel franciák újból megvetették lábukat, de erős szuronyrohammal ismét visszavertük őket a magaslatról, a mely ellen újabb támadásra nem merészkedtek. Ötven alpesi vadászt elfogtunk.

Keleti hadszíntér. Keleti határon és Lengyelország északi részében tegnap sem volt változás. Lengyelországnak Vistulától nyugatra eső részében csapataink az ellenség több támaszpontjának elfoglalása után, a Sucha szakaszig törtek keresztül. 1400 hadifogoly és kilenc gépfegyver került kezünkre. A Pilicza keleti partján a helyzet változatlan. A legfőbb hadvezetőség.

## Török sikerek.

Konstantinápoly. A vezérkar hivatalosan a következőket közli: Tegnap Synopenál, a Fekete-tengeren két török cirkáló és tizenhét egységből álló orosz hajóraj összeütközött. Részletek hiányoznak, kétségtelen azonban hogy az ellenség számbeli fölénye ellenére sem tudott hajóinkban kárt tenni. Ma érkezett jelentések szerint csapataink a szövetséges törzsekkel egyesülve, a Miandoadnál elért sikereken kívül Asserbeidsanban további sikereket értek el. Az oroszok visszavonuló útjukban két ágyut és számos foglyot hagytak vissza. Miandoadnál délre egy másik török csapat megverte az ellenséget és nagymennyiségű fegyvert és löszert zsákmányolt.

## Felkelés a francia gyarmatokon.

A Rheinisch-Westfälische Zeitung kerülő uton jelentli Párisból: Hosszu idő óta először történik meg most, hogy a lapok a marokkói helyzetről félhivatalos jellegű információkat közölnek. Ezek szerint megerősítést nyer, hogy Taza, Fez, Tadla és Krentera körül a helyzet igen kedvezőtlen a franciákra nézve, illetőleg, hogy a franciáknak ezeket a területeket föl kellett adniok. A hatalmas Brann-törzs, a mely eddig várakozó magatartást tanúsított, a fölkelőkhez pártolt. A fölkelők Tafiletben és a Dra folyónál

erős csapatokat vontak össze. Nagyon kedvezőtlen véletlen a franciákra nézve, hogy közvetlenül a szent háboru kihirdetése után óriási sáskaraj lepte el és tette egészen tönkre francia gyarmatosok Figulg és Mogalom közt ujonnan berendezett telepeit. A babonás bennszülöttek, akik ezen a vidéken eddig még meglehetősen nyugalomban voltak, ezt égi jelnek vették és csatlakoztak a fölkelési mozgalomhoz.

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!  
Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!**

## Ejnye!

Mikor világszerte hegyeketrázóan nagy és súlyos események reszkettetik meg a vén földgolyóbist, akkor Kanizsán is lehet talán olyan dolgokról beszélni, amelyekről első percben mindenki azt gondolja majd, hogy igen nagy fába vágtam a fejszemet. Pedig csak a hétköznapinál valamivel nagyobb stílus elképzelés kell hozzá és nyomban nyilvánvaló lesz, hogy a fa nem is olyan nagy s az alkalmas fejszét sem nehéz előkeríteni. Tegnap tudniillik a kanizsai villamos vasutról beszéltek egy egészen komoly társaságban. A beszélgetést kilestem s amit az urak álomnak, légvárnak képzeltek el, az így nyugodtan megfontolva nem is valószínűtlen. Persze egy kis merészség még a gondolathoz is kell, de hiszen Jókai és Verne sokkal vakmerőbb dolgokat is elképzelt, amik aztán egy-kettőre valóra váltak. Kanizsának van néhány utvonala, amely egészséges alapul szolgálhat a villamos vasutnak. Végig Kiskanizsa legjelentősebb utvonalán, továbbá az Ország-ut, Király-utca, Fő-ut, Eötvös-tér, Petőfi-utca József főherceg-utl vonalon kettős sínpárt lehetne lefektetni. Az állomástól a Csengery-utca és Sugár-uton keresztül haladhatna egy vonal a József főherceg-utlig s ennek a pendantja a Kinizsi- és Kazinczy-utcán át húzódná az állomásig. Ezek a vonalak egyenlőre teljesen kielégítenék a város szükségletét. Lehet, hogy alaposabb számítás után a terv megvalósítása még kivihetetlennek mutatkozik, de ennek az ellenkezője sem lehetetlen.

## HIREK.

Hősi halált halt 20-aa honvéd tisztiek. Alig egy hónapja, hogy az a szomorú lista napvilágot látott, melyen tizenegy elhunyt 20-as honvédtiszt hősi halála volt elsírva. Tegnap újabb gyászjelentést adott ki a hős kanizsai honvédezred tisztikara, melynek november eleje óta ismét hat derék tagja halt meg a hazáért. A második gyászjelentés a következő:

A m. kir. nagykanizsai 20. honvédgyalozezred tisztikara mély fájdalommal jelentli, hogy szeretett bajtársuk, *Dobrovits György* hadnagy az északi harctéren Vulkaperki mellett vívott ütközetben, november 4-ikén, *Rosenberg* Lajos tartalékos hadnagy az északi harctéren, Bodlesamallin mellett vívott ütközetben november 5-ikén, továbbá *Hegyí László*, *Horpácsí Béla*, *Lederer* Henrik és *Náday* István zászlósok, valamennyien az északi harctéren vívott ütközetben, hősiességgel küzdve, dicső halált haltak.

Levél Przemyslből—Nagykanizsára. Ami mostanában legrikkább valami a világon, hirdetés az ostromlott Przemyslből: ebből érkezett egy példány a minap Nagykanizsára. Fehér István, Nagykanizsa város hivatalnok a levél küldője, aki a várat védő tűzéréség állítszje.

Nejének küldte a levelet, mely csak egy uton, repülőgéppel jöhetett ki az orosz katonatengerből. A levél tartalma szószerint a következő:

„Édes Annusom! Abban a ritka szerencsében részesültem, hogy a légi póstán néhány sor írást küldhettek hozzád. Hála Istennek a legjobb egészségnek örvendek, amit nálatok is remélek. De kell is itt az egészség, mert óriást a hideg és éjjel-nappal megfeszített munkában vagyunk. Igaz ugyan, hogy mi sokkal több kárt okozunk az oroszoknak, mint azok nekünk. A várban, értesülésem szerint sok kanizsai és zalamegyei bajtárs is van, de ebben a rengeleg embertömegben lehetetlen valakit megtalálni. Karácsonykor gondolatban veletek voltam, mint ahogy mindnyájan egész lelkünkkel veletek ünnepeltünk, veletek, akikért többet aggódunk mint a saját sorsunkért. A karácsonyt mi is díszesen megünnepeltük. Volt karácsonyfa, ünnepléi koszt s minden jó, csak a hazai jó hírek és a hazai csomagok nem juthattak el hozzánk s ez volt egyedüli szomorúságunk. Arra kérek, magadra és a gyermekekre nagyon vigyázz, hogy meg ne hűljetek ebben a borzasztó hidegben. Értem ne aggódj, mi nagyon jól el vagyunk látva mindennel és akármeddig bírjuk ezt az állapotot. Add át üdvözlétemet az összes rokonoknak és ismerősöknek, téged pedig csókol szerető férjed Pista”

A háborus kenyér. Amióta csak kevert lisztből készített kenyeret szabad forgalomba bocsátani, mindenfelé kísérleteznek a kenyérsütéssel, hogy miképpen lehetne a hatóságilag megállapított áron jó kenyeret adni. A ki megszokta a tiszta buza, vagy kevert rozs-lisztből készített kenyeret, annak az új keverékből előállított gyatra, csaknem lehetetlen prófunt sehoggy sem ízlik. Valamennyit a savanyu kovász, vagy élesztő szaga tönkre teszi. A kenyértésztát gondosan, alaposan nagyon kevés helyen dolgozzák ki, ez is sokat leront a kenyér élvezhetőségéből. A munkások java hadbavonult, kevés a jó munkaerő. Tehát le kell szerelni az igényeket s be kell érni azzal, a mi van. Az árpaliszttal kevert kenyér száraz és kesernyős; a legízletesebb a kukoricával kevert kenyér, ha jól ki van munkálva. Az első napokban nagy áringadozás volt s egyes pékek nehezen tudták készítményeiket a hatósági árszabással összhangba hozni; most azonban már meg van az összhang. A kevert kenyér kilója hatvan fillérnél nem drágább.

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükség. Akinek van, küldje e címre: **Hadsegélyző Hivatal Budapest, Váci-utca 38.** — A posta ingyen szállítja a küldeményeket.

A hadi kocsik és lovak megváltása. A polgármester hirdetményt bocsátott ki, melyben azt közli, hogy akiknek járműveit és állatait hadi célokra lefoglalták, de a törvényben biztosított kártalanításban még nem részesültek, igényük bejelentése végett Nagykanizsa város katonai gyosztályánál 8 nap alatt jelentkezzenek.

Gyászrovat. Nagy gyásza van Zalaegerszeg város társadalmának. Egyik legbecsültebb és legnépszerűbb vezető tagja, Szuplits Antal kir. ítélőtáblabíró, a zalaegerszegi kir. járásbíró-ság vezetője pár napi betegség után váratlanul elhunyt. A 64 éves öreg ur igazi típusa volt a régi jó táblabíróknak, aki óriási törvénytudása mellett mindig több tért juttatott ítélleteiben igaz emberi szívének, mint a paragrafusok rideg betűjének. Mint univerzális tudós is nagy elismerést szerzett, de páratlan

napszerűségének igazi titka társadalmi rangkülönbséget nem ismerő valódi demokratizmusa volt. Noha bármikor bárkivel szívesen szóbaállt, modorának ez a közvetlen egyszerűsége olyan általános tiszteletet szerzett személyének, amire alig van példa a kisvárosok életében. Halála egy veszteség Zalaezerszeg városára s az egerszegi járásbírórágra.

**A kanizsai tűzoltóórság és a háború.** A mozgósítás jelentékeny változásokat idézett elő Nagykanizsa város hivatásos tűzoltóinak kis létszáma, de nagy feladatokra hivatott testületében. A háború előtt 11 hivatásos tűzoltó örködött Nagykanizsa tűzbiztonsága fölött, akik közül 6-ot a harctérre szállított a mozgósítási parancs. Ezek között volt Fenyvesi Sándor tűzoltóőrsz. is, akit néhány hét múlva mint nélkülözhetlent ideiglenesen hazabocsátott a honvédelmi miniszter. A létszámot azonban a város biztonsága érdekében teljessé kellett tenni, s ezért a hiányzó 6 ember pótlására a kiképzett önkéntes tűzoltók közül szereztek megfelelő napidíj ellenében 4 embert, akik a hivatásos tűzoltókéval azonos szolgálatot és állandó inspekciónak tesznek a tűzoltó-laktanyában. E változásokkal most már annyira pótolták a hiányt, hogy mindenki nyugodtan alhatik a városban s nem kell félnie, ha esetleg kigyul is a háztető a feje fölött.

**A déli vasut szanálása.** A háború kitörése előtt tudvalevően hosszas tárgyalások voltak a Déli Vasut szanálása ügyében. A háború kitörése után is többféle terv merült fel, hogy a tulajdonrészt francia részvényesek tulajdonában levő vasutnak bonyodalmas ügyét valahogy elintézzék. A tervek egyike sem nyerte meg a mérvadó körök hozzájárulását. A helyzet az, hogy még 1913-ban egy általános jellegű megállapodás jött létre az illetékes tényezők között és e megállapodásnak ez év január elsején kellett volna életbelépnie. Ez a meg egyezés az ugynevezett adminisztratív tarifabiztosítás útján rendezné a Déli Vasut pénzügyeit. Hogy azonban ez életbe lépjen, ahhoz szükséges lenne, hogy a magyar és az osztrák kormány között külön megállapodás jöjjön létre a Déli Vasut magyar vonalairól. Értesülésünk szerint már legközelebb tárgyalások kezdődnek meg a két kormány között a magyar vonalak ügyében.

**Miért nem szabad Szlavoniába menni?** Nehány nap előtt közöltük az újvidéki határrendőrség Nagykanizsára intézett táviratát, a mely megtiltja, hogy a katonák hozzátartozói közül bárki is a Szerémségbe utazzék. A belügyminiszter ezzel kapcsolatosan most a következő táviratot intézte Zalamegye alispánjához: A déli harctéren föllépett járványos betegségek terjedését előmozdítja, hogy az ott lévő sebesült katonákat hozzátartozóik tömegesen látogatják. A járvány elhurcolásának megakadályozása céljából elrendelem, hogy a vasutak igénybevételére jogosító igazolványok további intézkedésig Bács-Bodrog, Torontál és Temes vármegdék nem fertőzött városaiba és községeibe, csak kivételes méltánylást érdemlő okokból, Horvát-Szlavonországek községeibe és városaiba, valamint a nevezett vármegyék fertőzött városaiba és községeibe az ott állandó lakhellyel bíró és oda visszatérni akarók kivételével egyáltalán nem adhatók ki. Figyelmeztetendő a közönség, esetleg hírlapokban való közzététel útján is, hogy Újvidéken tul, Horvátországban nem bocsájtatnak s így a fölösleges utazástól tartózkodjanak.

**Katona hangversenyek a Centrálban.** A nagykanizsai Népjólelti Iroda vezetősége megkérte a 48-as ezred nagykanizsai zászlóaljának parancsnokát, Koch alezredest, engedje

meg, hogy az ezred itt tartózkodó zenekara minden szombat este a Centrál kávéházban hadljótekonyságot szolgáló hangversenyt tartasson. Az engedély megvan és a minden heti hangversenynek személyenként 50 filléres bevételéből a nagykanizsai közös 48-as és 20-as honvédekredeknek a harctéren küzdő hősei fognak cigarettát és szivart kapni. Azt hisszük, hogy mindenki örömmel fogja üdvözölni ezt az új jótekonny akciót és mindenki igyekezni fog minden szombat este a kitűnő zenekar hangversenyén megjelenni.

**A felmentett népfölkelők bevonulása.** Közöltük, hogy az 1887—1890. évben született és besorozott népfölkelők f. évi január 16-án tartoznak szolgálatra bevonulni. Legújabbban ezzel kapcsolatban azt az információt kaptuk, hogy bizonyos kijelölt gyárak emberei és néhány határszéllí vármegye lakossága kivételével mindenki köteles bevonulni, tekintet nélkül felmentési folyamodványára. Azt hisszük azonban, hogy e négy korosztályba tartozók folyamodványai január 16-ig elintéztetnek.

**Papucsot kérnek a sebesültek.** A cs. és kir. tartalékkórház betegeinek papucsokra van szükségük, kérjük a közönséget, juttassa el adományait a Központi Jólelti Irodához.

**Az ellenség fegyverei a kirakatokban.** A belügyminiszternek tudomására jutott, hogy egyes kereskedők kirakataikban az ellenségtől zsákmányolt fegyvereket és felszerelési cikkeket kiállították. A miniszter a minap kelt leiratában felhívta Nagykanizsa város polgármesterét, hogy ezeket a tárgyakat sem a kirakatokban kiállítani, sem pedig egyébként forgalomba hozni nem szabad, hanem azokat a legközelebbi katonai parancsnoksághoz, vagy közigazgatási hatósághoz kell beszolgáltatni.

**A legmagasabb árban veszek zálogcédu-lákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat.** Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

**Szarvas-szálló BERLIN nagy mozgó.**  
Placz-tér. Naponta előad.

Pénteken és szombaton, január 8. és 9-én  
NAGY ELITE ELŐADÁS

## PARSIFAL

filmköltemény 3 felvonásban. Wagner operája

Jim a főtyművész, rendkívül humoros.  
Háborus híradó, aktuális újdonságok.  
**IFJUSÁG**, színmű 1 felvonásban.  
A lapos modellek, amerikai vígjáték,

Előadások 8 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.  
Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).  
Telefon 288. Ügyvezető: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyazintén fehérneműt, ingot, gallért, kését és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl juttányos árban.

9 25-4

## URANIA mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 288.

Szerda és csütörtök január 6. és 7-én  
MAX LINDER utolsó képelnek III. sor.

## A matrózfiu regénye

regényes színmű 4 felvonásban.

Maxi Monacóban üdül, vígjáték. Irta és előadja Max Linder. A Coloradó hegyei, természetes felvétel Amerikából.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 8 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rácsok, kapuk, sirkerlitések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések.

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA  
Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és juttányos árakon eszközöltetnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## Hirdetések felvételnek

## MANKOVITS JAKAB

éplő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

aj építkezést és átalakítást.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást, Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítek.

## Pozsonyi zenekar!

## Bertók Villi

az ifjúság kedélye és közkedvelt zenekara

## MAGOCS JÁNOS

hírneves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az 'Arany-Szarvas' kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Külön erem Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás. Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Feldmann József tulajdonos.

**CSZECZEK ÉS DOLEZSAL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegeim táblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 25-1



Vezérképviselet!

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimét, hogy lakásoniott lévő

**fehérnemű raktáram**

niety 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
élőkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Holfed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Liliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

— A legfinomabb árak! —  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a f. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és ízléssel szállit.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyenlőre 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartott és hirdetői megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Miért harcolunk?

(Három közlemény.)

II.

Ez a háború fényesen megoldotta azt a problémát, hogy örökös belviszálykodásaink mellett mi lesz velünk? Összes pártjaink megmutatták, hogy nagy veszedelmek idején egyek vagyunk a Habsburgok jogára alatt az ország határain belül is, s nem csupán a király személye az összekötő kapocs Ausztria és Magyarország között, de az is, hogy ezeréves államunk újabb ezer esztendőre megváltotta a fenállás és a haladás jogát. Velünk tehát érdemes üzletet kötni. Inkább érdemes a magyar járadékot, a magyar zálogleveleket, vasúti kötvényeket s egyéb magyar befektetések papírjait vásárolni, mint nikaraguai és valparaisói államadóságokat s más kétes értékeket. Bizonyos, hogy Magyarország a háború után a legjobb piacok fokozott érdeklődésére számíthat.

Ez a háború megtanított bennünket, magyarokat arra is, hogy takarékoskodni és dolgozni kell, s hogy a régi patópáloskodásnak végleg beakonyult. A világtörténelem által kijelölt új helyünket csak így állhatjuk meg. Mert ahogy az egyéni függetlenségnek csak a vagyon az alapja, állami önállóságunknak — habár az Ausztriával való szövetségben is, — szintén csak nemzeti vagyonszerzésünk képezheti alapját. A német szövetségestől rengeteg sokat kell tanulnunk. S erre a jövőben ezernyi alkalom fog kinájkozni. Ámulva fogjuk tapasztalni a német tőke segítő munkáját, hogy miképpen lehet ötször annyit kihozni a magyar földből, mint az övékéből, amely pedig ma talán ötször annyit jövedelmez, mint a magyar ugar. A német tőke megmutatja, mit érnek a mi parlagon heverő pazar bányáink, miképpen kell ezeknek termékeit értékesíteni, vízi utjainkat kihasználni, újakat teremteni, vasúti hálózatunkat tökéletesítve az ország főjövédelmi forrásának megtenni, ipart és kereskedelmet felvirágoztatni. Ez a nemzet, mely 1867 óta, tehát félszázadnál is rövidebb idő alatt annyira tudott fejlődni, hogy évszázadok mulasztását, elmaradottságát pótolta, ha megtanul majd intenzívebb munka mellett takarékoskodni is, a fejlődés olyan magas fokát fogja elérni, hogy rövid idő alatt békében is egyenlő értékű lesz azzal a hatalmas szövetségesével, amely e háborúban büszkén mondotta magához méltónak a magyar nemzetet.

Mindez így lehet még akkor is, ha nem tudnánk teljes győzelmet aratni ellenségeinken.

## A világháború.

### Orosz kudarcok a Kárpátokban.

Budapest. A legutóbbi 24 óra alatt gyönyörű eredményeket értek el a hazánk északi határait védő hős seregeink. A közel 300 kilométer széles kárpáti front egész vonalán kudarc érte az orosz inváziót, melynek ereje már végleg megtörtnek mondható.

Ungmegyében eddigi legerősebb állásukból, Havasközről is kifakarodtak tegnap és az orosz front balszárnya ezzel teljesen hátra van nyomva. A sietve visszavonuló orosz csapatok a csontos híd maguk mögött fölrobbantották, ez azonban nem akadályozta meg csapatainkat az oroszok üldözésében. Ungban és Beregben nemcsak feltartóztattuk, hanem hatalmas erővel teljesen visszazsorítottuk az ellenséget. A Keleti Beszklékben és az Erdős Kárpátokban az orosz betörés ezzel egészen meghiusult.

Zemplénmegye területén tegnap óta egyetlen orosz csapat sincs, Sárosmegyének pedig egészen a határszélén áll csupán kisebb orosz erő.

Máramarosban és attól keletre a hadműveletekben mindkét részből szünet állott be.

### Csend az orosz harctéren.

Bécs. Néhány nap óta úgy a galíciái, mint az Oroszlengyelországi harctérekre olyan óriási köd borult, hogy ez lehetlenné tesz minden jelentősebb hadmozdulatot. Ez az idő különösen nagy öröme van az oroszoknak, kik most ünneplik karácsonyukat, mely ilyenképpen meglehetősen zavartalanul telik. A Nida és a Dunajec között ugyszólván teljes fegyverszünet van, s amit a mi karácsonyunkkor nekünk az oroszok nem adtak meg, nekik most megadja a kedvező időjárás.

### Nyomor és éhség Lengyelországban.

Berlin. Oroszlengyelországnak csapataink által megszállva tartott nyugati felében leirhatatlan nyomor uralkodik. Az egész ország rész minden növényi és állati élelmiszere teljesen elfogyott és elpusztult, s így az el nem menekült lakosság éhínségnek néz elébe. Akkorait az inség és a pusztulás, hogy abban a kizártnak tartott esetben, ha az oroszok Hindenburg seregével el tudnának banni, e rettenetes állapotok miatt képtelenek lennének üldözni a németeket.

### Az angol-amerikai konfliktus

Newyork. A Morning Postnak jelenti tudósítója Washingtonból: Az egyesült államok kormánya már kapott értesítést Londonból annak a válasznak tartalmáról, melyben Anglia az amerikai jegyzékre felel az ismeretes tengeri utonállások ügyében. Az értesítés szerint Anglia ragaszkodik erőszakosságainak elismeréséhez, mert szerinte joga van az összes tengereken minden hajót átvizsgálni, vajjon nem sértik-e meg valamilyen kötelező semlegességet hadidugárunak, vagy ellenséges hadköteleseknek szállításával. A jegyzéket még e héten átnyújtják az egyesült államok elnökének. Hir szerint az Uniót Anglia válasza egyáltalán nem fogja kielégíteni és a két tengeri hatalom között felmerült konfliktus ezzel még korábban ér véget.

### Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos jelentés. A nyugatgalíciái arcvonalon nyugalom van. A magasabban fekvő területeken gyenge fagy és hóesés állott be. A Dunajec mentén és Oroszlengyelországban egyes pontokon ágyuharc folyik. Bukovina déli részének kárpáti előterébe előretolt biztosító csapatainkat ellenséges tulerő elől a főszorosokhoz közelebb vontuk. Höfer.

### Hírek Przemyslből.

Budapest. Az Estnek jelenti Molnár Ferenc mai táviratával: A Przemysl ostromló orosz sereg napról-napra rengeteg veszteségeket szenved a várát védő őrség kirohanásaitól. A körülzárt várossal rendszeren közlekedik a repülő posta és hogy a repülőgépek minél többet szállíthassanak, leveleiket a várbeliek boríték nélkül küldik el.

### Belgrád bombázásának híre Párisban.

Genf. A párisi lapok szerint Párisban óriási meglepetést keltettek a Belgrád új bombázásáról szóló hírek. A francia fővárosban elterjedt hírek szerint ugyanis belátható időn belül szó sem lehet az osztrák-magyar hadseregnek Szerbia elleni újabb offenzívájáról. A legnagyobb mértékben frappirozta az egész francia közvéleményt az a hiteles hír, hogy seregeink az eddiginél jóval nagyobb apparatussal máris megkezdték az új támadást Belgrád és Szerbia ellen.

### A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelenti: Nyugati hadszíntér. Az angolok és franciák folytatják az arcvonalunk mögött levő francia és belga helységek tüzeléssel való szétrombolását. Arrástól északra ezidőszert még

elkeseredett harc dúl az általunk tegnap rohammal elfoglalt Invészárkok birtokáért. Az argonnei erdőség nyugati részében (Iris cours chessee) az ellenséget visszaverjük. A kezdett támadás egészen árkanlig jutott, az ellenséget azonban az egész vonalon a legsúlyosabb veszteségeket okozta ismét kiverjük hadállásainkból. A mi veszteségeink aránylag csekélyek. Sennheimtől nyugatra a franciák tegnap este ismét kísérletet tettek a négyszázhuszonötös magaslat birtokba vételére. Támadásaink tüzelésünkre összeomlottak és a magaslat a miénk maradt.

Keleti hadszíntér. Keleten nincs változás. A hadműveletek folytatását a képzelhető legkedvezőtlenebb időjárás nehezítette. Támadásaink mindazonáltal lassan előre jutottak. A legfőbb hadvezetőség.

## A kárpáti betörések.

Véres valósággá vált az 1911. évi hadijáték.

Elmondhatjuk, hogy a kárpáti betörések vészíreiren teljesen túl vagyunk s ma már csak a rossz emlék és néhány határszéli falu fájdalmas pusztulása maradt vissza az oroszok inváziójából. De azért a kishitűeknek, a kételkedőknek nagyon ajánljuk, olvassák el az 1911. évi nagygyakorlat történetét és győződjenek meg arról, hogy hadvezetőségünk milyen bölcs előrelátással és zsenialitással készült a mostani háborúra. Győződjenek meg s nyugodjanak meg. Ami most történik a Kárpátokban, az a mi részünkről semmi más: az 1911. évi nagygyakorlat, a hadijáték megismétlése a valóságban.

Erről a hadgyakorlatról az akkori tudósítók ezeket jelentették:

„Száznyolcvanezer ember áll odafenn — Felsőzemplén és Sáros földjén — talpig fegyverben. A léptük alatt megrepeg a föld és ahogy annyi száz ágyutorkból felzúg a félelmetes, mérföldekre járó orkán: benne van a hadgyakorlatokban mindaz a jellegzetesség, amivel a véresen kegyetlen, komoly hadműveletek hatnak. Száznyolcvanezer ember maróroz odafönn a hegyek között és az éles őszeteji szélben, amint messzevalnak a kürtök, valami hatalmas erővel rajzolódik elénk a biznyság a monarchia hadi fejlettségéről. A nagy színjáték minden csillogó pompájával és minden keserves gondjaival, bajával — sokat jelentő erőpróba: — incoolt hát a fokozott érdeklődés, melylyel a nyilvánosság néz a hadgyakorlat előrefejlése elé.

A gyakorlat feltevése az, hogy egy orosz sereg bekerítette Przemysl és két hadtestét leküldie Budapest ellen. Az ellenség már áthatolt a Kárpátokon, de Bártfa és Sztopkó körül egyik hadtestünk, amelynek segítségére jönnek később más csapatok, feltartóztatják.”

Végtelenül érdekes az is, amit a nagygyakorlat terepéről írtak. Ebben például a legponosabban megvannak jelölve mindazok a községek, amelyek a mostani kárpáti betöréseknél már eddig is nagy szerepet játszottak.

A nagyobb helységek, amelyeket a hadgyakorlatok érintenek Magyarországon: Homonna, Sztopkó, Felsővízköz, Bártfa és Eperjes, Galicában Dukla, Sanok, Rimanov, Szmlgrad, Jaszó és Krosznó.

Ime ez volt a kárpáti nagygyakorlat 1911-ben. És ez volt a kárpáti harc egész lefolyása, terjedelme, végeredménye.

A kishitűek és kételkedők tehát egészen nyugodtak lehetnek. Csak már valósággá változott az 1911. évi hadijáték, de nem találta készületlenül a hadvezetőséget, mely a hadijátéknál és a véres valóságnál is tudta és tudja, mit és hogyan kell csinálni.

S mindnyáján tudjuk eddig mily jól csi-

## Ejnye!

Az én szegény életem is bővelkedett különböző szomorú viszontagságokban, kenyérem javát már megettem, de a háborus kenyérhez hasonló még nem igen keserítette napjaimat. Amikor flaink százezrel a csatatéren kinlódnak s Idehaza mindenben érezzük a munkások hiányát, akkor bizonyára helyénvaló az észszerű takarékoság. Hogy tehát törvény írdoit a háborus kenyér minőségének meghatározására, azt csak helyeselni lehet. Ami a törvényben van, hogy a kenyérnek ezentul valamivel kisebb tápértéke és kevéssel sötétebb színe lesz: abban könnyen megnyugodtunk. Ha a katonáink annyit szenvednek és nélkülöznek, akkor nekünk sem szabad siránkozni, mert a kenyérünk egy nagyon kicsit rosszabb lett. De az őrdögbe is, az már nincs a törvényben, hogy kenyér helyett most állandóan valami gyanus külsejű ragadós, csiriz-féle holmit kell kapni, amit megérinteni is alig merünk, a lenyelésről már nem is szólva. A törvény írja elő az ilyen kenyéret? Nem, egyáltalán nem, s hogy a kenyér ilyen, az kizárólag a tisztelt reméltó pékipar hibája. Mi készséggel aláírjuk az ő legnagyobb jóhiszeműségüket s elhisszük, hogy ők a törvényes keveréket használják a kenyérsütésnél. De miért nem találunk ki valamit, hogy a kenyér mindamelltt tisztességesen megkeljen és megsüljön? Hiszen ez volna a becsületes mesterségük. Sőtellen, keletlen ragacsot még sem fogadhatunk el a nehéz, drága pénzért. A péktől senki sem kíván mást, minthogy ehető kenyéret süssön s ha ehhez nem ért, akkor menjen el hókaparónak — ha ugyan leesik a hó a kedvéért.

No mert a hó sehogy nem akar megindulni. Uglátszik, hogy a hókaparók mind a harc-téren vannak s a takarékos égiek ezekből fölöslegesnek tartják, hogy fehér takarót borítsanak az utcák és a háztetők fölé. Az se lehetetlen, hogy a háboru miatt a hónapok is felszökött az ára s az anygalkák inkább lemondanak a költséges szórakozásról. Száz szónak is egy a vége, elhagytuk már a Vizkeresztet s a hó ugyszólván meg sem mutatta magát. Éppen csak hogy szemeztett egy kissé talán három-négy héttel ezelőtt, azután abba is maradt. Most hol az eső csepereg, hol a szél kujtorog az utcákon, hol meg kísüt nap s villogó foltokat cikkáztat az ablakok csatasorán, egészen úgy mint áprilisban. A találékony és eleven eszű időjárás bizonyonnyal a háború végétét keresgéli az időjárás szeszélyes kedvében s valószínű, hogy sok kalandos vélemény született meg ez alapon. Azonban ne vitázzunk. Az idő e téli hónapban szokatlanul enyhe örülünk tehát ennek mint a Gondviselés ajándéknak. Adja az ég, hogy a narctéren levőknek is sok, sok ilyen enyhe, szelid napjuk legyen.

## Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

20.000.000  
TÖRTÉNI  
HIREK.

Megjött Nagykanizsa városa államsegélye. Mivel ismertes, az 1912. évi városi törvény értelmében Magyarország városainak, rendes államsegélye az 1915. évre 3 millió koronában van megállapítva. A belügyminiszter a minap utalta ki a városok államsegélyét, azonban ennek a kiutalásnak nem épen váratlan megkezdése volt, hogy nem 3 millió, hanem csak az 1914. évi összegnek megfelelő 2 millió koronát utalt ki a belügyminiszter így Nagyka-

nizsának 35 ezer korona helyett megint csak 20 ezer korona jutott, azonkívül külön 18 ezer korona a rendőrség fejlesztésére. A minap érkezett le Nagykanizsa város tanácsához a belügyminiszternek az 1914. évi államsegélyek kiutalásáról szóló rendelete, mely szövege a következő:

Az 1912. LVIII. t.-c. és 33. §-al értelmében az első sorban a városi rendőrségek fejlesztésére fordítandó összegből 1919. évre immár 3.000.000 korona fog rendelkezésemre állani.

Ezen összeg felhasználásánál egyelőre arról kívánok gondoskodni, hogy már 1915. január 1-től akadálytalanul nyerjenek kielégítést a városok azon szükséglettel, melyek az 1914. évben rendelkezésre állott két millió koronában találják fedezetüket.

Ehhez képest 1915. évi január hó 1-től terjedő hatállyal egyelőre minden város részére ugyanazt az összeget engedélyezem, melyet múlt évi rendelettemmel megállapítottam.

Intézkedtem, hogy ezt az összeget a nagykanizsai m. kir. adóhivat az eddig szokásos módon kiállítandó hivatalos nyugta ellenében fizesse ki.

A fennmaradó összeg felosztására, illetőleg felhasználására vonatkozó elhatározásomat a jelenlegi rendkívüli viszonyok között egyelőre függőben kívánom tartani.

Budapest, 1914. december 24.

Sándor s. k.

Amint a rendeletből kitűnik, Nagykanizsa városa még kap ez évben államsegélyt. Csak a háborus idők okozták azt, hogy egyelőre 30 ezer koronát utalt ki a miniszter, amit a város már fel is vett.

A hadbavonult városi tisztviselők illetményeinek megállapítása. Nagykanizsa város legközelebbi képviselőtestületi ülését egy egészen speciális háborus téma fogja foglalkoztatni. Miniszteri utasítás szól ugyanis arról, hogy a háboruba vonult városi tisztviselők illetményeit alapos revízió alá kell venni és arányba kell hozni az illetők polgári juttatással katonai lényüggükkel. Magyarán szólva: egy rókának két bőrét ne huzzák a városi tisztviselők, bár a hadbavonultak igazán mindent megérdemelnének. Ezzel az intézkedéssel azonban tulajdonképpen csak a magasabb rangú hadbavonult városi tisztviselőknek csökken a jövedelme, mert pl. a bevonult irnokoknak és napidíjasoknak több lesz a civiljuttatásuk, mint a háboru eddigi során volt. Egyébként szegény dr. Bentzik ügyész eleste után most már igazán az egy ujjunkon megszámlálhatjuk a nagykanizsai városházáról katonai szolgálatra bevonult magasrangú tisztviselőket.

A maximális árak rendezése. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a kormány rendeletét, mely nyilvánosságra hozza a megyei és városi törvényhatósági ármegállapító bizottságok által a búzára, rozsrá, árpára és tengeriré, s az ezekből előállított lisztre nézve megállapított s további intézkedésig véglegesnek tekintendő legmagasabb árakat. A kormány ármegállapítása minden megye területére egységes árakat szabott meg s így Zalamegyében se lesz ezentul a 12. járás és a 2. r. t. város mindegyikében más-más ára a gabonának. Az egységes zalamegyei árak eszerint megyszerte a következők: buza 40.— rozs 32.50, árpa 29.— és a tengeri 22.50 korona. A fővárosban a buza maximális ára métermázsánként 41, a rozsa 32, az árpáé 28, a tengeri 22 korona. A Duna jobb partján levő megyékben az árak átfog félkoronával kisebbek, a Duna bal partján magasabbak. A Duna-Tisza közén megállapított árak teljesen egyeznek a Duna jobbparti árakkal. A Tisza jobbpartján a buza fél koronával drágább, mint a Tisza balpartján. Máramarosban csak a rozs ára magas 33-korona. Flémében a buza ára 42<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, rozsé 34.20, az árpáé 30<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, a tengeri 24 korona.

Aml bennünket, nagykanizsaiakat még talán a magyarországi gabonaáraknál is jobban érdekeli, a vármegyénkkel szomszédos Ausztriában így áll a helyzet a maximális árakkal: A bécsi községtanács a múlt hó végén követezte, hogy a gabonaneműek és a liszt árát az egész monarchiában egységesen állapítsák meg. A kormány az ajánlatot nem fogadta el, mert ez esetben lehetetlen volna árut a termelő vidékről a fogyasztó területre szállítani. Csak egyetlen kivétel ut maradt: az egységes maximális árakat a malaknál tetemesen magasabba emelni, ami csak fokozná a nagykereskedelem megrendszabályozását. Az ellátás körül felmerült nehézségek miatt a magyar maximális árak revíziójára vonatkozólag a két állam-kormány alapos megbeszélést folytatott és a magyar kormány azt a lojális ígéretét tette, hogy a maximális árak revíziójánál tekintettel lesz az osztrák fogyasztás igényeire.

A hadi államsegély kifizetése. A központi Jóléti Iroda értesíti a hadbavonultak hozzátartozóit, hogy az államsegélyek kifizetése 15-én és 16-án lesz e hónapban. E szerint mindazok, kik eddig 16-án kapták meg a segélyt, most 15-én, akik pedig 17-én, azok most 16-án jelentkezzenek.

Új híd a Tiszán. A háboru aktuálitással tette a Tiszának Óbecsénél leendő áthidalását. Amint hírlik, oly sürgős a dolog, hogy két hónap múlva a hídépítési munkálatokat be is akarják fejezni. Már mérik is, hogy Óbecsén, melyik pontján készüljön a híd. Állítólag nem is egy, hanem két áthidalás lett tervbe véve és pedig egy vasuti és közuti híd. A vasuti híd összekötné Óbecsét Felsőmagyarországgal, Erdéllyel és Bátorfával, Zomboron át a tengerrel és egész Dunántullal. A közuti biztosítana egy rendkívül nagy és biztos utat a Bánát és Bácska között.

Önkéntesi kiegészítő-vizsgák. A honvédelmi miniszter értesítette a várost, hogy a hadügyminiszterrel egyetértőleg megengedte, miszerint az 1892, 93, 94, 95-ben született, népfőlközi tényleges fegyveres szolgálatot teljesítők közül azok, akik igazolják, hogy bevonulásuk előtti valamely intézet olyan évfolyamába voltak felvéve, mely önkéntesi kiegészítő vizsga letételére jogosít, kivételesen ilyen vizsgára bocsájtassanak. A kellően felszerelt kérvényt a honvédelmi miniszterhez kell küldeni. A folyamodónak igazolnia kell: 1. hogy a figyelembe jöhető tanintézet előző évfolyamát is mint rendes tanuló végezte el, 2. A rendkívül méltánylást érdemlő eset felforgását, azaz hogy az illető önhibáján kívül látogatta elkésve az intézetet, 3. Köteleznie kell magát, hogy a vizsga sikeres letétele után önként besoroztatja magát a hadseregbe, vagy a honvédséghez. Ilyen önkéntesi kiegészítő vizsgák lesznek a közös hadseregbeli gyalogsági hadapródiskoláknál, a pécsi honvéd hadapródiskolánál, a marburgi és pozsonyi katonai főreáliskoláknál, a soproni honvéd főreáliskolánál és a jelenleg Mödlingbe áthelyezett máhrisch-welskircheni lovassági hadapródiskolánál.

A Nyugat, Ignatus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. évi január 1. száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ignatus: A háboru és az ellenség. Kassák Lajos: 1914-15. Öreg emberek (versek). Füst Milán: Boldogtalanok (négyfelvonásos dráma első felvonása). Laczkó Géza: A francia lélek keresztmetszete. Harry Russel-Dorsan harctéri levelei. Ady Endre: Boldog új évet. Vér: Ós áldozat (Versek). Tábori posta: Balázs Béla: Menj és szenvedj te is (naplójegyzetek). Vértesy Gyula: Árokban, roham előtt. Verbunkos (ver-

sek). Figyelő: Bálint Aladár: A három királyok (A megirandó nagy krónika egy fejezete). Lengyel Menyhért: Bródy Sándor: Fehér könyv, Lengyel Menyhért: Fényes László: A szerb harctérről. Brunó Frank: Ah, le misérable. Bálint Aladár: Gül haba sirja. Bálint Aladár: Majovszky Pál ajándéka. Fekete Miklós: Kommentár egy előadáshoz, avagy néhány megjegyzés valutánk disparitásáról. Pivány Ernő: Magyarok viselt dolgai Amerikában. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: egy évre 24 K, félévre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tőrt aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Gürtler István.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Placc-tér. **Berlin** naponta előad.

Pénteken és szombaton, január 8. és 9-én  
NAGY ELITE ELŐADÁS

## PARSIFAL

filmművelmény 3 felvonásban. Wagner operája

Jim a főtyművész, rendkívül humoros.  
Háborus híradó, aktuális újdonságok.  
**IFJUSÁG**, színmű 1 felvonásban.  
A lapos modellek, amerikai vigjáték,

Előadások 8 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem lüve van.

## Lakatos és gépműhelyemet

A rendkívüli viszonyok folytán a háboru tartamára **beszüntetem** szívesen a n. é. közönség szíves pártfogását megköszönöm előre is kérem, hogy a viszonyok megváltoztával új vállalkozásomat is támogatni kegyeskedjék, tisztelettel

**FISOHL ISTVÁN**  
műlakatos.

## Egy ápolónő

— felvétel —

### MAYER festőnél

Kölcsey-utca 19. szám.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyús kutak, fürdőszobák, vízvezetési berendezések. 12-4

## Simon György

Épület és műlakatos NAGYKANIZSA  
Dohányraktár és fűtőberendezések készítője.

Mindenemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltek. Pénzszekrények készítése és javítása.

## URANIA mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 299.

Csak egy nap! Pénteken január 8-án.

## Bánat asszonyo

(Egy grófnő regénye.)

na társadalmi dráma 5 felvonásban.

Vasuti sín gyártás, természeti felvétel. Péterke mint festő, humoros. Még jókor vigjáték. Amor tangót táncol, vaudville.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 8 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüsselőző és gőzmosó

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 299.

Sürgőnyelmi: Mayer festő.

Elyálat férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyszintén fehérneműt, ingot, gallért, kését és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jeltávoos árban.

## Hirdetések felvételnek

## MANKOVITS JAKAB

Építő- és építési vállalkozó,  
NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-  
pozást. Nedves lakások szárazzá tétel  
felelősség mellett. Költségvetéseket  
és terveket a legszakoszerűbben készítek.

## Pozsonyi zenekar!

## Bertók Villi

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

## MAGOCs JÁNOS

hírneves idomló mester közreműködésével  
minden este 8-tól reggel 5-ig  
nagy hangversenyt tart az

## 'Arany Szarvas'

Kávéházban.  
Rendes árak. - Szabad helyek. - Pénz-  
Szabad bemehet. - Pénz-  
Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Szüli P. **Eldmann József**  
tulajdonos.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégíti. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 25-1

**MEGHODITOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREDEN BÉLA ANDRÁSSY-UT 1**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Holfed-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb áruk! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Kiöfizetési árak:** Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezető:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41.      Kiadóhivatal 41.

## Miért harcolunk?

(Bevezető közlemény.)

III.

Előző közleményeinkben vázoltuk a magyarországi közállapotok lényeges, gyökeres javulásának perspektíváit azzal a pesszimista föltevessel, mintha nem lennének győztesek ebben az egész világot felforgató háboruban. Mindazok az előnyök, amiket vázoltunk, tizszeres, százszoros mértékben fognak jelentkezni, ha reményeink nem csalnak és csakugyan legyőzzük ellenségeinket. A háboru kedvező kimenetele olyan hatalmas fellendülés kezdetét jelenti Magyarországra nézve, amilyenre kevés példa van a kultúrtörténelemben. Mindaz kézzelfogható valósággá válik ebben az országban, amiről nemrég még legvérmesebb álmunkban se mertünk álmodni, s amit rövid néhány hónappal ezelőtt még utópiának tartottunk volna. Igaz ugyan, hogy ez nem lesz meg máról holnapra. A háboru sok kárt tesz emberben, erkölcsi és anyagi javakban. Ezeket pótolni kell, s az igazi fellendülés korszaka csak ezután kezdődhetik.

Mindenekelőtt pótolni kell az emberáldozatokat. A háboru emberhiányt okoz, amivel együtt jár az egész vonalon a jobb munkaalkalom. Ennek viszont szükségszerű folyománya, hogy jó ideig szünetelni fog a kivándorlás és három, négy év alatt pótlódik a veszteség, legalább mennyiségben. Sajnos, minőségben a sok értékes ember elpusztulását a kivándorlás elmaradása nem pótolhatja; de az itthon maradottak szaporodni fognak és a természetes fejlődés kiválasztja majd az értékes anyagot. Átmenetileg legalábbokvetlen csökkenni fog a szellemi proletariátus.

Kétségtelen, hogy az erkölcsök eldurvulnak a hosszú hadjárat alatt, a tudományok nem fejlődnek, sok kulturális mű pusztul el, de annyi mindenre megtanít bennünket a háboru, aminek felsorolásával köteteket lehetne teleírni, hogy az átmeneti megakadás után újult erővel tör felszínre a javulás. Az általános anyagi jólét és boldogulás föltételei között az erkölcsök is hamarosan javulni fognak és szomorú volna, ha sokkal jobbakká nem lennének, mint amivé már a háboru előtt fajultak.

Az anyagi javak pótlása is csak egy-két esztendő munkája lesz. A felvidéki és a déli megyék rémségesen sok kárt szenvedtek és szenvednek szüntelenül. Itt kell tehát csak tulajdonképpen gazdasági értékeket pótolni. Nem lehet azonban kétséges, hogy ugy az állam, mint a minden bajtól mentesen maradt egyéb vidékek jómódu lakossága és a nagy

vagyoni pénzintézetek jóakaratu támogatása olyan orvosságnak fog bizonyulni, mely ezeknek a vidékeknek szerencsétlen lakosságát is talpraállítja és részesévé teszi annak a hatalmas len-

dületű kulturmunkának, mely ezt kimeríthetetlen őserővel rendelkező országot naggyá, s nemcsak a harcmezőn, de a szellemi és gazdasági haladás terén is a legnagyobbak egyikévé teszi.

## A világháboru.

### Varsó ostroma előtt.

Rotterdam. A London News oroszországi tudósítása szerint Hindenburg minden eszközzel és a legnagyobb eréllyel forszirozza Varsó bevételét. A német előrsők a lengyel fővárostól már alig 20 kilométernyire állanak. Hindenburg seregeihez egymásután érkeznek az óriási ostromágyuk, melyek közül többet már fel is állítottak.

A német offenziva nem várt rendkívüli megerősödése nagyon meglepte az oroszokat, akik most már szükségcsnek látják, hogy az egész orosz-lengyelországi harc vonalon hátrább koncentrálják az orosz védelmi vonalat.

### A helyzet a Kárpátokban.

Budapest. A tegnapi nap folyamán a kárpáti egész harc vonalon alig történt jelentéktelen esemény. A bukóvínai harcokban újév táján beállott szünet is még mindig tart, ami mögött azonban nagy orosz készülődések rejtőznek. Az orosz főerőt Bukovina délnyugati torkában Kimpolung város körül koncentrálják, ahonnan bizonyosan nagyobb támadás készül a máramarosi szorosok ellen.

Radna és Borzó között már teljesen biztos a határ. Az oroszok e részen Hajas és Uzok között állnak.

### Rémuralom Lembergben.

Bécs. Lembergől érkezett újabb menekülő hajmeresztő dolgokat mondanak el a lebergi orosz uralomról. A gyilkolások és fosztogatások állandóan napirenden vannak a városban, ahol minden élet- és vagyonbiztonság teljesen megszűnt. Az egész borzalmas kózákuralomban egyedül az vigasztaló, hogy ez a féktelen anarchia is kétségtelen jele annak, hogy az oroszok maguk se remélik, hogy mindvégig övék marad Galícia és Lemberg.

### Török előnyomulás.

Konstantinápoly. A kaukázusi török seregek az asszerbeidsáni győzelem után még mindegyre üldözik a menekülő visszavonuló oroszokat és már 80 kilométernyire mélyen járnak orosz területen.

### Az orosz-perzsa jegyzék-váltás.

Koppenhága. A Novoje Vremja jelenti, hogy a perzsa kormány jegyzéke szerint Perzsa lehetetlennek mondja az orosz kormány azon kívánságának teljesítését, hogy a török harcokban résztvenni óhajtó perzsa néptörzseket meggátolják e szándékuk végrehajtásában.

### Repülőink sikerei.

Szófia. Nisből érkezett jelentés szerint tegnapelőtt egy osztrák-magyar repülőgép jelent meg a szerbiai Pozserovác és Gradiste városok között fekvő szerb táborok fölött és bombáival nagy veszteségeket okozott a szerbek között. A szerb tüzérség több lövést tett a repülő gépre, de az sértetlenül tért vissza Boszniába.

### A francia offenziva kudarca.

Hága. A Daily News közlése szerint a chaloni táborban nagyban készültek, hogy a szövetséges entente-seregek Rheims és Verdun közt áttörjék a német frontot. Különösen nagy reményük volt arra, hogy az Aisne mellett átvághatják a német arcvonalat, vagy legalább is visszavonulásra kényszerítik a németeket. Ez a terv azonban megint kudarcot vallott, mert miként a legutóbbi napok eseményeiből ismeretes, a francia előnyomulás helyett inkább a német seregek szereztek újabb előnyöket.

### Höfer jelentése.

Budapest. Hivatalos jelentés. Az általános helyzet változatlan. Tartós harcok nincsenek. A keleti Beszkidekben (Sáros és Zemplénegyében) nagyobb orosz erőnek a Czeremháól keletre fekvő magaslaton keresztül intézett előretörését ellentámadással messze visszavertük. Ez alkalommal négyszáz oroszot elfogtunk és három géppuskát zsákmányoltunk. A déli harctéren az ellenségnek Avtovacnál előrsi vonalunk ellen intézett éjjeli támadása teljesen meghiúsult. Höfer.

### A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás hivatalosan jelenti: Nyugati hadszíntér. Flandriában tartós eső mind mocsarasabbá teszi a terepet, ami a hadműveleteket erősen akadályozza. Reims-

től keletre a franciák az éjjel egy előárkunkat akarták elfoglalni, de rögtön ellentámadásban visszavetették őket állásaikba. Ötvenet közülük elfogtunk. Az argonneok közepén és keleti részében csapataink ismét előbbre haladtak. A franciáknak a Vogézekben Buchenkopfnál, Diedolhausentől délre ellentük intézett éjjeli támadását visszavertük. A franciáknak a Sennheimtől nyugatra eső magaslatok ellen intézett ismételt támadásai tűzérőnk tűzében összeomlottak. Két tisztet és száz főnyi legénységet elfogtunk. Sennheimtől délre levő Ober-Burnhaupt helyiséget meg folyik a harc.

Keleti hadszíntér. Keleten is kedvezőtlen volt az időjárás. A keletporoszországi határon és Lengyelország északi részében nincs változás. Rawkától keletre támadásaink előbbre haladtak, 1600 orosz elfogtunk és öt géppuskát zsákmányoltunk. A Pilica keleti partjain csak tűzérő harcok folytak. A legfőbb hadvezetőség.

## HIREK.

### A visegrádi sir.

Megindító történetet beszéltek el nekünk a déli harctérről hazatérő sebesültek. A kis történet a háborús romantika legszebb hajtásai közé tartozik. Visegrád mellett ütköztünk volt a visszavonuló szerbekkel a mi 48-asainknak. Az ütközetben egyetlen magyar fiu esett el. Bajtársai sirt ástak neki, elföldelték, azután tovább vonultak. Hetek múltán, amikor újból keresztül haladtak ott, a jeltelen siron egy zokogó öregasszonyt találtak, aki hatalmas elemózsiás kosarat szorongatott a kezében.

— Kit sirat jó asszony? — kérdezték.

— Hogyne sirnék fiaim, mikor látom, hogy egy szegény magyar fiu nyugszik i ten. Nekem is van egy derék fiam, épen őt keresem. Már nagyon rég nem jött hír felőle. Ezt a kis bátyut is neki hoztam.

— Hogy hívják a fiát, néni?

Az öreg asszony megmondta a fia nevét s a derék hősök elszorult szívvel néztek össze. A szemek egyiknek is, másiknak is megnedvesült s a viharedzett, kemény arcokon könny csordult végig. Az öregasszony fia ott feküdt némán a visegrádi sirban, ő volt a visegrádi ütközet egyetlen halottja.

— Jó asszony — szólt a kis csapat parancsnoka — menjen csak nyugodtan haza. A fiának semmi baja sincsen.

Itt elcsuklott a hangja és elindulást vezényelt. A fiuk sokszor visszaneztek az öregasszonyra s lehajtott fővel, némán bandukolták az uton. Jó darabig hallgatagon mentek, aztán itt is, ott is összesugtak s egyszerre csak halkan bánatosan fölcsendült a nóta a zalai gyerekek ajkán:

Visegrádi temetőben, legszéken, ott alul  
Imádkozó öreg asszony egy sírra ráborul.  
Csöndes imádsága szállta mehnországba...  
14-ben Visegrádnál várt, várt, de hiába.

Az új sírnak néma hantján nincsen még fölirat.  
De azért a tisztos öreg mégis zokog, sirat.  
Nem tudja a szegény, kit temették oda...  
14-ben Visegrádnál sirt egy édes anya.

Egyszerű, bánatos szavak, senki se tudja, hogyan születtek meg, de többet mondanak minden költeménynél. A derék fiuk egy sírt látnak valahol, amelyre egy öregasszony megtört, fájdalmas alakja borul s lelkükben fölcsendül a dal, amelyet a kiáradó érzés ereje csakhamar szavakoa formál. Nincs benne semmi különös, csak egy jeltelen sírnálom, de szerte a négy világtáj felé, hány ilyen sír domborodik, mint a visegrádi.

Személyi hírek. Kiváló barátunk, Zia Baldi konstantinápolyi nagykereskedő, a jeles hősök közéleti férjü európai üzleti utján tegnap Nagykanizsára érkezett, hogy néhány

napot itteni barátaik körében töltsön. Zia Baldi holnap vasárnap utazik haza Konstantinápolyba. — Schmidt Jenő altábornagy ma reggel automobilon Pozsonyból Nagykanizsára érkezett és a közös laktanyában végzett Inspekció után továbbutazott Nagykanizsáról.

Készül a városi költségvetés. A minap említettük már, hogy Nagykanizsa város 1915. évi költségvetési tervezele rövidesen a pénzügyi bizottság elé kerülhetne, ha a bizottság megalakulásáig nem volna szükség még közel egy havi időre. A jövő évi költségvetés már majdnem teljesen kész és abból csak az új szervezési szabályrendelet által megállapított tisztviselői fizetések többleteire vonatkozó tételek hiányoznak. Ez alkalommal kizárólag a háborús helyzettel magyarázható a városi költségvetés ily gyors elkészülése, mert az egy fillér új beruházást, egy fillér új kiadást nem tervez, hanem teljesen az 1914. évi sablonhoz alkalmazkodik. Mindazonáltal nem várt meglepetése lehet a költségvetésnek a pótdó emelkedése, aminek oka az, hogy az 1914. évi költségvetésben felvett bevételi előirányzatul volt taksálva, mert jóval kevesebb jövedelem folyt be a város kasszájába, mint amennyit terveztek. Ezt a hiányt szintén most kell pótolni, az 1915. évi költségvetés terhére s így noha talán kevesebb városháztartási kiadásunk lesz az 1915. évben, mint tavaly, az esetleges pótdó emelkedésre mégis el kell készülnünk.

A legfiatalabb ujonc. Kedves és vidám jeleneinek voltak tegnapelőtt este tanul a Centrál-szálló éttermének vendégei. Az étteremben, egy hosszú asztal körül szoktak vacsorázni a negyvennyolcas tisztek. Természetes, hogy az asztal körül, ahol nagyobb részt a harctérről visszatért és kitüntetésekkel dekorált tisztek ülnek, állandóan snájdig hangulat uralkodik. A vacsora fogásait szellemes élcekkkel és pompás ötletekkel fűszerezik a jókedvű tisztek, akiknek a derűtségét és vidám kedélyét a legtöbb savanyu ábrázatu civil megirigyelhetné. A jókedv és az eszprí sohasem hiányzik a tisztek asztalánál, de tegnap este a jótékony véletlen is közrejátszott, hogy a társasvacsora egy különösen vidám epizóddal legyen gazdagabb. Vacsora közben ugyanis az egyik hadnagynak táviratot hoztak, amelyet a hadnagy ur érthető izgalommal bontott föl. Egy pillanat múlva boldog mosolyra derült az arca és büszkén mutogatta a szomszédainak a sürgönyt, amely szerint nejének egészséges fiugyermeke született. A bajtársak vidáman gratuláltak s másodperc alatt mindenki tudta az asztal körül, hogy a haza egy új honpolgárral gyarapodott. A gratulációk valóságos özönével árasztották el boldog apát, aki a honpolgári kötelességek teljesítésében épen olyan dérekanan megállotta a helyét, mint a katonai szolgálatban. A fiatal apa egy percre elmerengve nézett a fájóba. Bizonyára a kisfiúra gondolt, akit nem is láthatott. Az asztal fölött azonnal összekocantak a poharak, a tisztikar koccintott a „legfiatalabb ujonc“ egészségére.

Katonabangverseny a Centrálban. Az igazán megérdemelt óriási érdeklődés előzi meg városzerte a Nagykanizsán oly népszerű 44-es katonazenekarnak ma este a Centrál kávéházban megihiduló sorozatos hangversenyét, melynek minden fillér jövedelme a harctereken küzdő kanizsai bakák szenvedéseit fogja enyhíteni. Megvagyunk győződve, hogy sok százezer szivar és cigaretta gyűl össze a hős 48-asok és 20-asok részére azokból az 50 fillérből, amik e hangversenyek potom felépő díját képezik. A hangverseny kezdete ma este 9 óra.

Az amputált novai hős. A nagykanizsai 48-ik gyalogezred katonáinak világraszóló

hősféltől már sokszor és sokat írt mindent újság. E hősök egyike most már civilben jár Nagykanizsa utcáin, mert a háboru egész életére megfosztotta testi épségétől, sőt ami a katonánál a legfontosabb, az egyik lábától. Weiler Imre, novai származású fiatalember a féllábu 48-as hős, akinek öfelsége a király adott ezerkétszáz koronás mülábat. Weiler Imre Weiler Lipót novai kereskedő fia, aki csak nemrég szolgálta le a 48-asoknál a kemény három esztendő. Akárhány feljebbvalójától hallottuk mostanában, hogy Weiler volt az ezred legelső bajonett-vívója. Ahogy esetét ismerjük, ez a kiválósága mentette meg életét is Lublínál, hogy örülhessen a halál torkából fél lábbal való menekülésének. Ember ember elleni rettenetes bajonetharcban őt orosz szurt le Weiler Imre, köztük azt a főhadnagyot is, aki az ő lábát a végzetes dum-dum golyóval revolveréből meglötte. Mikor már a térde is összkösdni kezdett, a jaroslai kórházban megamputálták a jeles 48-as bakát, aki rövidesen Bécsbe került, még pedig óriási szerencsére a Mária Jozefa főhercegnő augarteni palotájában berendezett, s a főhercegnő költségén fentartott hadikórházba. Még hallgatni is élvezet, ahogy a novai csonka hős életének erről a rövid két hónapos szakaszáról beszél. Nem talál szavakat hálájának kifejezésére azért az ápolásért és szeretetreméltóságért, amiben ott része volt. A napestig munkálkodó főhercegnő vezetésével csupa mágnáshölgy ápolja a főhercegi kórház összes beteget, akik között különösen a magyarok részesülnek akkora megbecsülésben, amiről az osztrákgyűlöelő Magyarorszában azelőtt álmodni se mertek az emberek. Életének legszebb napja az volt, — ugymond Weiler Imre — amikor Ferenc József király tett látogatást a kórházban. Ő volt akkor még az egyetlen amputált a kórházban, felé sugárzott tehát leginkább a király érdeklődő kegye. Ágyához lépve tökéletes magyarsággal hosszasan beszélgetett Weiler Imrével a király, majd bucsut véve kezét nyújtotta neki, amit Weiler megcsókolt. Mielőtt a király távozott kíséretének egy tagjával leíratta Weiler fejcédulájának adatait és öt nap múlva ott volt ágya mellett az ezerkétszáz koronás müláb, amit a király küldött neki. Felgyógyulva Kanizsára jött Weiler Imre hogy ezredénél igazolja magát s azóta itt él és két botjával és örökös jókedvével egyik jellegzetes alakja lett a Szarvas kávéháznak. Új esztendőre három-négy grófné és komtesz kívánt neki boldog újévet, azok a mágnáshölgyek, akik az augarteni tündér-kastélyban örökre elfeledték vele rettentő nyomoruságát.

Elviszik a cigányt katonának. A magyar ember életéhez évszázadok óta elválaszthatatlanul hozzáfert a hegedűszó. Örömeiben, bánatában egyaránt a nóta a cimborája s a nóta csak akkor nóta, ha a cigány huzza a fülünkbe. Ezért lett lassankint meghitt cimborája a magyar embernek a fáraó ivadék cigány. Most aztán megtudtuk, hogy a cigány nemcsak a hegedű rikatására volt jó, hanem a harctéren vitézül harcoló katonáink között is megállták a helyüket. A különböző testvér népfajok közül, amelyek egy szívvel-lélekkel küzdenek sorainkban, nem szabad a cigányokról sem megfejeltkeznünk. Ott vannak ők is a többi közt és bátran ontják vérüket mindnyájunkért. A hontalan kőborcigányból hős lett, aki hia kell, meghal a hazája védelmében, Nagykanizsáról is viszik a cigányokat katonának. Bertók VIII, akinek játékában heteken át gyönyörködött a Szarvas-kávéház közönsége, hétfőn már Budapestre utazik, hogy ezredéhez bevonuljon. Szívhez szóló muzsikáját sokáig nem élvezik most Nagykanizsán. Leteszi a hegedűjét, amely hol fülbemászóan lágy és megvesztegetően édes, hol érces, diadalmas hangon szól a közönséghez és puskát vesz ő is a vállára. Kívánunk neki sok szerencsét a katonasághoz. Huzza ő még majd nekünk a diadalmi indulót, öreg kartársával Horvát Józseffel együtt, aki nehéskára szintén katoná sőtba kerül. A cigányok, a derék cimborák a háboruban sem hagynak el bennünket.

A francia ipari termékek ellen. Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségük kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatérés gondolatát. Magyarországon, de főképpen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű thulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykot alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitéríteni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt ital a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon s különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készíttik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Medicinal neven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb csemegeáru és italmérőzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyógykonyakia azonfelel, hogy jobb a francia gyálmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, driliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátlaszákat csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákat 3 koronáért. Ugyanígy különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Pozsonyi zenekar!

### Bertók Villi

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

### MAGOCS JÁNOS

kirneves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

### „Arany-Szarvas”

kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Külön terem. Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó. Piac-tér. = Naponta előad.

Vasárnap és hétfőn, január 10. és 11-én

## Egy rablóbanda története vagy a FEHÉR KISÉRTET.

olasz detektív-dráma 4 felvonásban.

## Az ügyvéd férj

elsőrangú vígjáték 3 felvonásban.

**Palkó (Bubi) és a dió,** humoros, melyben a Bubi játsza a főszerepet.

Előadások 6 és 9 órakor. Vasár- és Ünnepnapi 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Kostreinitz Királyforrás

Rohitach mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsavtartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas nátriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítvánnyal szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, vesekőveknél, májbetegségeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos **Nouackh Ignác örökösei**

Kostreinitz Posta Pótlát, 427-2-3 Pöhltschach mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

## Egy ápolónő

— felvétel —

## MAYER festőnél

Kölcsey-utca 19. szám.

## PRO PATRIA

Unger Ullmann Elek és neje szül. Vágner Aranka mint szülők, ifj. Unger Ullmann Elek m. kir. honvéd főhadnagy és Unger Ullmann Gizella férj. Hargitay Bertalanné mint testvérek, Hargitay Bertalan mint sógor és özv. Vágner Károlyné szül. Chlnorány Hermina mint nagyanya és a kiterjedt rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett felejthetetlen drága jó fiuk, illetve testvér, sógor és unoka

## Unger Ullmann Viktor

tartalékos hadnagy a cs. és kir. 48. gyalogezredben

1914. év december hó 22-én délben az orosz harctéren élete 25-ik évében, a hazáért és királyért hősi halált lelt.

A korán elhunytért az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 11-én, hétfőn délelőtt 9 órakor fog a helybelli szentferencrendiek plébánia templomában az Egek Urának bemutattni.

Kelt Nagykanizsán, 1915. január 7-én.

A hűbéli istene adjon néki az idegen földben örök nyugalomát.

**URANIA** mozgóképalota. Rozgonyi-utca 4. Telefon 300.

Szombat, vasárnap, január 9. és 10-én

!! Nagy artista drama !!

## A Moulin Rouge

nagy artista dráma 4 felvonásban.

Erősebb mint Scherlock Holmes, vígjáték. MAXI megnőszül, humoros. Trüestől Laibachig, természeti felvétel.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapi 3, 5, 7 és 9 órakor.

„ADRIATICA”  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
≡ Fiume. ≡

10 16—

Különlegesség:

„FIUME COGNAC MEDICINAL”

(„Fiume” szójegyre különösen figyelni.)

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

— festő vállalata —

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány ulánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főlszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 30 25-1

**MEGHODITOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Hofed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lilliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

— A legfinomabb árak! —  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyílttér és hirdető... megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Caengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## Küzdelem a békéért.

Az orosz hadsereg, Európa legnagyobb hadserege, az elbizakodott csapat-tömeg, amely úgy lépett ki a harcmezőre, hogy végig taposson Németországon, Ausztrián és Magyarországon, az orosz hadsereg ma, a háboru hatodik hónapjában ott tart, a saját országa megvédésére a legkétségbeesettebb erőfeszítéseket kell tennie. A lodzi véres vereség volt a csufos kudarc utolsó fejezete, melynek hírébe belesápadtak és belebetegedtek a távoli harctereken erőlködő cinkostársak: az angolok, franciák és méltó szövetségeseik, a szerbek. Varsó bevételé lesz ennek a csufos kudarcnak mihamarabbi legnagyobb eseménye, mely az egész orosz háboru sorsát meg fogja pecsételni. A küzdelem már eldőlt, az oroszok erejét Hindenburg és Conrad zsenije a Lodztól Varsóig terjedő rémes üldözésben megtörték, s ami most folyik, Varsó közeli ostromát is beleértve, már csak a győzelemnek kihasználása, nemcsak mohón és győzelemittasan, de azzal a szívóssággal és tervszerűséggel, amely lehetetlenné teszi, hogy a rohanó események más fordulatot vegyenek.

Nem használ már az orosz hadsereg legfőbb értéke, a tulerő. Nikolajevics Miklós nagyherceg hencegve prédálta katonáit, tízezer, százezerszámra: van a cárnak elég. Még a tábornokokkal sem takarékoskodott; amelyikkel megesett, hogy a vereség útjába kerül — pedig mindegyikkel megesett, — azt sorra csapja el, és állítja haditörvényszék elé a nagyherceg-fővezér. A tulerővel, a kancsukával és gépfegyverekkel kergelt katonákkal és a megfélemlített tábornokokkal szemben csak az igaz hadvezérek és az igazi katonák győzhetnek.

Az igazi katonák . . . A német katonák és a mieink. A szerénység tette-e, vagy szövetségesünknek megérdemelt nagyrabecsülése, hogy az orosz-lengyelországi harcokban mindig többet vártunk a német katonáktól, mint a magunkétól. Amit a német katonák végeznek, valóban örök dicsőségre szóló hadimunka. De nem maradnak hozzájuk méltatlanok a mi katonáink — a magyar katonák; sem.

A magyar fiúk, az osztrák-magyar hadsereg katonái vetélkedve szedik a babért a német bajtársaikkal és Vilmos császárnak, a világotörténelem egyik legnagyobb uralkodójának bizonyára öröme fog telni abban, hogy az ő magyar ezrede nem méltatlan a ragyogó névhez, amelyet visel.

Nem a győzelmeket ünneplő öröm, büszkeség az, amely ezeket az ujjongó híreket fogadja. A föllélegzés, a biztos, fényes jövő napjának köszöntése ez. Az

orosz hadsereg rettentő kudarcai után most már nem kétes az orosz-lengyelországi hadjárat sorsa és azzal együtt eldőlt a világháborúé is. A franciák szövős ellenállásának csak az adott erőt, hogy az oroszok, a maguk kimeríthetetlenek látszó számbeli fölényével legyőzik a németeket, megesznek bennünket, bevonulnak Berlinbe és bevonulnak Bécsbe.

Most, amikor az oroszok Varsót alig

birják védeni, amikor fejvesztett utjuk egyre beljebb visz kelet felé, lehet-e szó arról, hogy valaha visszatérnek, hogy még egyszer nyugatnak jöhetnek?

Most már nemcsak hisszük, de tudjuk is, hogy azon az uton, amelyen a vitéz német katonák a mi hadseregünk derék legényeivel együtt fáradhatatlanul kergetik az orosz hadsereget a megsemmisülés felé; — azon az uton a béke indul meg és jut el a célhoz!

## A világháború.

### Varsó ostroma előtt.

Budapest. A főhadiszállásról jelentik: Az oroszlengyelországi harctéren ismét munkába léptek az osztrák-magyar hadsereg híres 30 és feles mozsai, melyek itt is nagyszerű eredményekkel dolgoznak. Egyebekben hadállásaink Varsó körül a légkedvezőbbben alakulnak.

### Az időjárás és az északi harcok.

Rotterdam. A londoni Times haditudósítása szerint úgy az oroszlengyelországi, mint a galíciai harctéren oly időjárás uralkodik, hogy emiatt egyelőre mindkét harcoló félre nézve lehetlenség nagyobb akció megkezdése. A köd mind átláthatatlanabbá válik s a folytonos eső vízzel töltötte meg a lövészárkokat és az agyonhasznált utakon tengelyig süllyed minden jármű a feneketlen sárba. Amíg az időjárás teljesen meg nem változik és a fagy be nem áll, sem az oroszlengyelországi, sem a galíciai harctéren jelentősebb esemény nem várható.

### Az erők egyensulya északon

Berlin. A Vossische Zeitung előkelő katonai forrásból eredő szakvéleményt közöl az oroszországi és galíciai harctereken küzdő ellenfelek számbeli ellensúlyáról. A közlemény szerint az oroszoknak a háboru kezdetén mutatkozott óriási számbeli fölényük már-már teljesen megszűnt. Eleinte háromszoros orosz erő ellen küzdöttek a német és osztrák-magyar seregek. Három hónap alatt ez az arány úgy változott a javunkra, hogy már csak kétszeres erő ellen harcoltunk s most már körülbelül teljesen ki van egyenlítve minden számbeli differencia. Így már nem lehet kétséges, hogy oroszoknál sokkal különb minőségű katona anyagunkkal kinek kell győznie. A híres orosz tüzérségnek a háboru elején mutatkozott nagy fölénye is már teljesen megszűnt, mert az orosz tüzérség első

kitűnő anyaga már majdnem teljesen kildőlt s a helyébe jött tartalék nem is hasonlítható össze azzal. Így tehát az orosz tüzérség félelmetessége is immár teljesen megszűnt.

### Az orosz offenziva kudarca.

Hága. A Daily Mail írja: A szövetséges német és osztrák-magyar hadseregnek sikerült úgy az oroszlengyelországi, mint a galíciai orosz offenzívát beláthatatlan időre felüldözni, s az orosz hadsereg hónapok tartamig csak a védekezésre gondolhat.

### Szerb hírek.

Szófia. A szerb hadsereg főhadiszállását a napokban ismét visszahelyezték Nisbe.

Szófia. A szerb kormány szigorú rendeletet intézett a háboru első szakaszában a szerb fővárosból elmenekült s az egész Szerbiában szétszóródott belgrádi lakossághoz, hogy ne merészeljen Belgrádba visszatérni, mert a hadászati okok követelik, hogy Belgrád üresen álljon és a szerb hadsereg mozdulatait a polgári lakosság ne akadályozza.

Bukarest. Szerb tábornokokból álló bizottság utazott tegnap Szentpétervárra, hogy az orosz kormánytól lőszeret és fegyvereket kérjen a szerb hadsereg részére.

### A török nyomás az orosz haderőre.

Konstantinápoly. Minden bizakodást meghaladó sikerrel folynak a török hadműveletek a Kaukázusban. Rövid idő múlva a török seregek abban a helyzetben lesznek, hogy olyan nyomást tudnak majd az orosz haderőre gyakorolni, mely az északi harctereken is jelentékenyen éreztetni fogja hatását és igen nagy előnyére fog szolgálni az osztrák-magyar és a német hadseregek akciójának.

## A török harcok.

Konstantinápoly. A Kars körüli török főarcvonal jóval túl az orosz-török határon domináló pozíciókra tett szert, melyek kitűnő bázisul fognak szolgálni a török seregek további hadműveleteihez. Ardachan vidékén a kedvezőtlen időjárás nagyban akadályozza a hadműveleteket, de az oroszok is épp úgy hátráltatva vannak.

## Höfer jelentése.

Budapest. Az általános helyzet nem változott. A Visztulától délre állásainkat az oroszok tegnap minden eredmény nélkül lötték. A tüzet egy általunk megszállott Zaklicyntól északkeletre fekvő magaslat ellen irányították. A Visztulától északra helyenkint heves ágyuharc az ellenségnek ama kísérletét, hogy gyengébb erőkkel a Nidán átkeljen, meghiúsította. A Kárpátokban nyugalom van. Az ellenségnek két felderítő különítményét, amelyek Bukovinában előrs vonalunkhoz közel merészkedtek, ágyu és géppuskatűzzel szétvertük. A déli hadszíntéren Trebinjétől keletre a határig előretolt hadállásainknál rövid ágyuharc volt. Höfer.

## Francia vereség Elzászban.

Berlin. A franciák tegnap Felsőelzászban minden erejük megfeszítésével több rohamot intéztek hadállásaink ellen, de véres vereséget szenvedtek és közülük 500 fogoly jutott a németek kezére.

## A németek harcai.

Berlin. A nagy főhadiszállás jelenti. A nyugati hadszíntéren a rossz időjárás tegnap is tartott. A Lys egyes helyeken nyolcszáz méternyi szélességre lépett ki medréből. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy Nieuportnál állásainkból kiverjen, meghiúsult. Soissonstól északkeletre a franciák megismételték támadásaikat, melyeket azonban nagy veszteségük mellett mind visszautasítottuk és száznál több hadifogoly jutott kezünkre. A harcok ott ma ismét folyamatban vannak. Perthestől nyugatra és keletre (a chalonsi tábortól északkeletre) a franciák újból hevesen támadtak. Támadásaik a franciáknak igen súlyos veszteséggel mellett összeomlottak; mintegy százötven foglyot ejtettünk. Az argonnokban továbbra is tért nyertünk, itt valamint Apremont környékén még folynak a harcok. — Január 8-án este a franciák ismételték megkísérelték éjjeli támadással Ober-burnhaupt falunk elfoglalását. A támadás teljesen meghiúsult. Csapatunk további 230 franciát elfogtak és egy gépfegyvert zsákmányoltak, úgy hogy az oberburnhaupti zsákmányunk két tisztre, 420 főnyi legénységre és egy gépfegyverre emelkedett. A franciáknak itt is szemmel láthatólag súlyos veszteségeik voltak. Nagyszámu halott és sebesült fekszik arcvonalunk előtt és a közeli erdőben. Tegnap Felsőelzászban csak kisebb harcok folytak. Éjjel felé csapataink Nieder aspachnál a franciáknak egy támadását visszavertük.

Keleti hadszíntér. Az időjárás nem javult, az egész keleti arcvonalon változatlan maradt. Kiseb orosz előretöréseket a Mlawától délre visszavertünk.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## Ejnye!

A kanizsai karakter sohasem tagadja meg magát. Semmilyen terv vagy eszme nem lehet itt elég értékes és hasznos, hogy két-három nap alatt tökéletesen meg ne felejtkezzünk róla. Néhány nap előtt szenzációs hír tartotta lázban Nagykanizsát. Az építendő új, nagy kaszárnyáról beszélt mindenki, ezzel volt tele a város, ekörül forgott minden érdeklődés. Az emberek kíváncsisága határtalan volt. Ötletet

szültek százával s még a világháború is eltörpült a jövődöbéli laktanyaóriás mellett. Ahogy mondani szokás: az építendő laktanya állott az érdeklődés homlokterében. A kávéházban élénken figyelték a mérnökökkel tárgyaló katonatiszteket s ezer izgatott kérdéssel zaklatták az illetékes köröket, akik amennyire a helyzet megengedte, nyilatkoztak is, sőt a sajtót is kimerítően informálták. Mindez néhány nap előtt volt csupán s ma már a kutya sem beszél az új laktanyáról, senkit sem érdekel már, hogy lesz-e vagy nem? A néhány nap alatt, ami azóta eltelt, ezt a témát is megunták a kanizsaiak. Azonban vigasztalódjunk, mert nem ez az első eset. Sok nagy és fontos kérdés megoldása, sok értékes, hézagpótló terv megvalósítása maradt el már amiótt, hogy derék polgártársaink érdeklődése egy-kettőre elpárolgott. A kaszárnyát azért nem kell féltetni. A katonák, akik kevesebbet beszélnek, de többet dolgoznak, bizonyos fölépítik az új laktanyát, amikor ez szükséges lesz. De vajjon lenne-e új kaszárnyánk, ha a katonák helyett a kanizsai polgárookra bízánk a terv végrehajtását?

A városházán most készítik elő az 1915. háborús év költségvetését. Tudomásunk szerint az új költségvetés nem tartalmaz lényegesebb új tételeket, hanem betűről-betűre való másolata az 1914. évi költségvetésnek. Az új költségvetés tervezetéből több olyan tétel hiányzik, amelynek a felvételét 1915-re biztosan vártuk. Ilyen többek között Erzsébet-tér parkirozása. Tudjuk, hogy ez régóta őszinte vágya már a városmérnöki hivatalnak is. A hepehupás, sivár, nagy térség kinosan csunya foltja a város középpontjának és noha a parkirozásra nagyon szép s főleg nagyon olcsó tervezeteket készítettek elő, mindeddig a város nem foglalkozott komolyan ezzel a kérdéssel. Végtelemül üdvös és helyes volna pedig, ha az új költségvetésbe az Erzsébet-tér parkirozását is fölvennék. A súlyos viszonyok között ugyan tartózkodnia kell a városnak minden fölösleges, nagyobb kiadástól, de ezt a kiadást nem szabad a fölöslegesek közé sorozni. A szükséges összeg — 5000 korona — pedig igazán nem olyan nagy tétel, amely Nagykanizsa költségvetésében differenciákat okozhatna. Mindenesetre sokkal kisebb, mint amilyen lehangoló és rút szépséghibája Nagykanizsának a jelenlegi Erzsébet-tér. Ezért kell már végre nyélbe ütni a parkirozást s a ki igazán óhajtja Nagykanizsa szépülését, az semmiesetre sem találhat jónak olyan költségvetést, amelyből ez hiányzik.

**Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!  
Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

## HIREK.

Kitüntetett zalai hősök. A m. kir. honvédség Rendeleti közlönyének legutóbbi száma ismét több száz magyar honvéd és népfőlkelő királyi kitüntetéséről számol be. A nagykanizsai hő 20-as honvédek és 20-as népfőlkéket alig kell keresni a hatalmas névsorban: hemzseg a zalai hősök neveitől a dicsőséges névjegyzék. Az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül az I. osztályú ezüst vitézségi érmet kapták a 20-as honvédek közül: Szekeres Károly törzsmester, Horváth József népf. szakaszvezető, Kató József népf. tizedes, Kiss György 20. gyalogezredbeli szakaszvezető, továbbá ugyanczen ezredbeli Egyed

Ferenc tizedes, Hubert György tizedes, Kocsis Gyula és Nagy Sándor őrzetők és Bandoli János közhonvéd és a 20. népfőlkelő ezred katonái közül Rácz József szakaszvezető, Sziva Ferenc tizedes, Kovács János, Angyal Ferenc és Szili Ignác népfőlkélok.

Kaszárnyák — magánlakásokban. Nagykanizsa városa, egész iparos és kereskedővilágával egyetemben csak nyert a mozgósítással igaz ugyan, hogy inkább mindnyájan elengedték volna a háborút. Az a nagy mozgalomság, mely a háború első napja óta tart Nagykanizsán az itt folyton megújuló katonacsapatok nagy tömegénél fogva, január 16-tól kezdve megjelentékeny emelkedni fog. Ekkor vonul be ugyanis Nagykanizsára az a sok ezer 24—28 éves népfőlkelő, kit november—december hónapokban soroztak be. Olyan nagy tömeg emberrel szaporodik 16-án a Nagykanizsán állomásozó katonaság, hogy a bevonulók legnagyobb részét nem is tudják a kaszárnyákban elhelyezni. Ezért a két nagykanizsai hadkiegészítő parancsnokság magánlakásokat vesz fel, hogy ezekből is kisebb nagyobb laktanyákat csináljon. Megjegyzendő, hogy a háztulajdonosok igen jól jönnek ki, ha a katonák lefoglalják üres lakásaikat, mert minden ember után napi 18 fillért fizet a katonai kincstár s így pl. ha egy lakásba 100 katonát elhelyezhetnek (ami 4 szobában könnyen elfér) úgy ez napi 18 korona jövedelmet jelent a házigazdának. Ilyen áron pedig még Nagykanizsán, a házbéruzsora Eldorádójában sem adtak ki lakást. Azért tehát jól teszi mindenki, akinek nagyobb lakás áll üresen a házában, ha azt felajálja a hadkiegészítő parancsnokságnak. Annyival inkább is, mert annélkül is lefoglalják és így legalább a jó haszon mellett még igaz hazafiaknak is látszanak a boldog háztulajdonosok.

A keszthelyi lókörház. Hirt adtunk már arról, hogy Keszthelyen a hadikórházban állandóan 350—400 lovat ápolnak. A sebesült lovak kitűnő kezelésben vannak, a felügyelőket és kezelőket Cázik főállatorvos végzi. Ennek a kitűnő kezelésnek és körültekintésnek köszönhető, hogy mult szerdán már 115 ló teljesen felgyógyulva hagyta el a hadikórházat. A felgyógyult lovakat felosztják a következő állomásokon: Debrecen, Szeged, Mohács, Pécs, Veszprém, Zalaegerszeg és Nagykanizsán. Ez állomásokon mindjárt felszerelik és azonnal a harctérre kerülnek a felgyógyult lovak, úgy, hogy már január 16-án minden ló a harctéren lesz. A keszthelyi lókörházon kívül az országban még a következő városokban van hasonló intézmény: Vácon, Nyiregyháza, Debrecenben, Kecskeméten, Tatatóvárosban és Budapesten kettő. A legnagyobb lókörház Budapesten van, a második helyen pedig Keszthely áll.

Közillembhelyek a városban. A városi közgyűléseken nem egyszer szóba került, hogy a közillembhelyek Nagykanizsa utcáiról mily nagyon hiányzanak. Székely Nándor városi mérnök mostanában arra is tudott magának időt szakítani, hogy ennek a hiánynak pótlására az elő lépést, — a tervek készítését elvégezze. Két igen tetszetős tervet adott át a mérnök a polgármesternek. Az olajjal szagtalanítandó kis pavillonok, noha darabjuk csak 2500 korona körüli összegbe kerülne, nagy praktikusságukon felül még valódi díszére is lennének Nagykanizsa város utcáinak. Ahogy a helyzetet ismerjük, a háború tartama alatt ezek a kis házikók nem fognak elkészülni, de igazán nem szabad hagyni Székely mérnök sikerült tervét a feledés homályában elsülyedni.

**Az első katonahangverseny.** Remek sikerrel járt szombat este a Centrál kávéházban a 48-as katonazenekar első hangversenye, melyet a harctéren küzdő 48-as bakák és 20-as honvédek cigarettával leendő ellátásának jó-tékony céljával rendeztek. Zsufolásig megtelt a hatalmas kávéház a legelegánsabb közönséggel, mely elsőrangú zenei műélvezetben részesült. Offenbach, Nedbal és Ziehrer legszebb dolgai szerepeltek a műsoron, melyet még sok ráadással kellett megtoldaniok a népszerű katonamuzikusoknak. Ebben a báttalan szomorú farsangban igazán egy üdítő oázis volt ez a hangverseny, mely a hadsegélyzőnek is 169 koronát jövedelmezett. Már készülnek is ebből a szép összegecskéből a cigaretták — egyelőre 20 ezer darab, — amiket a legközelebb induló marsbataillonok fognak elvinni távol küzdő véreinkhez.

**A zalai népfölkelő földet foglal.** Még sikeres szerbiai előnyomulásunk idején történt. Egy kis kis szerb községben magyar népfelkelőket helyeztek el. Vigyáztak az utakra, kísérték a trént, néha verekedtek is egy-egy agra tévedt szerb őrjáráttal, szóval dolgoztak magyar katonához illően. Az egyik zalai népfelkelő — földmives civilben — annyira otthonosan érezte magát a bennszülöttektől elhagyott faluban, hogy kiment a környékre és nagy szerényen kimért magának néhány lánctermőföldet. Javában spekulált, hogy hol is fogja majd a házat ráépíteni, hol lesz a buza föld, melyik a bükkönyös, amikor odaért a századparancsnok.

— Mit csinál Nagy István?  
— Kinéztem ezt a kis földet, kapitány uram!  
— Hm. De hiszen ez szerb föld, nem a miénk!  
— De majd az lesz, — vágta ki nagy büszkén Nagy István és spárgával kezdte keríteni a háza helyét.

**A cukor drágulása.** A bécsi lapok írják, hogy az osztrák cukorfinomítók bizottsága újból felemelte a cukorárakat 100 kilogrammonként 2 koronával és januárra további 3%-ot liberált. Az utóbbi hónapokban ez már a harmadik áremelés és az új mozgalom megindulása óta az emelkedés 100 kgr.-kint 4,25 korona. A finomított cukor árának ezt a folytatódó emelkedését a nyerscukor áremelkedésével indokolják.

**Pro patria: négyes ikrek.** Temerin bácskai községben, mint a szabadkai lapok írják, az elmúlt héten Schwager Mária parasztasszonynak négy gyermeke született egyszerre: három flu és egy leány. A kis leány a háborus idők logikája szerint felesleges, meghalt, — a három flu azonban erős, egészséges és buzgón szívják — felváltva — az édes anyatejet. Míg tehát a harctéren pusztulnak az apák, az alatt itthon a szorgalmas és előrelátó anyák ily módon pótolják a veszteségeket. És husz év múlva Temerinben három ikertestvér egy napon fog sor alá állani.

**Egykoronás bankjegyek lesznek.** A háborus állapot legelső időszakában tapasztalt aprópénz hiányt a kétkoronás bankjegyek kibocsátása csak részben tudta eloszlatni. Különösen jótékony hatással volt a kétkoronás papírpénzek kibocsátása a katonaság zsoldjának kifizetésénél, de már a háboru első idő szakában is hangsúlyozták, hogy kívánatos volna egykoronás papírpénzek kibocsátása is, főként avégből, hogy a csapatok pénztárainak nagy súlyát csökkenteni lehessen. A hadvezetőség javaslatára az osztrák-magyar bank azonnal honorálta ezt a kívánságot és amint értesülünk, az egykoronás bankjegyek készi-

tése immár folyamatban van. Egyelőre csupán husz millió darab ily papírpénz kerül a forgalomba. A további mennyiségek előállítását a szükséglet és a későbbi állapotok fogják meghatározni. A pénzforgalom egyszerűsítését és megkönnyítését szolgálja továbbá az a terv is, hogy a váltópénzek szaporítása céljából félkoronás nikeldarabok bocsátassanak ki. Tekintettel arra, hogy az osztrák-magyar monarchiának váltópénzkontingense meglehetősen kicsiny, már többször merült fel az a kívánság, hogy a nikelpénzek szaporíttassanak. Jelenleg ugyanis mindössze 48 millió korona értékű huszfilléres és 32 millió korona értékű tízfilléres van kibocsátva, amely mennyiség aránylag igen mérsékeltnek mondható. Valószínű tehát, hogy az 50 filléres nikel-váltópénzek kibocsátására már legközelebb sor kerül, ami a háborus idők váltópénzforgalmát lényegesen meg fogja könnyíteni.

**A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat.** Szívós Antal műőrás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

**Szarvas-szálló** **BERLIN** nagymozgó.  
Placc-tér. **Maponta** eladó.

Vasárnap és hétfőn, január 10. és 11-én

**Egy rablóbanda története**  
vagy a **FEHÉR KISÉRTET.**

olasz detektív-dráma 4 felvonásban.

**Az ügyvéd férj**

elsőrangú vígjáték 3 felvonásban.

**Palkó (Bubi) és a dió,**

humoros, melyben a Bubi játsza a főszerepet.

Előadások 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

**Bevonulók figyelmébe!**

Készítünk katonai előírás szerinti hátlizsákat csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákat 3 koronáért. Ugyanígy különböző méretű kocslikaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegytisztító, pilszirozó és gőzmosó gyára

**NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.**

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-azálloda).

Telefon 289. **Árjegyzék: Mayer festő.**

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyanígy fehérneműt, ingot, gallórt, kőzölét és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi keletyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl. **Jutányos árban.**

**URANIA** mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 289.

Hétfőn és kedden, január 11. és 12-én

**Senki többet?**

társadalmi dráma 3 felvonásban.

**Bill pihenni vágyik,** amerikai humoreszk.  
**Duci bácsi szerelmes,** humoros.

**Fiu-e vagy lány?**

nagy vígjáték 3 felvonásban.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 12-4

**Simon György**

épület és műlakatos **NAGYKANIZSA**

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

**Pozsonyi zenekar!**

**Bertók Vilii**

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

**MAGOCS JÁNOS**

birneves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

**'Arany-Szarvas'**

kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Külön terem. Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

**MANKOVITS JAKAB**

építő és építési vállalkozó

**NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.**

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

**új építkezést és átalakítást.** 925-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-  
pozást. Nedves lakások szárazzá tétele  
**felelősség mellett.** Költségvetéseket és terveket a legszakosítottan készítik.

**GZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtablák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nal szolgálunk!!! 30 25-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselő:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Holfed-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Liliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb árak! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiállításai árak: Helyben nézve hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér. Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartott árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Csaták farsangja.

Közel egy hete már azt az időt éljük, amit más években farsangnak neveztek. Így nevezték a bálók, vigasságok, zenés és tüzes éjszakák, mámoros hajnalok évadját, a megbocsátott korhelykedések és a megszentelt léhaságok idejét. Volt ilyen idő is valaha. De ha naptárunk síncs, ennek az idei farsangnak kezdetét észre se vettük volna. A bárendezők, a táncosok, a vig fiúk, sőt a cigányok nagy része ott van Uristen végtelen táncterében, amelynek parkettja övig érő sár, mennyezete pedig a szürke égbolt. A nagy négyeshez a lövészárkokban állanak fel és vizavijuk az orosz. Ágyuk bömbölése, szétpattanó granátok robbanása, puskagolyók fájdalmas visítása a zene hozzá. A jókedvű kurjantások helyett van a sebesültek és haldoklók fájdalmának kitörései és utolsó hörgései. Amikor azután a magyar fiúk a csárdásra meg a kállai kettősre ráncigálják ki az oroszokat a gödrökből, akkor hangos csak a mulatság! És ez így megy, ahogyan csak a falusi bállevelezők szokták írni. Kivilágos kivirradtig, sőt virradatlól besötétlő alkonyatig, egyfolytában öt, hat, hét hónapon át.

Akik még nem mentek el, azoknak eszébe se jut, hogy idehaza léha örömknek adják magukat, mialatt a nálunknál erősebbek, fiatalabbak és bátrabbak a halált kerülgető táncot járják. Illetlenség is lenne ha az itthonmaradottak a maguk jobb helyzetét ki akarnák használni. A háboru maga nem jelent gyászt, s a fejünket nem kell lehorgasztanunk. „Az élet maradjon meg lehetőleg a régi kereteiben a háboru alatt,” — így mondták nekünk, de a kicsapongások és a zajosabb örömek nélkül.

Új naptárt csinál a háboru. A mi katonáink, a mi derék küzdő véreink számára nem lehetett ünnep a karácsony, a Szilveszter és az ujesztendő napja. Nincs ünnep és nincs karácsony se. A piros betűs napok most azok, amikor valamely új győzelmet ünnepelhetnek csapataink. Ezek azután az igazi pirosbetűs napok: a bőséggel bugyogó vér teszi őket olyan pirossá.

A husvét, vagy a pünkösöd is csak akkor lesz ünnep, ha a békét, — a győzelmes békét hozza meg. Vajon melyik lesz a kettő közül? Generálisok, államférfiak, haditudósítók, pénzügyi kapacitások és mások igyekeztek felelni erre a kérdésre: mindegyik másként beszélt, vagy másként hallgatott felőle. Mostanában azt olvassuk, hogy a pápa, akinek nemes felbuzdulása elérte azt, hogy a fegyverforgatásra már nem alkalmas hadifoglyokat kicserélik, ezen a

sikeren felbuzdulva akar a világnak szívére hatni, hogy béke legyen, hogy a harcok beszünjenek.

Egyszer mégis csak béke lesz, s mi addigra tesszük el a szórakozni vágyást

a mulató kedvet. Majd akkor, velük, akiket mindannyian hazavárunk, akiknek diadalmas hazaérkezéséről annyi álmodtunk: velük fogunk farsangolni, örülni, vigadni.

## A világháboru.

### Olaszország nem tűr változást a Dardanellákban.

Róma. Az olasz kormány londoni és párisi nagykövetei útján jegezték adott át az angol és francia kormányoknak, igen erélyesen hangsúlyozva, hogy nem nevezheti tétlenül a Dardanellák ügyét és mihelyt a Dardanellákban bármilyen változás állna küszöbön, kényszerítve lenne, hogy lépjen eddig szigorúan megőrzött semlegességéből.

### Előkészületek Varsó

#### ostromára.

Berlin. Hindenburg hadserege a rettentő időjárás dacára lázas előkészületeket tesz Varsó ostromára, amit akkor is megkezdene, ha a forgalmat teljesen akadályozó enyhe időjárás és esőzés nem szűnik is meg. Varsó ostromában a német monitorok is tevékenyen részt vesznek, melyek a Visztulan már elérték a német hadállásokat. A monitoroknak annyival nagyobb a jelentőségük ebben az ostromban, mert ezeken a kis csatahajókon a legnagyobb ágyúóriások elhelyezhetők és helyük gyorsan változtatható.

A német seregek tegnap a Visztula mellett Wyszogradnál heves támadást intéztek az oroszok ellen, kiket Varsó irányában több kilométernyire visszazsörtököltek.

### Zsidóüldözés Bukovinában.

Máramarossziget. Csernovici menekültek hajmeresztő dolgokat mondanak el arról, hogy az oroszok hogyan garázdálkodnak Bukovinában és különösen a fővárosban, Csernovitzban, melyet teljesen kifosztottak. Leírhatatlan sokat szenved főként a zsidó lakosság, melyet rendszeresen üldöznek. A kozákok a zsidókra külön hadisarcot vetettek ki, amit mikor azok nem tudtak kifizetni, lefoglalták a zsinagógát a benne levő drágaságokkal együtt. A város lakossága minden élelem nélkül van, s ezért az oroszok a városházán naponta ingyen kenyert osztanak ki, azonban a zsidóknak nem adtak ebből, minek folytán ezek között éhínség ütött ki. A zsidó lakosság százai halnak el naponta az éhség következtében.

### Orosz és román csapatok összeütközése Bukovinában.

Bukarest. A Bukovinában garázdálkodó oroszok nem kimélik az ottani román lakosságot sem és a sűrűn lakott román községekben fék nélkül rabolnak és gyilkolnak. A bukovinai románok közül sokan Romániába menekültek, s ennek folytán a határon szolgáló romániai katonaság annyira felingerült, hogy egy kapitány vezetésével több száz főből álló csapatuk behatolt Bukovina területére, ahol az eléjük kerülő orosz katonaságra tüzeltek. A rövid ideig tartott összeütközésnek mindkét részből több halottja van. Bukaresti politikai körökben úgy vélik, hogy az incidensnek igen komoly következményei lehetnek.

### Az oroszok kiűzése

#### a Kárpátokból.

Ungvár. Ungmegyében teljesen megtört az immár hatodszor megkísérelt orosz offenzíva. Csapatunk mind közelebb szorítja a határhoz az oroszokat, kik már Csontoson túl állanak.

Máramarosban minden csendes. Az időjárás itt lényegesen javult, ami csapatunkra nagyon kedvező változást jelent.

### Az orosz hadállás

#### Bukovinában.

Máramarossziget. Bukovinában az orosz főerő Dorna és Jakobeny között koncentrálódik, vagyis alig 10—15 kilométernyire a máramarosi országhatártól. Tegnap katonáink két orosz előőrsöt elpusztítottak, amint felderítő uton a kárpáti szorosba merészkedtek.

### A nyugati harctér.

Berlin. A flandriai és franciaországi harctéren a legutóbbi 24 órában alig történt különösebb említést érdemlő esemény. A franciák meg-megújuló támadását a folytonos esőzés igen hátráltatja. Némi mozgalmasság csak az Argonnokban volt, ahol több órán át tartó heves harcok folytak, de kölcsönös eredménytelenséggel.

Koppenhága. A francia hadseregben küzdő Garibaldisták negyedrésze a németek elleni harcokban elpusztult.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) A helyzet változatlan. Orosz Lengyelországban a Nida alsó folyásánál tegnap makacs harcok folytak. Itt az oroszok támadásba mentek át és több helyen jelentékenyebb erőket megkíséreltek a folyó völgyén átkelni, azonban nagy veszteségükkel mindenütt visszavertük őket. E gyalogsági támadások alatt a szomszédos szakaszokban heves ágyúharc folyt, mely több órán át tartott. A többi arcvonalakon jelentékeny esemény nem történt. Egy tevékeny feiderítő járőrünknek sikerült tegnap éjjel az ellenséges állást áttörni, a mögötte fekvő helységbe behatolni és egészen az ellenséges ezredparancsnok lakásáig előre nyomulni. Erről a merész vállalkozásról a járőr egy elfogott tiszttel és hat más fogolylyal tért vissza. Miután újból megállapítást nyert, hogy az orosz hadsereghez tartozók osztrák-magyar egyenruhát használnak, hogy a járőrökön és kisebb osztagokon rajta üssenek, újból hangsúlyozzuk, hogy az ellenség olyan tisztjeivel és legénységével, akik a háború törvényeit és szokásait ilyen módon megsértik, nem mint hadviselő felelőssel fogunk elbánni. Höfer.

## A németek harcai.

Berlin. A nagy főhadiszállás jelenti.

A nyugati hadszíntér. Nieuport és Yper környékén és ezektől délre csak tűzérési harcok folynak. La beissellannál Elbertől északra a franciáknak egy támadása teljesen megghiúsult. Soissonsól északra a franciák, akik csak legelső árkaik egy részében vetették meg lábukat, újból támadtak, de eddig sikert nem értek el. A harcok még folynak. Soupir közelében legutóbbi napokban nem volt harc. Perthestől keletre csapataink a tőlük elfoglalt árokrészt visszafoglalták. Az ellenségnek itt súlyos veszteségei voltak. Az Argonnokban támadásaink ismét előbbre jutottak. Felső-Elszászban általában nyugalom volt.

Keleti hadszíntér. Keletporoszországban és Északlengyelországban a helyzet változatlan. Lengyelországnak a Visztulától nyugatra fekvő részében támadásaink a kedvezőtlen időjárás miatt csak lassan jutnak előbbre.

## Ejnye!

Megint a polgárőrökről szól a nóta. Derék polgárőreinknek nagy panaszuk van: túlságosan terhes nekik a szolgálat beosztása. A mostani rend szerint egy-egy polgárőrnek három órán át egyhuzamban kell éjjeli szolgálatot teljesítenie, mert kevés a polgárőr. Három órás éjjeli szolgálat bizony épen elég súlyos teher, mikor a polgárőrök túlnyomó része kényelemhez szokott, meglelt családapá, akinek a fizikuma már nem nagyon bírja az ilyen megterhelést. Különösen most, téli hideg idején. A szervezet nincsen vasból s a polgárőrök nagy kontingense már jóval túl van azon a koron, amikor egy-két átvirrasztott éjszaka nyomot sem hagy a test egészségben. Már pedig ha a polgárőr szolgálatban van, azon az éjszakán aligha alszik. Mert a három órás szolgálati idő a jelentkezéssel, beöltözéssel, leszereléssel és hazamenéssel együtt öt-hat órát is igénybe vesz. A polgárőrök legtöbbször pedig munkás, kenyér kereső ember, aki nappal nem ér rá helyreállítani azt, amit éjjel elmulasztott. Ezért aztán érthető, ha a polgárőrök huzódoznak egy kissé a szolgálatától. Ezen a bajon pedig csak úgy lehet segíteni, ha a polgárőrök számát szaporítják. Kanizsán ma száznyolcvan szolgálatot teljesítő polgárőr van s ez a szám a város 30000 főnyi lakosságához képest elenyészően csekély, különösen ha tudjuk, hogy akárhány zalamegyei községben is jelentkezett ennyi polgárőr. Kívánatos tehát, hogy még többen jelentkezzenek a polgárőrség kötelekébe, akkor egyre-egyre jóval kisebb teher jut. Nagyon sokan

vannak még Nagykanizsán, akik kivonták magukat a polgári kötelességek alól, noha idejük és módjuk volna hozzá. Eljárásukat mindenestre rosszalni kell. Mikor száz és száz ezren az életüket áldozták a hazáért, akkor azoknak, akik itthon maradtak, sem szabad kivonni magukat az ilyen csekély áldozat alól. Elvégre a polgári kötelességek teljesítése még mindig igen kicsiny megerőltetés ahhoz mérten, amit a harctéren küzdő véreinknek kell elviselniük.

## Zia Baldji közlése.

Törökország győzelme biztos.

— Saját tudósítónktól. —

Emlékeztetek a nagykanizsai újságolvasók előtt azok a szenzációs közlések, amiket a Nagykanizsát oly gyakran meglátogató, kiváló török közéleti férfi, *Zia Baldji* évekkor ezelőtt a kanizsai sajtó előtt tett Törökországnak arról nagy a szerepéről, melyet a világhistoria a közelmúlt években neki juttatott. Abdul Hamid szultán detronizálásának legapróbb kulisszatitkai, az ifjutörök mozgalom nagyszerű részletei, a balkánháborúban Törökországot ért tragikus sors igazi okai és még számos, az egész világot érdeklő, világra szóló jelentőségű kérdések eredeti megvilágítása, — mindez gyakran *Zia Baldjinak* a nagykanizsai sajtóban megjelent közlése alapján került a fővárosi, sőt nem egyszer a legnagyobb külföldi lapokba is.

Érthető, hogy soha akkora érdeklődéssel nem vártuk *Zia Baldji* Nagykanizsára, mint most, amikor Törökország a maga sorsát Ausztria-Magyarország sorsával kötötte össze és dicső északi szövetségeseinkön, a németen kívül egyedül csak Törökország ontja vérét ugyanazokért a érdekekért, melyekért mi harcolunk. *Zia Baldji* csakugyan olyan dolgokat tudott most elmondani, melyek érdekességükben mindazt felülmulják, amit valaha mondott. Sajnos azonban e közlések épp olyan titkok a sajtó nyilvánosságára részére, mintha csak Ausztria-Magyarország legbelsőbb, a háborúra döntő jelentőségű titkairól mondott volna a mi beavatott politikusaink valamelyike abszolút megbízhatóságú információkat. Amiről most hasábotkat írhatnánk, mindazt le kell nyelnünk ez egyszer, mert különben végzetesen árthatnánk vele a közös ügynek.

*Zia Baldjinak* most tett közléseiből a legnagyobb általánosságban csak annyit írhatunk, hogy Törökország hadserege olyan erős és olyan remekül organizált, hogy az egész világot rövidesen a legnagyobb meglepetésekben fogja részesíteni. Kifogyhatatlan és elsőrendű emberanyaga van ennek a hadseregnek, melynek fegyvere és municiója rengeteg. Hogy ez miképpen van, ez a legnagyobb titka *Zia Baldji* összes újabb közléseinek. Írhatnak az újságok akármit — mondotta — tény az, hogy Bulgária, Románia és Törökország között végleges és mintaszerű az egyetértés. Görögország semlegessége pedig a háború egész tartamára abszolút biztos. A szuezi csatorna ez életben csak akkor lenne még az angoloké, ha a háború hirtelen egy hónap alatt véget érne. A rengeteg török haderő vasutak hiányában csak lassan tud Szuez felé előrejutni, de ha egyszer odaér a két világrészt összekötő csatornához, felvonultathatják az angolok összes szinesbőrű rabszolgáikat, győzelmet csak a török hadsereg érhet el.

*Zia Baldji* egyébként azért jött most Magyarországra, hogy mint a Vörös félhold egyik vezető embere, Tisza István gróf miniszterelnökkel tárgyaljon, aki a Vörös félhold

magyarországi propagandájának ügyét a kezébe vette. Budapestről Berlinbe utazott, majd Bécsen át érkezett Nagykanizsára. Berlinben — ugymond — nem is lelkes, hanem valószínűs mámoros a győzelmi hangulat és mindenki föltétlen biztos a győzelemben. Bécsben várakozó állásponton vannak az emberek, nem ujonganak, de nem is sopánkodnak. Pesten ellenben akárcsak Berlinben volna az ember, lelkesedés, öröm, győzelmi láz az egész város.

Ma hajnalban utazott el *Zia Baldji* Nagykanizsáról Budapesten és Bukarestu át Konstantinápolyba, hol egész értékes munkássága most kizárólag a Vörös félhold ügyét szolgálja.

## HIREK.

A háború hatása Nagykanizsa városra. Nemrég belügyminiszteri rendelet érkezett le a megyeházán keresztül Nagykanizsa városához arról, hogy a városi számvevőség társá nyilván mindazokat a károkat és rendkívüli kiadásokat, amik a városi gazdálkodást a hadiállapotokkal járó rázkódtatások következtében merültek fel. A miniszteri rendelet alapján nyilvántartást kell vezetni arról, hogy Nagykanizsa város gazdálkodását érintő összes ilyenmű kiadások, károsodások és bevétel elmaradások pontosan följegyeztesse, hogy ebből a feljegyzésből a hadiállapotnak a város vagyonára és jövedelmére való kihatása tételesen és összesen mindenkor megállapítható legyen. A városi tanács elrendelte ennek a nyilvántartásnak készítését, de egyben értesítette a belügyminisztert arról, hogy a háborúból Nagykanizsa városának közvetlen kára mindeztideig még egyáltalán nem származott s így a nyilvántartás vezetésének Nagykanizsán alig lehet célja.

Új cs. és kir. tartalékkórház Nagykanizsán. Az egész Dunántúlon a legnagyobb katonai kórházak egyike a nagykanizsai. Sok ezerre megy azoknak a sebesülteknek a száma, akik a háború kezdete óta itt meggyógyultak. Az összes nagykanizsai katonai kórházak tulajdonképpen egy kórház keretébe tartoznak, melynek 1. számú tartalékkórház a neve. A hadvezetőség most Nagykanizsán még egy, 2. számú tartalékkórház felállítását határozta el. Katonai és városi vegyes bizottság tanácskoztatott nemrégiben azon, hogy lenne erre alkalmas hely. A bizottság hosszas tanácskozás után úgy találta, hogy legalkalmasabb lesz a Tárházak r.-t.-nak a Csengery-ut végén álló 4 hatalmas raktárpülele közül kettőt erre a célra berendezni, melyek az előirányzott helyek számának (1000 új sebesült elhelyezésének) teljesen megfelelnek. A 4 raktár közül a vállalat könnyen nélkülözhető kettőt, mert készlettel így is bőven elférnek. Az új tartalékkórház berendezése a napokban megkezdődik.

Megállnak a malmok. A fővárosi és az összes vidéki malmoknak az őrléshez szükséges nyersanyag beszerzése a lehető legnagyobb nehézségekbe ütközik. Malmaink nem képesek a minimálisra redukált üzemiüket fenntartani, egyes malmok már állnak, sőt a mai helyzet után ítélve, valószínűleg — ha csak a buzabeszerzési viszonyok hamarosan meg nem változnak — a többi malom is kénytelen lesz üzemiét beszüntetni. Ilyen körülmények között a liszthiány most már mind érezhetőbbé válik, mert a készletek napról-napra csökkennek. A szakjelentések szerint a malmok készlettel a kenyérliszt-fajokban minimálisak, míg a fehérebb számokban pedig a hiány napról-napra kellemtlenebb mérveket mutat.

Megdrágultak a zalamegyei vicinálisok. Mikor a Déli vasut és a Máv. mintegy két évvel ezelőtt felemelték az utazási tarifát, a Dunántúli helyiérdekű vasut r.-t. — mely Zalamegyében az összes vicinális vasutakat kezeli, — tudvalevőleg nem stájerolt. Ugy látszik az ami mulik, az nem késik elve itt is érvényesült. Ujév napján ugyanis az a meglepetés érte a zalamegyei utazó publikumot, hogy a vicinális megdrágult, még pedig igen jelentékenyen. Nem kevesebb, mint 35 százalék a stájerolás, ami még ebben a háborus világban is kissé sok.

Uj barakkórházak Csáktornyan. A nagykanizsai tartalékkórházakból sűrű időközökben nagyszámu sebesültet osztanak szét a megye nagyobb helyein lévő fiókkórházakba. E kórházak közül a legnagyobbak egyike a csáktornyai. Miatán azonban ujabban a sebesült katonák elhelyezésére elegendő számu helyiség Csáktornyan nem áll rendelkezésre, a katonai kincstár barakkok építésére határozta el magát. Ez idő szerint 400 b-leg elhelyezésére épített barakkot a csáktornyai ulanus-kaszárnya területén. A tervek már készen vannak s az építéshez is a legrövidebb időn belül hozzáfognak. Ezzel a 400 beteggel Csáktornyan összesen 1350 sebesültet fognak majd elhelyezhetni.

Felülfizetések a katonahangversenyen. A Központi Jóléti Iroda köszönetét fejezi ki a következőknek, kik az első hadsegélyző-zeneestélyen felülfizettek: Zerkowitz Zajos 5.—, Rátz Ottó főhadnagy 4.50. Hacker Vilmos és kilencen kik magukat megneveztetni nem óhajtlják, 50—50 f. és 10 f.; összesen 14 korona 10 fillér.

A paritás. Egy gyárigazgatóhoz idevetette a háborus felfordulás egyik Északmagyarországon lakó rokonát. Hálával tartozott neki, most itt volt a nyakán s valamit kellett vele csinálni. Az előkelő rokon, aki otthagya galliciai üzletét, minden áron dolgozni akart és szerepet kért a gyárban. Az igazgató megtette irodafőnöknek, de — ismerve rokona tehetségét — előre felkészült, hogy elhárítsa az irodában várható kellemetlenségeket. Ezért finoman így vezette be a rokonát az új hatáskörbe:

— Az irodát eddig Krausz, a könyvelő vezette ő velem fogsz közvetlenül érintkezni és mindig a következő elvet tartsd szem előtt. Ha valamely ügyben egyforma véleményen vagytok, akkor mindig neked van igazad, ha pedig ellentétes a véleményetek, akkor mindig Krausznak van igaza. Tudod ez a paritás.

Állami ménék kiosztása Palinban. Az állami ménentelepeken elhelyezett ménék Zalavármegye területén engedélyezett földvetési állomások részére e hó 19-én fognak Palinban szétosztani. Az alispán fölhitva az érdekelt községi elöljáróságokat, hogy a földvetési állomás céljaira szükséges helyiségeket és istállókat kitisztíttassák és fertőtlenítsék és mindezek megtörténtét január 15-ig a palini m. klr. ménentelepparancsnoksággal közöljék. A főszolgabírák is utasítottak, hogy a tisztogatást és fertőtlenítést ellenőrizzék s a beérkezett jelentéseket január hó 20-ig terjesszék föl az alispánhoz és egyidejűleg hozzanak minden járásukbeli állomáshoz alkalmas ménállomás-felügyelőt javaslatba.

A hadbavonultak nősülési engedélye. A belügyminiszteriumból a napokban rendelet érkezett a hadbavonult katonák nősülési engedélyéről. A hadi szolgálatra bevonult tartalékos tisztok, zászlósok, hadapródok, továbbá a hadiszolgálatra bevonult tartalékos és póttartalékos legénység házasságkötése esetén katonai hatóságtól nősülési engedély ujjab rendelkezésig nem követelhető. A hadiszolgálatra bevonult népfelkelő egyének házasságkötéséhez

katonai engedélyre nincs szükség. A honvédelmi miniszter az állítás kötelezettség alatt levő egyének nősülési tilalmát 1915. évi február 1-től kezdődő hatállyal esetleg ujjab rendelkezésig felfüggesztette.

A legmagasabb árban veszek zálogcédlákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művész és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Gürtler István.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Placc-tér. Naponta előad.

Kedden és szerdán, január 12. és 13-én

## A mormon áldozata

Szerelmi dráma 5 felvon. A főszerepet játssza

**WALDEMAR PSYLANDER**

**Az anyahelyettes** társadalmi dráma 5 felvonásb.

Előadások 6 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssírózó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 288. Sörgőnyelmi Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyszintén fehérneműt, ingot, gallórt, kiegészítő és egyéb háztartási olkkeit, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postal megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jutányos árban.

8 25-4

## Utcai szoba kiadó

külön bejárattal, butorozva, vagy anélkül, csakis intelligens, gyermektelen házaspárnak. —: mektelen házaspárnak. —:

Czlm a kiadóhivatalban.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátizsákot csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákot 3 koronáért. Ugyszintén különböző méretű kocsi-takaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Egy ápolónő

— felvétetik —

**MAYER festőnél**

Kölcsey-utca 19. szám.

**URANIA** mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 288.

Hétfőn és kedden, január 11. és 12-én

## Sonki többet?

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Bili pihenni vágyik, amerikai humoreszk.  
Duci bácsi szerelmes, humoros.

## Fiu-e vagy lány?

nagy vigjáték 3 felvonásban.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-  
pozást. Nedves lakások szárazzá tétele  
felelősség mellett. Költségvetéseket  
és terveket a legszakszerűbben készítek.

## Pozsonyi zenekar!

## Bertók Villi

az Ilyaság királya és közkedvelt zenekara

## MAGOCS JÁNOS

hirneves tárogató mester közreműködésével  
minden este 8-tól reggel 5-ig  
nagy hangversenyt tart az

## 'Arany-Szarvas'

kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Külön terem.  
Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület  
vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus  
kutak, fürdőszobák, vízvezeték  
berendezések. 1 25-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényazék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos  
árakon eszközöltetnek. Pénzszekrények  
kinyitása és javítása.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

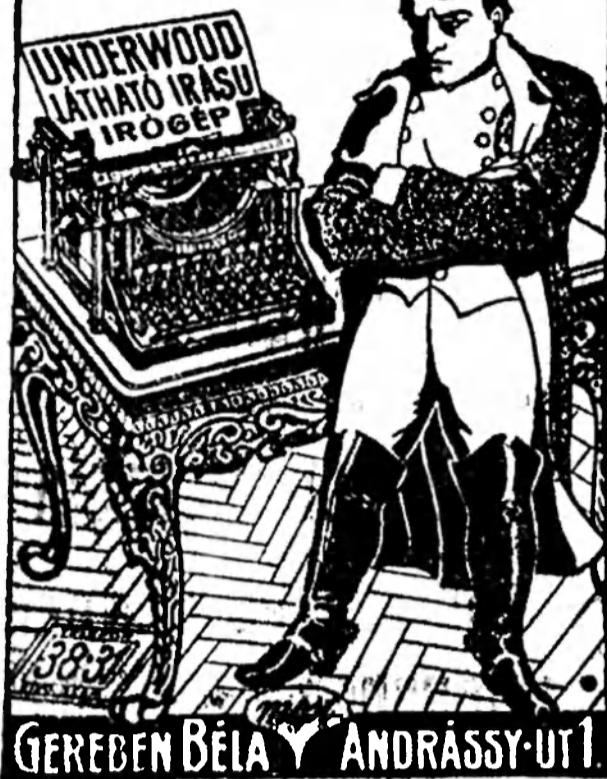
festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 30 2-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselőt:  
**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

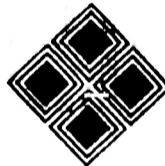
Raktáron tartok May és Holfed-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Liliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

A legfinomabb áruk!  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**



**Telefon 41. szám**

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Előfizetési árak:** Ittelyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér. Vidékre, postán 1 óra 1:50 K.  
Nyiltér és hirdetés megállapított árak szerint.

Lapvezér:

**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## A világon

hatvanhét óta sok minden történt, a mi más népek vérét lelkesedésre forralta, agyát, karját nagy tettekre hevítette: a magyarok nem fogott semmi. Körülötte új államok alakultak rab népekből, amedébb hatalmas birodalom liliputi országoeskákból: neki mindegy volt, térkékek változásai meg nem indították. Európa öreg testén sokszor végig lobo-gott a gazdasági föllendülés arany színű lángja: a mi népünk éppen hogy a tenyerét tartotta oda néha hozzá, azt is csak messziről. Ez volt az áldásos béke, mely megkövítettette a moszkovita álmot: hogy a korhadt magyar tölgy, amit csak a kérge tart már össze, szétomlik az első viharszélre.

És jött az átkozott háboru — mert lehetnek megszenteltek a fegyverek és áldott a győzelem, maga a háboru soha se az, — és talált itt egy nagyszerű országot, amely meglepett magunkat is. Egy idegen országot, a melyet magunk se ismertünk eddig. Egy eleven, forró nemzetet, melynek apraja-nagyja lelkes tevékenységre buzdult. Nem üresen kiabáló lelkesedésre, hanem magvas, nagy, igazi tevékenységre, amely tart és tartalmaz mindmáiglan. Nemcsak azoknak dolgozik, akik majdnem féltéve viaskodnak már a háboru szörnyetegeivel észak sivar fenyérein és az orgyilkosokkal tömött szerő lankákon: az itthon valókra is el lehet mondani az est deus in nobis-t. A szent küzdelem itthon is folyik, olyan egyakarattal és összeszorított száju elszántsággal, a milyent, tán a honfoglalás küzdelmeit és a nagy szabadságharcot kivéve, sohase látott ez a föld.

Csakugyan, mintha Árpád harcos véreinek szunnyadó erőit élesztette volna tettekre ez a háboru. Azt a nagy erőfeszítést a honfoglalásnak, melynek vérpirosan ködlő szelleme mintha itt élne a négy folyam országának minden rögében, sziklájában, fájában és fűvében. Mintha az ezer éven át e földön vívott honszerző és hontartó csatákban elhullottak lelke lelkezett volna most ez országban mindenkit, tanult légyen az anyjától bármiféle nyelvet s bódult volna később bármiféle maszlagon. Tettre kelt az ország minden fiának minden energiája s olyan összehangzó, egységes

nagy munkát végez, amilyent ez a nemzeték eddig el se képzelhetett.

Minden háborut a békéért vívnak s ha a béke ahhoz igazodik, hogy milyen

okosán és vitézül vívták érte a háborut, akkor a mi békénk lesz a legáldottabb és leggyümölcsözőbb minden nemzeteké közti.

## A világháboru.

### Visszavonul az orosz a Kárpátokból.

#### Szünetelnek a kárpáti harcok.

Ungvár. Az oroszok az Ung völgyében rohamos visszavonulásban vannak Uzsok felé. A rettentő esőzések teljesen lehetetlenné tették minden hadművelet folytatását. A mélyen felázott utakon az ágyukat csak ökökkel lehet vontatni. Az oroszok üldözés nélkül is visszavonulnak, aminek oka az elfogott orosz katonák szerint abban rejlik, hogy nagyon félnek a Zemplén és Bereg megyékben álló hatalmas csapatainktól. Malomrét és Uzsok között páncélos vonalunk jár, mely egy egész arzenált visz magával. A páncélos vonat egészen Csontosig előrehaladt, de sehol ellenséget nem talált, mely tehát már egészen közel huzódott az országhatárhoz. Csak éjjelente merészkednek kisebb orosz csapatok befelé, de reggelre mindig ismét visszahúzódnak, mert nagyon félnek a páncélosvonat gyilkos tüzelésétől.

### Szünet az északi harcokban.

Bécs. Oroszlengyelországban valamint Nyugatgaliciában minden nagyobb akció folytatása egyelőre lehetetlenség az időjárás következtében. Itt-ott kisebb pozícióharcok folynak csupán és csak Varsó körül van nagyobb mozgalmasság, ahol Hindenburg készül az ostromra. Amíg az idő meg nem változik, nem sok jelenteni való lesz az északi harctérről.

### Agyuharc a Dardanelláknál.

Konstantinápoly. Az egyesült angol és francia flotta két napig szüneteltette a Dardanellák előtt összes manővereit, de szombaton és vasárnap az óriási hajóágyuk megint tüzelni kezdtek a tengerszoros szélső erődre. Ezek erélyesen viszonozták az ágyuzást, de sem a hajók lövései, sem a parti ütegek nem tudtak egymásban kárt tenni. Több óra hosszat tartott mindkét nap a kísérlet, mely után az angol és francia hajók ismeretlen irányba elvonultak.

### Galicia pusztulása.

Krakó. Ideérkezett nyugatgaliciai menekültek rémségeket beszélnek el arról a vandalizmusról, amit az oroszok az

általuk megszállva tartott galíciai területeken műveinek. Lembergől északra felgyújtották az oroszok Belz városát, melynek 3000 főnyi lakossága az utolsó emberig menekülni volt kénytelen. — Ugyanez a sors ért a legutóbbi időben még hét más galíciai várost, amelyeket szintén porrá égettek.

### Még két angol csatahajó elpusztult.

Amsterdam. Egész Angliában híresztelik, hogy nemcsak a legnagyobb angol dreadnought, az Audacious süllyedt el német torpedólovák következtében, hanem még két nagy angol páncélos ugyanaz a sors ért: az Ajax nevű dreadnoughtot és a Tunderer nevű cirkálót. Az utóbbi december 7-én az Északi tengeren tűnt el rejtélyes körülmények között.

### Tengerparti harcok Flandriában.

Berlin. A Deutsche Tageszeitung londoni értesítése szerint tegnap Nieuportnál heves tüzérségi harcok folytak, melyben az angol flotta is tevékenyen részt vett. E harcok eredménye még ismeretlen.

### Orosz tábornokok halála.

Koppenhága. Legutóbb kiadott orosz hivatalos jelentés szerint az Inowloz körül folyt harcokban négy orosz tábornok elesett. Ezzel közel hatvanra emelkedett a háboru alatt harcképtelenné vált orosz generálisok száma.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos). Az ellenség tegnap is megismételte abbeli kísérleteit, hogy a Nidán való átkelést erőszakolja. Mialatt az egész arcvonalon heves tüzérségi harc folyt, délre a déli szakaszon az ellenség egy erőcsoportja újból támadást kezdett, de tüzérségünk tüzeben a legrövidebb idő alatt letört és hátraözlöndött, halottak és sebesültek százait hagyva állásunk előtt. Egyidejűleg a Visztulától délre is állandóan folyt a tüzérségi harc, s miközben egyik ütegünknek sikerült egy majort, amelyet az ellenség megszállva tartott, annyira tűz alá venni, hogy az oroszok, akik ott a legutóbbi napok óta befészkeltek magukat, kénytelenek voltak állásaikból futva menekülni. A Kárpátokban a kedvezőtlen időjárás megnehezít minden nagyobb szabású tevékenységet. Az Ung

felső völgyében az ellenség hátrálva az oroszok szorosához közelebb vonult. Az orosz újságokban terjesztett ama hír, mintha Przemysl vára december tizedikén parlamentairet küldött volna az ellenséghez, természetesen teljesen koholt és alighanem csak arra szolgálhat, hogy leplezze az ellenségnek e várral szemben való teljes tehetetlenségét. *Höfer.*

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelentősegi harcok folynak melyeknek eddig nem volt eredménye. Crouyól északra a franciák tegnap este támadtak, de súlyos veszteségeik mellett visszavetették őket. Ma reggel itt a harcok újból feléledtek. Perthestől keletre a franciáknak tegnap délután ellenünk intézett támadása tőlünkben összeomlott; az ellenségnek igen súlyos veszteségei voltak. Az Argonneokban a rómaiak útján elfoglaltunk egy francia támaszpontot; két tisztet és száznegyven főnyi legénységet ejtettünk ez alkalommal foglyul az Argonneok keleti részében folyó harcban. A franciáktól január nyolcadika óta (az eddig már jelentetteket leszámítva) egy őrnagyot, három századost, tizenhárom hadnagyot és ezerhatszáz főnyi legénységet ejtettünk foglyul, úgy, hogy ezen csekély kiterjedésű harc területen a franciák összes vesztesége halottakkal és sebesültekkel együtt három-ezerezer emberre becsülhető. Aillynál, St. Michiellől délre a franciák támadási kísérletei meghiúsultak.

Keletporoszországból nincs újság. Eszak-lengyelországban az oroszok előretörései sikertelenek voltak. A Visztulától nyugatra támadásaink a rossz időjárás ellenére is egyes helyeken előbbre jutottak. A Pilica keleti partján nincs változás.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

**Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!  
Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

## A hadifoglyokról.

Hogyan kerültek hadifoglyok a zalamegyei grófi kastélyokba?

Közlöttük már, hogy gróf Károlyi Imre zalaszentgróti és gróf Batthyány Pál zalacsányi kastélyába foglyul orosz tiszteket internáltak, azonkívül az egyes zalamegyei urodalmakba a foglyul közkatonák százait küldték a hiányzó gazdasági munkások pótlására. Igen sok vita folyt már arról, hogy miként helyezik el az orosz foglyokat a foglyul táboron kívül, nem tartjuk tehát felesleges munkának a háborus idők ez érdekes jelenségének szakszerű ismeretét.

A német nagyvezérkar és a mi vezérkarunk újévi meglepetésül közzétette az ellenséges hadseregből elfogott foglyokról szóló statisztikát, amely szerint Németországban ötszáz-nyolcvanezer, nálunk kétszáz ezer a hadifoglyok száma, ami azóta összesen már közel egymillióra emelkedett. Irtózatos számok ezek, ha elgondoljuk, hogy egész Budapesten, — hozzáértve az odacsatolt falukat — nincsen annyi lélek, mint amennyi e hadifoglyok száma. Még irtózatosabbnak tűnik fel e szám, ha elgondoljuk, hogy a mohácsi vésznek csak huszonnyolcezer magyar vitéz volt a részese. Elképzelni is nehéz, minő hatalmas összegbe kerül a napi ellátása ekkora tömegnek.

Nagy gondot okoz főleg a tiszték eltartása. A nemzetek műveltségének fokmérőjéül általában az tartják, ahogy a világ az illető nemzetéről beszél.

Ez az axióma irányította kormányköreinket akkor, midőn a foglyul tiszteteket urasági és grófi kastélyokba szállásolta be. Tudta, hogy

a magyar ember megbecsüli a fegyvertelen ellenséget s benne csak az embert, a védtelen embert látja, nem az ellenséget és igyekszik híres magyar vendégszeretetét már csak azért is gyakorolni, hogy ellenséges részről foglyulunk ugyanezt tapasztalhatták.

A hadállapotról szóló törvény jogot ad a kormánynak, hogy foglyokat oda szállásolhasson be, a hova neki tetszik. Tehát nem kérdezik meg a házigazdát, beleegyez-e abba, hogy foglyokkal töltsék meg házát; jön egy tiszt, megvizsgálja van-e fölösleges szoba és tudtára adja a házigazdának, hogy mikor mennyi foglyul érkezik.

A foglyul után szálláspénz nem jár. Étkezést nem köteles adni a házigazda, ha ad, az sem lesz megtérítve. Válogatni a foglyul nemzeti-ségében sem lehet. Hiteles adataink vannak arra nézve, hogy Vasvármegyében, ahol egy igen neves nagy politikusunk kastélyában sok szerb foglyul tiszt van elszállásolva, a házigazda minden befolyása csődöt mondott, pedig csak azt kérte, hogy a szerbeket cseréljék ki és hozzanak orosz foglyulokat. Ugy látszik e tekintetben a kormány nem ismer protekciót.

A foglyul tiszteteket időnkint megvizsgálják. Egy ezredes és egy tábornok állandóan utban van, eljárnak a kastélyokba, megvizsgálják, meghallgatják a foglyulokat, a beteg tiszteteket esetleg szanatóriumba, fürdőhelyre küldik, szóval igyekszik a kormány minden erejével arra, hogy megszabadulásukkor a foglyulok kellemes emlékekkel hagyják el az országot, hogy csak jót mondhassanak hazánkról, hogy végre valahára a világ tisztán láthasson és tanuljon megismerni és megbecsülni bennünket.

Mint jeleztük, Zalamegyében csak két helyen vannak foglyul tisztet: Zalacsányban gróf Batthyány Pál kastélyában és Zalaszentgróton gróf Károlyi Imrénél.

Erős a hitünk és a reményünk, hogy mindkét helyen olyan szállást és gondozást kapnak hogy a híres magyar vendégszeretet révén szép Magyarországról csak jól hirdethetnek széles e világon. Együttal azt is reméljük, hogy a nemesszívű mágnások irigyeik nem fogják hátuk mögött megtámadni és igaz elismeréssel adóznak azért a szenvedésért és kellemetlenségért, hogy házukban mint raboknak, úgy kell élniök.

## HIREK.

### Korintoszi oszlopok . . .

Márványelradás, száz, korinti oszlop . . .  
S közepén vedlett, ócska, kis szoba.  
Evezrek óta áll körötte posztot  
Esővert oszlopok komor sora.  
A szentély minden diszéből kifosztott,  
A tört lépcsőkön ezredék pora . . .  
Mint egy bús álom, (régén szertefoszlott)  
Az isteneknek ódon csarnoka.

Bazaltoltáron szűz Aténe szobra,  
Dermedt arcában két fájó zafir  
A messzekékül tesszál hegyfokokra  
Epedve, vágyva titkon visszasír.  
(Zárt tengerszem, napvagyó, puha fodra)  
S mint titkot őrző, bűbájos fakir:  
Márvány száját keményen összefogja  
S evezrek óta hallgat, mint a sir.

— z —

Városi közgyűlés lesz. Dr. Krátky István főjegyző már közel egy hét óta egyébbel sincs elfoglalva, mint egy mihamarabb tartandó városi közgyűlés előkészítésével. A közgyűlés vagy f. hó 16-án szombaton vagy hétfőn lesz, a szerint, mikorra készülnek el a tanács előterjesztendő javaslatai. A városi közgyűlésnek leglényegesebb tárgya a városi virillisták névjegyzékének előterjesztése lesz, mert enélkül

nem teljes az új képviselőtestület és a bizottságok se alakíthatók meg előbb, csak a virillistajstrom elfogadásától számított 15 napi felebezési terminus után. Az pedig mindenképpen valódi városi érdek, hogy a városi képviselőtestület minél előbb teljes létszámu és tényleg megalakult legyen. — A napokban tartandó városi közgyűlésen állapítják meg a városi ingatlanon készülő „lábbadozó katonák üdülőtelepének“ bérösszegét és ott döntenek több kisebb-nagyobb alapítvány kamatainak odaitélése fölött.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaságnál a 6%-os hadikölcsön ideiglenes kötvényei, az elismervények beszolgáltatása ellen, már átvehetők.

**Óriási földrengés a közelben.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Ma reggel a budapesti meteorológiai intézet földrengéstjelző készülékei katasztrófális méretű földrengést jeleztek. A földrengésnek Budapesttől 400 kilométer távolságon belül kellett lennie. Hir azonban erről még sehonnan se érkezett.

**Hősi halál.** Nagy szomorúság érte Kállovcis Józsefet, Nagykanizsa város kútanácsosát. Daliás külsejű 26 éves fia, Kállovcis József, a 48. gyalogezred tartalékos szakaszvezetője Orozslengyelországban a Nida körüli harcok egyikében karácsony előtt 3 nappal elesett. Közel hat hónapon át, egyetlen napi megszakítás nélkül viruló egészségben győzte a háboru összes szenvedéseit, míg most el nem érte szomorú végzete. A 48. gyalogezrednek egyik leghősibb katonája esett el benne.

A városok kongresszusa és a háborus Nagykanizsa. A magyar városok országos kongresszusa, melynek dr. *Bárczy István* budapest polgármester az elnöke, nagyszabásu munkába fogott. Az elnök leiratot intézett minden magyar városhoz nagy kérdőívekkel, melyek arra kérnek feleletet, hogy a háboru milyen befolyással volt az egyes városokra általános közigazgatási, katonai, sociálpolitikai, közegészségügyi és jótékonyági szempontokból. Nagykanizsa város tanácsa már megadta a kért feleleteket a kongresszusnak, mely, ha az összes városokhoz visszaérkeztek a kérdőívek, nagyszabásu tanulmányt csináltat a háborunak a magyar városokra gyakorolt hatásáról.

A Jóléti Iroda közleményei. A Központi Jóléti Iroda ismétellen értesíti a hadbavonultak hozzátartozóit, hogy a legközelebbi kifizetések folyó hó 15-én és 16-án, pénteken és szombaton lesznek.

Dr. Gross Dezső ügyvéd a harcoló katonáknak küldendő cigaretták készítésére 50 koronát adományozott. melyért a Központi Jóléti Iroda ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

A hősi halált halt Lusztig József nagykanizsai 48-as önkéntes elhalálozásával koszorúzó adományként a hadbavonultak családtagjai részére adományoztak: Deutsch Adolf, Lampel Adolf, Francsics János, Hoffmann Izsó 10—10 K. Löwy Vilmos 3 K. Neumann József, Kosnyák János, Z. S. és Kovacsics N. 2—2 koronát. A jószívű adományozók fogadják a Központi Jóléti Iroda köszönetét.

Hogyan készül a kanizsai üdülőtelep? Azt már közlöttük, hogy a közeljövőben Nagykanizsán, a honvédlaktanyának a Magyar-utca felé néző oldalán nagyszabásu katonai üdülőtelepet építenek, hol a sebesülések vagy betegségek után lábadozó betegek nyernek elhelyezést és gondos ellátást. Most arról értesülünk, hogy a lábadozó-telep barakkjait

nem Nagykanizsán készítik, hanem Székesfehérváron és az összerakható alkatrészeket Nagykanizsára szállítják és egy-két nap alatt összeállítják. Ennek oka az, hogy a barakkok alkatrészeit száraz helyen, fedél alatt kell készíteni, amihez Nagykanizsán alkalmas hely nem akad. Irigyeljük katonáikat, hogy amire nekik van szükségük, ott nem számít költség, fáradság és technikai akadály, az föltétlenül és a legrövidebb idő alatt megkésztül. Milyen jó lenne militarizálni a közkórházat, a postát, a színházat, a törvényszéket: egy esztendő alatt milyen más képe lenne Nagykanizsának!

**Meglopták a milliomos cigányokat.** Furcsán hangzik a cím, de valóban megtörtént. A milliomos cigányokról szól ismét az ének, akik néhány évvel ezelőtt vándorollak be hozzánk Oroszországból. Itt is jártak Nagykanizsán, míg végre Budapesten a Csepelszigeten letelepedtek. Itt történt meg a minap az a furcsa eset, hogy a milliomos cigányvajdától egy másik cigány társaság 17.000 korona értékű arany és ezüst pénzt és még az ugynevezett ezüst vajda-gombokat is elemelték. A milliomos cigányok a budapesti rendőrség segítségét vették igénybe és a nyomozást megindították. A nyomozás érdekében múlt vasárnap a milliomos cigányok eljöttek Zalába, Keszthelyre és oda vártak két budapesti detektívet. A detektívek nem jöttek meg, de mint onnét közlik velünk, a keszthelyi csendőrség már megelőzőleg kinyomozta, hogy a tettesek Keszthelyen egyik aranyművesnél 3 drb. Lajos-aranyat eladtak. A tolvajbanda egyik tagját már el is fogták.

Mikor lép életbe a hadi pótdadó. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a 20.000 koronán felüli jövedelmi adóra a hadi pótdadó kivételése az 1914. XLVI. t.-c. értelmében január 1-én lépett életbe. Az adót az adó felszólalási bizottság fogja meghatározni, amelyben 2 rendes és 2 póttagot a törvényhatósági bizottság, 1 rendes és 1 póttagot pedig az ügyvédi kamara fog választani.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

### Szerkesztői üzenetek.

Kristály. Forduljon valamelyik szaklap szerkesztőségéhez. Mi nem tudunk kimerítő választ adni. W. R. Mindenesetre helyesen járt el, amikor a hirt a család előtt titkolni igyekezett. A végletekig azonban semmit sem szabad vinni s legjobban teszi, ha a hozzátartozókat óvatosan és gyöngéden előkészíti arra, amit előbb, utóbb ugyis meg kell tudniok. Előfizető leánya. Ignotus álnéven lovag Veigelsberg Hugó ír, fia a Pester Loyd egykori nagynevű és világhírű szerkesztőjének, Veigelsberg Leónak. Ignotus ma 44 éves. Huszonöt éve újságíróskodik s ez idő alatt több kötetet írt össze egy különös, de páratlanul szellemes műfajból, amely a novella, a csevegés, a tanköltelemény és az essay izgatós és érdekes összekeveréséből alakult ki. Írt azonkívül novellákat és verseket is. Első könyve a Semil keservei című verskötet. Kritikai, nemzetgazdasági és politikai elmékedései a legértékesebbek a hasonlók között, amik irodalmunkban megszülettek. Jelenleg a Nyugat főszerkesztője. Leginkább a Magyar Hírlap és a Világ című napilapokba dolgozik. Satis. Rennenkamp, mint az orosz katonatisztek és államférfiak tulnyomó része, szintén eloroszosodott német családból származik. Őseik, akik elszegényedett, német nemesek voltak, többnyire Nagy Péter cár uralkodása alatt telepedtek le Oroszországban.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

## URANIA mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 280.

Szerda, csütörtök, január 13. és 14-én  
**Gabrielle Robblae, Alexandre, Slaneret és Massart asszony együttes fellépte.**

### A királynő kálváriája

dramai színjáték 3 felvonásban.  
A házi ur kalandja, bohózat. Teddy nadrágja, vigjáték. Katalonia tengerpartja, színes természeti kép. Háborus karikaturák, aktuális ujdonságok.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffet.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Egy 3-4 szobás lakás

a város belterületén lehetőleg a földszinten május hó 1-ére kerestetik.

— Cím e lap kiadóhivatalban. —

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti háti-zsákokat csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákat 3 koronáért. Ugyiszintén különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Utcai szoba kiadó

külön bejárattal, butorozva, vagy anélkül, csakis intelligens, gyermekek nélküli házaspárnak.

Cím a kiadóhivatalban.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gőzmosógépgyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289. Sürgőnycím: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyiszintén fehérneműt, inget, gallért, kényes és egyéb háztartási olkkot, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jutányos árban.

825-4

## Egy ápolónő

— felvétetik —

**MAYER festőnél**

Kölcsey-utca 19. szám.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó. Haponta előad.

Kedden és szerdán, január 12. és 13-án

## A mormon áldozata

Szerelmi dráma 5 felvon. A főszerepet játssza

**WALDEMAR PSYLANDER**

## Az anyahelyettes

társadalmi dráma 4 felvonásb.

Előadások 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezetékberendezések. 125-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközölnének. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## Pozsonyi zenekar!

## Bertók Villi

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

## MAGOCS JÁNOS

hírneves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

## 'Arany-Szarvas'

kávéházban.

Rendes árak. - Legjobb italok. - Kőbő terem. Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

**Feldmann József**

tulajdonos.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 125-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást, Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégíti. —  
Aranydíjjal, színes vázlat-  
rajzzal főlészóltásra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 2-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREKEN BÉLA ANDRÁSSY-UTJ.**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissíttem.

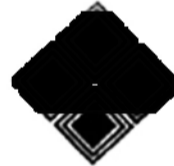
Raktáron tartok May és  
Hoifed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lillom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

— A legfinomabb áruk! —  
A legmegbizhatóbb olcsó áruk!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**


Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala**hirdetéseket jutányosan felvesz 

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Előfizetési árak:** Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Védőkre, postán 1 óra 1.50 K.  
Nyilvántartás és hirdetés: megállapított árak szerint.

Lapvezető:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## A puszták fiait

dicséri az orosz, a maga kudarcát és tehetetlenségét fölött keseregvén. A puszták fiait — és érti ezalatt a „Ruskoje Slovo” haditudósítója a Kárpátok szorosait, a Przemysl várát védő hős magyar katonákat, akikben a magyar nemzet katonai erényei fényesen érvényesülnek.

Valaha, békés időkben idegessé tett, ha a puszták fiait gyűjtőnév alá foglalták a külföldiek bennünket. Joggal kívánhatunk minden olvasni tudó idegentől annyi tájékozottságot, hogy ez az ország nem áll csupa hortobágyi csikósból, nyájörző, vagy kondát hajtó paraszlegényből; tudniok kell, hogy városaink, gyáraink, intelligenciánk, sőt világhírű tudósaink vannak s hogy az ugynevezett puszták a legkisebb része a józanul és gépekkel megművelt magyar Alföldnek.

Most azonban nem bánt ez a szó. Megértjük, hogy a puszták a külföld szemében valami fogalmat jelent, amelyhez a magyar katona előttük talán elképzelhetetlen szerelemmel vonzódik; hogy ez a ragaszkodás tüze a huszárok és gyalogosok vitézségét; acélozza meg harckészségüket, ez teszi képessé arra, hogy a szerlelenül pazarolt orosz hadtestekkel meg tudjanak küzdeni, hogy meg tudják törni, visszadobni a támadásokat, amelyek a Kárpátok hasadékaiban át a magyar földre irányulnak. Hát ha ők mindenáron pusztának nevezik a magyar földet, a magyar hazát akkor örülünk ennek, hogy megtudták, milyen leküzdhetetlen és kifáradhatatlan erő védi ez a „puszták”. Ennek a pusztának fiait vagyunk mindannyian: a fölvidéki fiúk, akik sohase láttak akkora darab egyenes földet, mint a falujok, meg az erdélyi rezervisták; a puszták fiait a budapesti derék harminckettősök és az egyéb városi szülöttek; a puszták fiait azok is akik sohase láttak ménest, karámot, mostantól fogva valamennyien büszkén vehetik föl ezt a nevet, amellyel az ellenség a magyar vitézséget, a magyar lelkesedést és a magyar hazaszeretetet tisztelte meg.

„A haditerv szerint a háború első hat hetében Berlinben vagy Bécsben kellett volna lennünk: most már a hatodik hónapban vagyunk és messzebb vagyunk akármelyiktől, mint valaha!” — Ekként fakadnak ki az oroszok, amikor elismerik, hogy ebben az ellentétben a magyar katonák vitézségének is kiváló része volt. Köszönet a lovagias bókért, az elismerésért: még nem szolgáltuk meg. Ma még nehéz dolgok előtt állunk mi, a puszták fiait. Szövetségesünkkel együtt teljesen le kell gyűrni az orosz katonákat, a doni kozákokat, a kalmukokat, a tatárokat, a besszarábiakat, a

kaukázusbelieket és az egyéb kevert népséget. Addig maradjon meg az a félelmetes hírünk, amely ezzel a névvel jár; azután a győzelem után újra vissza-

térhetünk az eke szarvához, a műhelybe, a gyárba, a boltba, a hivatalba, a katedra mellé, vagy a rendelő-asztalhoz, — mi, a „puszták fiait.”

## A világháború.

### Lázító irás az oroszoknál.

#### A cár Nikolajevics nagyherceg ellen

Főhadiszállás. A legutóbbi bukovinai harcokban elfogott kozákoknál cyrillbetűs írást találtak, melynek tartalma világszenzáció számba mehet, mert őszinte világításban tárja fel az orosz trón körüli állapotokat és erősen rávilágít a háború okaira. Amikor az írást lefordították, álmélkodva hallgatták annak tartalmát a főhadiszálláson. E szerint a *cár kijelentette, hogy ő semmiképp se akarta a háborút*, mely kizárólag Nikolajevics Nikola nagyherceg ármánykodásának a következménye. A meggyőző erővel szerkesztett irás arra szólítja fel az orosz katonákat, hogy *tagadják meg az engedelmességet* feljebbvalóiknak és forduljanak saját tábornokaik ellen.

### A külügyminiszterváltozás.

#### Berchtold személyi okok miatt távozik.

Bécs. A tegnapi esti lapoknak általános meglepetést keltő híre volt az, hogy gróf Berchtold Lipót, Ausztria-Magyarország külügyminisztere megvált hivatalától és helyébe a király báró Burián Istvánt, a közös pénzügyminisztert nevezte ki külügyminiszternek.

Báró Burián István külügyminiszter ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta a királyt. A mai nappal már teljesen tisztázódott, hogy Berchtold kizárólag személyes okok folytán távozott helyéről. Már azóta biztos volt bukása, amikor Tisza István gróf miniszterelnök a német főhadiszálláson tett külpolitikai kérdésekkel szorosán összefüggő hivatalos látogatást. A múlt heti közös minisztertanács után megjelent Burián báró a királynál és hajlandónak nyilatkozott a mai viszonyok között rendkívül felelőséges hivatal vállalására.

### A kárpáti harcok.

Ungvár. Az oroszok Ungmegyében Malomrét és Uzsoz között állnak a kárpáti völgyekben, ahonnan tűzérésük bravúros támadása mindjobban a határ felé szorítja őket. Mindez a legnagyobb hőzivatban történt.

A Kárpátok egyéb részeiből sehonnét sincs jelteni való, ugyszintén az orosz lengyelországi és galíciai harcterről sem.

### A Varsó körüli harc.

Stockholm. Az Aftenbladet tudósítása szerint Varsóban napról-napra nagyobb a félelem a készülő ostrom miatt, mert már a város legbelsőbb részeiben is hallható a környéken, főleg a Bzura és a Rawka folyók mellett folyó ágyúzás rémes dörgése. Az ostromra készülő német és osztrák-magyar seregek már csak alig 6 mértföldre vannak Varsótól. Az orosz főhadiszállásról küldött tudósítás szerint a németek és az osztrák-magyarok Oroszlengyelország leggazdagabb és legkulturáltabb részében igen erősen megvetették a lábukat.

### Az egyiptomi lakosság várja a törököket.

Konstantinápoly. Az angol nyomás következtében mind nagyobb számban érkeznek Egyiptomból menekülő bennszülöttek, akik azt közlik, hogy az egyiptomi mohamedán lakosság csak a török seregek megérkezését várja és akkor azonnal fellázad az angol uralom ellen, melyet most látszólag teljes megadással tűr. — Az Anglia által kinevezett új egyiptomi szultán, Husszein Kemal többször megismételt kijelentése szerint nem bizik a jövőben és majdnem biztosra veszi, hogy az angol uralom meg fog szűnni Egyiptomban. A szultáni trón elvállalásához kötött feltételei között van az, hogy állandóan egy angol hadihajó áll rendelkezésére a kairói kikötőben és tekintélyes birtokot kap Angliában, hogy ha menekülnie kellene Egyiptomból, ott nyugodtan élhessen.

### Az olaszországi földrengés.

Róma. Még mindig nem lehetett megállapítani annak a rémes földrengésnek méreteit, mely tegnap egész Középeurópa országát végigpusztította. A virágzó nagy városok lakói közül sok ezren lettek annak következtében hajléktalanokká. A segítő akció már országszerte óriási erővel és áldozatkészséggel megindult. Rómában és annak közeli környékén a király és királyné is megjelent a pusztulás színhelyein. A katasztrófa az egész ország népét a végtetekig konsternálta.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos jelentés.) Az ellenségnek az alsó Nida mentén újból és újból megkísérelt előretörései főleg ellentálló vonalunknak egy helysége ellen irányultak. Az ellenséges gyalogság, amelyet az egész arcvonalon tartós és heves ágyutűz támogat, megkísérli, hogy tért nyerjen és a helységbe behatoljon, ami súlyos veszteségek mellett mindannyiszor meghiúsul. Galiciában és Kárpátokban állásaink elől legnagyobb részt nyugalom van. A köd és a hózárvatok elősegítik csapataink kisebb vállalkozásait, amelyek különböző helyeken sikerült rajtaütéseket és egyéb csatározásokat eredményeznek. A déli hadszíntéren is általában nyugalom van, csak jelentéktelen feldehárítást célzó határszéli összecsúszások történnek. Höfer altábornagy.

**Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!  
Használjanak hadisegély-bélyegeket!**

## A 48-asok véres karácsonya

Emberföldtti harcok a Nida mellett

Kapoll Pál szakaszvezető harctéri levelei.

Egész Nagykanizsa és Zalavármegye minden itthon maradt apraja-nagyja hetek óta azon töpreng, milyen is lehetett a mi drága véreinknek a hadbavonult 48-as bakáknak és 20-as honvédeknek szomorú karácsonya. Féltő aggódással hallottuk azokat a híreket, hogy a könnyörtelen muszka barbárság éppen szent karácsony ünnepén olyan véres harcokat provokált katonáinkkal, aminők az egész hadjárat folyamán is ritkák voltak. Most végre pontos és megbízható értesülést szereztünk hős bakáink szomorú karácsonyának részleteiről. Hú harctéri levelezőnk, Kapoll Pál 48-as szakaszvezető egy egész kis teleirt fűzelben számol be az ezrednek e történelmi emlékezetességű karácsonyáról. E följegyzések minden egyéb érdekességük mellett Zalavármegye és a 48. gyalogezred történelmének legragyogóbb lapjai lesznek.

Boldog karácsony helyett véres karácsonyunk volt, kezdő levelét Kapoll Pál. Tele a legrettenetesebb harcokkal, sok drága halottal és még több sebesülttel. Már december 20-án kezdődött körülöttünk, az orosz Lengyelországi Nida folyó mentében a rémséges ágyudörgés, mely napokon át kábítottá fejünket. Huszonkettedikén, sűrű ködbe burkolt hajnalban is ágyuszóra ébredtünk. Gyönyörű, verőfényes nappal volt már, amikor az a parancs érkezett zászlóaljunkhoz, hogy a folyó tulsó partján fekvő Semplichow falut mindenáron el kell foglalni. Azonnal elindultunk. Egy mély árokban elrejtve halad a zászlóalj, amikor egy bakánkat srappelgolyó találja. Csakhamar a Nidához érkeztünk. A parancs szerint a folyón vert hidon csak rajokban szabadott volna átmennünk, mert a muszkák folytonos ágyutűzzel árasztották el e pontot, a tulo'dalon tanyázó nagy számú ellenség láttára azonban semmivel sem törődve néhány perc alatt az egész zászlóalj átkelt a hidon. Odaát a mocsaras, vizenyős talajon rajvonásban olyan mintaszerű felvonulást rendeztünk, hogy akármelyik muszka generális megbámulhatta volna. Alig fejlődöttünk fel, megkezdődött a granát- és srappelgolyó, de ez nem sok kárt tett bennünk, inkább az orosz gyalogság fegyverei.

En Székely zászlós urral haladtam előre a golyózáporban, amikor a legjobb barátom, Kósa káplár hirtelen elvágódik mellettem. Csak annyi időm volt, hogy kezét fogtam vele és

egymásnak Isten hozzádot mondottunk. Szegegy még azt is megígérte, hogy sebesülten hazakerülve meglátogatja feleségemet. E pillanatban egy jó fiu arra figyelmeztetett, hogy lábamat majdnem egy srappel-hüvely találta. Közben folyton hallom Gebauer Ede főhadnagy ur harsány kommandóját, miközben jobbra egy fűzfasor mellől tűzéreink is dolgozni kezdenek és kegyellenül lövik a falut. Csakhamar az ezred 5. és 6. századai elérik a falut, de az oroszok nem igen vártak bennünket és nagy rajokban hátráltak. Pár perc múlva már mi voltunk az orosz fedezékekben, ahonnét a faluból mind nagyobb számban visszavonuló oroszokat rakásra lödöztük, bár mi sem maradtunk sebesülések híján. A főhadnagy, aki most is mellettem volt, egyszer csak arra figyelmeztet, hogy neki nagyon gyanus a faluból előjövő oroszok folyton növekedő száma, ezek a bitangok alighanem támadni készülnek. A házak és pajták mögött bujkáltak, s mi persze fölünk telhetőleg ritkítottuk őket. Egyszer csak nagy meglepetésünkre azt vesszük észre, hogy csapataik fehér kendőket lobogtatva jönnek előre, de fegyverük a kezükben van. Mivel a tüzelést nem szüntettük be, végre észhez tértek és eldobták a puskát. Toncs kapitány ur vezetése mellett mintegy 300 oroszot fogtunk el ekkor, de sok száz volt még azoknak száma, akik az ezred más részeinek adták meg magukat. De még sokkal többen visszamenekültek. Mire pedig besötétedett, feladatunkat végrehajtottuk: a falu a mi kezünkben volt. Ekkor még egyikünk se gondolt rá, hogy még csak ezután kezdődik el az igazi hadd-el-hadd.

Csakhamar odaérkezett Lónyai őrmester, s jelentette, hogy a közeli dombon nagyszámu oroszot észlelt. Bennünket ezután a lövészárókban az öreg népfölkelők váltottak fel, mi pedig, a 7. század a falubeli pajtákban kerestünk pihenést. Alvásról azonban szó sem lehetett, mert az idő is nagyon kellemetlenkedni kezdett, hűvös szél kerekedett és havas esőt hajtott be a pajta résein. Éjfél tájban kapta meg a század az aznapi ebédet, de jó volt sietnünk annak elfogyasztásával, mert alig mult el éjfél, amikor olyan tánc következett, amelynek párjára az egész háborúból alig emlékeznek a 48-as bakák. (Folyt. köv.)

## Ejnye!

Ugy látszik, hogy a nagykanizsai kocsisoknak még mindig nem elegendő a halálveszedelmeknek az a roppant és tragikus változatosága, ami a harctereken leselkedik százezer veszedelem között küzdő fiainkra. A nagykanizsai kocsisok kevésnek találják ezt a megpróbáltatást. Ők nem elégszenek meg azzal, hogy az állandó halálveszedelem csak a harctéren lévőket veszi körül és valóságos miniatűr-háborút viselnek itthon is a járókelők testi épsége ellen. Százszor fölpanaszoltuk már azt az eszeveszett, féktelen szilajságot, amellyel néhány kocsi napról-napra veszélyezteteli az utcán járó közönség életét és egészségét. Értelmetlen, de folytonosan tapasztaljuk, hogy akadnak kocsisok, akik irgalmat nem ismerő vágtatással hajtanak be még a Fő-uton is a közönség legsűrűbb tömegébe. Igazán Isten csodája csak, hogy eddig nem történt szerencsétlenség. Végre azonban igazán elérkezett az ideje annak, hogy a hatóságok annyi panasz után erélyes föllépéssel mérsékeljék a méltóságos kocsis urak határtalan temperamentumát. Vagy addig akarnak várni a hatóságok is, amíg egyszer valóban megtörténik az első, súlyos szerencsétlenség?

## HIREK.

Bizottsági ülések a városházán. Tegnap délután a városi képviselőtestületnek két bizottsága is ülésezett a városházán és pedig a jogügyi, valamint a pénzügyi bizottságok. A jogügyi bizottság Nagykanizsa városnak az „ingatlanok átruházása után járó városi pótlilletékről” szóló szabályrendeletét korrigálta, melyet a belügyminiszter lényegtelen szövegmódosítás végett a minap küldött vissza. — A pénzügyi bizottság apróbb kérvényi ügyeket intézett el és arra nézve adott javaslatot, hogy milyen összegben állapítsa meg a város a lábbadozó katonák részére a honvédlaktanya melletti városi ingatlanon épülő üdülőtelep bérösszegét, amit a katonai kincstár fizet a városnak. Ez egyébként a hétfői városi közgyűlésnek is egyik nem éppen lényeges tárgyat fogja képezni.

Festetich herceg üdülőháza Keszthelyen. Zalamegye területén a hazafiúi áldozatkésztség gyönyörűen megnyilatkozott abban is, hogy akárhány egészen kicsi községben is csináltak társadalmi alapon kórházat a sebesültek részére. A legnagyobb szabásu ilyen priváthadikórház azonban Keszthelyen van, a zárdai leányiskolában, s annak fenntartója a keszthelyi nagyur, Festeich Tassiló herceg. Mint Keszthelyről írják: szeptember 18-án nyitott meg ez a kórház és december 31-ig összesen 132 sebesült katonát nyerte vissza ott testi épségét. Ezekon kívül 48 bejáró beteget is kezeltek a kórházban. A keszthelyi herceg-kórházat mindig Nagykanizsáról látják el sebesültekkel, akiknek 24 hely van ott a legnagyobb kényelmel berendezve. A gyógyultan eltávoztaknak a hercegasszony és leánya a comtes meleg ruhákat szoktak köztük szétosztani, a főnöknő, Parecco Eugénia pedig minden alkalommal élelmiszerekkel szokta őket bőségesen ellátni. A gyógyult katonák mind hálatelten köszönték meg a hercegnőnek azt a szeretetteljes ápolást és főúri bőkezűséget, melyben őket mindvégig részesítették.

Megkezdődött a tanítás az elemi iskolában. A nagykanizsai állami elemi iskolák és iparostanonciskolák igazgatói falragaszokon közölték tegnap, hogy a nagykanizsai állami elemi és iparostanonciskolákban a tanítás ma, csütörtökön megkezdődik. Mivel e célra összesen 13 tanteremmel rendelkeznek, az elemi iskolás tanulóknak ma reggel 8 órakor a városház udvarán kellett megjelenniük, ahol a 13 tanteremnek megfelelő csoportokba és turnusokba osztották be őket. Ugyanezen célból az iparostanoncok ma délután 5 órakor jelennek meg a városházán. Az elemi iskolás gyermekek és iparostanoncok hiánytalan beiratásának szigorú ellenőrzése is megkezdődött s azért igen ajánlatos a mulasztások sürgős pótlása.

Rutén hazááruulók az egerszegi fogházban. Diszes társaság érkezett a napokban a zalaegerszegi kir. ügyészségi fogházba. Mint tudósítónk írja, Máramarosból való muszka-vezető rutén parasztok ezek, akiket nem ítéltek halálra, hanem csak fegyházbüntetésre. Mielőtt azonban valamelyik fegyházban elhelyeznék őket, a háboru befejeztéig Egerszegen oktatják őket a szent hazaszeretetre, mert itt jobban elkülöníthetik őket a többi foglyoktól, mint a nagy fegyintézetekben.

Iskola a korzón. E rovat más helyén közöljük, hogy a mai nappal jelentkezésre hívták az iskolaigazgatók az ipariskolák és elemi iskolák beiratkozott növendékeit. Nagy meglepetéssel láttuk, hogy ma délután 1 órakor már az elemi iskolák előadásai is megkezdődtek. Természetesen különböző „szükséghelyiségek”-ben, melyek között legérdekesebb az a négy osztály, mely a kanizsai korzó közepén kezdte meg munkáját. Az Első magyar általános biztosító új palotájában a főterre

néző négy üzlethelyiséget is lefoglalták erre a célra s oda gyűlt már ma délután több száz gyerek a betűvetés tudományának elsajátítására. Furcsa volt a hatalmas kirakatokon át a korzóra néző iskola, de azt hisszük, hamarosan elzárják a kis lurkók elől a szabad kilátást, mely a legkomolyabbau veszélyezteteli náluk a tanítás érdekeit.

Hadimenetrend a Dunántul egy részében A Szerbia ellen folyamatban lévő új hadi akció folytán a Dunántul egy részében és egyes alföldi Máv. vonalakon a minap újból hadimenetrend lépett életbe, mely azonban most hihetőleg sokkal rövidebb időig fog tartani, mint ameddig az általános mozgósítás kezdetén tartott. A hadimenetrend a következő vonalakon lépett újból életbe: A dombóvár—pécsi, budapest—dombóvári, dombóvár—bródi, pécs—barcsi, pécs—eszéki, szabadka—zombori, zombor—ujvidéki, ujvidék—szabadka—budapesti, budapest—szeged—temesvári, szeged—nagybecskereki, szeged—karlovali, temesvár—orsovali és az összes boszniai vonalakon ismét a hadi menetrend lépett életbe. A polgár áruszállítás e vonalakon teljesen szünetel s a személyvonatok használatánál is igazolványokat kell szerezni. A déli vasut összes vonalain a rendes menetrend maradt érvényben.

Orosz katonaszökevények a Dunántulon. Érdekes foglyai akadtak a minap a pápai rendőrségnek. Két orosz katonát fogtak el a minap Pápa város határában. Eleinte azt hitték, hogy valamelyik hadifogolytáborból szökött meg a két muszka, később azonban tolmács segítségével megállapították, hogy katonaszökevények az oroszok, akik a sok koplalás miatt szöktek meg a Galiciában állomásozó ezredüktől. A két megszökött orosz a Kárpátokban valahogy észrevétlenül átsuszott csapataink védelmi vonalán és a fél országot becsavarogták, mígnem Pápan elfogták őket. Valamelyik tót faluban sikerült a fejükre sapka helyett kalapot keríteniök s így feltűnés nélkül koldulhatták végig az országot. Elfogatásukkor egy percig sem tagadták, hogy katonák s örültek, hogy végre meleg étel kerül a gyomrukba. Az elfogott oroszok egyike Frajem Wassermann 23 éves tüzér, a másik pedig Nikola Petrovszky 24 éves dragonyos. Egyelőre a pápai huszárok őrzik őket.

Köszönetnyilvánítás. Fleischhacker Gyula utóda, Mészáros Jenő ur újévi naptármegváltás címén 70 hadbavonult itthonmaradt családját juttatta 3—3 kg. kenyérliszthez, mely adományért a Központi Jóléti Iroda köszönetét fejezi ki.

A szabadságolt népfőlkelők behívása. Az általános mozgósításkor ideiglenesen szabadságolt A.) osztályu (katonailag kiképzett) népfőlkelők öröme véget ért: tegnap délután plakátok jelentek meg a város utcáin, melyek felhívják őket, hogy január 20-ig tartoznak bevonulni. Sem a betegség, sem a szolgálatképtelenség okából szabadságoltak kivételt nem képeznek. Nem tartoznak azonban bevonulni a bizonytalan időre felmentettek és akiket a felülvizsgálattal a hadsereg vagy honvédség kötelékéből elbocsátottak, tehát a B.) alsóosztályu népfőlkelők. A bevonulóknak sok mindennel fel kell szerelve lenniök, főleg meleg téli holmikkal, amiket a plakátok részletesen felsorolnak.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műórás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Görtler István.

## URANIA mozgóképalota.

Rozsgonyi-utca 4. Telefon 290.

Szerda, csütörtök, január 13. és 14-én  
Gabrielle Robblne, Alexandre, Sloneret és  
Massart asszony együttes fellépte.

### A királynő kálváriája

dramai színjáték 3 felvonásban.  
A házi ur kalandja, bohózat. Teddy  
nadrágja, vígjáték. Katalonia tengerpartja, színes természeti kép. Háborus  
karikaturák, aktuális ujdonságok.

Rendes helyárak. Püfött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 8 és 9 órakor, vasár-  
és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Egy 3-4 szobás lakás

a város belterületén lehetőleg a földszinten május hó 1-ére kerestetik.

— Cím e lap kiadóhivatalban. —

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátlizsákot csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákot 3 koronáért. Ugyiszintén különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Utcai szoba kiadó

külön bejárattal, butorozva, vagy anélkül, csakis intelligens, gyermekek: mektelen házaspárnak.

Czím a kiadóhivatalban.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilsztíró és gőzmosógépgyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 299. Bűrgönyelm: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyiszintén fehérneműt, ingot, gallért, kényes és egyéb háztartási olkiet, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl juttányos árban.

## Egy ápolónő

— felvétetik —

MAYER festőnél

Kölcsey-utca 19. szám.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Placz-tér. **BERLIN** naponta előad.

Szombat és vasárnap, január 16. és 17-én

# Nagy meglepetés! ?

Előadások 8 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezetékberendezések. 12-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## Pozsonyi zenekar!

## Bertók Vilii

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

## MAGOCS JÁNOS

birneves tárogató mester közreműködésével minden este 8-tól reggel 5-ig nagy hangversenyt tart az

## 'Arany-Szarvas'

kávéházban.

Rendes árak. - Lejobb italok. - Külön terem. Szabad bemenet. - Figyelmes kiszolgálás.

Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Feldmann József

tulajdonos.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 12-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

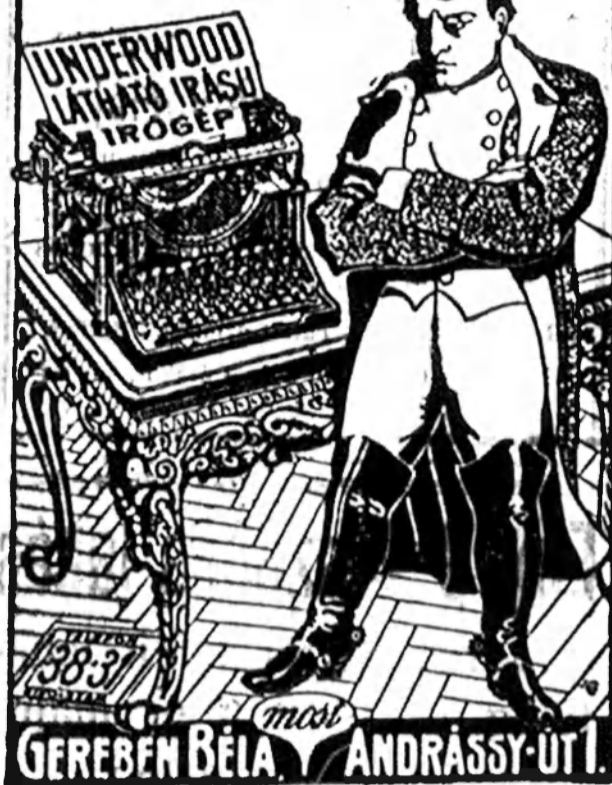
== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány ulánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gosan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszólitásra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREBEN BÉLA. ANDRÁSSY-UT I.**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérenemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifed-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Liliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

== A legfinomabb áruk! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

**Sürgönyclm:**  
**Gutenbergnyomda**



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben hazhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilttér és hirdetések megállapított árára szerint.

Lapvezér:  
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csangory-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## A haza sorsa.

... Hiszen ti intézitek most hazánk sorsát és jövőjét.

Ezt a mondatot egy kiáltványból idézzük, amelyet József főherceg intézett az ő „hős bajtársaihoz”, amint ő maga katonáit nevezi. A főherceg, aki most ismerkedik a bajtársakkal, olyan szeretettel, olyan egész ember módjára cselekszi ezt, hogy lehetetlen minden egyes szavát, minden mondatát nem a legkomolyabbnak, a legöntudatosabbnak tekintenünk.

S épen az a suly, amellyel a főherceg szavai hangzanak, hívja fel a figyelmünket arra a mondatra, amelyeket e sorok elejére illesztettünk. „Ti intézitek most hazánk sorsát és jövőjét.”

Ennek az elismerésnek egyetlen szépséghibája az időhözköltöttség. Megértjük, hogy a népszerű parancsnok e komoly pillanatokban úgy érzi, hogy a haza sorsa most a harcoló százvezrek kezében van, tudjuk, hogy abban a „most”-ban komoly dicséret rejlik, hiszen a leg-súlyosabb időben hangzottak az elismerő szavak, de szeretnők hinni, hogy a magasztaló szavak nem tűnnek el a háborúval egyetemben. Szeretnők hinni, hogy amikor ennek a hatalmas színtérnek utolsó felvonása után a függöny lezár, a politikai vezérek lelkében felcsengjenek a főherceg igazmondó szavai és ismételtén fogják a meggyőződés hangján:

... Hiszen ti intézitek most hazánk sorsát és jövőjét.

Mert a milliók, az istenadta nép volt az mindig, amely — ha nem is látszat szerint — a haza sorsát intézte. Az ő dolgos keze jelentette a mi számunkra a kenyeret, a vagyont, a jólétet. Akik tényleg felülállottak, azoknak hatalma a közkatonák erején épült s ha az erősség megingott, lehanyatlott a hatalmasok napja is.

A közelmúlt választójogi harcaira gondolunk s lehetetlen nem éreznünk, hogy akkor senki sem hirdette, a legfelül állók közül senki sem látta, hogy voltaképpen kik intézik a haza sorsát. Mert ha látja, bizonyos, hogy a demokratikus Magyarország kiépülésének nem lettek volna olyan elháríthatatlan akadályai ebben az országban.

Egy főhercegnek kellett jönnie, hogy ezt a nagy igazságot bedobja a köztudatba. Hogy ha ennek a nagy urnak a szavát nemcsak a bajtársai, de azok is meghallják, akik a háború után töltik be közöttünk a hadvezéri szerepet, akkor jóleső megnyugvással nézünk a jövőbe, mert nem veszíthetünk e háborúban annyit, amennyivel ennek az igazságnak a felismerése fel nem érne.

## A világháború.

### Csendes az orosz harctér. Svéd lap a kárpáti harcokról.

Berlin. Az oroszok az egész orosz-lengyelországi és galíciai front minden részén teljesen passivan viselkednek. Ugy látszik, az új korosztályok megérkezését várják, akik most vannak Oroszországban kiképzésük utolsó stádiumában. Valószínűleg ezek megérkezéssel tervezik csak újabb akciók kezdetét. Megbízható helyről származó titkos jelentések szerint az orosz ujoncokat fegyver nélkül küldik a harctérre, s csak rendeltetési helyükön szerelik föl őket. A fegyvereknek egyébként az orosz hadsereg igen szűkében van.

### A kárpáti harcok.

Ungvár. A Fenyvesvölgytől Uzsokig terjedő szakaszon a napok óta dúló rettenetes hóviharban sok orosz megfagyott, akiknek egyébként sértetlen holttesteit most a mi csapataink temetik el. A kárpáti szorosokban majdnem teljes a nyugalom, csak Beregben folynak kisebb csatározások. Itt a Latoica völgyében seregeink ismét tért nyertek.

### Hamis hírek délről.

Budapest. Föltétlenül hiteles helyről származó információ szerint minden olyan hír, mely a közvéleményben a Szerbia elleni offenzíva megkezdéséről elterjedt és a támadás napjára folyton váltakozó dátumokat jelöl meg, nélkülöz minden alapot. A déli harctéren — amint ezt a hivatalos jelentések is megállapítják — egészen jelentéktelen határszéli földerítő csatározásoktól eltekintve nem történt és nem történik semmi esemény. A közvélemény nyugtalankodása, türelmetlensége és ebből folyó találgatása érthető ugyan, de pozitív alap nélkül való, mert arról, hogy mi készül és mi lesz odalent, csak a hadsereg főparancsnokság, vagy Jenő főherceg adhatnának tájékoztatást, ők pedig nem beszélnek senkivel ezekről a tervekről és szándékokról. Annyit meg lehet állapítani, hogy a sokféle találgatásnak semmiféle jogosultsága nincs és előreláthatólag a közeli időkben a hivatalos jelentések semmiféle új eseményről és akciókról, a déli hadszíntérrel illetőleg, nem fognak hírt adni.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Nyugatgaliciában és Oroszlengyelországban a tegnapi nap általában nyugatomban telt el. A Nida mentén arcvonalunk szilárdságán az utóbbi napok összes ellenséges támadásai megtörttek. A keleti Kárpátokban és Bukovina déli részében újból jelentéktelen földerítő harcok voltak. Höfer.

Stockholm. A Dagbladet oroszországi haditudósítója azt írja lapjának, hogy az orosz hadvezetőség a Kárpátok ellen a legkomolyabb offenzívát indította, amelylyel messzemenő céljai voltak, de ez az offenzíva az osztrák-magyar védőseregek bámulatosan szívós ellenállásán megtört és hirtelen megszakadt.

### A törökök Perzsiában.

Konstantinápoly. A Perzsiába nyomult török seregeket, kik onnét az oroszokat kiűzték, Tebrisz város népe megváltóként fogadta. Az egész város és környéke szerfölött örül a nyugati mohamedán testvérek megérkezésén. A törökök elől csak a kétszínűsködő örmények egy része menekült el a Kaukázusba. A városban a boltok mind zárva vannak.

### Az új külügyminiszter hivatalban.

Bécs. A monarchia új külügyminisztere, báró Burián István tegnap délután foglalta el hivatalát. Miután fogadta Khuen-Hédervary Károly gróflátogatását, majd a külügyminisztérium tisztviselőinek tisztelgését, aktákkal a dolgozószobájába ment és az esti órákig munkájába mélyedt.

### A külföldi sajtó a nyugati harcokról.

Róma. A Corriere della Sera haditudósítója írja a nyugati hadszíntérről: Franciaországban és Flandriában a németek úgy megerősítették pozícióikat hogy azokból emberi számítás szerint lehetetlenség őket kiverni. A németek körülrzárásáról pedig egyáltalán szó sem lehet, mert a német front egyik vége szoroson a svájci határig ér, a másik pedig az Északi tenger partjáig, s így a körülrzás lehetősége már rég teljesen megszűnt.

Stockholm. A Dagblad a nyugati hadszíntér eseményeit összegezván, megállapítja, hogy a helyzet határozottan a németeknek kedvez, akik, miután Felső-Elzászban is sikerült az erős francia offenzívát feltartóztatniok, az egész fronton fölénybe jutottak a szövetségesekkel szemben.

### A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: Duenakban Nieuportnál és Yperntől délkeletre tűzérségi harcok folynak.

Különösen erős tüzet irányított az ellenség Westende felé, melyet nemsokára teljesen össze fog rombolni. Az ellenséges torpedónaszadok eltűntek, mielőtt alá vettük őket. Január 12-én Soissonstól északra kezdett támadásunk folytatásképpen csapataink tegnap Vregny magaslatain újra támadtak és ezen fontos fensikot is megtisztították az ellenségtől. Zuhogó záporban és az ettől felázott agyagos talajban a sötétség beálltáig árkot árok után rohammal bevettünk és az ellenséget a fensik széléig űztük vissza. Tizennégy francia tisztet és 1130 főnyi légénységet fogtunk el, négy ágyút, négy géppuskát és egy fényoszórót zsákmányoltunk. Csapatainknak ez a fényes fegyverténye legfelsőbb hadurunk szemeláttára történt. Soissonstól északra január 12-én és 13-án folyt harcok összes zsákmánya pontos megállapítás után: háromezeregyszáz hadifegyver, nyolc nehéz löveg, egy revolverágyú, hat géppuska és egyéb hadianyagra szaporodott. A chalonsi táborból északra a franciák tegnap Perthestől keletre délelőtt és délután nagy haderővel támadtak. Egyes helyeken benyomultak árkaikba, de erős ellentámadással kiűztük és súlyos veszteségeket okozva állásaikba visszavetítettük őket. Százhatsvan fogoly maradt kezünkben. Az Argonnok és Vogézekben jelentős esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Gumbinnentől délkeletre és Lotzentől keletre az oroszok támadásait visszavertük és több száz oroszot foglyul ejtettünk. Lengyelország északi részében a helyzet változatlan. Oroszlengyelországban a Visztulától nyugatra támadásainkat folytattuk. A Pilica keleti partján különösebb esemény nem történt.

*Mintszterelnökség sajtóosztlya.*

## A 48-asok véres karácsonya

Emberföldötti harcok a Nida mellett

*Kapoli Pál szakaszvezető harctéri levelei.*

II.

Rossz sejtelmünk nem csal. Talán éjjel után egy óra lehetett, december 23-ának első órája, amikor hirtelen puskaropogás, majd hamarosan zűrzavaros, értelmetlen kiabálás riasztott fel bennünket álmatlan szunyadásunkból. Tehát csakugyan jöttek az oroszok, hogy a falut, Sempichowot, visszavegyék tőlünk. A vitéz és oly nemeslelkű Pósfay főhadnagy századát, ennek első szakaszát támadták meg először a muszkák a koromsötét éjszakában. Kétszer visszaverte őket a hő 48-as század, de az oroszok nem lágtottak, most már sokkal szélesebb vonalon újították meg a támadást és az öreg néplökelők állásait is munkába vették, azokat a faluszéli lövészárkokat, melyekben előző este bennünket, a 7. századot váltottak fel az öreg zalai landstűrmerek. Most már a léli falu körül ropogott ezer és ezer puska, amiknek hangját csak néha-néha nyomta el az orosz rohamokat kíséző zagyva ordítás. Alig félóra múlva tetőpontját érte el a harc, mert az oroszok minden erejüket megfeszítve vetették magukat a néplökelők állásaira. Leirhatatlan zűrzavar keletkezett a lövészárkok fölött a koromsötét éjszakában. Az oroszok náluk szinte soha nem tapasztalt hősiességgel jöttek szuronysegezve, de a mi drága öreg bajtársaink egy tapodtat sem lágtottak. Egy lépés távolságról szurták, vágták, lötték a kifogyhatatlan orosz tömeget, miközben folyton hangzottak Pósfay főhadnagy mindent túlharsogó vezényszavai. Legalább huszonöt sorfűzet lövetett a vitéz főhadnagy századával, de mindhiába. Nem használt a legnagyobb erőfeszítés sem, a tulnyomó orosz erőnek sikerült áttörni védelmi vonalunkat.

Ekkor az 5. század oldalról vetette magát az előretört ellenségre, melyet minden emberünk mint egy-egy oroszán rohant meg. Rö-

vid pár perc múlva úgy összegabalyodott e század az oroszokkal, hogy senki sem tudta, ki merre van és hova tartozik. A század tisztjei jártak elől jó példával és örökké emlékezetes lesz előttünk, mint küzdöttek a legénység élén Pósfay főhadnagy, Becker hadnagy, Adler, Kerekes és Wiber zászlósok. Felejthetetlen lesz Ferenczy törzsőrmester is, aki egymaga legalább 15 oroszot küldött a másvilágra. Ember, ember hátán kavargott e rémes zűrzavarban, mely fölött vésszen rikoltottak az orosz kürtjelek. Éppen már egy kis utat nyertek az előretört oroszok a falu irányában, amikor mi a 7. század laufschriftben, szuronysegezve odaérkeztünk az ádáz küzdelem színhelyére. Pár száz lépésre követett bennünket az ezred egész III. zászlóalja is.

Még csak most kezdődött el az igazi hadd-hadd. Szurony-szurony ellen dőlt, működött a zalai gyerekek kezében a puska, melyek ütése nyomán rémes ordítás tört fel a fejbe kólintott muszkák ziháló melléből, ha ugyan rögtön beléjük nem szorult még az utolsó lélegzetük is, amint agyvelejük szétlocsant a Manlicher boldogabbik végén. Amint egy-egy pillanatnyi rés támadt e pokoli koncertben, messziről hallhatóvá vált a gépfegyverek berregése. Talán percek, de lehet, hogy órák teltek bele ebbe a rémséges öldöklésbe, egyszerre csak azt vettük észre, hogy a magyar szó, a jó zalai káromkodás lett uralkodóvá a vértől csuszóssá vált csatatéren s magunk is alig hittük el a mind bizonyosabbá váló valóságot: hogy mi győztünk. Amikor aztán az utolsó orosz is elnémult körülöttünk s mi a győztesek összeszedelőzködtünk, szomorú szívvel állapítottuk meg, hogy közülünk is sokan hiányzanak. Sok derék 48-as baka feküdt vérző sebbel a nagy garmada orosz halott és sebesült között. Azonnal munkába léptek a sanitécek, kik allig tudták kiválogatni a mi szegény sebesültjeinket. Az orosz sebesültekre csak ezután került a sor. Soká keresztek Toncs kapitányt és Gebauer főhadnagyot, a kik ugylátszik, fogságba kerültek.

Toncs kapitányról szemtanuktól azt hallottam, hogy négy orosz terített le, mielőtt elfogták és elhurcolták volna. A véres harc után a hő 48. ezred századai pontos rendben visszavonultak a Nida folyó partjára a 11-es és 19-es vadászoktól jól megvédett pozíciókba, hogy reggel harmadszor is folytassuk a harcot, melyet az imént, hajnali 4 órakor hagytunk abba. (Folytatása következik.)

## HIREK.

### A haza gondoskodása.

Hivatalos helyről megjelent egy rövid hír, mely jelentőségénél fogva a legnagyobb figyelmet érdemli:

Ez a híradás tudomására adja a társadalomnak, hogy az ország az elesettek hátramaradtjairól rendes évjáradékban gondoskodni fog. Ez a bejelentés egyelőre csak néhány rövid megjegyzést közöl az évjáradékot illetőleg, de nagy horderejét már most kellőképpen kell méltatnunk.

A háború kitörésekor nagy lelki megnyugvással töltött el mindenkit, hogy Magyarország a legmagasabb kultúrfokon álló országhoz méltóan lövette háborús programjába a harc-baronultak itthonmaradtjainak rendes segélyezését s az egyes anomáliák megszüntetésével fenn fog maradni továbbra is, egészen a háború befejeztéig.

Már ez az intézkedés a legnagyobb mértékben hozzájárult a nemzet erejébe vetett biza-

lomhoz. De a nemzet gondoskodása nem elégzik meg a félmunkával. A hivatalos jelentés tudomásunkra adja, hogy az elesettek hozzátartozói társadalmi állásuknak megfelelő évjáradékot fognak élvezni, ami a dolog természetéből kifolyólag életfogytiglani, vagy társadalmi állásuknak gyökeres változásáig fennálló évjáradék jellegével bír.

A jelentés figyelmeztet arra, hogy az elesettek hozzátartozói szerezzék és őrizzék meg azt a veszteségajstromot, melyben hozzátartozójuk mint elesett van kimutatva. Ezek a hátramaradtok hat hónapon át még az eddigi rendes segélyt fogják élvezni s ezen idő alatt történik meg az évjáradék végleges megállapítása.

Akiknek hozzátartozói eltűntek gyanánt vannak feltüntetve, szintén a rendes háborús segélyt kapják mindaddig, míg a holttá nyilvánítás meg nem történik, vagy az illetők a háború után elő nem kerülnek.

A jelentés egyelőre nem szól a betegségben elhunyt katonákról, akik akár a harctéren, akár a még idehaza szerzett betegségük következtében elhunytak. De természetesen kell vennünk hogy a kórházakba szállított sebesültek, sőt a különböző betegségekben elhunyt katonák is habár nem is voltak a harctéren, ugyanolyan elbánásban részesülnek, mint a csatákban elesettek s a rendes évjáradék az ő hátramaradtjainak is kijár.

— Nagykanizsa város központi választmányának megalakítása. Az új választójogi törvény szerint tudvalevőleg Nagykanizsa város önálló választókerület lett, vagyis a városnak külön képviselője lesz az országgyűlésen. Ezzel együttjár tehát, hogy Zalavármegye központi választmányától függetlenül városi központi választmányt kell alakítani Nagykanizsán, mely a kanizsai választás ügyét intézni lesz hivatva. Igaz ugyan, hogy egyelőre ennél sürgősebb dolog is akad most Magyarországon, de azért a jövőről sem szabad megfeledkezni. A belügyminiszter a minap rendeletet küldött Nagykanizsa város képviselőtestületéhez, amelyben meghagyja, hogy a közgyűlés a központi választmányt legkésőbb február hó végéig alakítsa meg. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló új törvény értelmében ugyanis a jelenlegi központi választmányok mandátuma 1915. március végén lejár. A törvény szerint pedig az új választmányt legalább egy hónappal korábban meg kell választani, mint amikor a régi választmány mandátuma lejár. A választmány megbízása 3 évre szól.

A háborús kanizsai elemi iskolák. Jeleztük tegnap, hogy a nagykanizsai áll. elemi iskolák igazgatói városszerle örömteljes meglepetést keltve a tegnapi nappal megkezdtek iskoláikban a tanítást, mely a háború miatt mindeddig szünetelt. Közöltük azt is, hogy az egyik ilyen szükségiskola a korzó közepén az Első magyar áll. biztosító új palotájának öt üzlethelyiségében van, ahol már tegnap tanítottak is. Értesülésünk szerinte még négy helyen talált helyet a háborús kanizsai elemi iskola, melynek e nagy széttagoltság dacára is mindössze csak 13 osztálya van, mert több osztály elhelyezésére már egyáltalán nem találtak helyet. Az első magyar palotáján kívül a városi muzeum (volt dr. Hajós-féle lakás), a Rozgonyi- és Hunyadi-utcák sarkán álló régi iskola, az Eötvös-téri és az Arany János-utcai iskolák nyújtottak menedéket a szegény számkivetett áldéknak és a kisegyszeregynek. A korzóra néző elegáns öt osztályban csak elemi iskolai előadásokat tartanak, míg az

iparostanoncokat csak a többi négy helyen oktatják. Az előadások turnusokban, ugyszólván reggeltől estig folynak a gyér számú helyiségekben, különben nem tudnák azt a nagy tömeg gyereket mind oktatásban részesíteni, akik ma Nagykanizsa város tankötelesei.

**Gyászrovat.** Sulyos csapás érte *Ihász István* anyakönyvezetőt. Leánya, Lenke tegnap hosszas szenvedés után 23 éves korában elhunyt. A mélyen sujtott anyakönyvezető és neje iránt, kik egyetlen még élő gyermeküket veszítették el, városszerte általános a részvét. — Szerdán este elhunyt Nagykanizsán özv. *Kurcz Jánosné* szül. *Persey Rozália* 75 éves korában, kinek halálában *Krátky József* telekkönyvezető neje édesanyját, dr. *Krátky István* v. főjegyző pedig nagyanyját gyászolja.

**A második hadsegélyző zeneestély.** Gyönyörű sikert eredményezett múlt szombaton a Centrál kávéházban a harctéren küzdő 48-as bakák és 20-as honvédek cigarettával leeedő ellátásának céljára rendezett első katonazenekari hangverseny. Kerek 170 korona értékű füstölni valót küldtek ebből a mi drága hőseinknek. Az első hangversenynek ez a szép eredménye kétségtelenné teszi, hogy a Központi jóléti Irodának igazán talpraesett ötlete volt ezeknek a sorozatos hangversenyeknek rendezése. A 48. gyalogezred zenekara holnap, szombaton este tartja második jótékony hangversenyét a Centrál kávéházban és a szent és hazafias cél érdekében a Központi jóléti iroda a koncert iránt minél tömegesebb érdeklődést kér.

**A zalamegyei lisztárak.** Ismeretes a kereskedelmi miniszter minapi rendelete, mely országsszerte szabályozta a maximális gabonaárakat és egységes kulcsot állapított meg a gabonaárakhoz az egyes vidékeken kérhető maximális lisztárakra nézve. Balás Béla, Zalavármegye főispánja tegnap küldte le a városhoz Zalamegye egész területére nézve a miniszteri rendelet alapján kiszámított maximális lisztárak részletes jegyzékét, mely a következő:

Buzából finom tésztaiszt 100 kg.	67.— K
"  főzőliszt	63.— "
"  kenyérliszt	46.96 "
"  egyminőségű (simaörlésű) liszt	48.80 "
Rozsliszt	43.97 "
Árpaliszt	45.76 "
Tengeriliszt	32.62 "

A lisztárak ily megállapítása jelentékenyen (bár még mindig nem egészen) segített főleg a falusi kereskedőkön, — hogy a kiuzsorázott közönséget ne is említsük, — amennyiben pl. a pacsai kereskedő, aki eddig Nagykanizsáról drágán szerezte be lisztkészletét, otthon esetleg veszteségre volt kénytelen azt eladni, mert az ottani gabonaárak (s ezzel együtt a lisztárak is) jóval alacsonyabban voltak megállapítva, mint Nagykanizsán.

**Veszprém díszsírtemléket állít az elesett hősöknek.** A veszprémi polgármester előterjesztést tett az ottani városi tanácsnak, hogy a harctéren megsebesült s Veszprémben elhalt vagy oda szállított hősök számára a város díszsír helyet adjon a köztemetőben s a sírokat emlékekkel jelölje meg. És pedig külön egy nagyobb díszsír helyet a legénységbeli, egy díszsír boltot pedig a tisztai állományú hősök számára. A sírhely és sírbolt rendezési és felállítási költségeit a város fogja viselni, az emlékoszlop költségeit társadalmi uton gyűjtik össze. Veszprém város tanácsa általános helyesléssel fogadta a polgármester előterjesztését s helyesléssel vette tudomásul, hogy az eddigi eltemetett legénységbeli katonákat már eddig is a köztemető egyik főútja mellett általa kijelölt díszsír helyen temették el.

**A gyógyszerészek felmentése.** A népfőlkéldi bemutató szemlén alkalmasnak talált gyógyszerészek közül azok, akik maguk vezetik a patikát, vagy pedig gondnokok valamelyik gyógyszerárban, kérvényt intéztek a honvédelmi miniszterhez és hivatkozva fontos közegészségügyi szolgálataikra, fölmentésüket kérték. A honvédelmi minisztériumban a fölmentés iránti kérvényeket az illetékes hatóságoktól beszerzett adatok alapján intézték el olyanformán, hogy az alkalmasnak talált gyógyszerészek nagy részét fölmentették a katonai szolgálat alól. Így tehát a gyógyszerári kiszolgálásban a január 16-iki bevonulások után sem lesz főnnakadás. A fölmentést kizáróan az okleveles gyógyszerészek kapták meg, a segédi karban működő nem okleveles gyógyszerészek, amennyiben katonai szolgálatra alkalmasak, kivétel nélkül kötelesek bevonulni.

**A legmagasabb árban veszek zálogcédu-lákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat.** Szívós Antal műtörés és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

**URANIA** mozgóképalota.

Rozgonyi-utca 4. Telefon 200.

Pénteken január 15-én, csak egy nap

## A senki leánya

dráma 4 felvonásban.

**A KOMÉDIÁSVÉR** artista dráma 3 felvonásban.

Polldor és a macskák, humoros.

Ezenkívül még egy természeti kép.

Rendes helyárak. Pülött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 8 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Utcai szoba kiadó

külön bejárattal, butorozva, vagy anélkül, csakis intelligens, gyermekeknek: **mektelen házas párnak.**

Czím a kiadóhivatalban.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilasírozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 200. Szolgálat: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyszintén fehérneműt, lagot, gallért, kését és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postal megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl. Jutányos árban.

## Egy ápolónő

— felvételik —

**MAYER festőnél**

Kölcsey-utca 19. szám.

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgóé. Placz-tér. Naponta előad.

Szombat és vasárnap, január 16. és 17-én

**A gyermekreblók és a hű kutya** nagy dráma 2 felvonásban.

**A VÉGZET** társadalmi dráma 2 felv.

**A milliomos suszter** szalon vigjáték 2 felvonásban.

Amerika vizesései, természetes felvétel.

A Csodaforrás, komikus jelenet

Előadások 8 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti háti-zsákokat csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákat 3 koronáért. Ugyszintén különböző méretű kocsi-takaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGŐNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Egy 3-4 szobás lakás

a város belterületén lehetőleg a földszinten május hó 1-ére kerestetik.

— Cím e lap kiadóhivatalban. —

## MANKOVITS JAKAB

éplő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 9 25-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele **felelősség mellett.** Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 1 25-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindenneműjavítás pontosan és jutányos árakon eszközöltnék. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

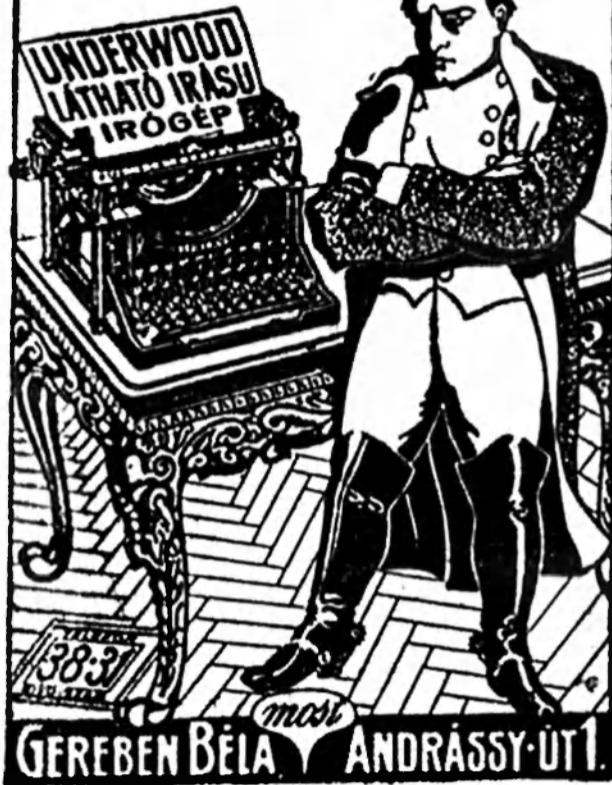
**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata  
Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzleiberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszólitásra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 30 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissíttem.

Raktáron tartok May és  
Hofed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Liliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

— A legfinomabb áruk! —  
A legmegbizhatóbb olcsó áruk!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA**

**NAGYKANIZSA**



**Csengery-ut 7.**



Sürgönyclm:  
**Gutenbergnyomda**



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gondnal és izléssel szállit.**



**Telefon 41. szám**

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

**hirdetéseket jutányosan felvesz**

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Kevés a polgárőr.

Itthonülők, tessék jelentkezni!

Andrássy Gyula gróf a nála tisztelgő őrseregnek azt mondta legutóbb, hogy szégyelheti magát, aki a mostani időben külön munkát nem vállal, s hogy a kötelességteljesítés érzését naggyá fejlesztheti az a látvány, hogy komoly, meglett emberek, gyenge testtel is, időjárással nem törődve, olyan munkát végeznek, mely nem jár dicsőséggel, sőt a megérdemelt elismeréssel is csak alig, — de mégis végzik csupán azért, hogy kötelességet teljesítsenek.

Tény az, hogy aki ezekben a történelmi napokban nem kér részt abból a munkából, amellyel segíthet embertársain, s amelynek elvégzésére testi és lelki épsége képesíti, — magára veheti Andrássy Gyula gróf megrovó szavait.

Sok panasz volt már e hasábon is olvasható arról, hogy Nagykanizsa város polgárőrsége nem tud feladatának a hozzáfűzött várakozás teljes mértékében megfelelni és hogy annak leglelkesebb tagjai is kimerülnek feladataik terheességében. Mindezeknek csak egy közös oka van: az, hogy a nagykanizsai polgárőrség sokkal kisebb létszámon áll, mint amekkora a 30 ezer lakosságtól joggal elvárható volna.

S a legnagyobb baj ott van, hogy a polgárőrség nagy és nemes feladataival nem törődök közönye most már a kötelességüket teljesítő polgárőrök között is kezd pusztítani. Ezek némelyike azért szeretne szabadulni önként vállalt nehéz feladatától, mert más megértést remélt el től a közönségtől, s azt hitte, hogy Nagykanizsának igazán minden arra alkalmas, jobb polgára benne lesz a polgárőrségben, mások, a többség pedig azért unt bele a polgárőrség dicsőtelen dicsőségébe, mert kevés a létszám: egy emberre igen sok munka jut. A két szégyenletes ok tulajdonképpen egyet jelent: kevés a polgárőr!

Csak úgy hirtelen, egész felületen átgondolással is a nevek százait tudnók leírni azok közül, akiknek önmaguk és kenyeret adó városuk iránt tartozó kötelességük lenne osztolni polgárőreink nemes munkájában, de még sincsenek a polgárőrök között. Megérdemelnék e nevek viselői, hogy nyomdafestékből való bokrétaba kössük őket. De még rákerülhet erre is a sor. Annyi bizonyos, hogy ők az okai nemcsak annak, ha a polgárőrök nem képesek feladataikat lelkiismeretük parancsa szerint ellátni, de annak is, ha e közöny folytán az egész nagyrahatott intézmény beszűnik, mint ahogy annak máris nem egy szimptomája mutatkozik. S hogy akkor mi lesz a 40 hivatásos rendőr helyett csupán 11-gyei szűkösködő Nagykanizsa

város közbiztonságával, azzal vessenek számot ők, a közönyösek, akik e biztonságnak csupán az előnyeit hajlandók élvezni, de annak megteremtéséhez csak annyival járulnak hozzá, amennyi munkával a haza határait segítik megvédeni a jól fűtött kávéházak puha pamlagain.

Még egyszer és utoljára bizalomteljesen fordulunk a város minden arra képes polgárához, a diplomásokhoz, a hivatalnokokhoz, a kereskedőkhöz és iparosokhoz egyformán, hogy ismerjék föl kötelességüket és jelentkezzenek polgár-

őri szolgálatra Horváth István adóellenőrnél. Lám Budapesten meglett korú férfiak állanak esőben, hidegben, gyenge testi szervezettel órák hosszáig fegyveres szolgálatban, s Nagykanizsán egész se-reg ifju és javakorbéli férfi kényelmeskedik.

Pedig az idők méhében mindannyiunk számára érik a nemes gyümölcs s nem érezzük-e azt, hogy csak az lesz jogosítva annak élvezésére, aki e történelmi, nehéz időkben kötelességét teljesíti?

## A világháború.

### A helyzet a Kárpátokban.

Kifelé vonulnak az oroszok.

Sátoraljaujhely. Máramarosmegye észak nyugati részén, honnan hetek óta újabb orosz támadás fenyeget, még mindig nem mutatkozik semmiféle ellenséges akció és az országhatár e részén tegnap csak kisebb tüzerharcok folytak. Az egész máramarosi harctér változatlan és az általános nyugalom hatásaként a lakosság is mind nagyobb számban tér vissza az elhagyott helyekre.

Bukovinában az oroszok már egészen Máramaros határáig, Kőrlibabáig nyomultak előre, de a határt, a radnól és borgói hegyláncot olyan erős csapataink tartják megszállva, hogy ezek ellenállásán minden orosz betörési kísérlet föltétlen kudarcot fog vallani.

Ungban nincs semmi esemény. Itt már csak gyengébb orosz csapatok rejtőznek még a hegyek között, melyek tegnap a Turja-völgyében (az Ung mellékfolyója) portyáztak. Egy páncélos vonalunk egész Ligetesig előrehatolt az ellenség területén és géppuskáival nagy pusztítást tett a portyázó orosz csapatok között. Az óráról-órára növekvő hó itt minden orosz akciót teljesen lehetlenné tesz. Az oroszoknak Ungból való teljes kitakarodása csak napok kérdése.

### Varsó körülzárás előtt.

Hága. Az orosz főhadiszállásról érkezelt jelentések szerint Varsótól nyugatra 30 mértföldnyi távolságban rendkívül nagyszámu és igen erős német csapatok érkeznek. Varsót a németek egy 10 mértföldnyi sugari körben kezdik körülzárni, ami nekik már nagyrésztben sikerült. Varsótól nyugatra a Rawka folyó partján több nap óta igen heves harcok folynak, melynek eldőlésétől függ, hogy a németek Varsó körül a Visztula egész nyugati vonalát elfoglalhatják-e.

### Francia tengeralattjáró elsüllyesztése a Dardanellákban.

A miniszterelnökség sajtóosztálya táviratozza Budapestről:

Konstantinápoly. A török főhadiszállás jelenti: A Dardanellák bejáratához egy francia tengeralattjáró naszád közeledni próbált, de a török tüzérség elsüllyesztette. A legénység egy részét megmen-tették.

### Az orosz népfölkelés utolsó osztályainak behívása.

Koppenhága. Szentpétervárról származó hiteles hírek szerint az orosz birodalomban elrendelték a népfölkelés utolsó két évfolyamának behívását. A rendelet, mely Oroszország kezdődő kimerülésének kétségtelen szimptomája, az orosz fővárosban a legnagyobb nyugtalanságot keltette.

### Török sikerek Kaukázusban.

Konstantinápoly. A török lapok kimerítő jelentéseket közölnek a török haderőnek a Kaukázusban legutóbb elért nagy sikereiről. Dacára a hegyes terep összes nehézségeinek és a kegyetlen téli időjárásnak, a törökök rohamosan nyomulnak előre és elkeseredett harcok közepette üzik vissza az oroszokat, hogy Törökország itteni határát a Kaukázus gerinceig tolják ki, ami katonailag örökre biztosítaná Törökország nyugalmát minden orosz támadás ellenében.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos). Mig az oroszlelgyel-országi arcvonalon tegnap csak helyenként volt ágyu- és géppuskatűz, a Dunajec mentén tegnap heves ágyuharc folyt. Különösen nehéz tüzérségünk működött jól. Az ellenségnek egy nagy raktárát tüzeléssel felgyújtotta és néhány lövéssel elhallgaltatott egy több nap óta jól elhelyezett ellenséges nehéz löveget. A Kárpátokban nyugalom van. Mind keményebb fagy befolyásolja a harci tevékenységet. Höfer.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Westende előtt tegnap néhány torpedonaszád és kisebb jármű mutatkozott, amelyek tízennégy kilométernyire közeledtek a tengerparthoz. Arrástól északnyugotra, Notre dame de Lorrettenél a franciáknak a helység mindkét oldalán ellenünk intézett támadásai csapataink visszaverték. Egy lövészárkot, amelyet nyolc nappal ezelőtt Eluinenél, Arrástól északra az ellenségtől elfoglaltunk és amelyet egyik századunk egyes részei tartottak megvállva, elvesztettük. E helyen a harcok ma újból folynak. Soissonstól északra és északkeletre az Aisne északi partját a franciáktól végleg megtisztítottuk. A német csapatok szakadatlan támadásokban elfoglalták Cuffie Crouy Lancy le long, Missy helységeket és Vauxrot és Verrerie majorokat. Soissonstól északra folyt három napi harcok alatt szerzett zsákmányunk most 5200 hadifogoly, 14 ágyú, hat géppuska és több revolverágyú. A franciák súlyos veszteséget szenvedtek, négy-ötezer halott franciát találtunk a csatatéren.

Verdüntől északra Consensoyenne az ellenséges támadások megheiusultak. Aillynál, St. Michielről délre állásaink ellen intézett több előtörést, miután ezek helyenként már legelőrső árkaikig jutottak, ellentámadásokkal az ellenség igen súlyos veszteségei mellett visszavertük. Az utolsó iram alkalmával csapataink elfoglalták az ellenség hadállását, amelyeket azonban saját hadállásainknak újból való felépítése után az új folyamán önként és harc nélkül ismét feadtunk. Masulnél, St. dixtől északra egy jelentéktelen támadást csapataink visszautasítottak, különben a Vogezekben csak tűzérési harc folyt.

Keleti hadszíntér. Kelet-porosországnak a Visztulától nyugatra támadásaink előbbrehaladtak. A Ravcától északkeletre egy támpont elfoglalása alkalmával 500 orosz ejtettünk foglyul és három géppuskát zsákmányoltunk. Az oroszok heves ellentámadásait igen súlyos veszteséget okozva nekik visszavertük.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

## A 48-asok véres karácsonya

Emberföldtti harcok a Nida mellett

Kapoli Pál szakaszvezető harctéri levelei.

III.

Az egész hadjáratban ezek voltak a 48. gyalogezred legvéresebb és legküzdelmesebb napjai. Huszonkettedikén délután foglaltuk el nagy küzdelmek között Sempichow falut, melynek birtokáért azután egész éjszaka a legborzalmasabb szuronytámadásokat kellett visszavernünk, s mikor végre 23-án reggel a Nida partján leirhatatlan fáradsalmainkat pihenve, azt hittük, hogy most már, — egyelőre legalább, — részünk lehet a jól megérdemelt pihenésben, alig virradt ránk a mérhetetlen ködtengerből a zord oroszországi reggel, új küzdelem, kálváriánknak új stációja következett. A falu ugylátszik, igen értékes stratégiai pont lehetett, mert az orosz azt minden áldozat árán vissza akarta szerezni magának. Mielőtt leírnám, hogy mint küzdötte meg nem egészen huszonnégy órán belül immár a harmadik ütközetet a 48. ezred, sietek előre bocsiatani, hogy az oroszok harmadszor is csufos kudarcot vallottak és ez a harmadik kísérletük is véres vereségükkel végződött.

Amint a Nida partján hevenyészett fekvőhelyeinkről a reggeli alarmra felriadtunk, újból láttuk magunk felé özönlöni a rengeteg orosz. Most már nem csak mi, a 48-asok álltunk velük szembe, hanem a híres 11-es és 19-es vadászaink is, meg a soproni kemény 76-os bakák, akik ugyszólván teljesen pihenést értekkel rendelkeztek, mert az éjszakai rettentő támadás az ő hadállásaikat nem érintette és

csak néma hallgatói voltak a mi véres mérkőzésünknek, mely pár száz lépéssel odébb folyt. A kifogyhatatlan orosz tömeg most reggel ezen az oldalon, a folyó partja mentén próbálkozott meg a falu visszafoglalásával, miután előzőleg a többi részeken a fentebb leírt kudarcok érték.

Ha az éjszaka mi magunk, a 48. ezred oly sikerrel tudtunk velük megmérkőzni, mennyivel biztosabban vettük ezt a győzelmet, amikor kívülünk még három egész ezred, s még hozzá a legvitézebbek, kerültek a támadó oroszok elé. Ugy jött a sok muszka felénk szegezett szuronyával, mint a méhraj. Sohase hittem volna, hogy mai katonaság ilyen sűrű tömegben merészelen védett állások ellen felvonulni. De meg is adták az árát ennek az ostobák! Az volt a parancs, hogy engedni kell őket 25—30 lépés közre, s akkor egyik sortűz a másik után szóljon. Izgatottságunk, mely a sok muszka közeledtére mindnyájunkat elfogott, leirhatatlan. De aztán néhány pillanat múlva alaposan lecsillapodtunk. Amint az első sortűz ráeresztettük a torzul vicsorító muszka tömegre, mély sóhajtás szakadt ki mindnyájunk szorongó melléből. A lelkek megkönnyebültek s most már mint a gépek, úgy ontottuk a gyilkos tüzet a pár lépésre előttünk bukácsoló zöldes-szürke orosz embertömegre, melynek saját hullái zárták el pár perc múlva az utánuk felénk törő utját. Ekkor mintha már kezdtek ők is észre térni, most már ritkább sorokban érkeztek, de a remekül lövő vadászok egyenként is leszedegették őket a lábukról. Amikor aztán a géppuskák is beleszóltak a koncertbe, belátták a muszkák, hogy semmire sem mennek, s megfordulva vad futásban kerestek menekülést. Ezt látva a mieink, klugrottak fedezékeikből és az orosz hullákon átvergődve szuronyt szegezve kergették az ellenséget. A muszkák ekkor visszafordultak és olyan véres szuronyharc kerekedett, melynek csak az éjszakai öldöklés volt a párja.

A 48-as baka csak a szuronyharcban mutatja meg igazán, mi a magyar vitézség és a zalai virtus. Különösen az 5., 7., 9. és 11. századok tüntették ki magukat, s ezek közül is kiváltképpen *Perkó István* szakaszvezető, aki vitézségi érdmet kapott, *Tunhárt*, *Belovári*, *Kapoli Pál* és *Kovács Rudolf* szakaszvezetők, *Györkös* őrmester, *Zselinszki* őrvezető, *Pevecz* és *Misik* infanteristák és az elesettek közül *Csöndöri* és *Kálovics* szakaszvezetők.

Talán másfélóra hosszat tartott ez a délelőtti szuronytusa, mely végül is a mi végleges győzelmünket eredményezte és azt, hogy a falu birtokát minden orosz erőfeszítés dacára is sikerült megtartanunk. (Folyt. köv.)

## HIREK.

**Tanácsülés.** Nagykanizsa város tanácsa tegnap délelőtti és délután rendes heti tanácsulását tartotta, melyen a heti folyó adminisztrációs ügyeken kívül a keddi városi közgyűlés tárgyainak előkészítésével foglalkoztak. A tanácsülés a késő délutáni órákig tartott.

**Gutmann Viktor báró hőstette.** A Gutmann báró családnak öt fiatal férfit tagja küzd a harctéren. Őt vakmerő hős, de még közülük is kitűnt a legfiatalabb, Gutmann Viktor, akinek páratlan hősiességét az arany vitézségi érdemmel jutalmazták. A fiatal hős, aki kadét az egyik huszárezredben, a legutóbbi hetek harcaiban tüntette ki magát különösen. A Ilmanovai ütközetben egy rendkívül tűzveszélyes helyen három súlyosan megsebesült huszártiszt feküdt. A fiatal kadét két huszárt vett maga mellé s a leghevesebb golyózápor-

ban odacsuszott, hogy sebesült bajtársait biztonságba helyezze. Közben mindakét huszár golyótól találva elesett s az egyik tiszttel is végzett egy srappell szilánk. A másik két tiszttel sikerült a fiatal bárónak emberfeletti erőfeszítések után a tűzvonal mögé vinni. Ezredese kitüntetésre terjesztette föl a vakmerő hőst s így kapta meg az arany vitézségi érdmet. Az ezzel járó havi 30 koronát a báró szép elhatározással egy olyan család részére engedte át, amelynek főntartója a harcban elesett.

**Épül a kanizsai lábbadozótelep.** Minden ellenkező híresztelés dacára már napok óta építik a József főherceg-uton, a honvédlaktanya nyugati oldala melletti telken, a közel ezer sebesüléséből és betegségéből felépült, de katonai szolgálatra még képtelen katona részére a lábbadozótelepet. A telepet fűthető faépületekből csinálják és annak kész alkatrészeit, mint már jeleztük, Székesfehérvárról vasuton szállítják Nagykanizsára és itt csak összeállítják. Eddig már két hatalmas barakk készen áll a Sugár-ut tözsomszédságában, s hamarosan elkészül a többi is, még négy épület, melyeket egy-két héten belül átadnak rendeltetésüknek.

**Kedden lesz a városi közgyűlés.** Nagykanizsa város képviselőtestülete f. hó 19-én, kedden délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés 27 pontból álló tárgysorozatának különös figyelmet érdemlő pontjai a következők: A városi virillisták névjegyzékének megállapítása. A nagykanizsai városi ovodák államosítására tanácsi javaslat. Nagykanizsa városi képviselőválasztó szavazókörének beosztását jóváhagyó belügyminiszteri rendelet bemutatása. Végül a telekkönyvi átíratások után járó városi illetékekről szóló szabályrendelet módosítása.

**1915. évi kanizsai vásárok.** A minap tette közzé Nagykanizsa város tanácsa az 1915. évben Nagykanizsán tartandó országos vásárok napjainak megállapítását. Eszerint a gyertyaszentelői vásár február 1-én, a nagyheti vásár március 29-én, a pünkösdi vásár május 17-én, a nagyboldogasszonyi vásár augusztus 9-én, a Terézia vásár október 11-én és a Miklós vásár december 6-án lesz Nagykanizsán.

**A mai katonahangverseny.** Ötven fillér belépődíj valóban semmisség annak a jótéteménynek nagyságához mérten, amiben a nagykanizsai népjóléti iroda a vérüket ontó 48-asok és 20-as honvédeket részesíti azzal, hogy a Centrál kávéházban minden szombaton este rendezett katonazenekari hangversenyek jövődelméből cigarettát küld nekik. Aki tudja, hogy mi a dohány a harctéren, az még az utolsó fillérjét is hajlandó lenne oda adni, csak hogy ebben ne legyen szükségük amugy is mindent nélkülöző szegény katonáinknak. A ma esti hangverseny remek műsora a következő:

1. Sousa: „A waschingtoni posta“, induló.
2. Strauss J.: Nyitány a Böregér c. operethez.
3. Waldteufel: „Korcsoyázó“ keringő.
4. Verdi: Ábránd a „Traviata“ c. operából.
5. Bachó: Magyar ábránd.
6. Wagner R.: Kar és ima, a pásztorok dala a Tannhäuser c. operából.
7. Kálmán: „Falusi gyerekek“, keringő a Cigányprimás c. operettből.
8. Strausz J.: Potpourri, a „Cigánybáró“ c. operettből.
9. Gisser: „A javából a legjobb“, potpourri.
10. Hopetzky: A 73. ezred indulója.

**Sebesültkórház a Tárházakban.** Ma érkezett meg Nagykanizsára a pozsonyi hadtestparancsnokság rendelete, mely jóváhagyta, hogy a tárházak két épületében legyen a nagykanizsai 2. számú cs. és klr. iartalékkórház. Az átalakítási munkát legközelebb megkezdik

Befizetés elhalasztás. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyesülete nagykanizsai fiókjára a f. hó 17-ére eső befizetéseit nem tarthatja meg, amennyiben a helyiség a katonaság részére lefoglaltatott.

Beleznay Margit és kupléja a bíróság előtt. Mindenki emlékszik Nagykanizsán a szép és temperamentumos primadonnára, Beleznay Margitra. Az egykor körülrajongott szubrett már évek óta nem tud rendes szerződéshez jutni és mozikban és orfeumi brettlikben kábit lenge művészetével. Ebben a minőségben a minap Székesfehérvárott a bírósággal gyűlt meg a baja, de a büntetés elől sikerült mégis megmenekülnie. Egy vándorszkecs előadásán énekelte a „kurtizán Imája” című kuplét, ugyanazt, amit nemrég Kanizsán is előadott, s amely inkább durva izléstelenséggel, mint mulattató ötletességgel az Istentől, a „a huncut és zsvány kis istentől” kéri erkölcsellenes üzletének határozatos támogatását. A fehérvári közönség nem volt azonban oly türelmes, mint kanizsai és hangos megbotránkozásának következménye lett a kihágási eljárás. A járásbíró előtt Beleznay tagadta az ellene emelt vádat és bebizonyította, hogy a kuplé, azzal a szöveggel, amint azt ő előadta, még most is állandóan műsoron van fővárosi kabarékban. A bíróság akceptálta a védekezést és Beleznay Margitot fölmentette az istenkáromlás vádjától.

Barakk-város Székesfehérvárott. A katonai kincstár Székesfehérvárott a 69-es lakotanya melletti városi telken 1000 beteg és 500 üdülő katona számára barakkot épített. Az erre vonatkozó vegyes bizottsági tárgyalások teljes eredménnyel már befejezést is nyertek. Most még egy nagyobb szabású katonai építkezés ügyében kezdődtek meg Székesfehérvárott a vegyes bizottsági tárgyalások, amelyek rövidesen ugyancsak eredményesen nyerne befejezést. Az ottani katonai gyakorlótéren egy hatalmas élelmiszerbarakkot és 4500 katona befogadására alkalmas 26 más barakkot fog építtetni a katonai kincstár. Az építkezés összes költségét a kincstár fedezi.

A francia ipari termékek ellen. Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképpen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt ital a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon s különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb csemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyógykonyakja azonban, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művészi és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Placz-tér. Naponta előad.

Szombat és vasárnap, január 16. és 17-én

**A gyermekrablók és a hű kutya** nagy dráma 2 felvonásban.

**A VÉGZET** társadalmi dráma 2 felv.

**A milliomos suszter** szalon vígjáték 2 felvonásban.

Amerika vizesései, természetes felvétel.  
A Csodaforrás, komikus jelenet

Előadások 6 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilszírozó és gőzmosó gyára

NAOYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289. Szigony-cím: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyancsak fehérneműt, inget, gallért, kényes és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jutányos árban.

825-4

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátszakot csukaszürke vízhatlan szövetszövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszakot 3 koronáért. Ugyancsak különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Egy 3-4 szobás lakás

a város belterületén lehetőleg a földszinten május hó 1-ére kerestetik.

— Cím e lap kiadóhivatalban. —

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyús kutak, fürdőszobák, vízvezetékberendezések. 125-4

## Simon György

épület és műlakatos NAOYKANIZSA  
Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltnék. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

**URANIA** mozgóképalota.  
Rozgonyi-utca 4. Telefon 289.

Szombat, vasárnap, január 16., 17-én

Nagy bűnügy és apacs dráma I

**ROKAMBOL élete**

bűnügyi dráma 4 felv. Rokambol III. része.

A vizsikló, színes természeti kép. Bandi születésnap ajándéka, humoros. Bonifác tévedése, vígjáték.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Kostreinitz Királyforrás

Rohitsch mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsavtartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas natriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor- és bélhurutoknál, veseköveknél, májbetegségekben és cukorbetegségben.

Tulajdonos Nouackh Ignác örökösei  
Kostreinitz Posta Podlat, 427 25-2 Pölschach mellett.  
Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben I

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAOYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 925-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

99. **ADRIATICA**<sup>66</sup>

COGNAC LEPÁROLÓ R. T.

≡ **FIUME.** ≡

10 16-

Különlegesség:

**„FIUME COGNAC MEDICINAL”**

(„Fiume” szójegyre különösen ügyelni.)

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtablák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 23-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-ÚTI**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Hofed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árukat és  
a jóhírű Lilliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműeket. ::

==== A legfinomabb árak! ====  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 hóra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 hóra 1-50 K.  
Nyilvtör és hirdetésnek megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Fogytán a gabona

pedig ez a rettenetes viaskodás még mindig folyik és egyelőre beláthatatlan, hogy mikor lesz vége. Az összes hadban álló államok a hadiszervezet kiépítésével, a veszteségek pótlásával és a haderőnek folytonos kiépítésével kapcsolatban nagy erőlködésekre vannak kényszerítve a gazdasági téren is, hogy egyrészt előteremtsék a hadsereg szükségleteit, másrészt pedig hogy az itthoni rendet, a gazdasági élet folytonosságát biztosítsák. Angliának az a törekvése, hogy a maga tengeri hatalmával lehetetlenné tegye az osztrák-magyar és a német szövetségeseknek az élelmiszerek és nyersanyagok tengerentúlról való behozatalát, amely törekvés jórésztben sikerült is, úgy a német birodalmat, valamint bennünket a saját termésünkre szorít és arra kényszerít, hogy fogyasztásunkat teljesen a saját produkciókkal lássuk el. Magától értetődő tehát, hogy a háborús veszedelem idején korlátlan jogokat gyakorló, mindenható állam rálépett a kényszerszabályozás útjára.

A lisztőrlési és kenyérfőzési kormányrendeletek után végre rákerült a sor az összes — nagyrészt további lelkesedéssel ütközés végett elrejtett — gabonakészletek hivatalos lefoglalásáról szóló rendeletre is. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közölte e mindennél nagyobb fontosságú rendeletet, mellyel a kormány felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a közigazgatási hatóságok útján lefoglalhassa az Országos Gazdasági Bizottság részére a buza, rozs, árpa és zab készleteket. A rendelet szerint mindenki köteles a közigazgatási hatóság által hozzá intézett felszólításra a buzából, rozsból, árpából és zabból birtokában levő készleteket feltárni és a készleteknek azt a mennyiségét, amely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóságok által megállapítandó mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és a kijelölt legközelebbi vasúti vagy hajóállomáshoz szállítani.

Ez azonban meggyőződésünk szerint még mindig csak kezdet, mert az élelmiszerek sorában egészen biztosan rá fog kerülni a sor a *husfogyasztó és a husforgalom állami rendezésére is*. Az országban a husfogyasztás teljes szabadsága mellett állatállományunk veszedelmesen fogy, aminek legbiztosabb jele a husarak rohamlépésben növekvő emelkedése.

Végre mindenki meg fogja tudni az itthoni köztől is, hogy háború van és hogy a háború nem egyes peches em-

bereknek, — a hádköteleseknek — kelemetlensége, hanem az egész nemzetre egyformán ránehezülő nagy áldozatok és lemondások ránk parancsolója. Ma már pénzért se kap mindenki annyi lisztet, amennyi guszusának tetszik, mert csak 10 kilogramm kenyérliszthez adnak 1 kilogramm buzalisztet, de holnap, vagy holnapután már a husra is kimond-

ják a fogyasztás korlátozását. Ekkor érzük csak el ennek a háborúnak még jóval a vége előtt az első nagy eredményét: annak az erkölcsi igazságnak a diadalát, hogy a pénz még nem minden, s hogy nem az az igazán boldog ember, akinek mindenre bőven telik, hanem az, akinek minél kisebbek az étellel szemben támasztott igényei.

## A világháború.

**Ellentétek a cár és Miklós Német előnyomulás Varsó ellen.**  
**nagyherceg között.**

**Oroszország csak három hónapig harcolhat.**

Koppenhága. A legbeavatott forrásból közlik Szentpétervárról, hogy a cár és Nikolajevics nagyherceg között a háború kezdete óta tartó ellentétek a napokban igen heves konfliktusba vezettek, mely annyira kiélesedett, hogy annak könnyen az lehet a következménye, hogy Nikolajevics nagyherceg megválk a hadsereg főparancsnokságától. A békepárt befolyása a cári udvarban napról napra növekedőben van. Mind nagyobb tért hódít ugyanis az egész birodalomban, de főként a fővárosban az a meggyőződés, hogy Oroszország gazdasági ereje három hónapnál tovább nem bírja ki a háborút. Az összes nagyobb orosz városokban a forradalom kétségbevonhatatlan jelei mutatkoznak és biztosra vehető, hogy ha a legrövidebb idő alatt véget nem ér a háború, egész európai Oroszországban munkás és parasztlázadás fog kitörni. Oroszország eddigi veszteségét a háborúban 1 millió és 800 ezer emberre becsülik.

**Délre menekülnek a franciák.**  
**Veszedelemben a francia védelmi vonal.**

Genf. A Reuter ügynökség jelenti Párisból: Csütörtök este rengeteg menekülő érkezett Párisba Északfranciaországnak arról a vidékéről, ahol a németek e hó 12—14-én óriási győzelmüket aratták. A menekülők, kiknek érkezése Párisban igen nagy lehangoltságot keltett, azt beszéltek, hogy a francia fronton az a meggyőződés vált uralkodóvá, hogy *a németek előnyomulása az Aisne-vonalon fellartóztathatlanná vált*. Párisból ezeket a rémhíreket terjesztő menekülteket az ország déli részébe szállították, mert attól tartanak, hogy a fővárosban a legnagyobb konsternációt kelthetik.

Bukarest. Az „Adeverui“-nak jelenti Pétervárról: Varsótól nyugatra Bronow erődjei ellen (15 kilométerre Varsótól) a német csapatok óriási erővel nyomulnak előre. A támadás feltartóztathatlannul látszik, s bizonyos, hogy a németek nem nyugosznak addig, míg a Varsó elleni előretörés ezen jelentékeny támaszpontját meg nem szerezték. Az orosz katonai körökben elterjedt vélemények szerint a Varsót nyugatról védő orosz seregek már csak a legrövidebb ideig lesznek képesek feltartóztatni a német előnyomulást és Varsó ostromának kezdetét késleltetni.

**Antwerpen kifizette a hadisarcot.**

Berlin. Antwerpen vár a tegnap kifizette a németeknek a re. rótt hadisarc utolsó négy milliós részletét. Az élet Antwerpenben már kezd egészen normálissá válni, s a lakosság, mely legnagyobb részben visszatért, kezd teljesen megbátározni a megszálló németekkel. A németek mindent készpénzzel fizetnek.

**A dünkircheni bombák.**

Antwerpen. A német légi flotta Dünkirchen ellen kizárólag azért intézte minapi támadását, mert tudomást szerzett arról, hogy Poincaré, francia köztársasági elnök ott látogatást tesz. A ledobott bombák csak azért nem értek célt, mert egy napi tévedés volt a dologban, Poincaré ugyanis csak másnap érkezett Dünkirchenbe.

**A németek harcai.**

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: Flandriában mindkét részről csak tűzérési harcok folytak. Blangy mellett Arrastól keletre egy nagy gyárépületet robbantottunk fel, mel. alkalommal néhány foglyot ejtettünk. A többi arcvonalról változó hevességgel folyó tűzérési harcokon továbbá árok és aknaharcok folytatásán kívül semmi lényeges jelenteni való nincs. Az Argonokban

kisebb előhaladást tettünk. Vihar és eső ugy-  
szólván az egész arcvonalon gátolja a harci tevé-  
kenységet. Körülbelül négy héttel ezelőtt köz-  
zétettük e helyütt azt az általános támadásra  
vonatkozó hadiparancsot, amelyet a francia  
főparancsnok kevéssel a francia törvényhozó  
testületek összeülése előtt decemberben kibo-  
csátott. Ellenségeinknek a nyugati hadszínté-  
ren megkísérelt támadásai, amelyek erre meg-  
kezdődtek, semmiképpen sem gátolták a német  
hadvezetőséget abban, hogy a részéről cél-  
szerűnek talált minden rendelkezést végrehajts-  
son. Az emittett kísérletek az ellenség számára  
egy helyen sem jártak említésre méltó előny-  
nyel, míg csapataink Labassetől északra az  
Alsne mentén és az Argonnokban igen kielé-  
gítő előhaladást tudtak felmutatni. Az ellenség  
vesztése ezen idő alatt a következő volt:  
halottakban megszámláltunk huszonhatezret,  
meg nem sebesült fogoly volt tizenhétézer-  
nyolcszázharvan; egészben véve a veszteség  
ha a sebesültek létszámának meghatározásánál  
a tapasztalat szerinti egy — a négyhez arányt  
vesszük alapul, eltekintve a betegektől, azok-  
tól a halottaktól akiket számba nem vehetünk,  
és az eltűntektől, legalább százötven ezerre  
tehető. A mi összes veszteségeink ellenben  
ugyannabban az időben ennek a számnak a  
negyed részét sem érik fel.

Keleti hadszíntér: A helyzet általában vál-  
tozatlan.

## A 48-asok véres karácsonya

Egy szakasz 48-as baka érdekes  
menekülése az oroszok közül.

Kapoli Pál szakaszvezető harctéri levelei.

### IV.

A 48. ezred véres emlékü karácsony előtti  
napjainak történetéből nem hagyható ki annak  
a cagnak (szakasznak) érdekes kalandja az  
oroszokkal, melyhez magam is tartozom. De-  
cember 22-én történt ez az emlékezetes epizód,  
amikor a sűrű sötét éjben majdnem orosz fog-  
ságba jutottunk, de abból nagy elszántsággal  
néhány emberünk élete árán mégis megmenek-  
kedtünk. Mert a 48-as baka inkább meghal,  
de meg nem adja magát. Az érdekes eset a  
következőképpen történt:

Írásaim legelején közöltem, hogy december  
22-éről 23-ára virradó éjjel az oroszok három  
elszánt támadást intéztek a 48. ezred állásai  
ellen, hogy Sempichow falut, melyet előző dél-  
után foglaltunk el, visszavegyék tőlünk. Mi a  
7. század, mint közöltem, a falu közepén tér-  
tünk este pihenőre és az éjszakai orosz táma-  
dás kezdetekor rohamban indultunk a falu  
veszélyeztetett balszárnyára. Parancsunk az  
volt, hogy az ezred népfőlkelőknek pozícióját  
kell megerősíteni. Éppen csak e pozíciók  
irányát ismertük, különben vakon rohantunk  
bele a koromsötét éjszakába. Egyszer csak  
elértünk a rendeltetési helyünk gyanánt meg-  
jelölt lövészárkokba, ahol az öreg népfőlkelők-  
ket véltük találni. Amint a lábunk alatt éreztük  
a lövészárkok magas földhányását, én lekiált-  
tottam az alatt nyüzsgő embersorba, hogy  
melyik század ez itt? Kérdésemre nagy moz-  
gás támadt az árokban, a hol nagy meglepe-  
tésemre szünetelt minden tüzelés. Alig akartam  
hinni saját füleimnek, amikor kérdésemre előt-  
tem egészen ismeretlen nyelven hallottam egy-  
szerre tíz torkot is megszólalni. Magamhoz  
térve egy pillanat alatt átértettem a helyzetet,  
hogy itt oroszok vannak. (Órák mulva tudtam  
csak meg, hogy pár perccel odaérkezésünk  
előtt foglalták el e lövészárkokat a mi népfől-  
kelőinktől.) A bitangok nem sok időt hagytak  
az eszmélkedésre, mert egyszerre csak száz  
szurony meredt felénk az árokból. De ugy-  
látszik még sem lehettek gyilkos szándékaik,

mert se nem szurtak, se nem lőttek, csak azt  
kérdézték folyton ismételve:

— Magyarszki, magyarszki?

E pillanatban kaptam el a mellemnek meredő  
szuronyok egyikét s éreztem, hogy az tompa  
négyélű orosz szurony volt. Csak ekkor esz-  
méltem tulajdonképpen annak tudatára, hogy  
az ellenség hadállásaiba keveredtünk bele.

— Oroszok ezek, fiuk, kiállítottam torkom  
szakadtából, ne hagyjuk magunkat!

Nem kellett ezt kétszer mondani, a mi ba-  
kánk a sötét éjszakában olyan gyilkos tüzelést  
indítottak egy lépés távolságról az orosz lövész  
árkok mélyébe, hogy csak úgy zengett tőle a  
levegő. Erre aztán az oroszok is elkezdtek  
lőni, de friss töltésre már nem volt idő, mert  
az oroszok klugrottak a fedezékekből és szu-  
ronnyal támadtak ránk. Talán tíz percen át  
folyhatott a gyilkos küzdelem, amikor az egész  
8. század megérkezett a segítségünkre, miköz-  
ben az 5., 7. és 9—12 századok a faluban  
küzdötték a levelem elején leírt élet-halál har-  
cot. Amint a segítség a mi kis csapatunkhoz  
megérkezett, én azt kiáltottam embereimnek,  
hogy mindenki bujjon a fedezékbe, magam  
pedig elrohantam *Dillinger* hadnagy és *Székely*  
zászlós úrkhöz jelenteni esetünket. A követ-  
kező másodperchen felhangzott a 8. századnál  
a vezényszó a tüzelésre és halomra hullott a  
sok orosz a fedezékek felett, melyekbe az  
imént az én szakaszombellek vágta bele  
magukat.

Félóra sem tellett bele s az oroszok telje-  
sen ki voltak verve ebből az állásukból s  
mi a koromsötét éjszakában a front más pont-  
jára mentünk, hogy segítségünk az oroszok  
ellen a falut megvédeni. Már világos hajnal  
volt, amikor véget ért az egész éjszakai üt-  
közet s mi azon pont mellett vonultunk pi-  
henőre, ahol pár órával előbb az oroszokkal  
fentebb leírt véres kalandunk történt. Meg-  
borzadva láttuk ekkor az orosz halottak nagy  
tömegét, akiket mi és 8. század fektettünk  
ide ebbe a rémes összevisszaságba.

## HIREK.

### Egy 48-as hős kitüntetése. Vitézségi érem átadás a kórházban

A nagykanizsai 48. gyalogezred egyik legen-  
dás vitézségi katonáját, Orbán János őrmes-  
tert a minap szép kitüntetés érte. A harctéren  
az ellenséggel szemben tanusított hősiességéért  
a király a II. osztályú vitézségi éremmel tün-  
tette ki. Orbánt december elsején a harctéren  
akarták feldíszíteni az éremmel, de a hős ka-  
fona öt nappal előbb Milanovánál a vállán  
súlyosan megsebesült s a nagykanizsai, majd  
pedig a lendvai tartalék-kórházban került.

Orbán őrmester a szerbiai harctéren tünt ki  
vitézségével. Amint elmondja, a brigád, mely-  
ben ő szolgált, szeptember 16-án Crni-Vhr  
mellett heves támadással elfoglalt egy fontos  
magaslatot a szerbektől. A magaslat elfogla-  
lása után Orbán azt a parancsot kapta, hogy  
tíz emberrel menjen őrvjáratba, hogy ha a szer-  
bek vissza akarnák foglalni a magaslatot, ad-  
janak jelt és tartsák fel egy időre az ellensé-  
get. Orbán teljesítette a parancsot, elindult  
kis csapatjával és csakhamar egy száz főből  
álló szerb csapattal találta szembe magát,  
mely a magaslat ellen szándékozott támadást  
intézni. Orbán őrmester a kis csapatját ked-  
vező pozícióba helyezte s bevárva az egyre  
közeledő ellenséges csapatot, felvette velük a  
tüzet. A harc vége az lett, hogy a szerb csapat  
nagy részét a kis magyar csapat lelőtte, a  
többi szerb pedig elmenekült. A magyar csapat  
egyetlen tagja sem sebesült meg.

Orbán őrmestert a kapitánya megdicsérte s  
kitüntetésre terjesztette fel. A vitéz őrmester  
nov. 25-én megsebesült s elkerült a harctér-  
ről. Hősiességének jutalmát, a II. od osztályú  
vitézségi érmét most utána küldték Alsólend-  
vára, ahol azt a tartalékkórházban vasárnap  
délelőtt szükkörű, szerény ünnepség keretében  
tüzték fel a hős őrmesternek. A kórház nagy-  
termében összejöttek a sebesültek, dr. Józsa  
Fábián orvos néhány elismerő szót mondott,  
miközben dr. Brünner Józsefné urnő, a Vörös-  
kereszt alelnöke és az alsólendván ápolt se-  
besült katonák lelkes és fáradhatatlan gondo-  
zója, feltűzte Orbán mellére az érmét.

Főhadnagyi előléptetés a harctéren. A  
48. gyalogezred egyik legfiatalabb hadnagját,  
*Dillinger* Ferdinándot, aki november hó köze-  
pén vonult az északi harctérre, őfelsége a  
napokban hősi magatartásának jutalmazására  
soron kívül főhadnaggyá léptette elő.

Kitüntetett kanizsai tisztok. A honvédség  
Rendeleti közlönyének legutóbbi száma ismét  
nagy sereg honvéd és honvédhuzár kitün-  
téséről számol be. Többek között *Pottyondy*  
Gusztáv nagykanizsai 20-ik honvédezredbeli  
századosnak, *Kéler* László és *Brunner* Mihály  
főhadnagynak (az utóbbi Sass Ferenc festő-  
művész fivére) a király az ellenség előtt tanu-  
sított vitéz magatartásuk elismerésül a hadi-  
diszítványos 3. osztályú katonai érdemkeresztet  
adományozta. Ugyanezen érdemek címén  
legfelsőbb elismerését fejezte a király a nagy-  
kanizsai származású *Schmidt* Frigyes budapesti  
1. és *Keörcs* Tibor zalaegerszegi 6. honvéd-  
huzárezredbeli századosnak, míg *Mátyás* János  
és *Rszmann* Lajos zalaegerszegi közhuszárok  
1. oszt. ezüst vitézségi érmét kaplak.

A második katonahangverseny ered-  
ménye. Szombat este tartotta második, magas  
művészi nivóju hangversenyét a Centrál kávé-  
házban a 48. gyalogezred zenekara. Ezuttal  
még sokkal többen gyönyörködtek a most  
már teljes orchesterré kiegészített zenekar pa-  
zar programjában, mint első alkalommal. El  
lehet mondani most már, hogy ezek a minden  
heti hangversenyek Nagykanizsa város intelli-  
genciájának olyan állandó kulturszükségletévé  
váltak, melyről nem szívesen mondana le im-  
már senkise, amíg a háboru tart. A második  
zeneestély a nagykanizsai hadsegélyzőnek 184  
koronát jövedelmezett, melyből 39 K. 50 fill.  
a felülfizetés. A 184 korona áru cigaretta már  
készül és azt még e héten elviszik a menet-  
századok a harcterekre a 48-as és 20-as hon-  
véd testvéreinkhez.

Vánkoshuzatot kérnek a sebesültek. A  
gimnáziumi tartalékkórház-parancsnokság há-  
lás köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik ván-  
kosokat voltak szívesek a sebesültek számára  
ajándékozni. Mivel azonban a vánkoshuzatokat  
nem tudják tisztákkal felcserélni, ismét csak  
Nagykanizsa város jószivű hölgyeihez fordul,  
hogy szíveskedjenek a sebesültek fájdalmait  
vánkoshuzatok adományozásával enyhíteni.  
Körülbelül 150 vánkoshuzatra lenne szükség,  
hogy milyen nagyságukra, arról a szíves ada-  
kozók felvilágosítást nyerhetnek a Központi  
Jóléti Iroda Hadsegélyző osztályában (Csen-  
geri-ut 2.), hova az esetleges adományok is  
beküldhetők.

Vitriol-dráma Kaposváron. Viknyédi Jó-  
zsef uradalmi bognár volt a szlavonai Kra-  
dina-pusztán. Nemrég valami csekélység fölött  
összeveszett feleségével és elhagyta őt. A há-  
rom gyermekével magára hagyott asszony  
azóta többször kísérletet tett, hogy férjét visz-  
zatérítse, de sikertelen maradt minden fára-  
dozása. Tegnap Viknyélné megjelent Kapos-  
váron az ura Baross-utcai lakásán. Már régen

tudta, hogy férje közös háztartásba lépett Kecskés Juliska 19 éves hajadonnal. Az aszszony egy fél liter vítriolt vitt magával. Az ura lakásán csak ennek anyját és Kecskés Juliskát találta. Beszélgetés közben Viknyédiné egy fazekat kért anyósától, hogy magával hozott kis gyermeke részére kávé-t melegíthessen. A bögrébe azonban kávé helyett Viknyédiné a magával hozott vítriolt folyatta és ezzel hirtelen arculöntötte Kecskés Juliskát, aki erre oly súlyos sérüléseket szenvedett arcán, nyakán és mellén, hogy nagy kínjában eszméletlenül összeesett. Az életveszélyesen megsérült leányt a mentők beszállították a kórházba, ahol most a halállal vívódik. Viknyédinét a rendőrség később az utcán elfogta és letartóztatta.

**Adományok a sebesültek és harcolók részére.** Emlékeztet az a gyönyörű karácsony, amit Nagykanizsán a sebesült katonák kórházában rendeztek. Minden kórházi teremre jutott egy-egy pazarul megrakott karácsonyfa s minden sebesültnek valami ajándék. Mindez legnagyobb részében annak az önzetlen nagy munkának eredménye volt, amit a Dobrovits Milán vezetése alatt működő Központi Jóléti Iroda kifejtett. Hatezer koronát meghaladó gyűjtést eredményezett ez a munka. A pénz egy részét a Nagykanizsán ápolt sebesültek karácsonyi megajándékozására fordították, más részét pedig a harctéren küzdő hősöknek juttatták, aszerint, ki milyen rendeltetéssel adakozott. Az alábbiakban közöljük ez adományoknak részletes felsorolását.

Merkly János 4.—, Ütő Lászlóné 3.—, Frank Vilmos 10.—, Kenessey Sándor (Keszthely) 10.—, Riedlmayer Károly 5.—, Spiegl Géza (Kollátszeg) 4.—, Székács Pálné 4.—, Wolf Lipót 10.—, Elek Géza 50.—, Rosenfeld Adolf és Fia 50.—, Kéri Jenő 20.—, Winditsch József 6.—, Borbély Gyula (Palin) 5.—, Kollay Lajos 6.—, Löwe Adolf 10.—, Dr. Sartory Zsigmond 10.—, özv. Viczentiné 2.—, Lebovits Károlyné (Damása) 5.—, özv. Geiger Ferencné (Kiskomárom) 10.—, Nagy Sándor (Kiskomárom) 5.—, Ledovics József (Letenye) 2.—, Ledovics Margit (Letenye) 7.—, Ledovics Irma (Letenye) 5.—, Németh Örzse 10.—, Áts József 4.—, Nagy Károly 5.—, Dr. Miklós Dezső 12.—, Winkler István 10.—, Pranger Karolln 3.—, Maximovits Julia 5.—, Stromszky Ernő 50.—, Hevey Flóra 5.—, Erdős Imre (Törökudvar) 10.—, Hoffmann Soma (Keszthely) 10.—, Nagykanizsai Bankgyűjtés R.-T. 50.—, Mazol Gyuláné 15.—, Tóth István 2.—, Keleti M. Mór 5.—, Szendrey Károly 5.—, Maschanker Mártonné 4.—, Gyümölcsös József (Letenye) 5.—, Nagykanizsai Vendéglősök Segélyző Egyesülete 10.—, özv. Riehmüller Arminné (Perlak) 6.—, Kreisler Albert 10.—, Buksz Ignác 4.—, Zollner János 2.—, Beck József 2.—, Móger Ignác 4.—, Nagykanizsai 1. sz. posta és táv. hivatal 57.65, Perneszy István 6.—, Irmler József 20.—, özv. Nagy Lajosné 3.—, Szabados Soma 3.—, Dobrovits Dömötörné 5.—, Hild László 10.—, Hild Ferenc 10.—, Petermann József 20.—, Neufeld Ödön 10.—, Wunderlich Antalné 2.—, Csígházy Antalné 20.—, Melczner Margit és Jolán 20.—, Falcs Lajos 25.—, Id. Tarányi Ferenc 20.—, Úzsák Mariska 2.—, Varga Margit 3.—, özv. Bergerné 3.—, Löwinger Lajosné 10.—, özv. Deutsch Albertné 5.—, Dallos P. Bertalan 5.—, Berényi József és Fia 10.—, Munkapály 20.—, Bun Samu 3.—, Fischel Ernőné 5.—, N. N. 10.—, Reichenfeld Gyula 20.—, Kaposi Géza 4.—, N. N. 8.—, Kohn L. Lajosné 10.—, Sió József 5.—, Kálmán Oszkár 10.—, Blumenscheln Mór 7.—, Halphen Mór 10.—, Stelner Miksa 5.—, Dr. Vajda Márk 20.—, Tripammer Gyula 10.—, Nagykanizsai Takarékpénztár R.-T. 50.—, Tóth József 1.—, Dr. Malek László 10.—, Mlacker György 4.— (Folytatása következik)

A legmagasabb áron veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** mozgómozgó.  
Placc-tér. Naponta előad.

Kedden és szerdán, január 19. és 20-án

## HENNY PORTEN felléptével. Dörögnek az ágyuk.

Nagy katona dráma.

És a remek kísérő műsor.

Előadások 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátlizsákat csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákot 3 koronáért. Ugyanígy különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilasírozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289. Bürgönyeim: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyancsak fehérneműt, ingot, gallért, kését és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl juttatva áron.

25-4

**URANIA** mozgóképalota.  
Rozgonyi-utca 4. Telefon 289.

Hétfőn és kedden, január 18., 19-én  
Szociális irányu ujdonság!

## Az apa büszkesége

szociális társadalmi dráma 4 felvonásban.  
Móricznak fáj a foga, vigjáték, fősze-replő Móric (Prince). A Vogeze hegység, színes természeti felvétel.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár-és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 25-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltetnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 25-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tételével felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

PRO PATRIA

A NÉPTAKARÉKPÉNZZÁR Részvénytársaság Nagykanizsán mély megilletődéssel jelenti, hogy érdemes és buzgó főkönyvvezetője,

## Graf Károly ur

a 19-ik honvéd gyalogezred tartalékos hadnagya

a déli harctéren hősi halált halt.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

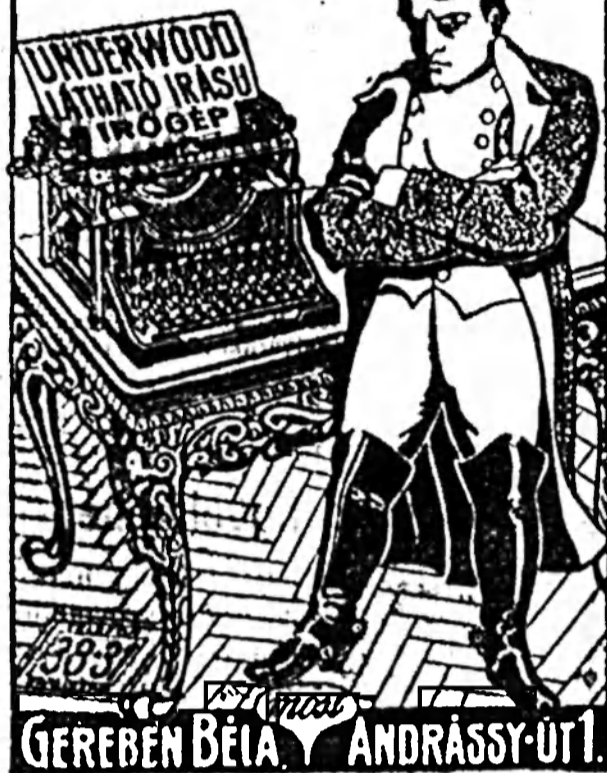
festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszállításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 30 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT!**

Vezérképviselő:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesítem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Hofed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhart-  
féle damaszt-árukat és  
a jóhírű Lilliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműeket. ::

== A legfinomabb áruk! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget,  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton-Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gondtal és izléssel szállit.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiállításai árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1:50 K.  
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csurgó-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Névteleneké

minden dicsősége annak a grandiózus történelmi drámának, amely az északi hegyek égmagasságu gerinclein most dübörög végig. És úgy látszik, hogy a háboru sok százezer névtelen hőseinek dicsőségét megirigyelték itthon néhányan a bubos kemencék, a jól fűtött kandallók, a nyugalomban élő házi tüzhelyek körül. Ezek az itthoni névtelenek nem tudnak — és ha kellene nem is merének — muszkát, rácot, vagy amilyen szín és fajta ellenségeink között bőven található pusztítani. Ezért hát megmaradnak az itthonmaradás csendes álláspontján és Innenintézik gyilkos csapásaikat, innen szövik láthatatlan hálóikat a társadalmi békesség, a társadalom most mindennél fontosabb munkássága ellen. Uljuk sötét alattomoság, fegyverük a rágalom, pajzsuk a névtelenség, egész lényük a becstelenség. Szó van azokról a névtelenekről, akik ezekben a mostoha, nehéz időkben arra is ráérnek, hogy feljelentgessék az itthon levő polgárokat a hatóságnál, hogy nem teljesítik katonai kötelességüket.

A hadműveletek biztonságát, a hadra kelt sereg operálásainak szilárd fundamentumát egyedül csak a polgári társadalom zavartalan, nyugodt munkája biztosítja. A dolgozó hadsereget itthonról a dolgozó társadalom táplálja testi és lelki erővel. Az itthoni társadalom az igazi tápvonala a hadseregnek, amelynek mindig maga mögött kell éreznie az itthonmaradottak nyugalmát. Ezért pedig itthon is dolgozni kell és azokat, akik itthon ebben a fontos munkában részt vesznek, bűn zavarni e kötelességek teljesítésében. A névtelenek azonban nem kimélnék senkit, akinek neve, egyénisége, vagy tisztességes munkája nekik kellemetlen, azt menthetlenül a bosszu fekete festékébe mártott tolluk hegyére veszik.

Nagykanizsán is garázdálkodnak ilyen névtelenek, akik valóságos záport engednek a feljelentésekből. És arról is tudunk, hány embert tettek ki ezzel fölösleges, haszontalan zaklatásnak, holott kétségtelenül kiderült, hogy azok becsületes polgárai a hazának egyenruha nélkül is. A feljelentőről már ezt nem lehet biztosan tudni, mert a vizsgálat őket nem veheti a bonckés munkája alá.

Ártalmas, pusztító duvadjai ezek az itthonrekedt névtelenek a legfontosabb közérdeknek. Irtani kell ezeket a dúvadakat, mint a polgári társadalom legveszedelmesebb fenevadjait. Jellemző reájuk, hogy egyiknek a feljelentő levele sem kelt a harctéren, egyiknek a keze sem dolgozott annyit a hazáért, mint azok közül bármelyiké, akiket feljelent-

getnek. Van a hatóságoknak olyan apparatusuk, hogy megtudják, kik azok, akik kibujnak a kötelességük alól. Bizonyos, hogy a névtelenek közül is vannak a

lézengők között néhányan. Módot kellene találni a leleplezésükre és megpróbálni, hogy tudnak-e levelezni — a harctérről is?

## A világháború.

### A németek áttörték a francia frontot.

Berlin. Csak most állapítható meg, hogy minő óriási jelentősége van annak a diadalnak, melyet a németek a közelmúlt napokban Soissons mellett arattak. A német győzelem nemcsak a francia offenzívát bénította meg hosszú időre, hanem a német ellenállásnak *sikerült a franciák frontját teljesen áttörni.* A németek nagy sikere a maga rendkívüli jelentőségével igen lényeges kitérővel lesz a háboru egész további folyására és annak befejezését is okvetlenül siettetni fogja.

### Orosz kudarc Máramarosban.

#### Bukovina belsejéig kergették az oroszokat csapataink.

Máramarossziget. A Máramaros és Bukovina határan fekvő Kürlibaba elfoglalása után az oroszok kísérletet tettek, hogy Máramarosba nyomuljanak. Mint előrelátható volt, a radnói szoroson keresztül akarták ezt a tervüket megvalósítani, de a határon őrt álló rendkívül erős és jól felszerelt csapataink megállították, majd visszaszorították őket. Az üldöző osztrák-magyar sereg visszavette az oroszoktól Kürlibabát is, Bukovina belsejébe űzve arra kényszerítette őket, hogy az Aranyos—Beszterce folyó mentén (Bukovina) megálljanak. Ungban teljes szünet állott be a hadműveletekben. Az oroszok itt az Ung folyó felső folyása mentében beásíák magukat és így várják seregeinket, melyek az időjárás jobbra fordultáig nem támadhatnak.

### Az oroszok Bukovinában.

Máramaros. Bukovinában operáló csapataink ellen az oroszok Jakobény táján új támadást kezdték. A helyzet itt ránk nézve igen biztató.

### Az egyiptomi helyzet.

Konstantinápoly. Egyiptom sorsa megvan pecsételve és Angliának ezt a legdusabb gyarmatát már csak egy csoda menthetné meg az angoloknak. Egész Egyiptomban tudja már a lakosság, hogy a szultán szent háborút hirdetett és az angol hatóságok már alig képesek a

forrongó százezreket féken tartani. A török seregek a szuezi csatorna felé történő előnyomulásukban már Aksziutlig jutottak előre. Az előnyomás vasutak hiányában lassan, de biztosan halad és az egyiptomi török akció sikere nem lehet kétséges.

Rotterdam. Londoni hírek szerint az angolok Szuez mellett legközelebb döntő ütközetre számítanak és óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy annak sikerét a maguk részére biztosítsák. Angliában Egyiptom sorsa fölött nagyon aggódnak.

### Döntő események terve a tengeren.

Róma. A Triüna beavatott helyről jelenti, hogy az egyesült angol és francia flották a közel jövőben döntő támadást szándékoznak intézni az osztrák-magyar és a német hadiflották ellen.

### Japán nem kap gyarmatokat.

Rotterdam. A Rotterdamsche Courantnak jelenti párisi tudósítója, hogy a francia vezető körök hallani sem akarnak arról a tervről, hogy Japán az Európába való csapatszállítás fejében valamelyik francia gyarmatból területi rekompenciát kapjon. (Igen sikerülten egészíti ki ezt a hírt a mai fővárosi lapoknak az a közlése, hogy a csingtaui német foglyokat Japánban virágesháza fogadták és hogy az egész japán sajtó Anglia ellen izgat s a német nemzet jeleségét dicséri.)

### Olasz szakvélemény a számarányokról.

Róma. A Corriere della Seraban, a lap katonai munkatársa, Cassi tábornok azt írja, hogy az európai harctéren a háboru kezdetén oly egyenlőtlen számarány kezd teljesen kiegyenlítődni, annyira, hogy rövid időn belül Németország és Ausztria-Magyarország a minőségbeli túlsúlyon kívül a számbeli túlsúlyt is eléri ellenségeivel szemben.

### A kaukázusi harcok.

Konstantinápoly. A Kaukázusban a törököknek végleg sikerült a tulnvomó orosz haderő megkerülési kísérleteit meg-hiusítani és rendkívül biztosított hadállásukban nyugodtan várhatják újabb erő-sítések érkezését.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) A Visztulától északra nem történt jelentős esemény. A Zaklicyntól keletre fekvő magaslatokon tűzérsgünk összpontosított tüzelése az oroszokat elsősorban tűzvonalkunk egyes részeinek elhagyására kényszerítette. A hátráló mozdulat magával ragadta az ellenséget az arcvonal más részein is, úgy hogy végül állásait hat kilométernyi szélességben kényszerítette és tűzérsgünk és gépfegyvereink leghatásosabb tüzeiben rendellenül visszavonta tegközetelebbi magaslati vonalára. Ez alkalommal számos fegyvert és lőszer hagyott vissza elhagyott állásában. Az arcvonal többi részében Nyugatgaliciában csak tűzérsgel harc folyt. A Kárpátokban csupán jelentéktelen járőrharok voltak. *Höfer.*

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Nieuport vidékén csak tűzérsgel harc folyt. Ellenséges támadó mozdulatokat az utóbbi napokban nem észleltünk. A tengerpartra több helyen angol aknákat sodort a víz. Laboisellenél Alberttől északra keletre a franciákat, akik a temetőben és attól délnyugatra fekvő majorban ismét megvetették a lábukat, csapataink szuronytámadással kiverték és három tisztet és száz főnyi legénységet foglyul ejtettek. Az argonni erdőségben több francia sáncot elfoglaltunk és azok védőőrségét majdnem teljesen megsemmisítettük. A franciáknak a Porta Mousson északnyugatra állásaink ellen intézett támadása a Vincéytől délre két kilométernyire fekvő magaslaton egészen a mi állásainkig jutott. A harc még tart. A Vogezeben és Felső Elzászban erős hóvihár és köd volt, ami a harci tevékenységet akadályozta.

Keleti hadszíntér. Keletporoszországban a helyzet változatlan. Északlengyelországban az oroszok megkísérelték, hogy a Wkra szakaszon át Radzanovnál előre törjenek, azonban visszavonultak őket. Lengyelországban a Visztulától nyugatra lényeges esemény nem történt.

*Minisztereinkőség sajtóosztálya.*

## A szerbek háborúja.

Orosz pénzért francia fegyverrel ellenünk.

Egy kanizsai tiszt elbeszélése a szerbiai harcokról

Sok zagyvalék mendemonda kering egy hónapot meghaladó idő óta Szerbia elleni új akciónk részleteiről. Majdnem még több, mint amennyit annak első fejezetéről, az augusztus szeptemberi eseményekről annak idején minden alap nélkül összevissza beszéltek. Igazán örömmel hallottunk végre egy kis tisztán látó, objektív kritikát a legutóbbi szerbiai dolgokról. Mindkét nagykanizsai ezrednek jelentékeny része résztvett a Szerbia elleni offenzívában, annyival inkább is érdekelhetik tehát a táp olvasóit az alábbi közlések, melyek egy Valjevódtól hazatért katonatisztünk előadását tartalmazzák.

A történetek dacára sem vagyok hajlandó elismerni a szerb katonaságnak a miénkkel egyenrangú voltát, jelentette ki mély meggyőződéssel szíves informálónk. A mi katonáink hősiességével, bátorságával és leleményességével a legfanatikusabb szerb se vetekedhetik. Visszavonulásunknak sem az volt az oka, mintha a szerb erősebb, ügyesebb vagy jobb taktikus lenne. Nem a szerb érdeme egyetlen körülmény sem, mely bennünket visszavonulásra késztetett. Nem az ő érdemük a várakozással fordult idő, amely feneketlen ártományra változtatta a befagyott utakat. Nem az ő érdemük, hogy Montenegro Uzice felé bekövetkező mozdulatot tett, melyet Bosant és a Szerbia védelmének biztosítására visszavonulással kellett elhárítanunk. Nem a szerbek

érdeme az sem, hogy francia hadihajókon új egyenruhát, (még pedig Görögországban vásárolt), tömördek muntciót és fegyvert szállítottak nekik szövetségesek. Az a babona, hogy a szerb a saját hazájában le nem győzhető ellenfél, már megdőlt akkor, mikor a győzelmes leadított előretörő katonáink elől demoralizálva vad futással menekültek.

— A délszláv temperamentum gyors változó képességével magyarázható meg csupán, hogy ekkorá debacle után néhány nekik kedvező körülmény láttára megint új lelkesedés fogta el őket. Ez a lelkesedés azonban hamarosan le fog hullni, mielőtt idejük és alkalmuk lesz helyzetük nyugodt és higgadt elbírálására. Szerbia nem áll gazdasági összeomlás előtt. Szerbia már össze is omlott. Csak szövetségesek tartják bennük a lelket.

— Magam tapasztaltam, hogy egész vármegyék nagyságának megfelelő szántóföldek parlagon hevernek. Szerbia hadseregének egy negyede kidőlt, legjobb katonái elesetek, vagy megsebesültek. Zsoldjukat megkapják, de frankokban. Rubel és frank járja mindenütt az egész országukban. Mielőtt ezeknek az idegen pénzeknek a forrása elapad, Szerbia kártyavár gyanánt fog összedőlni.

— Mindezek után meg nem érthetem, ki és miért terjeszti a szerbiai rémhíreket. Értsék meg végre a kishitűek, hogy a szükségszerű stratégiai mozdulatok egyáltalán nem vereségé eredménye voltak. Áldozatokkal járt — tagadhatatlan — de eredményes áldozatokkal. Amit anyagban itt-ott veszítettünk, azért bőven megfizetett a szerb — emberanyaggal. Szerbia utolsó erejének megfeszítésével csak elodázhatta végzetét, de elkerülni nem fogja.

— Ami a kanizsai ezredék emberéit illeti, ezek tudtommal igazán szerencsések voltak a visszavonulásnál. Alig valami veszteség érte őket, annak dacára, hogy ebben a furcsán rémüldöző városban erről is hajmeresztő hírek keringtek.

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

**Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!**

## Ejnye!

A gabona- és lisztárak emelkedése érzékenyen érintette mindenütt különösen a pékeket, akik mindent tehettek, éppen csak az árakat nem stájerolhatták. Mit szólt volna ahhoz a világ, ha egy szép napon felemelték volna a kifli, vagy a zsemlye árát 3 krajcárra. Mikor a sok száz éves példabeszédben is folyton a péksütemények soha nem változó 4 filléres árára hivatkoztak, ilyenformán: Ennek ennyi és ennyi a fix ára, mint ahogy a péknél a zsemle 2 krajcár. Ilyen körülmények között lehetett felére, negyedére leszállítani a kifli és a zsemlyék nagyságát, de most már azt mondják a pékek, hogy nem lehet olyan kicsi a kifli, vagy a zsemlye, ami két krajcárral meg lenne fizetve. Utón-utófélen hallja az ember, hogy a háború, mely annyit sok mindenféle vonatkozásban felborította a régi rendet, azt a talán nem is évszázados, hanem már évezredes, szinte örökérvényű axiómát is fel fogja borítani, hogy a péksütemény ára két krajcár. Valami előjele már mutatkozik is ennek a nagy égszakadásnak, mert ahogy a takarékos háziasszonyok mondják, az a világ máris megszűnt, amikor 3 darab péksütemény ára 10 fillér volt. Akár száz kifli vagy zsemlyét vesz valaki, minden darabnak az ára már hónapok óta négy fillér s egy fityinggel se kevesebb.

Ezzel az átmenettel rövidesen meg fogják csinálni a kanizsai pékek azt a világraszóló ujlitást, mely az ősi dogmákban való hitünk utolsó csiráját is ki fogja ölni belőlünk: fel-emelik a legkisebb kiflinek is az árát két krajcárról háromra. Nem baj, úgy mondják ők, ha az a kifli olyan kicsi lesz is, hogy szabad szemmel látni sem lehet majd, csak a három krajcár legyen látható!

## HIREK.

### Honvéd induló!

Rajta rajta!... Honvéd előre!  
Reszkessen a bűnös világ!  
Hajoljon meg fő, fa, virág.  
Merre járunk:  
Isten, a mi erős várunk!...  
Elvész ki bántani merete  
Árpád dicső honát.  
Migbűntetjük hadát,  
S azt, ki ellenünk vezette.  
Honvéd előre!

Rajta, rajta!... honvéd előre!  
Nem félünk mi tenger vészől.  
Sötét pokol ördögétől.  
Hogyha jönne:  
Hős seregünk nem ijedne.  
Csatasorba bátran szállunk,  
Bár pokolnál rosszabb ellen  
Támadt mostan hazánk ellen  
Mégis megvédünk királyunk.  
Honvéd előre!

Rajta, rajta!... Honvéd előre!  
Trombita szól, a dob pereg,  
Előttünk már, a gaz sereg.  
Rajta!... Hajrá!...  
Vívó sasként ceapjunk le rá!  
Pörgetegként, gyerünk, gyerünk,  
Győzelemről, győzelemre.  
Hajrá!... Nézzed, már leverve.  
Most is örök babért nyertünk.  
Honvéd előre!

Rajta, rajta!... Honvéd előre!  
A föld csudálatával néz ránk.  
Boldog, büszkén Árpád apánk.  
Könnyes szemmel,  
Az Isten meg szerellemmel.  
Nem hal meg a dicső hied.  
Oroszlán is megcsudálna,  
Csatasorba, hogyha látna.  
Egész világ tisztelet téged.  
Honvéd előre!

Rajta, rajta!... Honvéd előre!  
Késő korunk hű fia!  
Lelkes, hálás honlányai  
Imádkoznak  
Ahol honvédek alusznak...  
Mert hős fegyverünk kivívta  
Hogy a Duna, Tisza mellett  
Hatalmas a magyar nemzet.  
S örökké él Árpád hona.  
Honvéd előre!

Janow, 1914.

Szabó Gyula.

Elismerés a zalai tanítóknak. Megemlékeztünk arról az igaz hazafiság sugalmazta akcióról, amelyet Zalavármegye kir. tanfelügyelője, Szirmai Miksa kezdeményezett, amikor az összes zalamegyei iskolák tanítóit felhívta, hogy a hadakozó katonák karácsonyi ajándékára az iskolákban gyűjtést rendezzenek. A mozgalom Zalamegyéből 5829 korona 26 fillért juttatott a nemes célra, melynek országos eredménye meghaladta a 300.000 koronát. Szirmai Miksa tanfelügyelőnek az Országos hadsegélyző hivatal vezetője, Kirchner altábornagy köszönte meg a zalai kislányok adományát, hálás köszönetét fejezte ki egyszermind a gyűjtést rendező tanítóknak is német

\*) Ez a vers, melynek szerzője a 48. gyűjtésnél egyik önkéntes ízezőse, az oroszlengyelországi csatákban agyadörgés és puskaropogás között született. Szabó Gyula azóta súlyos sebbel került Nagykanizsára s már ismét a csapatnál van, hogy mihamarabb újabb a harctéren lehessen, ahol mint e vers is mutatja, a katonáink bizonyult.

Áradságáért. A tanfelügyelőhöz intézett levélből vesszük az alábbi sorokat:

„Nem áll módomban a tanügy minden egyes munkásának köszönetemet külön-külön kifejezni és azért arra kérem Nagyságodat, mint aki nemcsak nemes példával jár elől a bölcs vezetésére bízott iskolák tanítóinak, hanem gyűjtési munkánk körül is eredményesen fáradozni kegyes volt, méltóztassék igaz, mély és hálás köszönetem kifejezését tudomásul venni és azt a vezetésre bízott iskolák összes igazgatóival, tanítóival és tanítónőivel közölni.”

Üdvözet a harctérről. A mai postával kaptuk az alábbi tartalmú tábori levelezőlapot, mely január 5-éről van kelteve:

Tekintetes Szerkesztőség!

Leírhatatlan öröm fogott el, midőn a mai napon véletlenül kezembe került az én édes hazámból, Nagykanizsa városából a Zalai Hírlap. Hát még mikor annak a gyönyörű győzelemnek leírását találtuk meg benne, amit a közelmúlt napokban arattunk Oroszországban. Összes bajtársalmmal együtt a legmelegebben üdvözljük a tek. Szerkesztőséget. Sokat szenvedünk mi itt, de tudjuk, hogy miért. Ha csak lehet, még a magvát is kiirtjuk ennek a gaz nációnak. Mondhatom, az írás munkája igen jól halad. Kérjük sziveskedjék ezen lap közlésével az összes bajtársak üdvözlését tolmácsolni a kanizsai közönségnek, mely, mint a Zalai Hírlapban olvassuk, oly nagy áldozatkészséget tanúsít a szenvedő katonák iránt. A magam nevében is a legszívélyesebb üdvözzeltem vagyok kiválóan tisztelő híve *Reinvald János*, 13-as honvéd őrmester (nagykanizsai asztalos).

— Gyalogos huszárok Zalaegerszegen. Valamikor megmosolyogtuk egy képes hettálapunk egyik képének címét: „Fekete Pista gyalogos baka.” Pedig ez ma már nem pleonazmus, hanem — szabatoság. Mert vannak gyalogos huszárok is. Nem régen ment Zalaegerszegről is egy csapat. Sárga csizmában, csukaszürke uniformisban, hátzsákkal, rövid ezuronnal, szürke sapkával és vállra tett puskával pompásan festettek. És jókedvűek voltak. Dalolva mentek a haza védelmére. Érdekes, hogy a bevonult zalaegerszegi huszárujoncok egyharmadát kellett csak elküldeni a valamennyien menni akartak. Mikor aztán az egerszegi helyőrségi parancsnok, Örgyey őrnagy a szükséges mennyiséget kiválogatta közülük s felhívta az őrmestert, hogy újra számlálja össze őket: már egyharmadnyival többen voltak. — Ilyen katonák és ilyen katonákat nevelő szellem mellett nyugodtan nézhetünk az események elébe s várhatjuk a — végleges győzelmet.

Városi élelmiszer-raktár Kaposváron. Kovács-Sebestény Gyula dr. kaposvári polgármester volt az első az országban, aki a mozgósítás idején a városi élelmiszer-raktár eszméjét megvalósította s ekkor különösen a liszt biztosításával nagy szolgálatot tett nemcsak a kereskedőknek, hanem a hadseregnek is. A kaposvári polgármester beszerzett két waggon rizst is. Ezt azonban később a hadsereg részére egész egyszerűen rekvirálták, ami aztán elvette a kedvét a polgármesternek a városi élelmiszer-raktár továbbfejlesztésétől. Ezóta azonban nagyot fordult a világ. A gabona-spekuláció különösen a maximális árak megállapítása óta a lehető legveszedelmesebb zárlatokat mutatja, a nagy malmok zár alatt tartják lisztkészleteiket, a termelők pedig gabonáikat. Ez a ferde helyzet bírta rá ismét a kaposvári polgármestert, hogy városának lakossága érdekében újból megteremtse a városi élelmiszer-raktárt, de csak oly feltétel mellett, ha a belügyminiszter jogot ad a városnak,

hogy hivatalos úton gabonaféléket rekvirálhasson. Ily irányú kérelmet terjesztett föl tehát a napokban a belügyminiszterhez. Ha Kaposvár város kérését illetékes helyen kedvezően intézik el és a város jogot kap a rekvirálás-hoz, úgy rövid idő alatt újból megalakul Kaposváron a városi élelmiszer-raktár. Arról azonban nem írnak a kaposvári lapok, hogy Nagykanizsán mit fognak enni az emberek.

Sebesült lovak érkezése. Keszthelyről írják: A minap ismét nagyobb transzport sebesült ló érkezett a keszthelyi lókörházba, melyről legutóbb közöltünk leírást. A sebesült lovak közül 94 a galliciai, 35 pedig a szerbiai harctérről érkezett. Igazán siralmas látvány volt a nagy tömeg roskadozó ló, melyek pár hónap előtt még délcegen vágáltak nyalka gazdálkkal, kik azóta már szintén valamelyik kórház ágyon nyöszörögnek. A szegény sebesült lovak legnagyobb részének a háta volt megsérülve. Azt mondják, a nyereg törte rájuk azokat a nem egyszer ökönyvi nagyságu véres lyukakat. Sok van közülük azonban srappnell által megsebesült is. A lovakkal érkezett 6—8 sebesült ló- és számárószvér is. Ezeket különösen a nehéz járható hegyi utakon alkalmazták főleg málháordásra, de az erősebbekre közülük nehéz tarackütegeket is felszereltek.

A sebesültek jótévedői. Tollár Mari, Tomasics Szidi kisasszonyok, továbbá Andris István, Marton Adolf, Szili György és Zsórány Ferenc urak, a Neu és Társa cipőgyár alkalmazottjai szivesek voltak a nagykanizsai cs. és kir. tartalékkórházban ápolat sebesültek iránt való jóindulatuknak tanujelét adni azzal, hogy számukra 96 pár papucsot díjtalanul készítettek. Fogadják hazafias áldozatkészségükért leghálásabb köszönetemet. *Dr. Neumann Edéné.*

Iparosok segélyezése. A kerületi Iparkamara felhívása szerint az állami hadsegélyző bizottság azokat az iparos családokat, kik a család fő hadbavonulása folytán nyomorba jutottak, továbbá azokat az iparosokat, kiknek iparát a háboru alapjában megtámadta, segélyben szándékozik részesíteni. Eme segélyezésnél egyébről nem lehet szó, mint a legnélkülözhetetlenebb életszükségletek fedezéséről olyanoknál, akik erre a jelenlegi körülmények között a legmegfeszítettebb igyekezetük ellenére saját erejükből nem képesek. Az ilyen iparos családok, illetőleg iparosok az ipartestületi jegyzőnél mielőbb jelentkezzenek.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, brilliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műtörés és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Fő-tér. Naponta előad.

Keddén és szerdán, január 19. és 20-án  
**HENNY PONTEN és WEISS JANKA** felléptével.

**Az anya szeme.** Hatásos dráma  
3 felvonásban.

**Dörögnek az ágyuk.**

Nagy katonai dráma.

És a remek kísérő műsor.

Előadások 8 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendee helyárak. A terem látve van.

**URANIA** mozgóképpalota.  
Rozsnyai-utca 4. Telér. 230.

Hétfőn és kedden, január 18., 19-én  
Szociális irányu ujdonság!

**Az apa büszkesége**

szociális társadalmi dráma 4 felvonásban.  
Móricznak fáj a foga, vígjáték, 10 szereplő Móric (Prince). A Vagzer hegység, színes természeti felvétel.

Rendee helyárak. Félőtt színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

**Bevonulók figyelmébe!**

Készítünk katonai előírás szerinti hátlizsákat csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszakot 3 koronáért. Ugyiszintén különböző méretű kocskarkaró-pönyvák, abrakos tarisznyák, lenszakok és Itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényeséki palota mellett.

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegytisztító, pilsalrozó és gőzmosó  
gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 200.

Bürgényelm: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyiszintén fehérneműt, inget, gallért, kényes és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű pipereket.

Vidéki postal megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl juttatva árban.

825-4

**MANKOVITS JAKAB**

Építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást, Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítek.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 125-4

**Simon György**

Épület és műlakatos NAGYKANIZSA  
Dohányraktár és törvényesék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltetnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

— festő vállalata —

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gosan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszóltására díjtala-  
nul szolgálunk!!! 2025-1

**MEGHODITOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesítem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fekérmű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissíttem.

Raktáron tartok May és  
Hoffed-féle rumburgi  
vásznakot, Regenharti-  
féle damaszt-árakat és  
a jó hírű Lilliom-vásznat,  
zsebkeendőket és minden-  
nemű fehérműveket. ::

— A legfinomabb árak! —  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:

**Gutenbergnyomda**

Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Előfizetési árak:** Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilttér és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapcenzúr:

**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## Lesz béke

és kell a béke. Ez kétségtelen. De az a béke, amelyet magunk szerzünk meg és nem az, amelyet Anglia kínál. Az, hogy az angolok egyre nagyobb előszeretettel használják a szót, amelyet rövid idő előtt a szájukba se akarták venni, mindenestre arra mutat, hogy Anglia és szövetségeseinek okuk van a békét kívánni, hangoztatni, sőt sürgetni.

Nem igen tudják takargatni az okokat, amelyek ezt az érzést kiváltják. A németek orosz-nyelországi szivós előnyomulása után teljesen kutba esett az entente államainak az a számítása, hogy Nikolajevics Miklós nagyherceg bevonul Berlinbe, vagy Bécsbe, vagy csak Boroszlóba is. Franciaország is hiába várta seregeinek sikerét attól, hogy a németek nagyobb erőket vonnak el a nyugati hadszínterről a keleti hadszíntér felé. A japán segítség áránban se tudtak, ugyáltszik megalkudni. Néhány nap előtt a francia tengerészeti miniszter azt mondta, hogy csak a sárga segítség szabadítja fel Franciaország departementjeit, amelyek ma idegen járom alatt nyögnek. A tegnapi táviratok szerint pedig a francia közvélemény hallani sem akar, hogy a japán segítségnek s ezzel együtt a még mindig igen bizonytalan francia győzelemnek a francia gyarmatok feláldozása legyen az ára. Amivel igen jó összhangzásban van az a szintén csak pár napos híradás, mely szerint Japán kormánya azt közölte, hogy egy nagyhatalom se fordult Japánhoz segítségért. Tehát az üzlet, a világtörténelem leppiszkosabb üzlete mégsem jöhet létre. Annál is kevésbé, mert mindezekhez az a jelentés még alig huszonnégy óras keletű, mely szerint Japánban a csingtaui német hadifoglyokat virágosóval fogadták és az egész japáni sajtó Anglia ellen tüzel.

Mindezek mellett az entente államai a háborúnak egyre több és súlyosabb kényelmellenségét érzik. Franciaországban, ahol az 1876.-korosztálytól kezdve az alkalmatlanokat is, a tuberkulotikusokat és a nyomorékokat besorozták, az üzemek egész sora munkáskéz nélkül áll. Angliában a hajóhiány és egyes tengerek elzárása miatt a kenyérárak ljesztően emelkednek — ami már annyit jelent, hogy a háboruban az angol is kezd mltleidend lenni. Ez már komoly dolog. Ha a szövetségesek százezren pusztulnak el, vagy jutnak német fogságba, ha a gyarmati, színes katonák tízezzrel hullanak el, — az hagyján, de hogy az angolok kenyere drágább legyen, ezt már bajos elviselniük.

A béke bizony, hogy közeledik. De nem az a béke és nem az olyan béke, aminőt Kitchener és az angol diplomaták ma [még talán remélnék. Még sze-

rényebben és szelidebben is fognak beszélni. Amikor a német és az osztrák-magyar seregek további sikerei, döntő győzelmei elhozzák a békekötés alkalmát — és abban mi is hiszünk, hogy ez

nem sokáig fog várni magára — akkor olyan béke lesz, amilyent mi akarunk és amelyik világedek hosszú sorára biztosítja a mi jövőnket és Európa becsületes nyugalját.

## A világháború.

### Ellentétek a hármass entente és Olaszország között.

#### Tiltakozás az albán ügy miatt

Sófia. A külpolitikai kérdésekben mindenkor legjobban informált Politiken c. lap közlése szerint Anglia tegnapelőtt a hármass entente megbízásából jegyzéket intézett Olaszországhoz, közölvén, hogy ha Olaszország a már megszállott Valonán kívüli Albániának más részében is szándékozna katonai akciókat folytatni, ennek megakadályozására angol csapatokat lenne kénytelen az entente Durazzóban partra szállítani.

### Zendülés az orosz hadseregben.

#### A kárpáti oroszok megtizedelése.

Krakó. Az ungmegyel kárpáti hadszínterről származó megbízható jelentések szerint a Kárpátokban harcoló orosz seregben a legkomolyabb zendülést fedezték fel. A szibériai gyalogságnál és a mohamedán vallású cserkeszeknél a lisztek török és orosz nyelven írott proklamációkat találtak, melyek azt tudatják a katonákkal, hogy a kalifa szent háborút hirdet az izlám ellenségei ellen és felhívja őket, hogy tagadják meg felebbvalóiknak a szolgálatot. A fellázadni készülő szibériaiakat leolmozott vasúti kocsikban szállították vissza a Kárpátokból Oroszországba, a cserkeszeket pedig ott a hely színén megtizedelték.

### Csend a Kárpátokban.

#### Szünetelnek a harcok.

Nagyberezna (Ungmegye). Az Északi Kárpátokban már nyolc napja teljes szünet állott be az összes hadműveletekben. Naphosszat alig egy-egy puskalövés történik egyik lövészárokból a másik felé. Tegnap Malomrét mellett egy kisebb szibériai járőr találkozott a mi patrulljaink egyikével és a két kis csapat egymásnak kölcsönösen több emberét megsebesítette. Ilyen apró csepepatékon kívül semmi sem történik, s előreláthatólag ez mindaddig így lesz, míg az óriási hó mindkét fél mozgását lehetetlenné teszi.

### Orosz-román konfliktus a mi waggonjaink miatt.

Bukarest. Alig pár napja még csak annak a véres incidensnek, melyet a bukovinai oroszok a Románia északi határát őrző román katonasággal szemben rendeztek, s már megint újabb orosz erőszakosság híre érkezik a határról, amit most román vasutasok ellen alkalmazott egy magasrangú orosz tiszt. A Szuczawa román határszéll vasúti állomás főnökét életveszélyes fenyegetésekkel arra akarta kényszeríteni egy nagyobb orosz csapat parancsnoka, hogy az oltani állomáson levő osztrák és magyar államvasúti kocsikat bocsássa rendelkezésére. Az állomásfőnök a követelményekre való figyelmeztetéssel megtagadta a kívánság teljesítését és a román kormánynak jelentést tett az újabb orosz erőszakosságról.

### Szentpétervár — az angolok ellen.

Berlin. A Deutsche Tageszeitung hiteles helyről származó jelentése szerint az orosz fővárosban napról-napra nő az elégedetlenség az angolok ellen, kiknek egyedül érdekük, hogy a háború minél tovább tartson. Mind szélesebb körben terjed a Szentpétervárott lakó angol állampolgárok elleni gyűlölet, s már a sajtóban is volt hang, mely az angoloknak Szentpétervárról való kiutasítását követelte. Az orosz főváros népe már egészen elfásult a háború eseményei iránt s mindenki annak mihamarabbi befejezését óhajtja. Ily körülmények között az orosz tartalék kiképzése is nagyon lányn és elégtelenül folyik.

### Német aviatikusok Anglia fölött.

Rotterdam. A Reuter ügynökség közli, hogy London felett az álláthatatlan sűrűségű ködben tegnap egy német aeroplán jelent meg, melyet azonban gyorsidűző ágyukkal mégis sikerült elűzni, mielőtt kárt tudott volna okozni.

Hága. Tegnap délelőtt egy Zeppelin jelent meg az angolok tengeri kudarcáról emlékeztető Jarmouth nevű angliai város

felett és számos bombát dobott le. A bombák a lakosság közül igen sok embert megöltek, s az anyagi kár is jelentékeny.

## A portugál parlament feloszlata.

London. A portugál köztársasági kormány a lissaboni parlamentet feloszlatta avégett, hogy ne tudjon afölött határozni, vajjon Portugália résztvegyen-e a háboruban vagy sem.

## Városi közgyűlés.

Az új képviselőtestület első ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap debütált az új városi képviselőtestület, melynek a jelentős nap örömeire ugyszólván majdnem csupán az ujonnan megválasztott tagjai jelentek meg a közgyűlésen. Pedig érdemes lett volna ott az elmaradott százegyházy városatyának is megjelenie, mert igen alapos és komoly jelentőségű város gazdasági ügyek forogtak ott szóban. Ami nem is volt csoda, hisz a háboru kitörése óta, tehát közel hat hónapja ez volt tulajdonképpen az első érdemleges ülése a városi képviselőtestületnek. Pedig már igen régi keletű az a bölcs jelszó, hogy a háboru mellett azért itthon menjen minden a maga rendjén. Valamivel 3 óra után kezdődött a közgyűlés, melyről az alábbi tudósításunk számol be.

Elnök: dr. *Sabján* Gyula polgármester.

Előadó: dr. *Krdky* István főjegyző.

A tárgysorozat első pontján az 1915. évi virilisták névjegyzékének megállapítása szerepelt. Az új névsor felolvasása után úgy határoztak, hogy Remete Géza, özv. Eisinger Henrik és dr. Ritecz József póttagok előlépnek, és mint virilista képviselők szintén közgyűlési tagok lesznek.

Igy már egészen teljes lévén a képviselőtestület, meg kell alakítani az új bizottságokat is. Evégett dr. *Sabján* polgármester indítványára jelölő küldöttséget választottak, melynek tagjai lettek: dr. *Pilhal* Viktor, *Sommer* Ignác, dr. *Szeker* József, *Tripammer* Gyula, és *Ujváry* Géza, akiknek jelölése alapján (vagy pedig új jelöléssel) a legközelebbi városi közgyűlés logja megválasztani három évre a képviselőtestület bizottságait.

Legtöbb időt kívánt a 2. pont tárgyalása, mely heves viták között folyt. Egy 47000 korona összegű költségvetési tételről volt itt szó, mely az 1914. évi zárszámadásba tartozik, de ennek elszámolására f. év január hó 31-ig kért a tanács pótutalványozási időt és hitelátruházási engedélyt. Dr. *Rotschild* Jakab, *Ötvös* Emil, *Reinitz* József, dr. *Szeker* József, *Knortzer* György, *Eperjesy* Gábor és *Ujváry* Géza közel egy óra hosszat tartó felszólalásai után úgy határoztak, hogy a pótutalványozási időt megadják. A dolgot azért nem részletezzük ehelyütt, mert abban tulajdonképpen csak formákról, számviteli technikáról volt szó.

Az ősz végén készült el a költségek előzetes utalványozása nélkül a háborus veszedelem szülte szükségből a városi közkórház mögötti városi telken egy igen szép nagy épület, a *közkórház új ragályosbeteg-osztálya*. Ennek 40 ezer korona költségét szavazta meg utólag egy hang ellenvetés nélkül a tegnapi közgyűlés. A 40,000 koronát a katonatartási alapból előlegezik és azt ide a kórházi napi ápolási díjakból fizetik vissza. Ennek elhatározása után dr. *Szeker* József kórházi igazgató főorvos hálás köszönetét fejezte ki a polgármesternek és a

tanácsnak, valamint a közgyűlésnek a pompás ajándékért, amit a közkórház oly gyorsan megkapott.

A közkórházban számos sebesült és beteg katonát ápolnak, akiknek a katonai kincstár csak napi 75 fillér kosztpénzt ad, holott minden katona ellátása legalább egy koronával többbe kerül. Emiatt a közkórház mintegy 2000 koronával lépte túl eddig is, az 1914. augusztus–december hónapokban előirányzott költségvetését, mely összeget a város a tegnapi közgyűlés határozatával megtérítette a közkórháznak.

Legérdekesebb pontja volt azonban a városi közgyűlésnek az, melynek folytán megállapították a katonai szolgálatra bevonult városi alkalmazottaknak távollétük idejére, 1915. január 1-től járó illetményeit. A pénzügyi bizottság véleménye alapján a városi tanács azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a legénységi állományhoz tartozó városi alkalmazottak összes városi illetményeiket megkapják a háboru tartamára is (kivéve a ruhaátalányt), a tisztis ranguk azonban fizetésüknek csak  $\frac{1}{2}$ -át kapják a lakbérrel és a családi pótlékkal. Ha azonban ez az  $\frac{1}{2}$  fizetés és katonatiszti illetményeik nem érnének fel rendes civil járandóságukkal, úgy az  $\frac{1}{2}$ -on felül még a kiegészítő különbséget is megkapják a várostól. E szerint Deák Péter főkapitány (48-as kapitány) évi 2866 koronát, Király Sándor mérnök (népfelkelő hadnagy) 3335 koronát, Vegele Károly gimn. tanár (20-as honvéd zászlós) 1286 koronát és Cavalloni Sándor g. tan. (20-as honvéd zászlós) évi 2266 korona fizetést kapnak a várostól a háboru tartamára.

Fontos városfejlesztési ügyet tartalmazott a tárgysorozat 18. pontja: a Zrínyi Miklós-utca szabályozási vonalára eső Blau és Rosenberg féle ingatlanok kisajátításának elrendelése. A Kazinczy és Zrínyi Miklós utcák sarkán álló Rosenberg-féle házból 56 négyszögöl területre, a Blau-féle házból pedig 51 négyszögöl területre lesz szüksége a városnak, hogy az ott építendő új postapalota valóban városi millióbe kerülhessen. A Rosenberg-féle ház területének négyszögöleért 40 koronában állapodott meg a város a tulajdonosokkal, az egész Blau-féle ház megvásárlására pedig a tegnapi közgyűlés 6000 koronát szavazott meg, a 8000 koronával szemben, amit annak tulajdonosa Blau Lajos a házáért kíván. Dr. *Sabján* Gyula polgármester indítványára a közgyűlés megbízást adott a városi tanácsnak, hogy még a hivatalos kisajátítási eljárás előtt kísérelje meg Blau Lajossal a méltányos megegyezést, amit annál kilátásosabbnak vél a közgyűlés, mert nem teheti fel Blau Lajosról, hogy ily fontos városi közügy elé akadályokat gördítsen.

Igen nevezetes tárgya volt még a városi közgyűlésnek a hadbavonultak gondozására szoruló gyermekeinek tartásba adásával járó költségeknek fedezéséről való gondoskodás, ami a gyámpénztári tartalékalapból történik.

Dr. *Rotschild* Jakab egykor éveken átsokszor hangoztatott ötletét elevenítette fel, amiképpen azt indítványozta, hogy most újból kérelmezze a város, hogy a nagykanizsai árvaszék minden rendeltetés nélkül kamatozó tartalékalapjaiból (200 ezer koronát meghaladó összegből, Nagykanizsán *gyermekmenhelyet* létesíthessen. Ezt a kívánságot a belügyminiszter két évvel ezelőtt elutasította, most azonban mint a rendkívüli helyzet által teremtett, szinte nélkülözhetetlen szükségletet bizonyára engedélyezni fogja.

A közgyűlés teljes három órai tárgyalás után, néhány illetőségi ügy gyors lepergetésével ért véget.

## HIREK.

Nagykanizsa közbiztonsága. A háborus állapot beálltával hosszú időn át ugylátszott, hogy nem is a legnagyobb baj a város közbiztonságára nézve, hogy a városi rendőrség létszáma a minimumra szált le. Ugy magyarázta mindenki a dolgot, hogy a legjelesebb csirkefogók is mind bevonulni kényszerültek s így tulajdonképpen nem maradt itthon, aki máskor lopni és betörni szokott. Kifogástalanok voltak a vagyonbiztonság állapotai egészen a múlt hónapig, amikor egyszerre, nem egész egy hét leforgása alatt hat különböző betörés és utonállás fordult elő a városban. *Bay* György rendőrkapitánynak kipróbált nyomozó talentuma azonban hamarosan véget vett az itthonmaradt nyárspolgárok rémületének: pár nap alatt az egész betörő társaság együtt volt a puhafából való, de azért még mindig nagyon kényelmetlen puccsen. — Csak egy tagja hiányzott még az ajtónyitogató konzorciumnak, de csakhamar megállapították annak hollétét is: Szolnokról hozta meg Hajós Ferenc rendőrbiztos a jeles férfit s azt *Bay* kapitány, a hűnügyi osztály kitűnő vezetője már a kir. ügyészséghez is átkísértette, remélhetőleg hosszú időre véget vetvén a biztonságlatlan állapotoknak kitűnő képességeivel, melyekre a mai nehéz időkben minden városi ember fokozott bizalommal tekint.

Gázolt a pesti vonat. Lapzártakor vesszük a hírt, hogy ma délután a pesti gyorsvonat az állomás területén halálra gázolta *Junker* Antal 78 éves nyug. főmozdonyvezetőt, ki éppen akkor akart a síneken átmenni. Felismerhetetlenségig összemarcangolt holttestét a hullaházba szállították.

A kormány az élelmiszeruzsorások ellen. A Budapesti Tudósító című nyomozó ma délelőtt táviratilag a következő kommunikét küldte lapunk szerkesztőségéhez: A Bud. Tud. illetékes helyről a következő közleményt kapta: Mind több oldalról hangzik fel a panasz, hogy egyrészt a termelők gabonájukat, másrészt a malomvállalatok a lisztet különböző című lelszámításokkal a hatóságilag megállapított árnál drágábban árusítják. A legmagasabb áraknak ily módon való kijátszása veszélyezteteli azt a célt, amelyet a kormány az ármegállapítással elérni szándékol. Hogy gátat vessen a további áremelkedésnek, ennek folytán intézkedik a kormány, hogy a hatóságok a legszigorubbán járjanak el, nyomozzák a visszaéléseket és torolják meg azokat. A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Házasság. *Ledófszky* Tódor tartalékos hadnagy és *Milhoffer* Böske, *Milhoffer* Kálmán leánya f. hó 17-én Budapesten házasságot kötöttek.

Levél az orosz demoralizációról. Érdekes levelet kapott tegnap *Rosenberg* Miksa nagykanizsai pékmester Nagyszombatból a fiától, *Rosenberg* Elek vadászönkéntestől, aki az ottani kórházban van elhelyezve. A levélnek az alábbiakban egy igazán érdekes részletét közöljük, mely élénk világitást vet arra a demoralizált szellemre, amely az orosz hadseregben lábrakapott s amelyetől — fegyverünk erején kívül, — csakugyan a háborunak mihamarábból végét várhatjuk. A levélnek jelzett érdekes részlete a következő:

„Tegnap itt valahol a közelben öt orosz fogtak el, akik megszöktek a csapataiktól, mert nem akarnak tovább harcolni. Az erdőben és hegyeken keresztül bujkálva idáig eljutottak, de fegyver semmi nem volt náluk, ezt eldobálták utközben. Azt mondják, nagy az elégedetlenség köztük, mindegyik csak az alkalmat várja, hogy megadhassa magát, de a tiszték nagyon vigyáznak rájuk; már megunták nagyon a háborut.”

Gyászrovat. Az összes fővárosi lapok jelentették a soproni ker. kereskedelmi és iparkamara kiváló elnökének egy bécsi szállóban történt rejtelmes öngyilkosságát. A keresk. és iparkamara az alábbi gyászjelentést adta ki:

A soproni Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara mély szomorúsággal jelenti érdemes elnökének, *Ullein József* kir. tanácsos urnak, Bécsben január 17-én bekövetkezett tragikus elhunytát. A megboldogult másfél évtizeden keresztül sok tudással, teljes odaadással, az ipari és kereskedelmi érdekek figyelmes gondozásával, őnzetten, tiszta lelke egész melegével vezette a kamara ügyeit. Elvesztett őszintén fájjaljuk; emlékét szívünkbe zárjuk. Körünkből elköltözött vezérünk teteme csütörtökön e hó 21-én, délelőtt 11 órakor az új Szent-Mihály temető halotti csarnokában fog beszenteltetni és onnan fog örök nyugalomra helyeztetni. Béke hamvaikra!

Tejvizsgálat a kanizsai katonakórházakban. Négy nap óta tegnap másodizben tartott váratlan tejvizsgálatot a rendőrkapitányság a nagykanizsai katonakórházakban. A rendkívüli intézkedésre az adott okot, hogy az utóbbi időben egyik kórházban többször panaszok voltak a sebesültek, hogy nem mindig kifogástalan tejjel traktálták őket. A rendőrség mindkét alkalommal a katonakórházakban talált összes tejképből mintákat vett és azokat elküldte a keszthelyi vegyvizsgáló állomásnak, mely pár nap alatt közölni fogja a rendőrkapitánysággal a vegyelemzés adatait.

A hálátlan „rokonok.” Kellemetlen kalandja volt tegnap Szalai Imre nagykanizsai magánzónak. Valahol sétaközben két idegen nő szólította meg, akik pár percnél beszélgetés után örömtől repesve megállapították, hogy ők Szalainak rokonai s ezen a elmen röztön éjjeli szállást is kértek tőle. A „rokonok” kérését nem tagadhatta meg Szalai és a két nőt befogadta egy éjszakára lakásába. Reggel aztán az a nagy meglepetés érte, hogy a rokonokkal együtt nejjének majdnem egész fehérnemű készlete is eltűnt lakásából. Azonnal jelentést tett a rendőrségnél kellemetlen esetéről, mielőtt azonban a hivatalos nyomozás ered nényre vezetett volna, a mégsem olyan ügyetlen ember maga felfedezte, hogy a tőle lopott holmik hol vannak és hogy kik voltak a tolvajok. A fehérneműket több magyar-utcai házban fedezte fel, ahol azokat értékesítették, a „rokonokról”, pedig megállapította, hogy azok utazó szerelmi kiskereskedők, kiknek neve a rendőri nyilvántartásban is benne van. A rendőrség már nyomukon van.

Újabb orosz szökevények a Dunántulon. Csak a minap közöltük, hogy Pápa mellett az ottani rendőrség két orosz katonát fogott el, akik Galiciában tartózkodó ezredüktől szöktek meg a nélkülözések miatt. Most ehhez hasonló esetről értesítenek bennünket Veszprémből. Tegnapelőtt a Jutas állomáson inspekciós KISS Imre veszprémi rendőrnek, amikor hazafelé igyekezett, fölűnt két gyanus alak, akik az erdő felé slettek és amikor őt meglátták elbujtak előle. Az éber rendőr, aki zöldesszínű muszkanadrágjuk után ítélve orosz foglyoknak nézte a különben civil kabátban és kalapban lévő idegeneket, üldözöbe vette őket. A gyanus alakok a pusztá mellett erdőbe menekültek. A rendőr a hozzá csatlakozott vasuti állisztekekkel és munkásokkal behatolt utánuk ez erdőbe, azonban nem találta őket. Nyomban jelentést tett tehát a közelben levő katonaságnak, amely egy 30 emberből álló készültséggel ment be az erdő átkutatására. Hazatérte után pedig jelentette az esetet a veszprémi rendőrfőkapitánynak, aki miután telefonon meggyőződést szerzett a hajmáskéri csendőrségtől, hogy onnét valóban két orosz fogoly szökött meg, a legszélesebb körű in-

tézkedéseket tette meg a szökevények kézrekerítésére.

A Berlin nagymozgó mai műsorán ismét a világhírű szöke csoda, Henny Porten szerepel, aki remek alakításaival Asta Nielsen sikerreit elhomályosította. A másik szenzációja ennek a műsornak a nagykanizsai származású híres berlini moziszinésznőnek néhai Weisz Zsigmond kanizsai mézárós leányának, Weisz Jankának szereplése, kinek tüneményes képeségeit minden mozzilátogató jól ismeri.

A legmagasabb árban veszek zálogrudákat, briliánsokat, régi ékszereket, tör. aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művészi és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas szálló **BERLIN** nagymozgó.  
Piac-tér. — **Haponta előad.**

Kedden és szerdán, január 19. és 20-án  
**HENNY PORTEN és WEISS JANKA** fellépésével.  
**Az anya szemé.** Hatásos dráma  
3 felvonásban.

## Dörögnek az ágyuk.

Nagy katonai dráma.

És a remek kísérő műsor.

Előadások 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendező helyárah. A terem látva van.

## Kostreinitz Királyforrás

Mohács mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsavtartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas natriuma folytan az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, májbetegségeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos **Nouackh Ignác** örökösével  
Kostreinitz Posta Podiat, **Mohács** mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

**ADRIATICA**<sup>66</sup>  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
≡ **FIUME.** ≡

Különlegesség:

**„FIUME COGNAC MEDICINAL”**

(„Fiume” szójegyre különösen ügyelni.)

**URANIA** mozgóképalota.

Rozsnyai-utca 4. Telefon 289.

Szerda, csütörtökön, január 20., 21-én

— Az —

## Ördög muzsikája

regényes dráma 3 felvonásban.

Regensburg, látkép. Ne légy féltékeny, vigyázz. Freddy házasodni akar, humoros. Hamis színek alatt, dráma

Rendező helyárah. Főtölt színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátizsákot csukaszürke vízhatlan szövetselől darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákot 3 koronáért. Ugyisintén különböző méretű kocsilakó ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pillelőző és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289. Bürgönyeim: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyisintén fehérneműt, legot, gallort, kényes és egyéb háztartási cikket, bali ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jelányon árban.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-  
pozást. Nedves lakások szárazzá tétele  
falalásáig mialatt. Költségvetéseket  
és terveket a legszakosabban készítek.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület  
vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus  
kutak, fürdőszobák, vízvezeték  
berendezések. 12-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos  
áron eszközölte nek. Pénzszekrények  
kinyitása és javítása.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

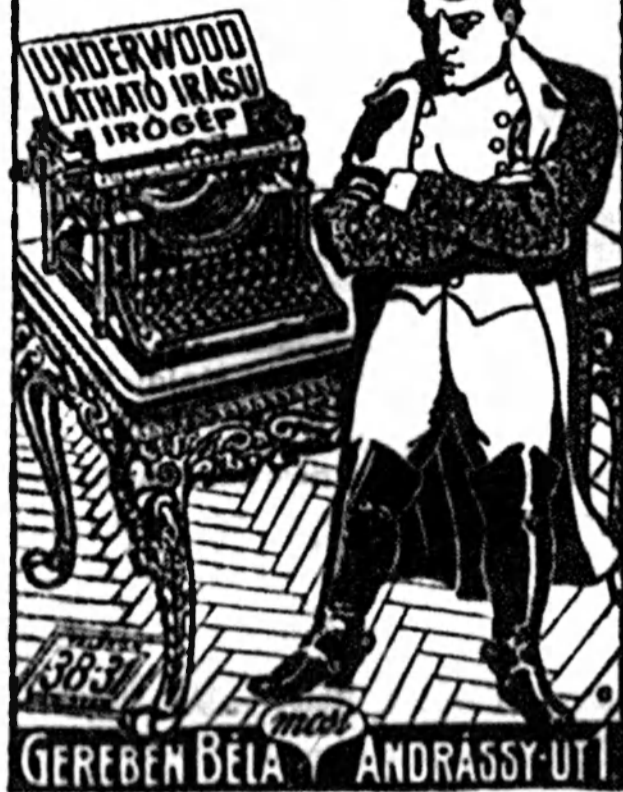
== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtablák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gosan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszóllításra díjta-  
nal szolgálunk!!!

**MEGHŐDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselet:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb áru! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

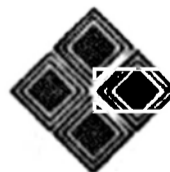
Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gondnal és izléssel szállit.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán 1 óra 1-50 K.  
Nyitólár és hirdetés... megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## Oroszország

még mindig megvan. de az elmúlt idők rettenetes sebeket ütöttek a kolosszus testén. Az eddigi harcokban megmérhetetlen értékes eredmény az, hogy Poroszország, Szilézia és Nyugatgalícia ellen indult orosz offenzíva szörnyű veresztés után kétségbeesett defenzívává változott. De elvégre csak természetes, hogy odaát is katonák vannak, még pedig még mindig igen sokan s nem is éppen rossz katonák, a vezetők se olyan ügyefogyott emberek, amilyeneknek mink szeretjük őket képzelni s azok a bizonyos orosz munició-panamák se olyan bődületesek, hogy azokhoz foghatóról még sohase hallott volna a világ. Ennélfogva józan embert nem lephet meg, hogy még mindig folyik a harc, mert most az elemek hadat üzentek a háborúnak, ezután még nagyobb dühvel fog folyni. Hogy meddig, az nincs miránk bízva. Mi azt akarjuk, hogy a győzelemig, az pedig — Hindenburg mondta — attól függ, ki győzi tovább lelki municióval. Ő nem egészen így mondta, de bizonyos, hogy így gondolta. Ő lelkesedést, bizalmat, türelmet, kitartást, idegerősséget mondott, de beleértette a polgári kötelességtudást, a becsületességet, a tisztalelkűséget és tisztakezűséget, az önzetlenséget és a közérdeknek tartozó hűséget is. Mindazt, amit egyszóval lelki municiónak lehet mondani s a mivel az itthonvalók segítik a kint harcolók hadműveleteit.

A háboru már eddig is igazolt némely, lelegején elhangzott igazságokat; különösen azt, hogy nem az elbizakodottság, nem a nyers anyagi erő, hanem a benső értékek intenzitása, az erkölcsi valóságok avató ereje adja a hadviselő államoknak a végsőkig menő ellenálló képességet. Ebben igen nagy konzekvenciák vannak számunkra, melyek nyugalomra, várásra, türésre, és — anyagiakban, leiklekben való takarékosagra intenek bennünket. Minél tovább bírja municióval a hadsereg és a társadalom, annál több tartalékunk van azon erőfeszítések számára, melyek még hátra vannak.

A társadalom azonban csak akkor lesz ebben a helyzetben, ha ehhez hozzásegítik; ha a megnehezedett életet úgy szabályozzák körülöttünk, hogy az anyagi és lelki erőnkkel kibírjuk. Mert hogy a minden téren elhatalmasodott drágaságon kívül miféle ordas és gyilkos kapzsiságok leselkednek ránk, az nemcsak annak a kórházi vállalkozónak az esetéből derült ki, aki a beteg katonák tésztájába tojás helyett padlóviaszot főzött. Ez az ur, aki nem látott mást a háboruban, mint alkalmat a minden módon való millió-szerzésre, csak kiütözése annak

a minden erkölcsi érzetből kivelezőtt haszonlesésnek, mely a mostani zsufolt élet retortáiban mint mérges és gyilkos bacillus tanyázik.

Mindenkinek — az itthonlevőknek is — az a szent kötelességük, hogy önzetlenek és becsületesek legyenek. Így lehetünk méltók azokhoz, akik ériünk a harctéren véreznek.

## A világháboru.

### Orosz vereség Bukovinában.

Beszterce. Az oroszok kedden reggel Bukovinában Jakobénynél általános koncentrált támadást intéztek csapataink ellen, melyek már napok óta várták a bukovinai offenzíva megújulását. Két nap és két éjjel szakadatlanul tartó harc eredménye az lett, hogy egész orosz zászlóaljok megsemmisülvén, a többiek pedig teljesen kimerülvén, csapataink messze visszaszorították az oroszokat, kik rengeteg halottat és sebesültet hagytak hátra. Döntő befolyása volt a harc ezen eredményére annak, hogy az oroszok ágyukat nem tudták felszerelni, ellenben a mi tüzérségünk kitűnő pozíciókban elhelyezkedve igen jól működött és eldöntötte a két napos nagy ütközet sorsát.

A besztercei főispán plakátokon közölte a nagy győzelem híret a város lakosságával.

### Románia mellettünk.

Budapest. Az Esti Ujság tudósítója lekereste Brassóban Szierényi József nyug. állami titkárt, a romániai dolgok és a román közvélemény alapos ismerőjét, aki csak pár napja tért haza Romániában tett utazásáról. Szierényi a legmélyebb meggyőződése gyanánt közölte az ujságíróval, hogy Románia a legutóbbi időben a leghatározottabban felénk fordult rokonszenvével s azt a nagyon jelentéktelen frakciót, mely még mindig hajlandó volna Oroszország érdekében hallatni a szavát, a román kormány higgadságra intette és végleg elhallgattatta. Ma már egész Romániában az a meggyőződés uralkodik, hogy Oroszország hamarosan kimerül a háboruban, mely így a hármasszövetség teljes győzelmével fog végződni.

### Páris plakátokon izgatják a béke érdekében.

Genf. Az Echo de Paris jelenti: Ma éjszaka újból izgató plakátok jelentek meg Páris utcáin, melyek a háboru elleni állásfoglalásra tüzelik a francia főváros népét és a háboru eddigi mérhetetlen kárait felsorolva, a béke mielőbbi megkötésének szükségét hangoz-

tatják. A falragasz leleplezi az ententesajtó hazugságait és a németek katonai és polgári erényeit felsorolva annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy ma még tisztességes békét lehetne kötni Németországgal.

### Török győzelem az angolokon.

Konstantinápoly. Abba a nagy lovas-támadásba, mellyel az angolok Korna mellett meglepték a török csapatokat, egy ágyunaszád is beleavatkozott, de a kitűnően funkcionáló török tüzérség arra kényszerítette az ágyunaszádot, hogy a part közeléből távozzék, amivel már eldőlt a török győzelem, melynek nagy eredményeiről már tegnap közöltek jelentést a lapok. A harc színteréről előzőtt angol ágyunaszád súlyosan megsérült s annak parancsnoka valamint 12 tisztje elesett a török ágyuk tüzétől.

### Bombamerénylet Teheránban.

Stocholm. Az Aftenbladetnek jelentik: Perzsia fővárosában, Teheránban az angol követség épülete előtt december 24-én egy bomba robbant fel, mely a követségi épület egy részét romba döntötte. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a merénylők elszámították magukat, mert tervük szerint annak egy nappal később kellett volna felrobbannia, amikor az angol követségen a teheráni orosz, francia és angol követek konferenciát tartottak. A bomba így csak a követségi szolgazemélyzet egy részét ölte meg.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Az általános helyzet változatlan. A lengyelországi arcvonalon egyes járőrharcoktól eltekintve csakis tüzérségi harcok voltak. A Dunajec mentén tüzérségünk sikerrel lötte az ellenséges gyalogsági vonalak egyes szakaszait és egy erősen megszállott major kitűrtését ereszkolta ki. Egyik osztagunk a folyóig előnyomult, az ellenségnek több száz ember veszteséget okozott és annak a Dunajecen át épített hadi hidját szétrombolta. A Kárpátokban csak jelentéktelen csatározások voltak. Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A partvidék és a Lys közötti szakaszon csak tűzérési harcok folytak. Notre Dame de Loreite közelében Arrastól északnyugatra egy kétszáz méter hosszú lövészárkot ragadtunk el az ellenségtől és ez alkalommal két gépfegyvert zsákmányoltunk és többeket foglyul ejtettünk. Az Argonneokban csapataink néhány ellenséges lövészárkot foglaltak el. Egyik helyen az utóbbi napok óta újból ötszáz méternyi tért nyertünk. A Sennheimtől északra fekvő erdőben támadásunk előrehaladt, a Hirschstein magaslatot elfoglaltuk két tisztet valamint negyven alpesi vadászt foglyul ejtettünk.

Keleti hadszíntér: Keleten a helyet változtatlan. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## Trónörökösünk utja a német főhadiszállásra.

Bécsből jelentik a Magyar távirati irodának: Károly Ferenc József főherceg ma este Berlinbe utazik, ahonnan a német főhadiszállásra megy, hogy a német császárnál tegyen látogatást. A főherceg kíséretében lesznek Lobkovitz herceg vezérőrnagy kamarái előjáró, Vanderstrten gróf kamarás, továbbá Mares udvari utazási pénztáros.

## A népfelkelő ujoncok kiképzése.

Mit tanulnak az öreg regruták?

— Saját tudósítónktól. —

Van-e ma annál aktuálisabb és közérdekűbb kérdés, mint hogy mi sors vár azokra az embermilliókra, akik e napokban, jóval túl a regrutakoron, lettek katonák. Hisz nemsokára igazán a legnagyobb ritkaság lesz az olyan férfitem, akin nem feszül, vagy legalább is nem lötyög a katonaruha, mely egyébként manapság annál tiszteletreméltóbb, minél kevésbé feszül és minél több folt van rajta. A ma megjelent plakát, melynek tartalma szerint a B) alosztályból nemrég besorozott 28—32 éves néplökelők február 15-én, a 33—36 évesek pedig március 1-én tartoznak katonai szolgálatra bevonulni, még az eddiginél is sokkal aktuálisabbá tette azt a sokat hánytorgatott kérdést, hogy mit tanulnak az öreg regruták, akiket a haza veszélye most szólított katonasorba. Erre a közkeletű kérdésre szakszerű magyarázat alapján itt következik a részletes felelet:

A katonák katonai kiképzése normális körülmények között, vagyis béke idején, úgy elméletileg, mint gyakorlatilag az egyes egyéniségek figyelembevételével történik. A kiképzés 8 hélig tart, egyes külön fegyvernemeknél, a lovasságnál, tűzérésnél, utászoknál és egyéb műszaki csapatoknál megfelelően valamivel hosszabb ideig. E kiképzés az alapja minden egyes katonának alkalmazhatóságának az egész szolgálati idő alatt.

Ezidőszelint a kiképzés az összes fegyvernemek pótkereténél jelentékenyen rövidebb és az igen intenzíven történik. Ez annál nyugodtabban megtehető, mert a kiképző személyzet, úgy a tisztek, mint az altisztek, legnagyobb részt a háború sebesülteiből került ki, akik áthatva a szükségesség tudatától, hogy a háborúban szerzett tapasztalataikat értékesíthessék, dacára annak, hogy üdülésre volna szükségük és gyakran még nem is gyógyultak

meg teljesen, — készséggel jelentkeztek ujonckiképzésre és e léren állandóan igen eredményes tevékenységet fejtenek ki.

A fősulyt mostanában a katonák lövészi kiképzésére, valamint a műszaki gyakorlatra helyezik és különösen a harcserű lövészetet gyakorolják megfelelő terepviszonyokkal rendelkező lövőtéren. Hiszen e háború nagyserű tapasztalatai nélkül is tudtuk, hogy az összes fegyvernemek királynője a jól iskolázott gyalogság, mely a modern harcokban a hadsereg éltető ere. Most vizsgálják monarchiaszerte a gyakorlati hasznát a mozgólényképfelvételek segítségével vetített mozgó célpontoknak. Különös gondot fordítanak a mai ujonckiképzésben a lövészre való értékelésre és a harcászati kiképzésre, ellenben a parádés (formális) gyakorlatozást csak a legszükségesebb minimumra redukálják.

Egy másik igen fontos része a kiképzésnek a menetelés tréningje, a katonáknak harcserű táborhelyek készítésére való begyakorlása s a tábori konyhák körül végzendő munkákban való kioktatása. Igen nagy fontosságú a csapatok műszaki kiképzése, a mostani világháborúban szerzett tapasztalatok alapján például a beásásban, lövészárkok és fedezékek készítésében.

Mindezeknek tudása a katonáknak nemcsak szolgálati idejük alatt, hanem későbbi polgári életükben is hasznára válik.

Még csak allg három-négy napja van annak, hogy az első csoport bevonult a múlt hónapokban besorozott néplökelők között, de a kiképző tiszteknek már is az a meggyőződésük alakult ki az öreg regrutákra vonatkozólag, hogy nemcsak nem rosszabb, hanem egyenesen jobb emberanyag ez a békés évek rendes október elsejei ujoncainál. Az érett emberek sokkal fejlettebb értelmét, intelligenciáját viszi ez a klasszis a kaszárnyákba, melyek erejével bámulatosan rövid időn belül elfogja sajátítani az új hadsereg mindazokat a szükséges ismereteket és ügyességeket, amelyeket a hidviselés megkíván.

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

**Állkozzunk a Hadisegélyzőnek!**

## Ejnye!

Szerénységgel igazán nem lehet megvádolni a kiskanizsaiakat. Az a csöppet sem tapintatos modor, ahogy minduntalan kerékkötőül akarnak beállni a legsajátosabban nagykanizsai problémák elintézésébe is és jogot formálnak ahhoz, hogy minden állásfoglalásunkat megkorrigálják: mindez fölöttébb alkalmas arra, hogy a nagykanizsaiakat erélyesebb föllépésre serkentse. Távol áll tőlünk még csak a gondolata is annak, hogy a kiskanizsaiak józan ítélőképességében kételkedjünk. Ellenkezőleg. Szívesen vesszük, ha a közgyűlési teremben minél sürűbben és számosabban hallatják a szavukat, de: a saját dolgaikban. Őszintén kívánjuk, hogy Kiskanizsán rohanos és lendületes fejlődés induljon meg, de ne Nagykanizsa rovására s főleg tartózkodjanak a princípálisontulak attól, hogy föllétes érveléssel próbálják megakasztani a Nagykanizsán szükséges reformok teljesülését.

Mindezek elmondására egy lényegében igazán súlytalan ügy adott okot. De hiszen ezek a sorok nem is a szóban forgó tárgy kedvéért, hanem a kiskanizsai tulkapások leszögezése végett íródtak. A legutóbbi közgyűlés-

sen ugyanis többek között arról volt szó, hogy a város 100 koronával járuljon az evangélikus templom óraalapjának villamos kivilágításához. Erre mondotta az egyik kiskanizsai képviselő, hogy nem helyesli a javaslatot s azt mindaddig nem szavazza meg, míg Kiskanizsán szintén nem lesz kivilágított toronyóra. A csomót a polgármester ördöngözött meg valóban salomoni bölcsességgel, mondván, hogy szereljék fel a kiskanizsaiak is a toronyórájukat úgy, mint az evangélikusok, világítsák ki azt villamos lámpákkal s akkor garantálja, hogy az ő költségeikhez is hozzájárul a város évi 100 koronával. (Mellesleg megjegyzendő, hogy az evangélikus templom órájának kivilágítása és kezelése meghaladja az évi 300 koronát.) Helyesebben nem is lehetett volna ítélkezni ebben a kérdésben, mint ahogy azt a polgármester tette: a józan álláspont csak ez lehet. Semmit se sajnálunk a kiskanizsaiaktól, ami üdvös — ha a munkából ők is kivesszük a részüket. Ez a munkakedv azonban ne abban csucsosodjék ki, hogy a mi munkánkat akarják lerombolni.

**A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szüksége. Akinek van, küldje e címre: Hadisegélyző Hivatal Budapest, Váci utca 38. — A posta ingyen szállítja a küldeményeket.**

## HIREK.

Ötvenhárom évvel önként a harctérre. Az igazi hazafiságnak tündöklő példáját állította az egész mai generáció elé Rathmann Menyhért nagykanizsai kéményseprőmester, aki, amellet, hogy négy fia küzd a harctéren, vállain 53 esztendő súlyos terhével önként beállott katonának, hogy ő is ott lehessen a legnagyobb kötelességteljesítés mezején. Erről az ódat érdemlő esetről az alább tudósítást vettük:

Tekintetes Szerkesztő Ur! Olvasva a Zalai Hirlap tegnapi vezércikkét, amelyben olyan szépen dicsőíti azokat a „Névtelen” hősokeket, akik a harctéren ontják véréket a hazáért és így annak minden litthon maradt lakójáért és vagyonáért, de egyben elég enyhén a meg nem érdemelt kímélettel ostorozza az litthon maradt „Névtelenek” aknamunkáját, legyen szabad fölhivnom becses figyelmét arra a szép és nemes tette, amit a mai napon vitt végbe Rathmann Menyhért 53 éves nagykanizsai polgártársunk. Ugyanis ő nem osztja a „névtelen” szájhősök vakond munkájának elveit, hanem e helyett 53 éves korában kérvényezte magát a harctérre! És a cs. és kir. közös hadügyminiszter figyelembe vette kellően indokolt kérelmét s elrendelte fölvételét azzal az utasítással, hogy köteles a rendes sorozásnak alá vetni magát. Ez a mai napon meg is történt s ez alkalommal teljesen alkalmasnak találattván rögtön be is osztották az őszfejtű önkéntest a csász. és kir. 48-ik gyalogezredbe ahova azonnal be is vonult. Most csak az a vágya Rathmann Menyhértnek, hogy az északi harctérre mehessen, a hol négy derék fia küzd a hazáért. Azt hiszem nem kell ehhez semmi kommentárt fűzni, csak azt, hogy vegyenek sokan példát derék 53 éves polgártársunkról s ahelyett, hogy litthon rémhíreket kolportálnak vagy „Névtelen”-hősöknek, cselekedjenek, úgy, mint ő. Adja Isten, hogy a derék Rathmann Menyhért mind a négy fiával a legnagyobb dicsőség babérkoszorújával térjen haza városunkba, Isten vezérelje a derék öreg hőst. — Tisztelettel

*Horváth János.*

Hősi halál. Tary János 48. gyalogezredből tartalékos főhadnagy, a somogy megyei lengyellői járás száméltőre hősi halált halt.

Két ízben volt az északi harctéren, honnan először lábán megsebesülve tért vissza. A golyó még el sem távolították lábából, máris önként jelentkezett szolgálatra. Ujból az északi harctérré kerülve, ott elesett hazájáért. Halálát özvegye és három kis árvája, valamint Lengyel-től egész közönsége gyászolja.

Elhalasztották a dunántúli dalosversenyt A Dunántúli dalosszövetség vándorválasztmányára, melynek 1914/15. évi székhelye Kaposvár, tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a dalosszövetségnek ez év júniusára tervezett kaposvári dalosversenyét a háborus időkre való tekintettel elhalasztják.

**Óriási földrengés Spanyolországban.** A semleges államok megmenekültek a háboru borzalmaitól, de most sorra látogatja őket a szerencsétlenségek legnagyobbika. Olaszország után Spanyolországban indult meg a föld háta. Madridból táviratozták ma reggel Budapestre, hogy Spanyolország Asturia tartományában az éjszaka katasztrófális földrengés pusztított. A részletek még nem ismeretesek.

Megnyílik a korcsolyapálya. Hogy az lithonmaradottaknak, azaz jobban mondva a hölgyeknek és diákoknak a háborus világ dacára is meg legyen téli szórakozásuk: a *korcsolyázó egyesület* elhatározta, hogy amint az idő engedi, jégpályáját megnyitja. Azonban az egyesület szűkös anyagi viszonyai és a várható csekély bevétel miatt ez évadban *csupán nappali korcsolyázás* lesz, úgy a délelőtti, mint a délutáni órákban. Évadjegyeket az egyesület nem ad ki, hanem az egy belépésre szóló *jegyek a pálya pavillonjában* lesznek válthatók és pedig felnőttek részére személyenként 40 fill., diákok és gyermekek részére személyenként 30 fillér. Kísérők (nem korcsolyázók) személyenként 20 fillért fizetnek. A Központ kávéház előtt zászló fogja jelezni, amikor a pálya nyitva lesz.

Mire kell a hadiadó? Zalaegerszegről írja tudósítónk: A zalaegerszegi ügyvédi kamara rendkívül érdekes körlevelet kapott a napokban Tisza István gróf miniszterelnöktől. A körlevél tartalma azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök és a kormány a legmesszebbmenő körültekintéssel és humanizmussal jár el a háboru által anyagilag sújtott egyének segélyezése tárgyában és minden módot megragadott arra, hogy enyhítse azokat a veszteségeket, amelyek természetes következményei egy háborunak. E körlevélben kijelenti a miniszterelnök, hogy a kormány a *hadiadót a háboru miatt nyomorba vagy rossz anyagi helyzetbe jutottak jólégyezésére kívánja fordítani.* Ezek között van az ügyvédi karnak számos tagja is, akiknek irodája a háboru tartama alatt nem hozta meg azt a jövődelmet sem, amely ekszisztenciális szükségletnek fedezésére szükséges. Éppen ezért a miniszterelnök arra hívja fel az ügyvédeket, hogy annál az ügyvédi kamarnál, amelyhez tartoznak, tegyenek kimerítő jelentést anyagi helyzetükről, különösen pedig arról, hogy a háboru mily mértékben csökkentette jövedelmüket és rá vannak-e utalva a segélyre. A jelentések beérkezése és a hadiadó befolyása után a szükséghez mérten segélyben részesülnek az ügyvédek, akikre vonatkozóan azonban a segélyezés ügye — így kívánja a rendelet — bizalmasan kezelendő.

A galicial eltűntek országos körözése. A belügyi kormány hetenként 2—300 galical eltűnt család és családtag nevének, volt tartózkodási helyének közlésével országos körözést rendelt el s ezek terjedelmesen nemcsak a „Rendőri közlöny”-ben, hanem az összes

vármegek hivatalos lapjában is közöltek, természetesen eredménytelenül, mert az ezerekre menő körözötteket lehetetlenség kinyomozni; hacsak az illetők maguk nem jelentkeznek a rendőrhatalóságoknál, különben sohase kerülnek elő. Az eltűntek nagy része az oroszok fogságába került, más része bujdosik valamerre. Az oroszok az asszonyokat, gyermekeket internálják s ezek egyelőre nem adhatnak hírt magukról, mert nem tudhatják, hogy hozzátartozóik hol tartózkodnak. Nálunk Zalamegyében is megjelenik a köröző rendelet minden héten, de eddig még egy galicial eltűnt se került a járási hatóságok elé. Néhány Nagykanizsára érkezett galicial menekült elbeszélése szerint a legtöbben Budapestre utaztak s ott is huzzták meg magukat és jelentékeny azoknak is a száma, akik az ország nagyobb városaiba szedtek el. Ezek mind jelentkeznek a hatóságoknál s ez alapon lassanként megkerülnek mindazok a menekültek, akik Magyarországon bujdosnak.

Felülfizetések a katonahangversenyen. A Központi Jóléti Iroda szombat esti hangversenyét állandóan telt ház élvezi végig. A harmadik hangversenyt új műsorral folyó hó 23-án rendezik, melyre ezuton is meghívják a közönséget. — A szombaton tartott hangversenyen felülfizettek: gróf Billott Nándor 19.50, N. N. 4.40, dr. Rapoch Aladár, Kohn Márkus 4—4 kor. Weisz Ignác 2.—, Büchler Mór 1.—, Sz., Rácz, N. N., Metzl, Kertész Lajos, Vértes Antal, Rosenberg Ernő, Hirschler Miksa N. N. 50—50 fillér. A jóléti adakozóknak ezuton mond köszönetet a Központi Jóléti Iroda.

A tanítókat nem mentik fel a hadiszolgálat alól. Másfél hónappal ezelőtt a kultuszminiszter rendeletben felszólította az elemi iskolák igazgatóságait, hogy terjesszék föl azoknak a tanítóknak a névsorát, akiknek fölmentése okvetlenül szükséges, mert hiányokban fönne akadna a népoktatás. A kultuszminiszter ez irányban tanácskozást is folytatott a honvédelmi és hadügyminiszterrel, amelynek eredményeképpen arról értesítette most az igazgatóságokat, hogy nem menthet föl senkit, még az iskolaigazgatókat sem. Az igazgatókhoz intézett leiratában a kultuszminiszter figyelmezteti a tanítókat, hogy vonuljanak be a rendes időben csapattesteikhez. Németországban sem mentették föl a tanítókat a katonai szolgálat alól s ott most negyvenezerhatszáz tanító teljesít egy kikutatás szerint hadiszolgálatot.

A legmagasabb árban veszek zálogcédlákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szivós Antal művész és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó.  
Párz-fér. — **BERLIN** naponta előad.

Csütörtökön, január hó 21-én.  
**ELVIRA** kisasszony a világhírű mozdíva játsza a főszerepet.

**A láthatatlan tanu**  
nagy detektív dráma 4 felvonásban.  
Lakab és a bábu, komikus jelenet. Meszter Ábrám, akta és képek a világhírű ruból. Megszökött tolvaj, dráma 1 felv.  
Polldor 13 párba, humoros.

Előadások 6 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

**URANIA** mozgóképek palota.  
Rozgonyi-utca 4. Telefon 239.

Szerda, csütörtökön, január 20., 21-én

— Az —

## Ördög muzsikája

regényes dráma 3 felvonásban.

Regensburg, látkép. Ne légy féltékeny, vigjáték. Freddy hátsodni akar, humoros. Hamis színek alatt, dráma

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffet.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssrozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 12. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálló).

Telefon 289.

Büro: Gyűjtőtelep: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhák tisztítását és mosását céljából, ugyazintén teheremelt, ingot, gallért, kékötét és egyéb háztartási cikket, hál ruhát, menyasszonyi belengyöt, mindennemű pipert.

Vidéki postai megbízásokkal gyorsan és pontosan eszközöl juttatva árban.

23-4

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai elővárban szerelt **hádi-zsákokat csakaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért.** ugyazintén minőségű **kenyérzsákokat 3 koronáért.** Ugyazintén különböző méretű **kocsi-karé ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és ható-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők**

**HIRSCH ÉS SZEGŐNÉL.**

Nagykanizsa. Törvényszéki palota mellett.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyús kutak, földszobák, vízvezeték berendezések. 12-4

## Simon György

épület és műlakatos **NAGYKANIZSA**

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és juttatva árakon eszközöltek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## MANROVITS JARAB

építő és építési vállalkozó

**NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

**új építkezést és átépítést.**

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-pozást. Nedves lakások szárazzá tétele **felelősség mellett.** Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítik.

**GZOCZEK ÉS BOLEZSÁL**

== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegeim táblák**

boni s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszólitásra díjtala-  
nul szolgálnunk!!!

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesítem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

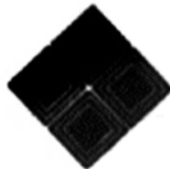
Raktáron tartok May és  
Hoffeld-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhart-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lillom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb árak! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné,**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.****Sürgönyeim:****Gutenborgnyomda**

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gondtal és ízléssel szállít.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hírlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

**Külföldi árszám:** Helyben bárhöz hordva 1 óra 1 K.  
Egyen szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilattér és hirdetések megállapított árszám szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Osengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Mi már győztünk.

Hol és mikor lesz vége ennek az irtózatoss világfelfordulásnak, mennyi vérre, életre és vagyron lesz még szükség, hogy elkövetkezzenek végre a békeség napjai, ki tudná azt megmondani?

Egy bizonyossága azonban máris van az óriási küzdelemnek és ez az, hogy bármiképen váltakozzék is a hadiszerencse, bármilyen lesz a vége is a világháborúnak, mi már most, büszkén és bátran elmondhatjuk, hogy győztünk ebben a háboruban. Győztünk, mert a világ megismerte erőnket és sokszor kigunyolt hatalmunkat. Hiszen emlékezzünk csak vissza, hányszor veszített csatát diplomáciánk — a világ békéje érdekében, az államok nagy koncertjében. Hányszor engedtünk, amiképpen le kellett volna süjtanünk, csak hogy el ne következzen ez a rettenetes háború. Mostani ellenségeink ujjongtak akkor, mert gyöngének, gyávanak hittek bennünket. Annál értetlenebb volt ez, mert mi magunk is úgy Magyarországon, mint Ausztriában, mind többen és többen voltunk, akik ősz királyunk kifogyhatatlan békeszeretetéből fakadó türelmünket gyengeségnek tartottuk.

A fél esztendő óta tartó háború azután bebizonyította, hogy mennyire tévesen ítélt meg bennünket ellenségeink. Amikor dicső katonáink megkezdheték az együttes működést a német sereggel, egymásután aratták és aratják a legszebb, a haditörténelemben példátlanul álló diadalokat, amelyek az egész világ előtt elismerést arattak és különösen ragyogóvá tették a magyar nevet.

De nemcsak a harctéren vívtunk ki fényes diadalokat, hanem itthon, az országban is. A háború veszedelme pillanat alatt megteremtette a lelkek egységét s akikre ellenségeink legjobban számítottak: a nemzetiségek egymással keltek versenyre a hazaszeretetésben és a hazafias munkában. Megszűnt minden faji, társadalmi és osztálykülönbség, senki nem ismer más kötelességet, mint életét, véréit, vagyont, tudását és munkáját adni a hazának.

Ellenségeink arra is számítottak, hogy szegények vagyunk. Hogy pár hónap alatt éhínséget okoz nálunk a háborús állapot. E téren is diadalt arattunk. Ma, félelmezzel a háború kitörése után, is bőségesen és urasan él a nép, újabb és újabb milliárdokat teremt elő s folyik mindenütt akadálytalanul a termelő munka. A föld munkával várja a tavaszi nap áldott sugarait, hogy újabb milliárdokat adjon, ha kell, a háborúra, ha kell a béke munkájának céljaira.

Ezért mondhatjuk el bátran és büszkén a háború hatodik hónapjában, hogy

mi már győztünk s ezért van jogunk remélni, hogy véglegesen is győzelmesen kerülünk ki ebből a rettenetes küzdelemből.

Ezzel a büszke öntudattal és ezzel a bizalommal a magunk erején kívül

Istenbe vetjük a bizalmunkat, a Magyarok Istenébe, aki előtt meghajtjuk fejünket, meghajtjuk zászlónkat. Isten előtt meghajtjuk alázatosan, ellenségeink előtt föl fogjuk emelni büszkén és dicsőségesen!

## A világháború.

### Orosz vereség Ungban.

**Kivonulnak az oroszok Magyarországból.**

Ungvár. Az Ung folyó völgyében a legutóbbi napokban dúló rettenetes hóvihár dacára is sikerült csapataink jobb és balszárnyának annyira előrejutnia, hogy megütözhettek a kitűnő pozíciókban elszáncolt oroszokkal. Honvédeink tegnap haláltüveg-előszóval rohantak az orosz lövészárkok ellen. Az erőteljes előnyomás következtében az osztrák-magyar centrum is előbbre juthatott és csakhamar az egész fronton megkezdődött a harc, mely pár óra alatt meghozta eredményét: az oroszok fejvesztett meneküléssel hagyták el hetek óta megszállva tartott pozíciókat. Az üldözésnél csapataink nagyszámu foglyot ejtettek, akiket Ungvárra szállítottak. Az oroszok tegnapi kudarcuk következtében az Ung völgyében általános visszavonulásban vannak. Ezzel az oroszok magyarországi utolsó pozíciókat is elhagyják és minden remény megvan arra, hogy pár nap alatt nem lesz fegyveres orosz katona Magyarország földjén.

### Német előnyomás Oroszlengyelországban.

Berlin. A Berliner Tagblatt Genfen át kapott szentpétervári jelentése szerint f. hó 17-én és 18-án Konakka és Radzanow orosz lengyelországi helységei táján a német seregek jelentékeny tért nyertek a Varsó előtt álló orosz seregekkel szemben. A két napos ütközetben igen nagy sikere volt a német nehéz tüzérségnek, mellyel szemben az orosz tüzérség sehogy se tudott boldogulni. Ugyancsak 17-én Wyszogradtól délre fekvő területen is visszavonulásra kényszerítették Hindenburg csapatai az oroszokat. A Bzura balpartján e nap óta mindenütt németek vannak, kiknek sikerei itt is a nehéz tüzérség munkájának voltak az eredményei.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) A helyzet változatlan. Egész arcvonalon csak helyenként folyik ágyúharc. Höfer.

### A helyzet Bukovinában.

Máramarossziget. Helyzetünk Bukovinában, Jakobéninél változatlanul kedvező. Itt a legutóbbi napokban elért rendkívüli sikereink után most csak jelentéktelen ágyúharcok folynak, melyeket az oroszok azért forsziroznak, hogy e módon szétvert csapataik rendezését fedezhessék.

Máramaros határán, Lajosfalva környékén napok óta folyik a harc, melyet bár az oroszok kezdeményeztek, akciójuk már csak védekezésre szorítkozik. Ugy látszik azonban, hogy a védekezés sem sok sikerrel biztathatja őket.

### Tengeri ütközet a Fekete tengeren.

Konstantinápoly. A török főhadiszállás jelenti Burgasból: Kedd és szerda közötti éjjel a Fekete tenger északi részéről óriási ágyúzás volt hallható, melynek ereje a távolodás folytán óráról-órára gyengült. Burgasba érkezett magánjelentések szerint a Fekete tenger északi táján cirkáló török hajók több orosz hadihajóra bukkantak, melyeket üldözőbe vettek. Mikor pedig elérték az orosz hajókat, ezeket ütközetre kényszerítették. A tengeri csata eredménye még teljesen ismeretlen.

### Az angliai Zeppelin-támadás.

Genf. A Párisban megjelenő Temps című lap haditudósítojának jelentése alapján közli, hogy a Zeppelinek, melyek a minap az angol partokat bombázták, Cuxhavenben szálltak fel, s onnan indultak Anglia felé. A francia lap ezzel akaratlanul is megcáfolja Angliának azt a híresztelését, hogy Németország ez alkalommal megsértette Hollandia semlegességét, mert az angolok szerint a Zeppelinek Hollandia felett repültek el.

### Németország felkészültsége.

**A birodalmi kancellár nyilatkozata.**

Berlin. Beethmann-Hollweg német birodalmi kancellár a napokban egy amerikai újságíró előtt érdekes közléseket tett Németország hadi- és gazdasági felkészültségéről. Németországnak belát-

hatatlan hosszú időre elég hadianyaga van, — jelentette ki a kancellár — bár Anglia az óceánon megakadályozott minden importot. Akármédig tart is a háború, Németország minden téren teljes felkészültséggel rendelkezik, hogy azt egészen végig tudja küzdeni, sőt ha kell, még szövetségeseinek is bőven tud juttatni.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelent:

Nyugati hadszíntér: A tengerpart és Lys között tegnap is csak tűzérési harcok folytak. Notre Dame de Lorettenél tegnapelőtt általunk elfoglalt lövészárkot ma éjjel ismét elvesztettük. Arrasztól északnyugatra a franciák arras—lillei országútnál ismétellen támadtak de visszavertük őket. Barry aubactól délnyugatra két lövészárkot foglaltunk el a franciáktól, melyeket élénk ellentámadással szemben is megtartottunk. A franciáknak St. Michieltől északkeletre levő hadállásaink ellen intézett támadásait visszavertük. Pont a Neussontól északnyugatra a három nappal ezelőtt fölünk elfoglalt hadállások egy részét sikerült visszafoglalnunk. Csapatunk eközben négy ágyút zsákmányoltak és több foglyot ejtettek. A még vissza nem foglalt állásokért folyik a harc. A Vogezebben Sennhelmstől nyugatra a küzdelem még tart.

Keleti hadszíntér: Keletporoszországban a helyzet változatlan. Lipnótól keletre egy kisebb ütközet ránk nézve kedvezően folyt le. Egy száz fogoly maradt kezünk között. A Visztulától nyugatra eső területen Borzymowtól északkeletre támadásunk előbbrehaladt. Az oroszoknak Lopusnotól nyugatra Konskietől délnyugatra ellenünk intézett támadását visszavertük. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## Angol kudarc délen.

Konstantinápoly. A török főhadiszállás jelenté tegnapi kelettel: Egy angol lovasszázadnak Korna mellett török gyalogság egy csapata ellen intézett támadása alkalmával a Spiegel angol ágyunaszád is beleavatkozott. Tűzelésünk azonban visszavonulásra kényszerítette. A Sat-el-arabnál lefolyt harcokban ejtett foglyok jelentik, hogy az ágyunaszád súlyosan megsérült, a naszád parancsnoka Fawler és és kivüle két és tizenhét főnyi legénység elesett.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## A zalamegyei gabonakészletek összeírása.

Elő az elrejtett gabonával!

— Saját tudósítónktól. —

A malmok a gazdákra, a gazdák a kereskedőkre, a kereskedők a malmokra és a gazdákra igyekeznek áthárítani a felelősséget a horribilis gabonaárak miatt. A közvéleménynek, a fogyasztók óriási tömegének pedig feje belekábul ebbe a vitába s nem tudja, hogy hol rejlik az igazság arany középutja. A nem remélt magasságra főlészöktetett gabonaárak előidézésében egyaránt részes mind a három tényező. A kormány elnézése és késedelmeskedése idézte elő leginkább, hogy a gabonaneműk ára ily óriásra főlészöktetett. Ha kellő időben állapították volna meg a maximális árakat, vagy ha a háború kezdetén azonnal lefoglalták volna az összes gabonákat, úgy egészen más, a mostaninál sokkal igazságosabb árakat lehetett volna megállapítani, amelyek ellen nem esnék oly sok panasz a fogyasztók részéről.

Egy kissé elkésve bár, most mégis lehetőleg korrigálni igyekeznek az eddigi mulasztásokat. A hivatalos lap egyik legutóbbi számában a kormány egyik rendelete jelent meg, amellyel a kormány felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a közigazgatási hatóságok útján lefoglalhassa az országos gazdasági bizottság részére a buza, rozs, árpa és zab készleteket.

A rendelet szerint mindenki köteles a közigazgatási hatóság által a földművelésügyi miniszter meghatalmazottjának közreműködésével a hozzá intézett felszólításra a búzából, rozból, árpából és zabból birtokában levő készleteket föltartani és a készletnek azt a mennyiségét, amely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapítandó mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áron készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy azonnal, vagy pedig négy héten belül abban az időpontban, amelyet e végből a földművelésügyi miniszter vagy meghatalmazottja kiűz, a kijelölt legközelebbi vasuti vagy hajóállomáshoz szállítani.

Hogy saját szükségletére kinek mennyire van szüksége, azt a közigazgatási hatóság állapítja meg. Megállapítás ellen három napon belül fölbebizni lehet az alispánhoz, onnan pedig szintén három napon belül a földművelésügyi miniszterhez. A hatóság azonnal átveheti a készletet, de ha át nem veszi, joga van zár alá venni. Aki eltitkolja készletét vagy azt elrejt, vagy a zár alá vett részt fölhasználja, vagy elidegeníti, két hónapig terjedhető elzárással büntelhető.

Ezt az intézkedést már régóta várja és sürgeti a közóhaj. Remélhető, hogy a spekulációból elrejtett gabonák forgalomba kerülnek, ami nagy előnyére lesz a közérdeknek.

Zalamegyében már megindult mindenütt a gabonakészletek hivatalos összeírása és a számítás szerint körülbelül 400—500 vagonra tehető az a gabonakészlet, ami búzában, rozbában és árpában a vármegyében van.

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

**Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!**

## A zalai huszár haditerve.

Moszkvában készült esszényt vizsgálta.

Nemrégiben még orosz sebesülteket is ápoltak egyik nagykanizsai katonakórházban. A muszkák boldogok voltak, mert úgy bántak velük, mint a selyemkendővel. Éppen csak ágyba nem akart mindegyikük belefeküdni, főleg a Don környéki kozákok, kiknek az egyik ápoló kanizsai uriaszony mutatta meg — persze csak úgy ruhástul, — hogyan kell a furcsa szerkezetet, az ágyat használni. Mint később kiderült, a jámbor muzsik azt hitte, hogy kinpadra akarják fektetni, mikor az ágyat kínálták neki, amit ő sohasem látott. A harctéren ugyanis azt hallotta a tisztektől, hogy nálunk elevenen nyuzzák meg az orosz foglyokat. A jó bánásmódra azonban igen hamar megjuhászodtak s igyekeztek is az ápolónők jóságát mindenképpen meghálálni. Szegény ördögök, mással ugyan nem mutathatták a hálájukat, minthogy kezdtek szépen tanulni magyarul. Volt olyan, aki egész gyönyörűen tudott kérni két emberrel való porciót — magyarul, mert hát táplálkozni igazán tudtak az istenadták. A verterekkel, meg a mi sebesülteinkkel már megértették magukat

s volt köztük. egy orosz gárdabatonna, aki nagyon nagyon megbarátkozott a szomszéd szobába fekvő Létal Imre nevű zalagógánfal születésű, egerszegi 6-os huszárral.

Az orosz fiatal házaspár Moszkvában van kis órási és optikai üzlete. Mindig szomorú volt. A feleségét siratta, hogy jaj, mi lehet az aszszonnyal, aki biztosan szí hiszi, hogy az ő szegény urát régen a meszesgödörbe tették s talán már azóta más kötötte be a fejét. Sokat sírdogált a jámbor muszka és szidta a cárt meg a nagyhercegeket, akik háboruba kergették a nyomorult, szelid népeket.

A huszár, akit talán éppen a moszkvai órási lött ki a nyeregből, megsajnálta a vékonykényű, siránkozó orosz. Vigasztalta, megosztotta vele a szalonjait és ráfogta a magyar szóra. Egy hónap múlva már űlt az ellenség ágyaszélén, beszélt neki óra hosszat és meg-megnevetette a komát a jószívű, jókedvű huszárgyerek. De a muszka azért csak el-elkeseredett s töméntelen levelet írt. Írta, írta a leveleket, aztán dugta a párnája alá. Egy napon aztán elvitték az orosz sebesülteket Kanizsáról. Már el is felejtették őket.

Köszhuszár Létal pedig, a kemény magyar gyerek kiheverte sulyos sebet és most a svadronjához komandirozzák. Vidáman készült az utra és minap beállított a kórház parancsnokságához:

— Melde gehorsamst megyek az ezredemhez Oroszországba.

— No áldjon meg az Isten, édes fiam, gyere haza épen, egészségben.

— Megköszönöm alázattal, de volna egy sorom instálom.

A huszár zavartan köhécselt s aztán egy csomó levelet szedett ki az atillája zsebéből. Kirakta a parancsnok íróasztalára. A borítékon cyrill írás.

— Hát te mit akarsz ezekkel a furcsa levelekkel?

A sarkantyú zengett, ahogy a huszár keményen összecsapta a bokáját:

— Alázatosan jelentem, az a szerencsétlen muszka hagyta rám, akit ápolunk. Hogy ha megyek vissza a háborúba, vigyem el a feleségének. — Miért ne tenném meg? Azért gyöttem, hogy alázatosan engedelmet kérjek vihetem-e?

— Aztán hová kell vinned?

— Moszkvába instálom. Ott leszek én a közelben. Megvigasztalom a muszka menyecskét.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szüksége. Akinek van, küldje e címre: **Hadsegélyző Hivatal Budapest, Váciutca 38.** — A posta ingyen szállítja a küldeményeket.

## HIREK.

Harkányi miniszter a kanizsai kereskedők társulatához. Napok óta járja a nagy feltűnést keltő hír Nagykanizsa város és környékének gabonakereskedői és agrárius köreiben, hogy a kereskedelmi miniszter az izraelita husvétli lisztszükséglet beszerzésének megkönnyítése végett az e célra történő buzavásárlásra vonatkozólag felfüggesztette a maximális árról szóló szigorú rendeletet. A dolog annyival vajószínűbbnek látszott, mert a fővárosban e címen tényleg számos vásárlás történt a maximális árakat jóval meghaladó áron. Egyik fővárosi malom Nagykanizsán is akart így buzát venni, de a dolog a kereskedők előtt aggályosnak látszván, a nagykanizsai kereske-

dök társulatának elnöke, Grünhut Henrik utján tegnap felvilágosításért táviratilag a kereskedelmi miniszterhez fordultak. Báró Harkányi János kereskedelmi miniszter azonnal táviratilag válaszolt Grünhut Henrik elnöknek. A miniszter válasza a következő.

A husvétii liszt előállításához szükséges búzának maximális áron felül való vételéhez engedély egyáltalán nem adatott  
**Harkányi.**

Akik tehát a maximális árnál drágábban adtak el bármily címen is gabonát, siessenek a dolgot visszacsinálni, mert igen nagy kellemtelenség érheti őket.

**Gyászrovat.** Ma éjszaka hosszas szenvedés után 64 éves korában elhunyt Nagykanizsán **Maximovits György** nyug. bírósági végrehajtó. Halála széles körben mély részvételt keletkezett. Temetése holnap délután 4 órakor lesz.

**A Déli vasut szanálása.** Beavatott helyen nyert értesülés szerint az osztrák kormány kérdést intézett a magyar kormányhoz, hogy alkalmasnak találja-e az időt a Déli vasut végleges szanálására. A magyar kormány válaszában tudatta, hogy ha az osztrák kormánynak megfelel a mostani időpont, akkor az ő részéről semmi akadály sincs, hogy a szanálást célzó tárgyalásokat megkezdjék.

Jelenet az utcáról. Most, amikor a fiatalok gyámolítását és védelmét a törvény és társadalom egyaránt meleg szeretettel karolta fel, kétszeresen ellétezők azok, akik ezek ellenére nem tartják szem előtt a gyermekvédelem legelemibb követelményeit sem. Egy száraz tényt regisztrálunk, minden kommentár nélkül. Az esemény hozzászólás nélkül is eléggé beszédes. Tegnap este a Csengery-utca egyik szögletén egy 12-13 éves mindenes flu sirdogál csendesesen. Mellette a kövezeten hatalmas hátikosár, telve porcellán edénnyel. Csakhamar kis csoport képződött a mindenes flu körül és méltatlankodva fakadtak ki a fiu gazdája iránt, aki nem átalotta a gyenge flura bizni a súlyos terhet, ami egy meglelt embernek is sok lenne. A csoportból kivált egy uriaszony, akinek kérdéseire elmondta, hogy gazdája a nagy kosár edénnyel az egyik katonakórházba küldte, de az olyan nehéz, hogy nem bírja tovább vinni. — Visszavinni meg nem merem — mondta szepegeve a fiu — mert félek, hogy megver a gazdám. — Az uriaszony nemes szíve megesett a szegény fiun; elstetett és csakhamar egy bérkocsival tért vissza. A kocsis mikor meglátta a nehéz terhet, csak dupla fuvarért volt hajlandó azt a kórházba szállítani. Mindegy, az uriaszony kifizette a kívánt bért, azután felrakták a kosarat a bakra, a fiu pedig letörölte könnyeit és szóltalanul hálálkodva nézett jötevéjére, aki sietve eltávozott. A fiu azután beszállt a kocsiba, mely megindult vele a katonakórház felé.

Mindenből lesz elegendő. A fogyasztó közönség, különösen a városi nép, ország-szerre azon aggodalmaskodik, hogy a tavasszal bekövetkezik az inség s nem lesz elegendő élelmiszer. Hivatalos értesülések alapján írhatjuk, hogy takarékos életmód mellett minden élelmiszerből lesz elegendő. A kormány az egész országban összelátta a készleteket s e számadatok azt bizonyítják, hogy az új termésig elegendő élelmiszertel rendelkezünk, tagadhatatlan azonban, hogy bizonyos terményeket és bizonyos husneműeket majd csak nagyon mérsékelten fogyaszthatunk. A búzával és burgonyával csinján kell bännünk s borjuhus sem kerülhet mindenki asztalára. A kevert lisztből lesz elegendő s szarvasmarha és sertés is kerül elég levágásra. Biztosítottak tekinthető

minden fő szükséglet, mert csaknem minden család, melynek azt a módja megengedi, — megtöltötte éléskamráját úgy, hogy félévre legyen mit ennie. Az egyes háztartásokba talán még soha se halmoztak föl olyan nagy készleteket mint az idén. Aki csak tehette, liszttel, zsirral, burgonyával, babbal, káposztával, répával, fűtőlthussal ellátta magát legalább félévre. Aki nem töltötte meg az éléskamráját, annak a piac fedezni fogja szükségleteit. Semmi aggodalomra nincs eddig ok; van elegendő készlet, csak takarékosan kell vele bänni.

Nagykanizsa a hadbavonultak családjainak. Több ízben közöltünk már kimutatásokat arról a hatalmas arányú jótékonyaságról, amit Nagykanizsa város áldozatkész népe a hadbavonultak családjainak segélyezése címén gyakorolt. Az alábbiakban ismét az újabb adományok nagy tömegéről számolunk be: Farkas György havi 2 korona fizetésére kötelezte magát, Hütter Lajos havi 10.—, Hes Sándor 2 havi 2.—, Kardos és Stelner 2 havi 40.—, Nagykanizsai I. sz. posta és táv. hlv. tisztikara 57.65, Roth Miksa 2 havi 10.—, Szeurec Károly havi 2.—, Kollay Lajos havi 5.—, Maschankzer Márton havi 10.—, Knortzer György 2 havi 20.—, Eperjessy Gábor havi 50.—, Grosz Albertné havi 3.—, Matán Ödön havi 2.—, Cser József (Somogy-szentmiklós) 6.—, Bazsó József havi 5.—, Goldschmied József 5.—, Nagykanizsai Casinó 250.—, Lusztig József elhalálozására koszorupótló adom. 51.—, Rechnitzer Mór havi 5.—, Kath. Legényegylei 100.—, Kauler Józsefné 6.—, Horváth Varga Ferenc 2.—, Halvax Sándor újévi üdv. megváltása 6.—, Kádár Lajos 5.—, Ozoray Izidor 10.—, Dr. Málek László 5.—, Szalay Sándor 5.—, Cavalloni Sándor 5.—, Halvax Gyula újévi üdv. megváltása 4.—, Hirschler Testvérek 10.—, Gelch és Graef 20.—, Welsberger Kálmán havi 10.—, Erdélyi János havi 4.—, Toch Miksa 10.—, Neu és Klein újévi üdv. megváltása 100.—, Skopál Fülöp (Kiskomárom) 10.—, Nagy Lajos 2 havi 10.—, Pusofszy Béláné havi 1.—, Gulyás Károly havi 4.—, Állami elemi iskola III. igazg. kör. tantestülete 5 igazg. adomány 17.—, Kertész József havi 2.—, Farkas György havi 2.—, Welszfeld és Fischer „Zala” szerkesztősége újévi üdv. megváltása 50.—, Nkanizsai pályaudvari mozgóposta személyzete 211.70, Eisinger Samu 2 havi 40.—, Kovács Antal havi 2.—, Orbán István havi 4.—, Ármuth Sándor havi 5.—, Hofrichter Emma havi 5.—, Gillény Sándorné 3 havi 15.—, Bettlheim és Guth naptármegváltás 50.—, Maschankzer Ignác havi 10.—, Krátky József havi 5.—, Klein Ignác 3 havi 6.—, Szendrey Károly havi 2.—, Hamburg Miksáné 4.—, Matán Ödön havi 2.—, Gross Albert havi 3.—, Szántó és Stelner havi 3.—, Kollay Lajos havi 5.—,

A legmagasabb árban veszek zálogcédu-lákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művész és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó.  
Placz-tér. — **BERLIN** naponta előad.

Szombat, vasárnap, január 23., 24-én

## Tábornok leányai

remek társadalmi dráma 4 felvonásban.

**A LELKIISMERET**, dráma 1 felv.

**Róma látkepe**, természeteredeti felvétel.

Önruló hollandi, muszaj nevetni.

**Hétlőn és kedden nagyon érdekes műsor.**

Előadások 8 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem látve van.

**URANIA** mozgóképek palota.  
Rozgonyi-utca 4. Telefon 288.

Pénteken, január hó 22-én

**Wanda Treumann és Vilgo Larsen fellépte.**

## A cirkusz ördöge

artista-színmű 3 felvonásban.

A rendőrfőnök ur jó fiu, humoros. Ebkiállítás, természetes felvétel. Tommy új otthona, dráma. Elcserélt férj, vígj.

Rendes helyárak. Pénzt az utaház. Belfelt.

Előadások hétköznap 8 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilsáirozó és gőzmező gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 18. szám.

Gyűjtőtelep: Pó-tér (Korona-szálloda).

Telefon 288.

Szűzbenyom: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyazintén leherneműt, laget, gallért, kőszelét és egyéb háztartási alkot, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű piperét. Vidéki postai megkizárásokat gyorsan és pontosan eszközöl játányos árban.

25-4

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátizsákat csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákat 3 koronáért. Ugyazintén különböző méretű kocsi-takaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

Rácsok, kapuk, sirkerfészek, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 125-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA  
Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöletnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 25-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-pozást. Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakosabban készíték.

**CSÖCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-Út 73.

**Üvegcsimtaablák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. ---  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!!

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-ÚT 1**

Vezérképviselet:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Holfeld-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árukat és  
a jóhírű Lilliom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

=== A legfinomabb árak! ===  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-20 K.  
Nyilttér és hirdetések megállapított árai szerint.

Lapcserélő:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Vilmos császár

születésnapját ünnepelni utazott trónörökösünk Berlinen át a német nagy főhadiszállásra. Ötvenhetedik születésnapját ünnepeli a XX. század Napoleonja, kinek bizonyára soha nem volt és nem is lesz többé ilyen szép születésnapja, mint amilyent most ül, minden uralkodói pompa és fény nélkül, ágyuk zengő koncertjének közepette. Olyan embert ünnepel most hőszövetségesünk s velük együtt mi, Ausztria-Magyarország minden apraja-nagyja, aminőknek ma már a típusa sincs meg, csak legendás emlékeinkben. Ebben a mai blazirt korban, amikor az ideálok a Hamupipőke szerepét játszották az emberek életében, már úgy tudtuk, úgy éreztük, hogy azok az igazi nagy emberek, akik valamelyes irányu tehetségükkel a fél világot tudták kezükben tartani, kipusztultak. Azt hittük, hogy ez a kor, amelyben az állam, a társadalom, az összeség annyira fölébe nőtt az egyéneknek, már nem termel hősokeket, nagy embereket. És ime, csak egy nagy, világgraszoló eseménynek kellett következnie, hogy egyszerre egy hatalmas félistenné nőtt emberrel találkozzék össze az események tömege.

Vilmos császár, az Imperator Rex, aki eddig csak a németek szemében volt a világ legelső embere, most egyszerre mindnyájunk, az egész világ szemében az lett. Mint egy félisten, úgy magaslik ki Vilmos mindenek feje fölött. Közember, polgár, katona, vagy fejedelem, uralkodó, mindegy. Mindenki eltörpül mellette. Mindenki, akár barát, akár ellenfél, most azt nézi, azt lesi, hogy Vilmos császár, a világ legelső embere, mit tesz, mit akar.

És a nagy Imperator meglep mindenkit. Meglepi azokat is, akik az ő oldalán állanak, akiket vezet, de meglepi azokat is, akik összefogtak ellene. Ami nekünk az események váratlan fordulataiban meglepetés, azt ő — úgy látszik mindig — már belevette a számításba, mindig megvan már a válasza rá és ez a válasz mindig a tromf.

Az ókorban a hősoke ezerfelé harcoltak, száz csapást osztottak és Vilmos is úgy harcol, mint az ókor hősei. Mert harc az, ha ő maga nem is áll ki a harcmezőre. Harc, amelyben — legalább egyelőre — úgy osztja a csapásokat, hogy azok ellen lehetetlen védekezni és nem is védekezik senki.

Emberfeletti nagyságra nőtt meg a német császár a lehető legrövidebb idő alatt. A német imperium mintha benne testesült volna meg és ez tette olyan igen-igen nagygyá.

Nekünk, magyaroknak van egy szép és nagy emlékün a német császártól. Az a beszéd, amelyet budai tartózkodása

alkalmával mondott róink. Ez beszéd bennünket, magyarokat, tüntetett ki a császár igazi és meleg barátságával. Talán a nagy imperátor már akkor számított ránk. Es mint tudjuk, nagyon jól számított. A magyar lelkesedést az ősz királyunk szeretetén kívül a nagy császár rendíthetetlen, fáradhatatlan bátorságába vetett hit dominálja és lüti.

Ennek a nagy embernek elbuknia nem lehet és nem szabad. Ha semmi más chancea nem volna a két szövetséges haderejének a győzelemre, az is elég volna, hogy Vilmos császár áll az élükön.

Az Imperator Rex megindult egy nehéz uton és ezen az uton végig is fog menni.

## A világháború.

### Az orosz offenziva csődje.

Hónapokig tehetetlen az orosz haderő

Zürich. A Neue Züricher Zeitung tudósítójának óriási jelentőségű kijelentéseket tett az orosz lengyelországi harctéren Hindenburg vezérkarának egyik legmagasabb rangú tisztje.

— Amit ön most itt lát — **ugy mond — az a nagy orosz offenziva tökéletes csődje. Biztosíthatom, hogy az orosz hadsereg nemcsak most, hanem hosszú hónapok tartamára képtelen lesz minden aktivitásra. Ebből a közelebbi jövő fejleményei önként adódnak.**

### Uj győzelmünk Bukovinában

Máramarossziget. Tegnap jelentettük, hogy f. hó 17. és 18-án bukovinai hadseregünk szétverte a tátnadó orosz haderőt, mely, hogy csapatait rendezhesse, azóta szüntelen ágyuharcot folytatott. A napokon át tartott ágyuharc is tegnap a mi győzelmünkkel végződött. Az orosz tűzéréség védelme alatt újból előnyomulni készülő ellenséget heves ágyutüzünk ismét szétzavarta és általános megfutamodásra kényszerítette. Az oroszok üldözése folyik.

### Tersztyánszky a helyzetről és magyar katonákról.

Budapest. Az Esti Ujság holnapi száma fogja közölni, hogy a lap haditudósítója beszélgetést folytatott a harctéren Tersztyánszky budapesti hadtestparancsnokkal, a Galiciában operáló egyik hadseregünk vezérével.

— Csak türelem, — szölt Tersztyánszky — a nagy sietség nem jó. Inkább lassan, de biztosan. Sary Sambornál éppen akkor kaptam parancsot a harc megszakitására, mikor már a döntés perceit vártam. Életemnek legszomorubb napja volt ez, de be kellett látnom, hogy az együttes célok szempontjából ez volt a helyes. Embereim

mind egy szálig hősoke, akiket nem győzők eléggé bámulni. Technikai csadataim jellemzésére pedig nincs elég dicséző szó. Ezek egyszerűen csodákat művelnek. Három nap alatt a legnagyobb hidat abszolút tökéletességgel megcsinálják. Ilyen hadsereggel csak győzni lehet.

### Ujabb Zeppelin-támadás Anglia ellen.

Hága. Londonból jelentik, hogy tegnap este fél 11 órakor több Zeppelin léghajót vettek észre az angliai Cromer város fölött. A Zeppelinek, noha hevesen tüzeltek rájuk Cromerből, a városra nem dobtak bombát, hanem Anglia belseje felé repültek. A Zeppelinek további útjáról még nem érkezett jelentés.

### Repülőgépek és Zeppelinek mindenütt.

Belga, angol és német légitámadások

Koppenhága. Szentpétervárról közlik az orosz főhadiszállás jelentése alapján, hogy a legutóbbi hét leforgása alatt Varsó fölött ötször láttak Zeppelineket. A számos léghajóról azonban mindössze csak egyellen egyszer dobtak le bombát. Ugylátszik a Zeppelinek varsói útjának csak földérítő célja volt.

Rotterdam. A Daily Telegraph jelenti: Szerdán reggel Zeppelin jelent meg a franciaországi Boulogne fölött, bombákat azonban nem dobtak róla.

Rotterdam. Tegnap délután Heist német város fölött egy belga repülőgép akart átsiklani, de lelőtték. A pilóta szörnyen halt.

Amsterdam. Kedden a németektől megszállott Belgium területén a Schelde folyó jobbpartján egy ellenséges repülőgép jelent meg, melyről több bombát dobtak le, azonban ezek semmi kárt nem tettek. A repülőgép már-már elmenekült, amikor végre sikerült a német gyorstüzelő ágyuknak lelőni. A gép vezetője és utasa, kik holira zúzták magukat, angolok voltak.

## Az U 19. hőstette.

Amsterdam. Tegnap jelentették, hogy az angol flottát ismét óriási csapás érte. Egyik legnagyobb angol csatahajó, a Dulwardo elsüllyedt. Most már pontosan megállapítható, hogy az elsüllyesztett angol hadihajót az U. 19. német tenger-alattjáró tartóztatta föl és küldte a fengerfenekére. Az U. 19. hollétéről még nem tud a német admirális.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszárhás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A tengerpart és a Labassei csatorna között tartós eső lehetlenné tette a nagyobb harci tevékenységet. Arrasnál tüzéségi harcok folytak. A Berry au Bacól délnyugatra tegnapelőtt elfoglalt lövészárkok egyikét, mivel a gyárnak beomló falai részben betemették, feladtuk és felrobantottuk. A franciáknak Verduntól északra elfennünk intézett támadását könnyű szerrel visszavertük. A St. Mihieltől délre tegnapelőtt tefolyt harcok óta kisebb francia osztagok még hadállásaink közelében vannak. Pont a Moussontól északnyugatra még folyik a harc. A franciáknak állásaik általunk visszafoglalt része ellen intézett erős támadását az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. A Vogezekben Sennheimtől északra csapataink az ellenséget a Hartmanweillerkopf magaslattól visszavetették és két tisztet és 125 főnyi legénységet foglyul ejtettek.

Keleti hadszíntér. Keletporoszországban a helyzet változatlan. A Sucha szakaszon támadásaink lassan előbbre haladnak. A Pillcától keletre nincs semmi ujság.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

## A polgárőrök.

Kik a jövő heti inspekciónak.

— Saját tudósítónktól. —

Minapi vezércikkünk, mely a közönyök közönyének városát, Nagykanizsát, arra hívta fel, hogy jelentkezék a város férfinépe minél nagyobb számban polgárőrökül, — nem maradt hatás nélkül: csakugyan jelentkezett a felhívásra 8, mondó nyolc elszánt ember. A 30 ezer lakósu város egész adófizető, ház- és üzlettulajdonos polgárságából csak nyolcan fogták fel a szónak jelentőségét, hogy a városi polgárőrség feloszlásának imminens veszedelme lenyegét annak alacsony létszáma s ennek folytán az egy-egy polgárőrré eső nagy terhek miatt. A 164 régi polgárőrön kívül csak nyolcan értik meg Nagykanizsán, hogy mi az, ha a zegzugos város utcáit éjjelente nem cirkál az a 16 fegyveres ember, akik arra vállalkoztak, hogy őrködnek a polgárság éjjeli nyugalma fölött és nem engedik át annak ingó és ingatlan holmiját a kétes existenciák szabad prédájául.

Igazán tanulhatna a Nagykanizsának nevezett első öt kerület a második három kerület, Kiskanizsa egyszerű népétől, ahol a kötelesegteljesítés ezen a téren igazán példát mutatóan nyilatkozott meg. Mig ugyanis a 24 ezer lakóst számláló Nagykanizsán 160-an jelentkeztek polgárőrökül, addig az alig 5000 lakóju Kiskanizsán 100-an, vagyis arányilag ötször annyian, mint Nagykanizsán. Ami annyit jelent, hogy ha Kiskanizsán 100 polgárőr van (mint ahogy tényleg annyi van), akkor emek arányában itt Nagykanizsán 500-nak kellene lennie a polgárőri létszámának. Annál érthetlenebb ez az aránytalanság, mert Nagykanizsán éppen azok hiányzanak ugyszólván teljesen a polgárőrség listájából, akiknek társadalmi klasszisa a kiskanizsai pol-

gárőrség 100 percentjét teszi: a földművelő osztály. Földműves, gazdálkodó tagja össze vissza három van a városi polgárőrségnek. S hogy ez mekkora abszurdum, arra elég csak annyit konstatálni, hogy a polgárőrök munkájának a felénél jóval nagyobb része a külső városrészekre, azokra az utcákra esik, ahol nem a diplomások, nem a nagykereskedők, sőt még a kftshvatalnokok is alig laknak, hanem annál nagyobb számmal a földműves osztályhoz tartozók. Ha mégannyira szép is a demokrácia s mégannyira a legigzibb demokrácia napjait éljük is, azt mégsem kívánhatják a legszélső Honvéd, Vörösmarty, Petőfi, Teleky és a többi kültekli utcák lakói, hogy csupa belvárosi kereskedő, ügyvéd, hivatalnok és iparos őrködjék az ő éjjeli nyugalma s a házuk tájának biztonsága fölött. Pedig a két közeli újabb bevonulási határnapon a jelenlegi polgárőrök közül ismét számosan távoznak, hogy ezt a kötelesegteljesítést a még nagyobb köteleesség végzésével, a haza megvédelmezésével váltsák fel.

Ugyilátszik, a polgárőrség létszámának hiányosságán ujságcikkek már egyáltalán nem fognak segíteni. Itt radikális intézkedésre lesz szükség, de sürgősen, mielőtt lelkes polgárőreink végleg elkedvetlenednek és csakugyan csöddöt mond ez a legszebb nagykanizsai közintézmény. Hi lehet gabonát hatósági kényszerrel rekvirálni, ha iskolákat és kaszinókat kórházaknak lehetett lefoglalni, akkor rendőrséget is lehet kényszereszközökkel szervezni egy ekkora városban, mint Nagykanizsa. Aki nem akar polgárőr lenni, noha testi állapota nem akadályozza, váltsa meg bizonyos összeggel kényelmét. Pénzért már akad helyette akárhány „hivatalos” polgárőr. Kell valami ilyes szabályrendeletet rögtönözni. Nincs olyan miniszter ma Magyarországon, aki ezt jóvá ne hagyja.

A mai nappal újrovatot nyitunk: hetenként egyszer összefoglalóan s naponla is közölni fogjuk azoknak a polgárőröknek névsorát, kik a napokra szolgálatra vannak kirendelve. Az e heti inspekciónak a következő:

Ma szombat este: Spiegel Sándor, Berdin Márton, Tóth Mihály, Szukovits Sándor, Polgár Manó, Varga József, dr. Havas Hugó, Weiss Sándor, Villányi István, Zolner Ferenc, Kaufmann Manó, Kremsler István, Singer Sándor, Fahn Adolf, Bilik Ferenc, Virányi Samu.

Holnap, január 24-én: Fischer József, Löwy Géza, Frank Manó, Fischer Pál, Schrelber Adolf, Öszterrelcher Samu, Horváth László, Bród Jenő, Fischl Ernő, Hegedüs Pál, Vimmer Ferenc, Beck Béla, Breuer Miksa, Gyarmati Imre, Szilárd Jenő, Szattler Jenő.

Hétfőn, január 25-én: Ács Ignác, Ernstein Károly, Fischer Ignác, Vidor Imre, Pavelkovic János, Pfeifer Jakab, Szabó József, Árnstein Sándor, Mankovics István, Rabinek Jenő, Fischer József, Fonyó Mihály, Török József balog, Lehotzky Mátyás, dr. Darás László, László Ignác.

Kedden, január 26-án: Berger Adolf, Balázs József, Brandl Gyula, Buki Sándor, Rénlitz Béla, Böhm Jenő, Zábó József, Vlaslis József, Wellisch Márk, Czulek József, Singer Sándor, Nikicsér József, Metz József, Fleischacker Ignác, Matán Ödön, Gumllár Mihály.

Szerdán, január 27-én: Buki Béla, Fried Andor, Frank Jenő, Fried József, Eppinger Lajos, Tóth István, Gerócs István, Halmos József, Illés István, Kisfaludi Márton, Kengyel Ferenc, Kobán János, Németh István, Pál János, Viola Ferenc.

Csütörtökön, január 28-án: Mandlbaum Oszkár, Mauer Lipót, Bruncsics József, Martincsevics Imre, Muzikár Vince, Németh Mihály, Neumann József, Oskó József, Pálffy Sándor, Péter Jenő, Hoffmann Gyula, Paár Oszkár, Zákonyi Lajos, Gerócs Bódi, Ágoston Flórián, Steiner József.

Pénteken, január 29-én: Pfeifer Sándor, Reisz Zsigmond, Rechnitzer Mór, Szecső Károly, Strém Imre, Szabados Soma, Spltzer Samu, Weiss Lajos, Löwenfeld Árpád, Weiss Bódog, Kohn Samu, Somogyi Ede, Sárdi Géza, Perger Béla, Kalmár Henrik, Molnár Ernő.

Szombaton, január 30-án: Schillz Manó, Török Ferenc, Sáfrán Ferenc, Reznicek József, Ternai István, Wellisch Jenő, Rózsa Lajos, Horváth Mikó Péter, Pavelkovic Ferenc, Rosenheim Gyula, Sinkó Károly, Mózsi Lajos, Illrsch Oszkár, Mersics István, Mankovics János, Halász Ödön.

## HÍREK.

Repülő-posta Przemysből — Nagykanizsára. Magori Vendel, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai banképületének házmestere, aki mint vartűzér az ostromlott Przemysl várában tesz szolgálatot, a Csengerlüt 4. szám alatt lakó nejének repülő-postával egy levelezőlapot küldött, mely azonban tulajdonképpen hat különböző levélnek felel meg. A nagy nehézség miatt, ugyanis, mely Przemysl postaforgalmában fenáll, azt a szabály statuálták, hogy borítékos levél onnét egyáltalán nem írható, egy levelezőlapra pedig legalább öt embernek kell írnia és a címzettnek kell az összes üzeneteket litthon továbbítania. Magori Vendel levelezőlapjára hatan írtak. Az érdekes kártya szöszertint tartalma a következő:

I. Kelt 1915. év I. hó 8-ik nap. Kedves szeretett feleségem! Tudatom veled, hogy hála Isten egészséges vagyok. Miattam légy nyugodt, nincsen semmi bajom. Mamát, Pista testvéremet, Lajos fiamat csókolom. Üdvözlöm az összes rokonokat, Steiner bácsit és az összes hivatalbeli urakat. Kérem őket ne aggódjanak értem. Most arra kérlek, hogy alulírott bajtársaim hozzátartozóit, mielőtt e lapot megkapod azonnal tudasd egy levélben, hogy élnek és semmi bajuk sincsen. Ezzel zárom soraimat és csókollak számtalanszor.

II. Császárné János, Szentgyörgyvölgy Zalamegye, ez az apám címe, én pedig Császár Viktor élek és egészséges vagyok.

III. Ez a feleségem címe Kákonyi Lajosné Keszthely, Vásártér-utca 37. szám, én pedig Kákonyi Lajos élek és egészséges vagyok. Arra kérem, hogy azonnal tudassa családaitkat, mert így kívánja helyzetünk, hogy egy lapra többen írjunk.

IV. Millejt Ferenccné Kisrécse címre tudassa, hogy bátya Kovács István él és egészséges.

V. Németh Mihályné Petőfi-utca 89. szám, Nagykanizsa Élek és egészséges vagyok.

VI. Most pedig én kérem Farkas János, aki Vendellel együtt vagyok, hogy az én Anyámat is tudassa Nagykanizsán Rózsa-utca 3. szám, özv. Farkas Jánosné és pedig kérem, hogy ezen levelet mulassa meg az én jó Anyámnak, hogy meg legyen győződve. Kedves, jó Anyám csak nyugodtan legyenek, egészséges vagyok. Maradok a jó Isten nevében Farkas János.

A mai katonahangverseny. A Nagykanizsán működő 48-as katonazenekar jeles képzettségű karmestere, Wirnitzer mintha csak egyenesen didaktikus programmal készítené elő a Centrál kávéházban hétről-hétre rendezett hangversenyek sorozatát. Hétről-hétre magasabb művészi értékeket hoz a publikum elé, melyet mintha csak fokozatos művészi oktatásban akarna részesíteni. Ma esti programja a következő:

1. Striczi „Magyar dalok” induló.
2. Thomas: „Raymond” operette nyitánya.
3. Kremser „Alt Wien” keringő.
4. Puccini: Fantasia „La Bohème” c. operából.
5. Thost „Vig és komoly” dalegyveleg.
6. Fucik: „Miramare nyitány.”
7. Oleisner: Szemelvények Offenbach műveiből.
8. Lavotta: „Szerenád a Tisza-ház előtt” Ocskay brigadérosból.
9. Klumach: Német dalegyveleg.
10. Maralay: „Regimentsruf” induló.

Olyan művészi élvezetet ígér ez a dúz műsor, mely igazán alkalmas arra, hogy minden kultúrembernek igényeit kielégítse. Még ha nem volna is oly szent célja (a 48-as bakák és 20-as honvédek cigarettával való ellátása) ezeknek a hangversenyeknek, még akkor is mindenki teljes érdeklődéssel lehetne a jeles zenekar kitűnő programja iránt.

**A Déli vasut szanálása.** Bécsből jelentik: A déli vasut igazgatótanácsának tegnapi ülésén szóba került a vasut szanálásának kérdése is. Az elsőbbségi kötvények tulajdonosainak alternatív megegyezések közül az a módosít, a mely bizonyos fokú tiszta jövődemennek garantálására vonatkozik, eszik, mert a parlament nem volt abban a helyzetben, hogy e kérdésre nézve állást foglaljon. E tekintetben bizonyos póthokra nézve az osztrák és a magyar kormány közt is szükséges a megegyezés, a melyet azután némsukára a befejező tárgyalások fognak követni a két kormány és a déli vasut között a díjzabási biztosítást szabályozó rendelkezések aktíválása tekintetében. A forgalom fejlődéséről Weber lovag osztályfőnök annyit közölt, hogy általában a szállítási viszonyok ismét kedvezően alakulnak, habár normális viszonyokról természetesen nem lehet szó. Az üzletév eredményéről, a mely az előző évi mögött maradt, még nem alkotható tiszta kép, mert a bevételek ideiglenes megállapítása is kevésbé szabatosan végezhető, mint máskor.

Ujabb földrengés Olaszországban. Római jelentés alapján telefonálja tudósítónk: A mult heti óriási olaszországi földrengés által leg súlyosabban sújtott olasz városban, Avezzanóban tegnap újabb földrengés pusztított. Az új katasztrófáról még nincs részletes jelentés.

**A sodrófa.** Két Rákóczi-utcai szomszéd-asszony, névszerint Csizmadia Simonné és Szintai Jenőné, valami pletykaság miatt szóváltásba keveredett, aminek vége az lett, hogy mindkét asszony kontya lekerült a helyéről, azonkívül Szintainé arcán véres nyomai is maradtak a nézeteltérésnek. A barátságos mérkőzés eredményének ezt a kis differenciáját Szintainé egy sodrófával egyenlítette ki. Tegnap reggel férje oldalán átment Csizmadiané lakására és ellenfelét a magával hozott sodrófával úgy könyökön sóhajtott, hogy Csizmadiané a bal alsókarján súlyos csontpedést szenvedett. Minthogy most viszont Szintainé jutott nagy fórba, Csizmadiané sem hagyhatta annyiban a dolgot és a rendőrkapitányságra bizza annak eldöntését, hogy melyik a tisztesebb feje, az asszonyi köröm-e vagy a sodrófa?

**Aki a kolera ellen biztosítva van.** Mulatagos jelenet játszódott le a minap egyik közeli megyeszékhelyen, az ottani népsegélyző tejkiosztó helyiségében. (Ott még ilyen is van) Egy asszony amikor megkapta a porcióját, azzal a kívánsággal állott elő, hogy holnapra is megkaphassa a tejet gyerekei számára, mivelhogy elakar utazni a férjéhez, — aki katona — Rumára. A tejkiosztó hölgyek felvilágosították, hogy oda most nem lehet utazni látogatás okából. Ezt betiltották. De az asszony csak erősködött, hogy ezt ő már elintézte a vasutnál és a rendőrségen.

— De a kolerát is megkaphatja . . . próbálták mégis eltéríteni a kilátástalan próbálkozástól.

— Az nem lehet, attól nem félek — felelte mély meggyőződéssel és rendületlen komolysággal a derék nő — a kolera ellen is írást kaptam a kapitányságon.

**A sebesült-vonatok és a közönség.** A belügyminiszter arról értesítette a vármegye alispánját, hogy a hadügyminiszter a harctéren állépett hólyagoshimlő esetekre való tekint-

tettel az összes katonai és vasuti vonal parancsnokságoknál intézkedett, hogy a sebesült-vonatok megérkezésekor a Perronon csakis oly katonai és polgári személyek tartózkodhatnak, akiknek jelentős föltöltenteli szükségük. Továbbá a sebesültek szállítására és átvitelére csakis oly egyének alkalmazhatók, akik megbízható himlőellenes védőoltással és fertőtlenítő ruhával vannak ellátva.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művészi és írásszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** mozgószínhő.  
Piacz-tér. — **BERLIN** mozgószínhő.

Szombat, vasárnap, január 23., 24-én

**Zabornok leányai**

reinek társadalmi dráma 4 felvonásban.

**A LELKIISMERET**, dráma 1 felv.

Róma lát képe, természeteredeti felvétel.  
Guruló hollandi, muszaj nevetni.

**Hét óra és kedden nyolc óra érdekes műsor.**

Előadások 8 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem látve van.

**Mayer Károly**

ruhafestő, vegytisztító, pillantó és gőzmozó gyára.

NAOYKANIZSA, KÖLCSNY-UTCA 18. sz. sz.

Oyájtótelep: Pó-tér (Korona-áalloda).

Telefon 288. Hírlapozás: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyazintén fehérneműt, lagot, gallért, kését és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megkötéseket gyorsan és pontosan eszközöl jutányos árakon.

25-4

„ADRIATICA“  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
≡ **FIUME.** ≡

Különlegesség:

„FIUME COGNAC MEDICINAL“  
(„Fiume“ szójegyre különösen ügyelni.)

**URANIA** mozgóképpalota.  
Közönségi utca 4. Telefon 284

Marlette Weber bécsi primadonna fellépte.  
Szombat, vasárnap, január 23., 24-én

**Meghalt a gólya**

finom pikáns vígjáték 6 felvonásban.

VILÁGHÁBORU HIRADÓJA, eredeti felvételek a harctérről.

Rendes helyárak. Püfött színház. Bultatt.

Előadások hétköznap 8 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Rácsok, rápuk, sírkertések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések.

**Simon György**

épület és millakatos NAOYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

**Bevonulók figyelmébe!**

Készítünk katonai előírás szerinti háttérzárakat **caukaszürke** színűben az övzattól darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszárakat 3 koronáért. Ugyazintén különböző méretű kocsi-karó ponyvák, abrakos tarlusznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetőek

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

**Kostreinitz Királyforrás**

Rohitach mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsavtartalmú a leggazdagabb. Legerősebb szén-savas nátriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, máj-belegrégeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos Notackh Ignác örökösei Kostreinitz Postal, 47238 Pöltzschach mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

**MANKOVITS JAKAB**

építő és építési vállalkozó  
NAOYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átépítést.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépala-pozást. Nedves falások szarvára tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakoskerübben készítek.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtablák**

honi s külföldi faszés márvány utánzatok festése. Építst, szobafestés butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégítő. — Arajánlattal, szines vázlatrajzzal főlazóltásra díjtalanul szolgálunk!!!

**MEGHODÍTOTTUK A VILÁGOT!**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérmemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérmeműket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA**

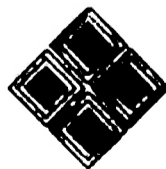
■■■ **NAGYKANIZSA**

■■■ **Csongory-ut 7.**



Sürgőnycim:  
Gutsnbergnyomda

■■■ **Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 150 K.  
Nyilvántartás és hirdetés... megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## A virrasztó Európa.

Európa ezen a héten nem igen alszik majd. Akár lövészárkokban fekszünk, téli göröngyön, akár ruganyos drótmatrácon, tollas párnán, a fejek, a fáradt, lázas fejek nem tudnak elzsongulni a jótékony álomtól s a szemünket csak félig tudjuk lehunyni, azon a vékonyka résen pedig, amit a két szemhéj alkot, táncoló képeket látunk, piros, kékrűhás katonákat rohamokat, csataképeket. Ehhez az ütközethez a szívünk veri a dobot. Rohamra, előre, győzni, drága véreink. Álom és alvás: arra ráérünk később is. Nincs időnk még kinyújtózni sem a paplan alatt, mint békeidőben, amikor tárt karral öleljük az álmot. Most összehúzószkodunk, csakhogy éppen ledőlünk, színre ugrásra készen pihenünk, mint a leopárdok, az álom ópluma nem eléggé erős. Minden érzékünk fájón, intenzíven működik. A várakozás idegcsigázó napjai ezek, melyekben alighanem eldől a ma két legnagyobb és legsürgetőbb kérdése: mi lesz Varsó és Solssons körül.

Mi, akik csak távoli, guzsba kötött szemléllől lehetünk csak a világot rengető harcoknak, újra legyünk elkészülve pár heti izgalmas várakozásra, amely a hadseregünk döntő operációját kíséri. Izgatott lesz ez a várakozás, de grandiózus az izgalmában, a forró aggodalmában, a reszkető vágyakozásában. Hogy mi a jelentősége északi offenzíváknak, azt nem kell erre a papírra lerajzolnunk, érezzük a messzire érő idegeinkkel. Ami megtörténik, szentesíti az, ami eddig történt, az okos, számító defenzívát, a taktikai fogást, amely most érik majd tetté. Bukovinától Varsóig kemény öv feszül a magyar, osztrák és német katonákból. Nemsokára talán beszámolhatunk arról is, hogy egyetlen orosz csizma se tapossa a monarchia földjét. Minden a nagy cél szolgálatában áll. A világ leghatalmasabb armádjája, a német hadsereg, szorosán fogja a mi katonáink testvéri kezét. Itt a nagy cél, a végső leszámolás, a döntés. Emberek, akik eddig nyugodtan éltek s hallgatók csöndes szobákban az ingaóra ketyegését, vagy egy kanári csipegését, ne sajnáljátok az álmot, adjátok oda a méla örömet ezért az edző, acélos látványért, ezért a sohase kínálózó élményért, hogy mi most igazat teszünk, férfimódra változtatunk a világtörténelmen s belekapaszkodunk — mindkét kezünkkel — a rohanó küllőkbe. Ne hátra forogjon a kerék, de előre. Tanuljatok meg nem aludni, hinni, aggódni, bizni, szeretni, várni, virrasztani. Aki virraszt, az a hajnalt várja.

Európa is virraszt.

## A világháború.

### A német tengeri győzelem.

Anglia órlási kudarca.

A ma délután érkezett fővárosi lapok hírt adnak egy órlási tengeri ütközetről, mely az angol hajóhad és egy kisebb német flotta között szombat délelőtt folyt le, s amelyben az angol flotta nagy vereséget szenvedett. A német erőnek erről az újabb győnyörű eredményéről a következőket jelentik:

Berlin. Az Északi tengeren lefolyt tengeri ütközet nagy sikereinek híre Berlinben és egész Németországban leirhatatlan örömet keltett. Mint most már pontos jelentések közlik, az angol flotta jelentékeny túlerőben volt a német flottával szemben, melyet a partí ütegek sem támogattak vakmerő vállalkozásában. A német flotta merészsége nem várt eredménnyel járt: egy angol hajót elsüllyesztett, a megmaradtakat pedig menekülésre kényszerítette. Az angol flotta Anglia felé vette útját. Az admirálisok szerint ennek a tengeri ütközetnek a háború egész további folyására kiható jelentősége van, mert az nem egy tengeri ütközet volt, hanem a tengeri ütközet, melyre mindkét flotta hónapok óta készült, s mely az angol tengeri túlerő legyőzésével végződött. Belátható időn belül most már a német hajóhadnak nem kell az angol flotta támadásától tartani, mert Anglia összes dreadnought-jait partjainak védelmére kénytelen alkalmazni. Az angol-német tengeren e sikeres ütközet után tavaszig semmi újabb akció nem várható.

### Az orosz beismerés az offenzíva kudarcáról.

Koppenhága. A pétervári távirati ügynökség hivatalosan beismeri, hogy az orosz hadak offenzívája az egész harcvonalon megállott. A Kárpátokban való előnyomulás akadályául az orosz jelentés a nagy havazást említi, azonkívül azt a körülményt, hogy a Bzura és Rawka folyók közti területen a németeket nem tudják előhaladásukban feltartóztatni.

### A soissoni eredmény angol világitásban.

Rotterdam. A Morning Post azt írja, hogy Soissons-nál a francia haderőt végzetes csapás érte, melyet már az egész háború folyamán is aligha lehet reparálni. Kluck tábornok éket vert a francia seregek közé. A soissoni kudarc 12.000 francia katonát életébe került.

### A bukovinai győzelmek.

Menekülnek az oroszok.

Beszterce. A Bukovina határszéli városának, Kirlibabának elfoglalásával történt győzelmes harcaink után az oroszok a legnagyobb rendetlenségben menekülnek Moldován át Radautz-felé, mely már az orosz határ mellett van. Csapataink lankadatlanul üldözik őket.

Máramarossziget. A kedd óta tartó bukovinai harcokban az oroszok rengeteg sokat vesztek emberben és anyagban egyaránt. Nagyon sok orosz katonát sebesülten került csapataink kezére, de még sokkal többen önként megadják magukat. Ezek között főleg kirgizek, cserkeszek és kalmukok vannak. Azt mondják, hogy megunták a háborút és hamarosan még többen leteszik a fegyvert. A mi csapataink vesztesége a minimális, dacára az elkeseredett harcoknak, melyekben különösen a népfölkelők és a lennyel regionárisok csodával határos dolgokat műveltek. Az elfoglalt orosz lövészárkokban rengeteg élelmet és hadifelszerelést találtak csapataink.

### Megkezdődött Anglia blokádja

Berlin. A B. Z. am Mittag hivatalos helyről vett értesülést közöl, mely szerint Anglia általános blokádja megkezdődött. A német tengeralatti flotta egész Angliát körülövezi láthatatlan gyűrűjével, mely a német admirálisok meggyőződése szerint végzetesen érinti Anglia egész kereskedelmét, sőt a szigetország élelmezésének lehetőségét is a legnagyobb mértékben korlátozza.

### Vasuti forgalom

Lodztól—Lilieig.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti Orosz Lengyelországból: Breslau és Lodz között a vasuti személyforgalom megindult és megfelelő igazolvánnyal e vasuti vonalon civilutasok is utazhatnak. Ezzel a német vasutak most már Lodztól—Lilieig közlekednek, beleértve egész Belgium területét.

### A portugál hadügyminiszter lemondása.

Lissabon. A portugál hadügyminiszter a tegnapi tartott minisztertanácsban bejelentette lemondását, melynek oka az, hogy nem tudta háborús javaslatait a parlamenttel elfogadtatni.

## A trónörökös németországi utja.

Berlin. Károly Ferenc József trónörökös a német nagy főhadiszállásról vissza-utaztában Frankfurt am Mainban találkozott a német főhadiszállásra utazó osztrák-magyar külügyminiszterrel, báró Burlán Istvánnal, kivél hosszabb megbeszélést folytatott A trónörökös Mainból tegnap este utazott el Bécsbe, honnét rögtön folytatja útját az osztrák-magyar főhadiszállásra.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos). A galíciai és lengyelországi arcvonalon nincs változás. Egyes szakaszokon ágyuharc és kisebb csatározások folytak. Ellenséget tüzéségünk tüze arra kényszerítette, hogy Tarnowtól délre megint néhány lövészárkot kiürítsen. A helyzet a Kárpátokban is változatlan. Az oroszok: több, a szorosok magaslatol délre előretolt állásukból visszahúzódtak. A déli hadszíntéren nincsenek események. Höfer altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Január huszonharmadika általában minden különösebb esemény nélkül telt el. Az argonnei erdőben a franciáknak két támadását könnyedén visszavertük. A Vogézekben Hartsmannswellerkopfnál és Steinbachtól északra előre haladtunk és ötven francia vadászt elfogtunk.

Keleti hadszíntér: Keletporoszországban és Lengyelország északi részében semmi változás sem állott be. Borzymownál a Sucha szakasz ellen intézett támadásunk sikeres volt. Az ellenség ellentámadásait az oroszok nagy veszteségei mellett visszaverték. Opocnótól északra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai meghiúsultak.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## Ejnye!

A nagykanizsai telefontal ma is csak úgy vagyunk, mint az egyszerű zsidóval. Mikor a földesurnak a legégetőbb szüksége volt az összes megmozgatható pénzekre, akkor a zsidót sehol sem lehetett megtalálni. Mikor azután megperdült a dob az ősi kuria udvarán s a végrehajtó unottan darálta le a stereotíp „elsőször, másodsor, senki többet, harmadszor” monológot, akkor egyszerre előkerült valahonnét a derék izmaellita s miután a legártatlanabb arccal adta elő, hogy ő mennyire kereste mindenütt a megszorult nemes és nemzeti vitézlet, de sehosem találta és mennyire fájlalja, hogy az ősi birtokot emiatt most így elbítangolják, — szépen megvette az uradalmat az utolsó lábas jószágig a kikiáltási áron. Ez pedig a világért sem akar antiszemizmussá lenni, csak ép a helyzet illusztrálására célozza. A kanizsai telefon is akkor mondja föl a leggyakrabban a szolgálatot, amikor a legnagyobb szükségünk lenne rá. Olyankor a világért sem tudunk kapcsolatot kapni azzal, akivel beszélnünk kell, sőt az is gyakori eset, hogy a telefonközpont egyáltalán nem jelentkezik. Persze nagyon sűrű eset az is, hogy a központ hibátlanul, sőt tökéletesen működik s egy-kettőre, megdöbbenően rövid idő alatt összeköt a keresett számmal. Ilyenkor meglehetősen állapítjuk meg, hogy milyen páratlanul egyszerű és pompásan bevált bevált intézmény a kanizsai telefon. Azonban másnap már, ha véletlenül néhány

percig tovább kell várunk a megszokott időnél a telefon előtt, akkor a XX. század gyermekének mérhetetlen idegességével a poklok mélységes fenekére kívánjuk Edison mestert összes találmányaival egyetemben. Nyilvánvaló tehát, hogy hibásak vagyunk mi is, akik telefonálunk, de tagadhatatlan, hogy maga a telefon is sűrűn próbára teszi, keresztve feszíti az ember idegét. Tévedést csak akkor követünk el, ha ezért a telefonközpont közegét, a telefonos kisasszonyokat és a központ vezetőit tesszük felelőssé, akik mindent elkövetnek, minden emberileg lehetőleg megtesznek, hogy a rendellenességeket kiküszöböljék és eltüntessék. A központban lévő alkalmazottak emberfeletti munkát végeznek s hogy igyekeztük gyakran mégis meddő marad, annak az okát egész más helyen kell keresnünk. Ezeket a hiányokat a központ technikai tökéletlenségével idézik elő s csak technikai úton lehet segíteni rajtuk, ami nem is utközne olyan borzalmasan nagy nehézségekbe. S ezért jogosnak kell tartanunk minden energikus sürgétést, amely a telefonközpont váravárt reformját és megjavítását követeli az illetékes tényezőktől. Az ő kötelességük, hogy a közvélemény követelésének eleget tegyenek.

## Katonaszökevény 20-as honvéd.

Hazahuzta a szíve Galiciából.

— Saját tudósítónktól. —

A háboru kezdete óta naponta százával hallottunk eseteket, hogy katonáinkat milyen vonzó erővel csábította a háboru. Fiatal tartalékosok, öreg népfölkelők, akiket a háboru első heteiben még nem osztottak be a marskompanyába, türelmetlenkedtek itthon a kaszárnyában s boldogok voltak, mikor végre beszállhattak a 36 embernek 6 lónak felírásu luxusvagonba, mely vitte őket vágyaik földjére, Szerbiába, Galiciába, Oroszországba, kinek ahol több kedves pajtása, vagy atyafia küzdött a hazáért. A sebesültek között is akad százával Nagykanizsán is olyan, akinek még ahhoz se volt türelme, hogy sebe gyógyulását bevárja: ment vissza a harctérre. Olyan esetet azonban, hogy magyar honvéd megszökött volna a harcterről, csak most hallottunk először. Egy 20-as honvéd volt ez, de sietve meg kell jegyeznünk, hogy egyáltalán nem a gyávaság hozta vissza (hisz akkor nem a szülőfalujába szökött volna,) hanem akinek még a király szavánál is nagyobb hatalma van: a szíve. De különben is egy fegyelmet nem tűrő, rakoncátlan ember a megszökött 20-as honvéd, aki a harctérre is egyenesen a fogházból került, jó későn, november közepén, amikor büntetése letelt. Szökése közben, hazajövet, ismét egész sereg kisebb-nagyobb büntetettel gyarapította eddigi gonoszságainak sorozatát. A páratlanul álló eset részletei a következők:

Fehér Miklós hármasmalomi (Alsólendva mellett) 32 éves kocsist 1913. év őszén betöréses lopásért a zalaegerszegi törvényszék 1 évi fogházbüntetésre ítélte. Büntetése leteltével 1914. novemberében az egerszegi kir. ügyészség fogházából egyenesen Nagykanizsára kísérték, a honvédlaktanyába, mert Fehér tartalékos honvéd volt. A kaszárnyából azonban másnap megszökött. Harmadnapra otthon Alsólendván a szerelmesnél elfogták és visszahozták Kanizsára, ahonnan az első menetszázaddal elindították a harctérre. Krakóig szerencsésen el is jutott, ott azonban még mielőtt ellenséget látott volna, társának pézvét ellopva

ismét megszökött az ezredétől. Napokig bolyongott éllenszomjan az erdőben, de legnagyobb baja a csukaszürke ruhája volt. Ettől úgy szabadult meg, hogy egy parasztkunyhót feltört s az ott talált civilgunyát vette magára. Ekkor nekivágott a Kárpátoknak és két heti barangolás után végre sikerült Kisbérre jutnia. Itt mint csavargó csendőrkézre került és rövid szabadságbüntetés után haza akarták toloncolni. Hogy ez meg ne történhessen, a kisbéri szolgabíróság börtönének küszöbét kibontva innen is megszökött és tovább bolyongott. Tárkány községben egy vasúti pályaórnel kért és kapott éjjeli szállást, amit úgy hálált meg, hogy ellopta az őr biciklijét és egy csomó élelmiszert. Most már biciklin folytatta útját. Győr mellett azonban kilyukadt az egyik keréke s mert egy krajcár pénze se volt, hogy azt megcsináltassa, hát inkább eladta a vadonatúj biciklit 6 koronáért.

Közel egy havi bolyongás után, december 20 án megérkezett Zalamegyébe és Alsólendva közelében, a rédicsi erdőben ütött tanyát. Az erdő sűrűjében ágakból és földből kunyhót épített magának s ott tartotta — pásztororát a kedvessévei, egy rédicsi leánnyal, akinek a szerelméért egész vakmerő szökését elkövette. A leány hordott neki enivalót, de karácsony előtt összevesztek. Emmiat haragjában karácsony éjjelén, mikor mindenki templomba volt, belopózott a faluba és szeretője szüleinek lakását feltörte s ott mindent összetört.

A karácsonyi ünnepek alatt azonban a szerelmesek kibékültek s mert már a falu népe is megsejtette Fehér hollétét, együttes szökésre határozták el magukat. Szombathelynek vették útjukat, miközben a megrögzött gonosztevő egy betörést s több kisebb-nagyobb lopást követett el. Szombathelyen néhány igen vig napot töltöttek, de pénzük elfogytával hova is mehettek volna máshová, mint vissza Rédicsre. Még odasem értek, amikor a lentli csendőrök felismerték és bekisérték Kanizsára, hol átadták a katonai hatóságnak.

A csattanó azonban csak most következik. Január 12-én adták át a csendőrök Fehért a 20. honvédezred parancsnokságának s 14-én már csak hült helyét találták a kaszárnyában. A javíthatatlan gonosztevő éjszaka egyik népfelkelőtől ellopta a civilruháját és kímászott a kaszárnya ablakán. Másnap már Bánokszentgyörgyről jelentették, hogy ott betörést követett el a megszökött katona, kit most egész Dunántul rendőrsége lázasan hajszol.

## HIREK.

Bzurmay tábornok kitüntetés. Szurmay Sándor a nagykanizsai 20. honvédgyalogezred volt ezredese, kiről eddig a háboru krónikájában még nem hallottunk, végre szintén bekerült a hősök galériájába. Mint ugyanis a honvédség Rendeleti közlönyének legutóbbi száma közölte, a király Szurmay Sándor altábornagnak a magy. kir. 38. honvéd gyaloghadosztály parancsnokának az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a hadidiszitményes 2. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta.

A tisztviselők felmentése. Most, amikor a hazának minden polgárára szükség van, e legendás időkben egy szívvel s lélekkel sorakoznak a szent ügy zászlaja alá a legmagasabb állású egyénektől a föld kérgét turó munkásig mindenki, mint hatalmas vezető oszlopot látjuk e legyőzhetetlen, feltartóztatlan áradatban a tisztviselőket. Nincs a magyar tisztviselői karnak, ép úgy a közigazgatásnak egyetlen tagja, aki egy perccig vonakodott volna

kardot kötni s felajánlani vérét a hazának. A hadügyi érdekek mellett azonban, úgy kell gondoskodni az ország közügyeinek menetéről is, hogy azok fennakadást ne szenvedjenek. Ezért a tisztviselők egy részét mentesíteni kellett, még pedig hivatalból a katonai szolgálat alól. A belügyminisztertől, mint Zalaeegerszegről írja tudósítónk, tegnap rendelet érkezett Zalavármegye törvényhatóságához a mentesített tisztviselőkre vonatkozólag. A rendelet szerint a mentesítési tervezetet meg kell változtatni. Mentесíteni egyáltalán nem lehet senkit. A nélkülözhetetlen tisztviselők helyett olyan egyéneket kell alkalmazni, akik nem katonakötelesek, illetve nem is B) osztálybeli besorozott katonák. Ez az intézkedés a tisztokra vonatkozik. Az új beosztás alapján mentesülő tisztviselők pár nap múltán megkapják behívóikat és bevonulnak csapataikhoz.

**Az Inspekciós polgárőrök.** Lapunk legutóbbi számában közöltük Nagykanizsa város inspekciós polgárőreinek egész heti szolgálati beosztását, melyet ezentúl naponta is közölni fogunk. A 16 polgárőr közül nyolcan éjjel előtt, nyolcan pedig éjjel után teljesítenek szolgálatot és pedig az egyik turnus este 9-től éjjelig, a másik pedig éjjeltől hajnali 3-ig. Hajnali 3 óra után annyira megélelnkül a legkisebb kanizsai utca is, hogy akkor már nincs szükség azokban fegyveres őrekre. Az egyes napokra berendelt polgárőrök közül mind a 16 este 8-tól 9-ig előadást hallgat a rendőrségi hivatalban s ekkor állapítják meg, kik lesznek az éjjel előtti és kik az éjjel utáni szolgálattevők. Ma este a következő polgárőrök lesznek szolgálatban:

Acs Ignác, Ernstein Károly, Fischer Ignác, Vidor Imre, Pavelkovics Lános, Pfeifer Jakab, Szabó József, Arnstein Sándor, Mankovics István, Rabinek Jenő, Fischer József, Fonyó Mihály, Török József balog, Lehotzky Mátyás, dr. Darás László, László Ignác.

**Védekezék a vármegye az árvizek ellen.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet küldött Zalavármegyéhez, amelyben fölhívja az alispánt, hogy haladéktalanul tegye meg a várható tavaszi árvizek elleni védekezésre az előintézkedéseket. A miniszter által előírt rendelkezések ezek: a védőművek megerősítésére a hiányok és mulasztások pótlása s a védekezési munkálatokhoz a közérő biztosítása, mivel a háboru miatt katonai segedelemre számítani nem lehet. Mi ismételtén csak azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a zalamegyei folyóvizek medertisztítási munkálatait s a védőművek megerősítését a rendkívül olcsó hadifoglyokkal kellene végeztetni.

**A polgármester hirdetésménye a buza és lisztárakról.** A maximális gabona- és lisztárakat már rég megállapította a kormány, de Nagykanizsa város fogyasztó közönsége mind-egyedül nem nyert azokról hivatalos értesítést, s így akik visszaéléseket szenvedtek, a legtöbben közülük azt se tudták, hova forduljanak panaszukkal. A hirdetésményre, melyet ma plakátolnak Nagykanizsa utcáin, igen nagy szükség volt. Annak leglényegesebb pontjait a következőkben közöljük:

Közhírré teszem, hogy a kereskedelemügyi miniszter Zalavármegye területére nézve a buzaárak métermázsánkénti legmagasabb árát 40 koronában, a rozsnak métermázsánkénti legmagasabb árát 32 kor. 50 fillérben, az árpanak métermázsánkénti legmagasabb árát 29 koronában, a tengerinek métermázsánkénti legmagasabb árát pedig 22 korona 50 fillérben állapította meg.

A lisztárak métermázsánként a következők: 1. búzából előállított finom téstaliszt 67 kor., 2. búzából előállított téstaliszt 63 korona. 3. búzából előállított kenyérliszt 46 kor. 96 fillér. 4. búzából előállított egyműsű (sima-örlésű) liszt 48 kor. 80 fillér, 5. rozsliszt 43

kor. 97 fillér, 6. árpaliszt 45 korona 76 fillér, 7. tengeriliszt 32 kor. 62 fillér.

Ha a fenti gabonaneműek vagy liszt árusítása a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban történik (kicsinyben vagy részletkereskedésben), az eladó csak olyan árakat számíthat, amelyek a megállapított legmagasabb áraknál nem aránytalanul magasabbak. Az ez ellen vétők az 1914. évi augusztus 5. napján kelt belügyminiszteri rendelet értelmében lesznek büntetve.

Felhívom a város fogyasztó közönségét, hogy a visszaéléseket a rendőrkapitányságnál jelentse fel.

Nagykanizsán, 1915. évi január hó 21-én.

Dr. Sabján Gyula, polgármester.

**A hadsegélyző zeneestély.** A Központi Jóléti Iroda szombaton este tartotta harmadik hangversenyét, amelyen tekintettel a rossz időre, a szokottnál kevesebben voltak jelen. A hangversenyen a következők fizettek felül: Rátz Ottó, 4.50 kor., N. N. 4.50 kor., Pollák Emil 3.50, kor., Welsz Ignác 2. kor., Molnár százados, dr. Sartory Zsigmond 1.50—1.50 K. Kremsier N. 1 kor., X. Y. 80 fill., N. N., N. N., N. N., Holcer László, N. N., Kohn Márk 50—50 fill. A felülfizetők logadják a Központi Jóléti Iroda hálás köszönetét.

**Lengyel iskola Körmenben.** A Galiciából elmenekült lengyel lakosság közül mintegy 60 család került Körmenre, akik ott egész kis kolóniát képeznek. Jórészt hivatalnok családok, akik leginkább azt fájlatják, hogy lengyel könyvekhez nem jutnak. Mindazáltal, mivel tanítók és tanárok is vannak köztük, szép számban levő tanköteles gyermekeiket és a középiskolai tanulókat megfelelő lengyel nyelvű oktatásban részesítik.

**Vánkoshuzatot sebesülteinknek.** A helybeli tartalékkórházban fekvő sebesülteknek még mindig nincs elegendő tiszta vánkoshuzat. Kérjük a közönséget juttassa el a vánkoshuzat-adományait a Központi Jóléti Iroda Hadsegélyző Osztályába (Csengeri-ut 2.), hol a szükséges méretekről is felvilágosítás nyerhető.

**Megszűnt a sóhiány.** Kereskedőinknek az elmúlt hónapokban sok bajt okozott a sóhiány. A káposzta-savanyítás és disznóölés idején nagy a sófogyasztás és kereskedőinknek ugyancsak sok utánjárásba került, hogy minduntalan kifogyó sókészletüket pótolhassák. Ha a só rendkívül keresletre csökkent is, a sószükséglet természetesen állandó és így a kereskedőket érdekelni fogja a pénzügyminiszter ama legújabb rendelkezése, mellyel a soproni m. kir. sóhivatalt fölhatalmazta, hogy megbízható ismert nagyobb sókereskedők részére hetenként tizenöt métermázsá sőt is adhat.

**A legmagasabb árban veszek zálogcédu-lákat, brillánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat.** Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** Helyi mozgó.  
Műcs-tér. — **BERLIN** Helyi mozgó.  
Hétfőn, kedden, január 25., 26-án  
**A bűnjel**  
társadalmi dráma 3 vagy 4 felvonásban.  
Önnap a harctéren, szalon vigjáték.  
Mester híradó, háborus aktualitás.  
Mi jön még??  
Előadások 8 és 9, vasár- és hánnapon 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendelés helyárak. A terem fűtve van.

**URANIA** mozgóképalota.  
Rozsnyai-utca 4. Telefon 299.

Hétfőn, kedden, január, 25., 26-án

## A táncosnő szerelme

Egy művésznő regénye 3 felvonásban.

Teddy és a plique-partie, vigjáték 2 felvonásban. Cristliánitól Bergenig, természetesen felvétel. Pall szenvedélyes dohányos, humoros. A világháboru humorra, karrikaturák a harctérről.

Rendelés helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és hánnapon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Mayar Károly

ruhafestő, vegytisztító, pilszírozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 18. sz. sz.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálló).

Telefon 299.

Szolgálat: Mayar festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyancsak fehérneműt, ingot, gallért, kényes és egyéb háztartási szöveteket, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű pipert.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölhetünk árban.

25-4

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezetéki berendezések. 25-4

## Simon György

épület és műlakatos NAOKANIZSA

Dohányraktár és törvényesek hűsött.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti háti-zsákokat csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákat 3 koronáért. Ugyancsak különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó  
NAOKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 25-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele felülősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakosabban készítik.

# A Nagykánizsai Bankegyesület Részvénytársaság

1915. évi február hó 5-án délután 3 órakor saját helyiségében tartja

## 41. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

### A közgyűlés tárgyal:

- a) Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések.  
b) Az 1914-iki mérleg fölötti határozat.  
c) A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.  
d) a felügyelő-bizottság 1915. évi járulékának megállapítása.  
e) 1 igazgatósági tag választása 3 évre a sorrend szerint kilépő Weisz Tivadar ur helyébe, aki újból megválasztható.

- f) A felügyelő bizottság és pedig 3 rendes és 2 pótag megválasztása 1 évre.  
g) Egyéb — alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Kelt Nagykánizsán, 1915. évi január 25-én.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, felhívotnak, miszerint az alapszabályok 12. §-ához képest még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeket a közgyűlést legalább 5 nappal megelőzőleg az egyesületi pénztárnál letéteményezzék.

Vagyon.	Mérleg-számla.		Teher.		
	K	f	K	f	
Pénzkészlet . . . . .	71,469	62	Részvénytőke: 3000 drb à K 200.— . . . . .	600,000	—
Értékpapírok, ércpénzek és szelvények . . . . .	133,079	37	Tartalékalap* . . . . .	215,000	—
Ingatlanok . . . . .	15,000	—	Osztaléktartalékalap . . . . .	20,000	—
Váltó tárca . . . . .	2.145,695	44	Nyugdíjalap** . . . . .	41,787	04
Előlegek értékpapírokra . . . . .	95,335	—	»Ujnépi Elek Lipót« tisztii segélyalap . . . . .	1,075	96
Folyószámla követelések . . . . .	2.003,667	56	Betétek könyvecskékre és folyó-számlára . . . . .	3.429,376	89
			Visszleszámított váltók számlája . . . . .	6,226	42
			Fel nem vett osztalék . . . . .	1,106	—
			Átmeneti kamatok . . . . .	42,845	33
			Nyereség } áthozat 1913. évről 26,896.65		
			idei nyereség . . . . . 79,932.70	106,829	35
	4.464,246	99		4.464,246	99

\* Az idei dotációval 230,000.— koronára } fog  
\*\* Az idei dotációval 50,000.— koronára } emelkedni.

Nagykánizsa, 1914. december 31-én.

Hirschler Sándor s. k.  
igazgató.

Szigeti Soma s. k.  
titkár.

### A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

Weisz Tivadar s. k.  
ig. elnök.

Ujnépi Elek Ernő s. k.  
ig. tag.

Csapli Sommer Ignác s. k.  
ig. tag.

Stern Sándor s. k.  
ig. tag.

Weiser József s. k.  
ig. tag.

Jelen mérleg-számlát mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.

### A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Pongor Henrik s. k.

Radnai Jenő s. k.

Dr. Rothschild Sam. s. k.

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartott és hirdetésnek megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Vannak-e kishitűek

akik rá vannak szorulva arra, hogy az összes újságok mindennap bátorító vezércikkeket irjanak hozzájuk, hogy ne ingadozzon hitük, reményük abban, hogy csakugyan győzni fogunk? Van-e valaki, aki nem hiszi, hogy ez csakugyan így lesz?

Bizonyára nincs! Az ország népe nyugodt, mint a tenger. Az utca képe olyan, mint máskor, csak a meghittebb órák látják, hogy könnyet ejt valaki, csak szűkebb családi körökben érzik, hogy nincsen valaki köztük. Mennyi harcos hőse és mennyi néma szenvedője van a hazának!

Ebből a sok értékes könnyből, ebből a rengeteg értékes energiából tevődik össze a mi hadi készletünk, amivel a hadjáratot megharcoljuk.

Van-e valaki, aki ezt a sok értéket, ezt a felbecsülhetetlen nemzeti kincset, amit mi a háboru tűzébe viszünk égni, nem becsülné annyira, hogy ebben lássa diadalmas győzelmünk minden garanciáját. Van-e valaki, aki nem bizik a honvéd fegyverében, a huszár kardjában és nem bizik a kancsukával hajtott muszka sereggel szemben minden katonánk vitézségében?

Ha volna valaki ilyen, az hűtlen lenne minden hagyományunkhoz és ahhoz a szent igazsághoz, melynek győzelméért ebbe a rettenetes élet- és véráldozatba belefogtunk.

A Mindenhatóba, az erkölcsi világrendbe vetett hitünk szilárdá teszik alattunk a talajt. Az igaz ember megdönthetetlen hitével biztunk a háboru minden változásai közt a mi győzelmünkben. Ha nehéz helyzetet hozott néha a sors szeszélye, vagy az óriási feladat nagysága, csökönyösen hittünk egy szebb jövőben, a helyzet jobbra fordulásában.

És ime, nem volt se elbizakodott önámítás, se tájékozatlan együgyűség a mi hitünk. A Dávid-Góliát történet megisméltődött. A nagy északi rém, ki a dárdákkal, pajzsokkal jövő Góliátként jött seregének rengetegével, egyik bódító fejbeverést a másik után kapta meg a kis Dávidtól, aki az Urnak, az igazságnak szent nevével ment eléje.

A lehetlenségek világa nyílt meg előttünk. A bevehetetlen erődök sorba estek el a német seregek csapásai alatt és Przemysl már másodszer bevehetetlennek bizonyul a rengeteg orosz sereg előtt. Csapataink mindenütt előnyomulnak; már nem áll katonáinkkal szemben háromszoros ellenség, csak kétszeres, vagy talán még annyi se. Azt értsék meg végre a kishitűek, kik Galicia korai orosz kézre jutásából minden rossznak elkövetkezését jósolták, hogy az orosz

hadsereg már majdnem egy évvel ezelőtt mozgósítva volt Galicia határai felé, s hogy ott a harc nem is háromszoros, hanem talán ötszörös, vagy tízszeres tulerő ellen indult meg. Mennyi munka, mennyi fizikai és erkölcsi erő kellett ahhoz, míg némiképp arányosabbá lehetett tenni a küzdelmet, s eltüntetni azo-

kat az akadályokat, melyek hadseregünket olyan óriási feladatok elé állították. Legyünk tisztában fiaink hős munkája iránt, amivel nekünk ezt az eredményt eddig már biztosították és legyünk ezentul is tántoríthatatlan bizalommal további dicsőséges harcaik iránt, mellyel a végleges győzelmet ki fogják csikarni.

## A világháboru.

### Orosz kudarcok

#### Magyarország határain

A mai Höfer-jelentés már röviden beszámol azokról a sikertelen kísérletekről, amiket a Galiciában álló orosz seregek Ungmegye határain tettek, hogy újból behatolhassanak Magyarországra. A meghusult orosz betörési kísérlet részleteiről ma délután a következőket jelentik:

Ungvár. Az Ungmegye határaitól északra, Rafailovánál táborozó orosz sereg három nappal ezelőtt kísérletet kezdett, hogy a Kárpátokban a Tatárszorost védő csapatainkat megtámadja és benyomulhasson Magyarország területére. E részen már hosszabb idő óta semmiféle katonai akció nem fordult elő, mindazonáltal csapatainkra nem volt meglepetés az orosz támadás, mely két nap múlva csufos kudarcra végződött. Mikor rengeteg számú orosz lovasság a Ploska hegyen felállított tüzérségünk lövtávolába ért, ágyúink elkezdtek működni és a kozákok között rémes pusztítást vittek végbe. Ettől kezdve az orosz támadó erő meg volt bontva és az csakhamar fejvesztett meneküléssé változott. Csapataink Zielonáig üldözték az oroszokat, kik előrejutás helyett 12 kilométernyi tért veszítettek eddigi foglalásukból.

Máramarossziget. Nemcsak Ungmegyében, de Máramarosban is megpróbálkoztak az oroszok a legutóbbi napokban, hogy Magyarország területére újból behatolhassanak. Azészakbukovinai határon kezdtek tegnap fölvonulni a Kárpátok magaslatain örökös csapataink ellen, de ezek alig pár óra alatt a felvonulásnak mind az öt pontján visszakergették őket Bukovinába.

### Montenegro fészkelődik.

Sarajevo. Bosznia délkeleti, Montenegro melletti határáról érkezett sebesültek beszéltek, hogy a montenegroi csapatok újabban ismét erősen nyugtalanodnak, de mindeztideig teljesen eredménytelenül. Mindenütt fölösen elegendő számú haderővel rendelkezünk a Monarchia határainak megvédésére.

### A 20 és 24 évesek sorozása.

Budapest. A főváros utcáin ma reggel plakátok jelentek meg, melyek az 1896. és 1895-ben, valamint az 1891-ben születetteket sorozásra rendelik. A sorozás a fővárosban február 18-án kezdődik. Az 1895-beliek, akik ez évben lesznek 20 évesek, és az 1896-beliek, akik a folyó évben lesznek 19 évesek, kerülnek elsősorban népfőlkelő szemlére. Ugyancsak most kerülnek sorra az 1891-beliek (a 24 évesek), akiket a háboru kitörése óta azért nem vittek sorozásra, mert pár hónappal ezelőtt, múlt év márciusában estek át a harmadik rendes sorozásukon, s oly rövid idő alatt nem fejlődhetek erőben. Tehát mégsem feledkeztek meg a 24 éves népfőlkelőkről. (Nagykanizsa város katonai ügyosztályába ma délelőttig még nem érkezett le ez a legújabb sorozási rendelet, de annak megérkezése csak órák kérdése lehet.)

### Új támadási kísérlet bukovinai seregünk ellen.

Budapest. Bukovinában Jakobénytől délre, egészen a román határon, Dornavatránál álló csapatainkat kelet felől nagyobb orosz erők támadták meg. Csapataink azonban jó előre tájékozva voltak az új orosz seregkoncentrálsról és megfelelő erővel várták az oroszokat, kiket félnap alatt véres vereséget okozva kergették vissza Oroszország irányába. A megfutamodott oroszok közül rengeteg fogoly és több száz municiós kocsi jutott üldöző seregeink kezére.

### Ágyuharc a francia harctéren.

A kihalt Reims.

Genf. Ypern körül már közel egy hét óta éjjel-nappal szüntelen ágyuharc folyik. A németek lassan előre jutnak. Reims városa a körülötte hónapok óta folyó ágyuzástól rengeteg sokat szenvedett. Ma már nemcsak a sokat emlegetett székesegyház van össze-vissza bombázva, hanem alig van talán egyet-

len épen maradt ház az egész városban. Élet egyáltalán nincs Reimsben, a hivatalok és pénztézetek mind zárva, s alig egy-egy polgárember lézeng a rengeteg katoná között a város utcáin.

## Az angol tengeri veszteség.

Bécs. A Neue Freie Pressenek Jentik Hágából: Pontos megállapítás szerint a vasárnap délelőtt Helgoland közelében a német és angol flották között lefolyt tengeri ütközetben, mely az angolok csúf kudarcával végződött, az angol flottából egy páncélos cirkálót súlyosítottak el a németek, azonkívül még két angol vízi járművet súlyosan megrongáltak. Az angol jelentések e veszteségeiket teljesen elhallgatják.

## Höfer jelentése.

Budapest (Hivatalos) Lengyelországban és Galiciában semmi lényeges esemény nem történt, csak a Nida mentén volt élénk ágyúharc. Az Ug völgyében és Vezérszállásnál az általunk elfoglalt állások visszaloglalása céljából megindított orosz ellentámadásokat véresen visszautasítottuk. Az ellenségnek ama kísérlete, hogy Rafailovánál keresztülörjön, tökéletesen meghiusult. Az ellenség Zielonán át visszavonult. A Kárpátokban az utolsó két nap harciban elfogott oroszok száma egyezerötven. Höfer altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Nieuport és Jpern környékén tűzérési harcok folytak. Berry au Bactól délnyugatra egy lövészárkot, amelyet néhány nappal ezelőtt foglaltunk el a franciáktól, elvesztettünk. Mig tegnap a chalonai táborból északra csak tűzérési harc folyt, ma ott gyalogsági ütközetek is kifejlődtek, amelyek még tartanak. Az argonei erdőségekben Verduntól északra és Toultól északra élénk tűzérési tevékenység folyt. A franciáknak Hartmannsweilerkopf ellen intézett támadásait mind vissza vertük. Az erdőben folyó harcokban a franciák nagy veszteségeket szenvedtek; nem kevesebb mint négyszáz francia vadász holttestét találtuk meg. A francia hadifoglyok száma emelkedik.

Keleti hadszíntér: Keletporoszországban azon az arcvonalon, amely Lötzentől a Gumbinentől keletre és északra fekvő területekig húzódik, tűzérési harc folyik. Az ellenséget tüzelésünk arra kényszerítette, hogy egyes hadállásait Gumbinentől délkeletre kiürítse. Gumbinentől északra az oroszoknak ellenünk intézett támadásait súlyos veszteségeket okozva nekik visszavertük. Északlengyelországban nincs változás. A Pillicától keletre nem történt lényeges esemény.

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

**Adakoznak a Hadisegélyzőnek!**

## Ejnye!

Tizenegy darab olcsófajtájú anzixkártya, tele ákombákom német irással. Ezt hozta a mai postánk közös borítékba zárva messze Oroszországból, a végeleáthatatlan harctérről, abból a lövészárokból, ahol a kanizsai 48-as bakák harcolnak a hazáért, a királyért, családjukért, mindnyájunkért, a takarékpénztári betétjeink biztonságáért, a házaik épségben maradásáért és azért a haszonért, amit az itthonmaradottak közül oly sokan az ő harcukon szereznek. Ugy-e furcsa, hogyan kerül-

nek német anzixkártyák a kanizsai és zalamegyei magyar bakáktól haza, Kanizsára? Nem olyan egyszerű azt elmondani. Ezek a kis kartonlapok a kis Jézuskával meg a sötét éjben csillogó karácsonyfát röpitő angyalkákkal, meg a sebesülteket látogató jó öreg király képével mind egy-egy maió vádat jelentenek Nagykanizsára és egész Zalamegye itthonmaradt népének fejére. A legsúlyosabb vádat, amivel ma itthonulók csak illethetők: azt, hogy nem törődünk a harctéren vérző katonáinkkal, a mi 48-as bakáinkkal. Annak bizonyosságául szolgál a tizenegy darab német szövegű anzixkártya, hogy amit Nagykanizsa és Zalavármegye elmulasztott megtenni, azt a bécsi iskolásgyerekek pótolták: ők küldöttek karácsonyi ajándékot a 48. gyalogezred legényiségének s ehhez mellékeltek a képeslapokat teleírva azokat egyszerű, de oly dúsz lelkük jó kívánságaival. Szomorú dolog ránk nézve, hogy ez így történt s annál szomorubb, mert minden egyéb jótekonyságra bőven tellett itt, amit a háborús helyzet bármely vonatkozásban csak megkívánt. Van nagyszerűen dolgozó népsegélyző irodánk, volt dúsz karácsonya sebesültekörházainknak és kaszárnáinknak, állandóan adózunk százfélé cimen és formában a háború nyomorúságának enyhítésére, éppen csak a legfontosabbról feledkezett meg mindenki: azokról, akik mindannak tiszserét, százszorosát megérdemelnék, mint az itthoni segélyezettek együttevén, a harcoló katonák karácsonyára nem gondolt senki Nagykanizsán az arra illetékes vezető tényező közül. Ugy vádol a tizenegy bécsi iskolásgyermek anzixkártyája, hogy e vád ellen védekezni se lehet, csak bünbánóan fejet hajtani és — gyorsan pótolni, ami még pótolható. De mondja el a többi az a harctéri levél, mely a tizenegy ákom-bákom írásu anzixkártyát a Nida partjától Nagykanizsáig, a Zalai Hirlap szerkesztőségéig kísérte:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Hallomásunk szerint az Osztrák-magyar monarchiában a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg mozgalom indult meg, hogy a harctéren küzdő katonákat némi kis ajándékkal fogják meglepni. Hogy ez eredménnyel járt, igazolják az ide csatolt lapok, melyeknek százszorosát juttattuk vissza küldőinknek válaszul. Tekintettel arra, hogy a csomagok, melyeket ezek a kártyák kísértek, pusztán egy századra estek, a figyelmes wieni közönség jóindulata kellemesen hatott a vitézül harcoló zalamegyei katonáinkra, de annál szomorubbán érint bennünket az a lehangoló valóság, hogy Zalamegye s főként Nagykanizsa város hazafiasnak ismert közönsége ép a karácsonyi legmagasabb ünnepeken feltűnő módon megfeledkezett harcoló katonáiról. A szomorú valóságot csak némileg enyhíti azon körülmény, hogy a figyelmes wieni ifjuság adományain kívül Sopronvármegye közönsége oly bőszégesen látta el a szomszédos 46-ik gyalogezred katonáit karácsonyi ajándékokkal, hogy azok a főlöszlegben a testvéri viszonyban élő 48-as bajtársakat is részeltethették.

Sokra becsüljük ugyan Zalavármegye hazafias közönségének velünk szemben sokszor kinyilvánított jókívánságait, azonban ezekből meleg ruhával s némi kis ajándékokkal katonáinkat ellátni nem tudjuk. Nem esne rosszul e mellőzés akkor, ha szomszédos bajtársainkat nem látták volna el oly fejdelmi módon salát vármegyéik. S amennyire jól esett a testvérország lekötözött figyelme, annyira leverőleg hatott a saját vármegyének a házi ezredével szemben tanúsított közömbös figyelmetlensége.

Vajha a harctérré indulás alkalmával megnyilvánult hazafias lelkesedést elraktározhattuk volna s azt most különböző mindennapi szükségletre válthatnók fel!

Oroszlengyelország, 1915. jan. 15.

Egy. 48-as öreg harcos.

## HIREK.

A harctérré induló közös tiszték búcsúestélye. A Központ kávéház vendégeinek hétfőn este ritka élvezetben volt részük. A keleti mesék álomszerű lágy tündérzenéjét vélte hallani mindenki. A szuterén mélyéből csodálatos lágy és édes zene szüremlett föl, a falaktól eltompítva. A vendégek sorra kérdezősködtek a felszolgáló pincérektől, hogy honnan hal'atszik a gyönyörű zene? A pincérek persze azonnal megadták a kért felvilágosítást. Az étteremben a harctérré induló 48 as tiszték búcsúztak szeretett bajtársaiktól. A kávéházi vendégek arcán fájdalmas árny suhant át, a szemekben fölcsillant a meghatottság. Némely érzékenyebb kedélyű úrhölgy lopva az arcához emelte keszkenőjét, a szép, máskor kacér szemek sarkában gyöngéd harmat reszketett. A női lélek drága és pazar hajlandósága egy pillanatra robusztus és hősi képzeletek tömkelegét villantotta át a lecsukott szemhéjak alatt. — Odalent, az étteremben egészen más hangulat uralkodott. A negyvennyolcasok nagyszerű zenekara egymásután harsogtatta föl a lelkesítő indulókat s ami föl, a kávéházba már csak lágy tündérzenének hallatszott el, az itt csupa merészen riadó, hősi zene volt. De így illett az igazán a katonához, a harctérré induló hősokhöz, akik az ezerváltozatú halál elé indulnak mindnyájunkért, hogy féltistenek legendás glóriájával ékesítsék bátor homlokuk. Vajjon látunk-e közülük egyet is még — ki tudná megmondani? S forró szeretetünk minden melegségét küldjük velük, féltő aggodásunk örködik mindenütt fölöttük. — Az estély középpontjában, amelyet Koch alezredes rendezett kiváló ízléssel és nagy szeretettel, Grans Cecil alezredes állott, akinek a vezetése alatt indulnak most a harctérré a negyvennyolcasok. A vitéz alezredes, aki már másodsor indul vissza a harctérré, ezen az estén kivételes szeretetreméltóságának teljében ragyogott. A díszes és előkelő társaságot, amelyben polgári vendégek, az alezredes barátai és tisztelői is helyet foglaltak, valósággal magával ragadta az örökifjú katoná pazarul megnyilatkozó szellemessége és pompás jókedve. Senkiséme érezte itt, hogy olyan emberek között van, akik a halál elé indulnak; mintha a kacagás aranytengere áradt volna ki, olyan csapongó jókedv uralkodott a jelenlevők fölött. A nagyszerű hangulat akkor érte el tetőpontját, mikor Grans alezredes szólásra emelkedett és szárnyalóan szellemes szavakban búcsúzott el derék bajtársaiktól s a nagykanizsaiaktól, akik a szeretet és a tisztelet ezer jelével veték körül mindig. Mikor a snájdig, lendületes tósztt végére ért, az asztal körül ülők lelkesen ugrottak föl s tapsviharral, háromszoros hurrával köszöntötték a rajongásig szeretett alezredesét. De nemcsak bajtársai, akik tisztelni, becsülni és szeretni tanulták, mint példás följobbvalót és kivételes képzettségű katonát, hanem Nagykanizsa közönsége is őszinte, meleg szeretettel búcsúzik Grans alezredesétől, akinek neve annyi év alatt teljesen összeforrott a város társadalmi életével. A szívünk szakad ki mindenki után, aki a harctérré indul s a csodálat rajongásával kísérjük hőseinket nagy útjukra. De különösen megmélyül és mégsúlyosabb jelentőséget nyer ez a szeretet, amikor olyan emberektől búcsúzunk, aki itthon is a társadalom vezetői közé tartozott, aki lebilincselő egyéniségével mindenkit meghódított magának s most már másodsor hagyja el ifjú, szép hitvesét, imádott gyermekeit, hogy a háború ezer veszélye, szenvedése és nélkülözése közé induljon. — A tósztra az egész tisztikar nevében Koch alezredes válaszolt. Meghatott, komoly beszédének minden szavában ott lehetett érezni a mindent átölelő igaz bajtársi szeretet lángolását. A talpig katoná búcsúzott el barátaitól és bajtársaiktól. Felejthetetlen percek voltak ezek, amilyenek száz esztendőben csak egyszer jönnek. A szíveket megnyugvás töltötte el. Ilyen katonákkal, akik így indulnak a harcba, csak győzni lehet.

Keszthely hősei. Opperl Károly keszthelyi magánzórnak a világháborút kellett megérni, hogy megtudja, milyen kiváló fia vannak. Három fia van az öregurnak a háboruban és mindhárman látható elismerést szereztek hő-

siességükkel. A legidősebb fia Opperl Jenő, főgimnáziumi tanár főhadnagy lett. Opperl Ernő, posta és táviradalmazó, aki Hindenburg seregével harcol, nemrégiben a dicsőséges vaskeresztet szerezte meg magának, Opperl Imre főgimn. rajztanár pedig a hadiékítményes „Signum laudis” felirású aranyéremet kapta meg nagy vitézségéért. Keszthelyen, mint tudósítónk írja, nincs most népszerűbb ember az öreg Opperl Károlynál, aki méltán büszke lehet arra, hogy három ilyen fiút nevelt a hazának.

Mikor és hol lesz a szupervizit? A honvédelmi miniszter egy most kelt rendeletével már intézkedett a katonai felülvizsgáló bizottságok beosztása és működése felől.

Összesen 26 ilyen bizottság fog működni az ország területén. A rendelet hónapok szerint megállapítja a bizottságok működésének napját azzal a megtoldással, hogy szükség esetén a kijelölt napokon kívül is egybegyűl a bizottság. Dunántulon négy bizottság működik: a komáromi, pécsi, soproni és a székesfehérvári. A nagykanizsaiak részint a pécsi, részint a soproni bizottságok elé mennek szupervizit. A bizottság elnökei és helyettes elnökei:

Komáromban: Kürthy István, Komárom vármegye és Komárom szab. kir. város főispánja. Asztalos Béla Komáromvármegye főjegyzője.

Pécsett: Szily Tamás Baranyavármegye főispánja. Nagy Jenő megyei ny. tisztifőügyész.

Sopronban: Baán Endre dr. Sopronmegye és Sopron szab. kir. város főispánja. Kakas János dr. Sopronvármegye árvaszéki elnöke.

Székesfehérvárott: Széchenyi Viktor gróf Fejérvármegye és Székesfehérvár szab. kir. város főispánja. Vértessy József ügyvéd.

A bizottság működési napjai Pécssett és Sopronban: febr. 10., márc. 10., ápr. 15., máj. 7., jun. 4., jul. 8., aug. 11., szept. 15., okt. 27., nov. 10. és dec. 10. Komáromban és Székesfehérvárott: febr. 17., márc. 17., ápr. 22., máj. 14., jun. 16., jul. 14., aug. 13., szept. 22., okt. 29., nov. 15. és dec. 15. A sorozójárások tisztviselői az illetékes felülvizsgáló bizottság elnökét minden hónapban legalább három nappal a kitűzött határidő előtt értesíteni tartoznak arról, hogy hány állításköteles, illetve ezeknek megvizsgálendő férfirokonai fognak vizsgálat alá kerülni.

A ma esti polgárőrök. A polgárőrökről legutóbb írt közleményeink kiegészítéséhez tartozik még annak említése is, hogy a 160 polgárőr közül naponta 16-an tartván szolgálatot, átlag minden tizedik napon s így havonta háromszor kerül a szolgálat egy-egy polgárőrré. Mostanában ez a létszám aligha fog apadni, azonban február 15-én, amikor a 28—32 éves B. osztályú népfőlkézők bevonulnak, sokan kilépni kényszerülnek közülük. Ha addig számuk nem pótolódik, nagy kérdés, vállalják-e a megmaradtak a kisebb létszámmal járó sűrűbb szolgálat még nagyobb terheit. Ma este 9-től hajnali 3-ig az alábbi polgárőrök tesznek szolgálatot:

Berger Adolf, Balázs József, Brandl Gyula, Búki Sándor, Reinitz Béla, Böhm Jenő, Zábó József, Vlasits József, Wellisch Márk, Czulek József, Singer Sándor, Nikicsér József, Metz József, Fleischacker Ignác, Matán Ödön, Gumilár Mihály.

A keresetnélküli kisiparosok és kiskereskedők államsegélye. E híradásunkkal bizonyára örömet keltünk kereset nélkül levő kisiparosaink és kiskereskedőink sorában, hiszen valóban szükség volt már erre. A béke időben is silány sorsra kárhóztatott kisiparosok csak tengődik ma, a verseny, a kartel existenciájukban támadta meg őket, a gyárak kivették kezükből a munkás szerszámot, de ezzel

együtt szájukból, amugy is nyomorgó családjuktól a kenyeret. A háboru izgalmait, nehézségeit, s a megdrágult élet még nagyobb csapást mért az amugy is ingadozó kisemberekre. S így vannak a kiskereskedők is. A túl magas beszerzési árak, a pénzvisszonyok, s. b. mind az ő bőrükre megy. Soha jobbkor tehát, mint most siet a belkormányzat ezek sürgős mentésére, segítségére, amiért csak dicséret és elismerés illeti. A miniszterelnök leiratában értesítette az ország összes iparkereskedelmi kamaráit, hogy a hadsegélyző adó bevételeinek terhére a háboru miatt keresetüktől elcsúszott kisiparosok és kiskereskedőket némi segélyben fogja részesíteni. E végből utasítja a kamarákat javaslatlételre a módoszatok iránt. A kamarák vezetősége úgy döntött, hogy a segélyre szoruló kisiparosokat az ipartestületek útján puhatolja ki, míg a kiskereskedőkhez kérvényük benyújtása iránt a sajtó útján fog felhívást intézni. A nemes intenciójú segélyakciónak talán sehol az országban nem lesz oly nagy hivatottsága, mint éppen Nagykanizsán. Hadi tanácsadó. Német lapok a polgári lakosság részére a következő bölcs háborus tanácsokat adják:

1. Hordj állandóan magadnál igazolványt, mert sohasem tudhatod, mikor van rá szükséged.

2. Kenyérrel, liszttel, burgonyával takarékoskodjál, mert minél kevesebbet használj el belőle, annál kevésbé éri el Anglia azt a célját, hogy Németországot kiéheztesse.

3. A körültekintő háziasszony burgonyával, szalámmal, sonkával, szalonnával hosszú időre ellátja magát, hogy az élelmiszer drágasága esetén készlete legyen.

4. Minden elvisejt, főlöszleges vagy nélkülözhető gyapjufélét csomagolj be, a Vöröskeresztnek szüksége lesz rá.

5. Vidd pénzedet a birodalmi bankba, hogy a birodalom anyagi ereje megháromszorozódjon.

6. Nyugodj bele a sütemény-tilalomba, hogy ami fehérlisztünk van, a háboru egész idejére elegendő legyen.

7. Konyhahulladékot az udvaron gyűjts össze, hogy a jószágnak legyen ételme.

8. A petroleum sokkal drágább lett, mert Amerikából nem hoznak be, világíts tehát légszesszel, villanyal, acetilénnel, spiritusszal.

9. Légy óvatos idegenekkel való szórakozásaidban és különösen meg nem erősített harctéri hírek terjesztésében.

10. A császár születése napján, őfelsége kívánságára, külön ünnepélyeket ne rendezz.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művész és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Gürtler István.

Szarvas-szálló **BERLIN** hangmozgó.  
Placz-tér. Haponta előad.

Hétfőn, kedden, január 25., 26-án

# A bűnjel

társadalmi dráma 3 vagy 4 felvonásban.

Ünnep a harctéren, szalon vigjáték.  
Mester híradó, háborus aktualitás.  
Mi jön még??

Előadások 6 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem fütye van.

**URANIA** mozgóképalota.  
Rozsnyai-utca 4. Telefon 239

Hétfőn, kedden, január, 25., 26-án

## A táncosnő szerelme

Egy művész nő regénye 3 felvonásban.

Teddy és a pique-partie, vigjáték 2 felvonásban. Crishtiánlától Bergenig, természetes felvétel. Pali szenvedélyes dohányos, humoros. A világháboru humorja, karrikaturák a harctérről.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüsselőző és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 18. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tár (Korona-szálloda).

Telefon 289.

Bürgönyalm: Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyazintén legheműt, legot, gallért, kőszelőt és egyéb háztartási olkkat, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű piperét.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl jótányos árban.

8 25-4

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 1 25-4

## Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltetnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## Bevonulók figyelmébe!

Készítünk katonai előírás szerinti hátizsákot csukaszürke vízhatlan szövetsből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérzsákot 3 koronáért. Ugyazintén különböző méretű kocsi-takaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzsákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrinyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele faliösség mellett. Költségvetéseket és terveket a legzakoszerűbben készítek.

**CZOCZEK ÉS BOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegablak**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszólitásra díjtala-  
nul szolgálunk!!!

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezérképviselő:  
**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

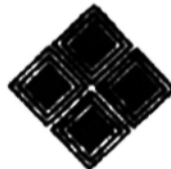
Raktáron tartok May és  
Holfeld-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lilliom-vásznat,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

A legfinomabb árak!  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-lér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1:50 K.  
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Lapvezér:

Dr. HAJDU GYULA

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

## A zalai földek gondozása.

A földművelési miniszter rendelete  
Zalamegyéhez.

A háboru kitörése után joggal okozott sok gondot az a fontos kérdés, hogy a tömérdek munkásember bevonulása mellett miként lesz biztosítható a zalai földek megmunkálása. Miközben ezen törte a fejét minden itthonmaradt gazda, megérkezett a vármegyeházára a földművelésügyi miniszter rendelete, mely ezt az, itthon mindennél nagyobb jelentőségű kérdést szabályozza.

A miniszteri rendelet elsősorban is a vetőmagról kíván gondoskodni. Minden gazda már kora tavasszal megkapja a kormány útján a szükséges magot, de az árát majd csak aratás után kell megfizetnie. A vetőmagot igénybe vevő gazdák a gazdakörök tagjainak kölcsönös jóállása mellett részesülnek a kormány eme kedvezményében.

A másik része a rendeletnek a földek műveléséről intézkedik. Eszerint a gazdák kötelesek az összes gabonatermő földeket az idén is bevetni és rendszeresen művelni.

Az őszi folyamán nagyon sok gazda hanyagolta el a vetést. A mulasztásnak, a vetőmag hiánya mellett, az volt az oka, hogy az idehaza maradt családtagok nem tudtak önállóan gondoskodni a földművelésről. Másrészt voltak olyan kiscgazdák is, akiknek hozzátartozóik nem törődtek a földműveléssel, mert az államsegélyből, meg a férjeik által hazaküldött koronákból és a különböző segélyekből biztosítva látták főtartásukat minden munka nélkül.

A miniszter most ezen az állapoton változtatni kíván. Az országnak a rendes, sőt ha lehet a rendesnél is nagyobb termésre van szüksége. Nem szabad üresen maradni egyetlen darab földnek sem. Ahol nem vetettek az ősszel, ott tavasszal pótolni kell a hiányt. Sőt a tél folyamán kipusztult vagy csak nagyon gyöngének ígérkező vetéseket is újjal kell pótolni.

A miniszter a jövő évi termés védelmében a gazdasági egyesületekre számít a legjobban. Az ő közreműködésükkel számít az idehaza maradt lakosság testvéries érzületére és arra, hogy az emberek egymás támogatásával pótolni fogják a hiányzó munkaerőt. Ha azonban mégis volna olyan község, ahol a lakosság a felhívások után sem tesz eleget kötelességének, ott a leghigorubbant kell föllépnie a közigazgatási hatóságoknak. A hanyag lakosságot karhatalommal is kényszeríteni kell a földek megművelésére.

Nem hisszük, hogy akadnának Zala-vármegyében olyanok, akiket kényszer-

eszközökkel kellene a földek bevetésére rábírní. Az áldott zalai földből, különösen az idén, nem szabad egyetlen talpalattnyi területnek sem bevetetlenül maradni, mert a legelső hazafias kötelessé-

gek közé tartozik az is, hogy az ország élmezésének kérdése csorbát ne szenvedjen. A háboru győzelmének egyik legfontosabb kelléke, hogy a népnek elegendő élelmiszere legyen.

## A világháboru.

### A bukovinai oroszfutás.

Rotterdam. A Daily Mail írja szentpétervári jelentése alapján, hogy a délbukovinai harcokban Jakobénynél egy orosz ezred teljesen elpusztult. Az osztrák-magyar haderő vehemens támadása elől az oroszok Pozserovic felé visszavonulóban vannak. A Daily Mail hadiludósítása szerint az oroszok bukovinai offenzívája megtört. Az elpusztult orosz csapatok helyett Bukovinába 3 turkómán gyalogos és egy lovasezred érkezett.

Máramarossziget. A bukovinai harctérről érkezett jelentés szerint az orosz seregek bomlása Bukovinában olyan arányokat kezd ölteni, hogy ez a legjogosultabb reményt nyújtja arra nézve, hogy hamarosan egész Bukovinát fel lehet szabadítani az orosz uralom alól.

### Burián németországi utja

Budapest. Az Esti Újság tudósítója tegnap Berlinben hosszabb beszélgetést folytatott báró Burián Istvánnal, az új külügyminiszterrel, a német főhadiszállásra tett utjáról és ott folytatott tanácskozásairól. A külügyminiszter igen figyelemre méltó kijelentéseket tett Németország és Ausztria-Magyarország szövetségi viszonyáról, mely nemcsak a hadműveletek harmóniájában jut kifejezésre, de a politikai és közgazdasági téren is a legszorosabb érdekközösség elvén alapult. Az új külügyminiszter részletesen megbeszélte a német birodalmi kancellárral és a vezérkari főnökkel a közös hadműveletek folytán aktuálissá vált kérdéseket, valamint azokat a problémákat, melyek a háboru befejeztével fognak napirendre kerülni. A külügyminiszter hangsúlyozta az újságíró előtt e megbeszéléseknek azt a megállapítását, hogy Németország és Ausztria-Magyarország érdekei a háboru után még sokkal inkább azonosak lesznek s miként a harctéren egyesült erővel aratják a világraszóló sikereiket, a két testvéri nagyhatalom további boldogulását és békés fejlődését is csak e jelszó alatt remélheti.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Az általános helyzet nem változott. Ama ágyuharcokban, melyek tegnap a Visztula mindkét oldalán egész napon át erősebben folytak, mint az utóbbi napok-

ban, nehéz tüzérségünk Tarnowtól nyugatra eredménnyel működött. Az ellenségnek egy szekérparkját szétrobbantottuk. Zglobicnél Tarnowtól délnyugatra több ellenséges századot elűztünk. Az ágyutüz egy csoportnál a Nida mellett egész éjszakán át reggelig tartott és virradatkor újból megerősödve folytatódott. A Kárpátokban tegnap is voltak harcok. A Felső-ung, Latorca és Nagyág völgyében az ellenségnek néhány fontos magaslatot el kellett hagynia, ismételt hiábavaló ellentámadások után, amelyek nekik súlyos áldozatukba kerültek. Bukovinában nem volt harc. A déli hadszíntéren nyugalom van. Höfer.

### Olaszországot csábítják.

Milanó. A „Perseveranza” című nagy olasz lap hiteles forrásból közli, hogy Franciaország újabb és újabb csábításokkal igyekszik Olaszországot a hármass entente érdekében a háboruba belevonni. A lap azonban igen alapos fejtegetésekben rámutat a francia csábítás aljas indokaira és kifejti, hogy Franciaországnak nemcsak azért célja Olaszországot a háboruba belekeverni, hogy ezzel biztosítsa a hármass entente győzelmét, de azért is, hogy Olaszország is gyengüljön, mert bármily eredménye lenne is különben a ma folyó háborunak, Franciaország érdekeire nézve fölötte kényelmetlen lenne az érintetlen szárazföldi és tengeri haderővel rendelkező Olaszország.

### A török háboru.

Konstantinápoly. A Kaukázusban változatlan nyugalom és teljes eseménytelenség van, aminek oka az állandó zord tél, mely ott minden akciót lehetetlenné tesz. Január 23-án a kisázsiai Alexandrette város mellett a Torris angol hajó csapatokat akart partra szállítani, de a török parti ágyuk megakadályozták. Ez alkalommal két angol katona elesett.

### Az északi-tengeri harc.

Rotterdam. Londonból jelentik, hogy a vasárnapi tengeri csatában résztvevő angol hajók mind visszaérkeztek a hadikikötőbe. Az angolok szerint a tengeri ütközetben 30 halottjuk és 39 sebesültjük volt, ez azonban képtelenség, mert e számoknak legalább az ötszöröse felel meg a valóságnak.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér: Az ellenség tegnap szükása szerint Mildekkert és Westende fűrdőt ágyutüz alá vette. Ezen ágyutüz következtében nagyszámu lakos meghalt, illetve megsebesült közöttük a mildekkeri polgármester is. A mi veszteségeink tegnap egészen csekélyek voltak. A Labassei csatorna mindkét partján csapataink az angolok állását megtámadták, míg a csatornától északra Givenchi és a csatorna között a támadás erős oldalról mellett nem eredményezte az angol állások elfoglalását, addig a Badeni csapatok támadása a csatornától délre teljes sikerrel jár: itt az angol állásokat ezeregyszáz méternyi arcvonal szélességben rommal elfoglaltunk, két támaszpontot elhódítottunk, három tisztet és száz főnyi legénységet elfogtunk, egy ágyút és három géppuskát zsákmányoltunk. Az angolok eredmény nélkül kísérelték meg a részükre céljalknak megfelelőleg azonnal kihasznált állásoknak visszafoglalását és őket súlyos veszteségekkel visszavertük. A mi veszteségeink aránylag csekélyek voltak. A Graonne melletti magaslatokon Laontól délkeletre csapataink eredményesen harcoltak. A Vogezek déli részén a franciáknak minden támadását visszavertük. Több mint ötven foglyot ejtettünk.

Keleti hadszíntér: Gumbinentől északkeletre az oroszok lovasságunk állását eredménytelenül támadták. Keletporosországban a többi arcvonalon heves ágyuharcok folytak. Kisebb harcok Wloclawectól északkeletre reánk nézve eredményesek voltak. Lengyelországban a Visztulától nyugatra és Pillicától keletre semmi jelentős esemény nem történt.

*Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

## A bevehetetlen Przemysl.

### Egy orosz katonalevele a váralól.

A Przemysl várában megjelenő Tábori Ujság ez év január 15-iki száma jutott hozzánk Szeleczky Jenő zalaegerszegi népfőlkelő huszárfőhadnagy figyelmességéből, aki már hónapok óta az ostromlott galicial várból teljesít szolgálatot a hős egerszegi huszárok között, akikről nem egy fővárosi lap is hísl dolgokat közölt persze még az első ostrom idejéből. A Tábori Ujság is repülőgépen jött ki a várból s csak Krakótól hozta rendes postavonat Kanizsára. Az érdekes lap vezető helyén egy orosz katonalevelét közli, melyet a vár falai alól írt haza szeretettelhez a jámbor muszka, kit levelével együtt elfogtak a várból kirohanást intéző csapataink. A levélhez érdekes kommentárt fűz a Tábori Ujság, de az kommentár nélkül is minden ujságolvasó legmélyebb érdeklődésére érdemes. Elég ahhoz csak annyi megjegyzés, hogy a levél írója Pawlowski Stanislaus, a 326. orosz gyalogezred közkatona volt. Az egész érdekes levél a következő:

Legkedvesebb szüleim, legkedvesebb feleségem és gyermekeim!

Dicsértessék a Jézus Krisztus! Ezekkel a keresztény szavakkal fordulok Hozzátok s kérdezősködöm becses egészségtek és hogyléteitek felől. Hogy vagytok atyám és anyám és te, kedves Agnes és ti, forrón szeretett gyermekeim? Hogy megy a sorsa a nagybácsinak és nagynéninek, fivéreimnek és nővéreimnek és falubeli barátainknak?

Én csak úgy vagyok, ahogy a többiek a katonaságnál. Hála Istennek, egészséges vagyok és csak a nagy hidegtől s az éhségtől szenvedünk, mert nagyon keveset kapunk enni.

Iwangorodtól Przemysl-ig hajtottak bennünket. Przemysl a világ legnagyobb erődje. Blötte lövészárkokban vagyunk, vagy nyílt mezőn, vagy az erdőben, mert az osztrákok az összes falvakat felégették a vár körül. Egész nap és egész éjjel lönek minket a várból és mi nem tehetünk ellenük semmit, mert csak tábori ágyúink vannak és ők a vaspáncélok védelme alatt ülnek. De ha volnának is nehéz ágyúink, akkor

sem tehetnénk bennük semmi kárt, mert a páncélok oly erősek, hogy azokat még a legnagyobb ágyú sem képes átútni.

Ezenfelül nekik a várból olyan valami rettenetes ágyúik vannak, amilyeneket még nem látott a világ. Ha egy ilyennek a lövedéke felrobban, olyan lyukat vág a földbe, hogy abban kényelmesen elférne a mi házuk. Egyszer találtunk egy ilyen lövedéket, amelyik nem robbant fel. Ez a lövedék olyan nagy volt, mint egy felnőtt ember. Tíz kalona nem bírta felemelni.

Van nekik a várból egy rettenetes parancsnokuk, akit még nem győzött le senki. Ez nagyon nagy ember és mindig ott van a legnagyobb tűzben, de a lövedékek nem érintik, hanem ártalmatlanul hullanak le körülötte s nem tesznek benne kárt.

A mieink azt beszélik, hogy a Gonosszal cimborál, de én úgy hiszem, hogy inkább a Jóval, mert egyik templomukban, — amilyen sok van a várból, — van a csodatevő Istenanya, amelyik van olyan hatalmas, mint a mi censtochowai Istenanyánk, vagy a poczajowi orosz Istenanya.

Azt beszélik, hogy ezelőtt a Istenanya előtt éjjel és nappal gyertyák égnek s hogy szakadatlanul három püspök térdel előtte litániákat énekelve.

Ugyanúgy ahogy sok száz évvel ezelőtt a svédek se tudták Jasna Górát (Censtochau) bevenni, ugyanúgy mi sem fogjuk tudni Przemysl bevenni, mert a csodatevő Szűz a várat betérill köpenyével. Egyenesen bűn az ilyen csodálatos helyet megtámadni.

Most köszöntelek Iltetek teljes szívemből atyám és jó anyám és téged, forrón szeretett feleségem és titeket kedves gyermekeim és valamennyi rokont és barátot a faluban s kérlek válaszoljatok mielöb. Stanislaus.

Az érdekes levél tartalma annyival inkább érdekelhet a nagykanizsai olvasókat, mert mint egyik minapl érdekes przemysli közleményünkben látható volt, az ostromlott várból számosan vannak kanizsaiak is.

## HIREK.

### Hív a cár!

Orosz zsidó, ... dulóvadnál üldözöttebb!  
Hív a cár!

Rád zsarnoki kegye vár.  
Felejtse el a korbácsütést.  
Vérző kancsukacsapást.  
Ezer lelketölő sértést.  
Kínzó megaláztatást.  
Orosz zsidó, ... hív a cár!

Orosz zsidó, ... rituális bűnnel vádolt! ...

Hív a cár!  
Nem hiszi a vádat már.  
Lépj be dicső seregébe.  
Im nyugatról jön a vész! ...  
Befogad majd nagy szívébe,  
Mely a barbár ellen kész.  
Orosz zsidó, ... hív a cár!

Orosz zsidó, ... lábball tiport kozákpréda!

Hív a cár!  
Nagy a lelke ugy-e bár?  
Bűzhödt börtön, ostor helyett:  
Csalók borzadalma jut.  
Kérd meg rabbit, tud-e illet,  
A hatalmas, nagy Talmud?  
Orosz zsidó, ... hív a cár!

Orosz zsidó, ... sorsüldözött, jogtalan nép! ...

Hív a cár!  
Doni kozák, fálvad tatár  
Gyilkosaid közé állhatsz.  
(Érzed a kitüntetést? ...)  
Hogy halálából feltámaszd,  
Ki mért rád, — csak szenvedést.  
Orosz zsidó, ... hív a cár!

Orosz zsidó, ... Nyugat felől jön a Hajnal!

Hív a fény!  
Hozzad fordult Szentpétervár ...  
Sirod ásod, ha segéted.  
Üdvöt nyújt a nagy jelen,  
Hogyha szent jelét megérted:  
Feltámad Jeruzsálem.

Baden, bel-Wien.

Szabó Gyula.

Személyi hírek. Czech József altábornagy, a pozsonyi hadtestparancsnok helyettese (a volt kanizsai 20. honvédezerede) Inspekciós körúján Nagykanizsára érkezett, hol a most bevonult népfőlkelő csapatok felett tart szemlélt. — Tegnap este Nagykanizsán átutaztában a városba jött herceg Thurn Taxls Viktor és a Központ szállóban töltvén éjszakáját, ma reggel tovább utazott.

Kitüntetés zalamegyei tanítók. [Zalavármegye 1914. év végén 600-K-t, a nemesi alapítvány pedig 240 K-t utalt ki Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő kezébe, hogy ez összéből a magyar nyelv sikeres tanításában leginkább kitűnt tanítókat és az áll. el. iskolákban a magyar nyelvben a legszebb haladást felmutatott tanulókat jutalmazza meg. A 60—60 koronás tanító jutalomban a következők részesültek: Czinczek István muraszterdahelyi, Rhosóczy Elek drávavásárhelyi, Pataki Viktor katori, Gyarmati Józsefné alsódomborui, Mutnyánszky Irén muracsányi, Németh György drávaegyházi, Avár Gyula damásai, Bzenhofer Mihály drávanagyfalui, állami tanítók és Balogh Ágnes murakirályi rk. tanítónő. A tanuló jutalmat, 300 K-t, 22 áll. elemi népiskola növendékei kapták.

Orvosi bír. Dr. Gross Vilmos sümegi orvos, aki már hónapok óta teljesít szolgálatot a nagykanizsai cs. és kir. tartalékkórházban, a napokban Sümegre helyezik át, ahol szintén vannak sebesült katonák, — helyét a Nagykanizsán pedig dr. Biró József sümegi városi orvossal fogják betölteni.

Egy 20-as honvédörmester hét sebé. Prágából írják lapunknak: Egyik prágai tartalékkórházban fekszik Vajda Emil, a nagykanizsai huszadik honvédgyalozezred örmestere a kinek vállát hét golyó érte a limanovai ütközetben. Mind a hét lövedék bennerekedt Vajda testében. A kórházban öt sebből távolították el a golyókat. A furcsa sérülést egy Vajdához közel elhelyezett gépfegyver ejthette. A sebesültek mesélik, hogy a limanovai ütközet alkalmából egész sereg orosz szerette volna megadni magát, e tervük végrehajtásában csak a soralk mögött elhelyezett gépfegyverek gyilkos tüzelése akadályozta meg őket. Így került a gépfegyver hét golyója Vajda vállába. Az örmester jól érzi magát és rövid időn belül felgyógyul.

Ma estét polgárőrök. Ma szerdán este a következő polgárőrök tartanak Inspekciót: Búki Béla, Fried Andor, Frank Jenő, Fried József, Eppinger Lajos, Tóth István, Gerócs István, Halmos József, Illés István, Kisfaludi Márton, Kengyel Ferenc, Kobán János, Németh István, Páll János, Viola Ferenc.

Gyászrovat. Ma éjszaka meghalt Nagykanizsán Riedlmayer László nyugalm. posta és távirtda-főtiszt 38 éves korában. Hosszu, kínos betegségétől váltotta meg a halál. Riedlmayer Károly fogyasztási adóhivatali tisztviselő fiát gyászolja benne. Hatálának hírére kiűzték a postaépületre a gyászlobogót.

A 19, 20 és 24 évesek sorozása Nagykanizsán. Amiről huszonnégy óra óta mindenki beszél, ma délben végre megjelent a nagykanizsai városház kapuján is a 19, 20 és 24 éves népfőlkélok sorozásáról szóló rendelet. Az összeírásra való jelentkezések február 4-től 6-ig lesznek és pedig az 1895. évbeliek 4-én, az 1896-bellek 5-én és az 1891-bellek 6-án tartoznak jelentkezni a város katonai ügyosztályánál. A sorozás február 18-án kezdődik és legkésőbb március 24-ig tarthat. Értesülésünk szerint egész Zalavármegyét Nagykanizsán fogják sorozni.

Hisdölvén ösműltja. Nem tudjuk ebben a rémes időben kinek van kedve és türelme

Alsólendván a szép fekvésű zalai városka története után kultatni, de nem lehet tagadni, hogy érdekesek napvilágra kapart adatai, melyeket az Alsólendvai Híradó az alábbiakban közöl;

Alsólendva Pannoniának a celtogallok által épített és Halicanum város helyén van; Alarich nyugati gót király Pannoniából, a Duna mellől Savarián (most Szombathely), a Halicanumon és Petaviumon (most Peltau) át vezette seregét Itália ellen, valamint Attila is Halicanumon át vezette seregét, mely utóbbi fejedelemlennek a szomszéd Stájerben levő táborozó helyét még ma is „Attila völgyé”-nek nevezik. Az avarok romba döntötték a várost de a frankok 796. évben Nagy Sároly idejében újra építve, Lindau vagy Limbach nevet adták neki. A frankokat rövid idő múlva Szvatopluk szlávjai váltották fel. Árpád idejében vagyis 896-ban Lindau még fellegrvárával együtt állott s a magyarok a várost „Lindvá”-nak nevezték. A XVI. és XVII. században az alsólendvai vár fontos stratégiai pontul szolgált, amennyiben a Zrínyiek csáktornyai várával a közlekedést a Muraköz és Lendva között védte. A XIII. század óta a város fölött álló alsólendvai vár a Bánffyok tulajdona volt, e család kihaltával (1644) a koronára szállott, de már I. Lipót 1687-ben a ma is birtokos Esterházy-családnak adományozta. E család a régi várat részben leromboltatta és 1717. évben L alakúra újra építette, mely ma is fennáll.

A Jóléti Iroda ajándéka a 48-asoknak. A tegnapi nap folyamán utrakélt közös menetzászlóalj a következő adományokat vitte a Központi Jóléti Iroda nevében a harctérre: 27.000 cigarettát, 300 pár érmelegítőt, 230 hősapkát, 100 pár térdvédőt, 100 vászoninget, 60 kapcaruhát, 50 hasvédőt, 50 nyakvédőt, 30 pár meleg keztyűt, 20 trikóinget és 10 trikó-alsónadrágot.

Megint nagy földrengés volt. Budapesti tudósítónk telefonálja: A budapesti obszervatórium szeizmográfja ma éjszaka 2 óra 12 perckor ismét nagy földrengést jelzett, mely mintegy 1700 kilométer távolságra lehetett. Jelentés az újabb katasztrófáról azonban még seionnét se érkezett.

Benzin helyett gőz. A belügyminiszter a benzinmotoroknak az ipari üzemeknél gőzgépekkel való helyettesítése tárgyában leiratot intézett a városhoz. A benzin megdrágult, a háboru a beszerzését rendkívül megnehezítte, így sok üzem kénytelen volt egyszerűen leállítani benzinmotorjait. A hajon ugy lehelve segíteni, ha a benzinmotorokat gőzgépekkel helyettesítenék. Minthogy azonban sok helyen a helyhatósági szabályrendelet a község vagy város belterületén gőzgépek felállítását vagy egyáltalán nem engedi meg, vagy pedig teljesíthetetlen feltételekhez köti, a belügyminiszter felhívja az alispánokat és polgármestereket, hogy a gőzgépek felállítását célzó kérvényeket, ha csak a tűzrendészet érdekei feltétlenül nem tiltják, kedvezően intézzék el.

Szirlusz jósol. Hosszu nagy jelentést adott ki az idel időjárásról Szirlusz, a jól ismert időjós. Mindenekelőtt konstatálja, hogy nagy havazás, nagy fagy, szóval igazi tél nem lesz már sem januárban, sem februárban; olyan kritikus hideg időt, amely a korcsolyázásra alkalmas volna ne várjunk. — De annál kedvezőbb lesz harcban álló szegény katonatestvéreinkre! mondja Szirlusz. Március kissé szeszélyes lesz, de van kilátás szép derült napokra. Egy kis havazásra ebben a hóban is számíthatunk, sőt májusban is várható hócsapadék viharokkal. Junius félcspadékos jellegű, elég szép, július igen szép és kedvező, a többi hónapról semmi különös, de a december elég rendkívüli. — Nálunk is s Európa

egy helyein zivatar, jég, eső, mennydörgés és szivárvány lesz. Az idei esztendő termése közepes, helyenkint bőszeges. A háborura annyiban terjeszkedik ki, hogy, hogy a felhőket lényegesen szaporítja, amelyet az ágyuk és fegyverek okoznak. A füstlelhők felszállnak, a légövényben átmedvesedve, köddé, — majd felhőkké változnak át. Végesvégül következik az egyes országok időjárása és egy terjedelmes értekezés az egész világ éghajlatáról.

A legmagasabb árban veszek zálogcédlákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műtörés és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó.  
Placz-tér. — **BERLIN** Naponta előad.

Szerda, csütörtök, január 25. és 26-án

**A lelenc** társadalmi dráma  
2 felvonásban. —

**Bankártragédia** — vagy a —  
**Bűnhődés**

szerelmi dráma 2 felvonásban.

A poéta, vigjáték 2 felvon. A Niagara  
vizesése télen, természeteredeti felvétel.  
A ravasz foxi, Komikus jelenet.

Előadások 6 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és  
9 órákor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

**Kostreinitz Királyforrás**

Rohitach mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsav-tartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas natriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, májbetegségeknél és cukorbetegségnél.

Tulajdonos Nouackh Ignác örökösei  
Kostreinitz Posta Padlat, 427 25-6 Pöltzschach mellett.

Kapható Nagykanizsán minden  
nagyobb fűszerkereskedésben!

„ADRIATICA”  
COGNAC LEPÁROLÓ R. T.  
≡ **FIUME.** ≡

Különlegesség:  
„FIUME COGNAC MEDICINAL”

(„Fiume” szójegyre különösen igazol.)

**IRANIA** mozgóképalota.  
Rozgonyi-utca 4. Telefonszám 229.

Szerda, csütörtök, január 27 és 28-án

**A gonosz fivér**

nagy bűnügyi dráma 3 felvonásban.

Móricz kalandja, vigjáték, főszereplő  
Móritz (Princze). Kellemetlen vendég,  
humoros. Róma római között, természet-  
szeli kép. Istenem csak nagyobb le-  
hetnék, allegorikus aktualitás.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár-  
és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

**Mayor Károly**

ruhafestő, vegytisztító, pilszoló és gőzmosó  
gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289. — Bőrgyógyász: Mayor festő.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás  
céljából, ugyazintén fehérneműt, inget, gallért,  
kézleit és egyéb háztartást cikket, bál ruhát,  
menyasszonyi kolengyét, mindennemű pipert.

Vidéki postai meghívásokat gyorsan  
és pontosan szűkzűli jelányos árban.

125-4

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület  
vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyú-  
tűs kútkak, fürdőszobák, vízvezeték-  
berendezések. 125-4

**Simon György**

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos  
árakon eszközöletnek. Pénzszekrények  
kinyitása és javítása.

**Bevonulók figyelmébe!**

Készítünk katonai előírás szerinti hátlizsákokat csukaszürke vízhatlan szövetből darabonként 7 koronáért, ugyanilyen minőségű kenyérszákat 3 koronáért. Ugyazintén különböző méretű kocsitakaró ponyvák, abrakos tarisznyák, lenzákok és itató-vedrek állandóan legolcsóbban beszerezhetők

**HIRSCH ÉS SZEGÓNÉL.**

Nagykanizsán. Törvényszéki palota mellett.

**MANKOVITS JAKAB**

építő és építési vállalkozó  
NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-  
get, hogy elvállalok minden

új építkezést és átalakítást. 125-4

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást, Nedves lakások szárazzá tétele  
falaifaláság mellett. Költségvetéseket  
és terveket a legszakszerűbben készítik.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

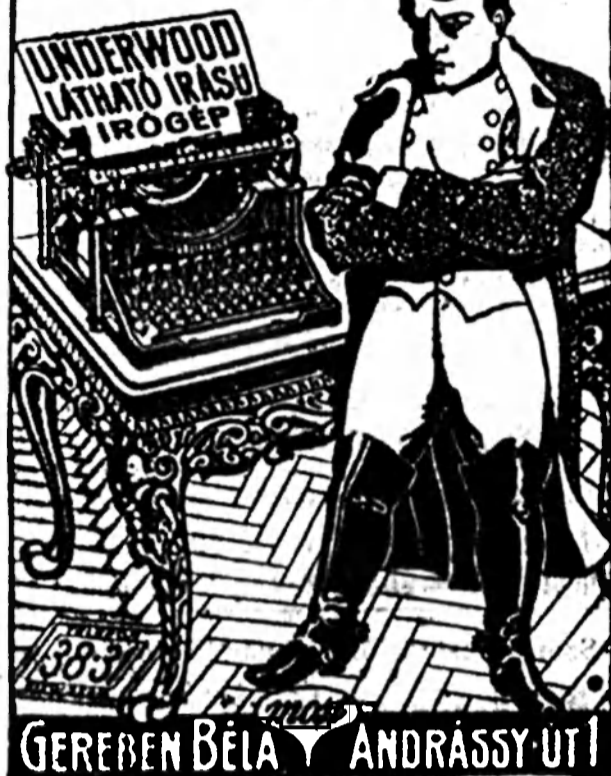
== festő vállalata ==

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal főszóllításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 39 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselet:  
**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Holfeld-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lillom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb áruk! ==  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
**Gutenbergnyomda**



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági naplajap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Éves szám 4 fillér. Vétőkre, postán 1 óra 1:50 K.  
Nyilttör és hírlap-törvény szerinti.

Lapvezető:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## A tanító háboru.

Talán jutottunk már olyan közel a háboru végéhez, hogy ki lehet mondani azt a paradoxont, mely izellenek és monstuózusnak látszott volna korábban: hogy a háboruknak ez a szörnyetegje közel hozza egymáshoz a világ népeit. Már eddig is — talán észrevétlenül és tudtukon kívül — a rettenetes véraldozatok árán bizonyos megértés támadt lelkünkben távol országok és messzi népek iránt. Exotikus helységnevek, melyek ezelőtt nagyon vadul hangzottak volna, mert igazában sehogy se hangzottak, ma a legegyszerűbb magyar értelemben köznapil szavakká lettek: Krasznik, Grodek, Komarno, Nida, Lovcsen, Macsva... Az elesett hősök durván hasogatott keresztjei a meszes gödrökön nemzedékek számára szentté teszik a helyeket, ahol az ősök életükkel váltották meg a jövőt. Mint megannyi Rodostó közeledtek felénk ezek az ellenséges területek, a melyekre nagy tömegek fognak majd bucsut járni az elkövetkezendő békesség idején.

Lelki vonatkozásai is kézen fekszenek azonban a háboru paradoxonának. A hajdan ismeretlen fajlélek rejtelmei sorra megnyitak ádáz küzdelmek során. Nem a lövészárkokban, ahol csak füstfelhőket látnak egymásból az ellenfelek, de vannak a háborunak olyan lappangó időszakai, mikor ellenség az ellenséget emberi mivoltában tanulja megismerni. Maga a stratégiai furfang, a csapattestek taktikai modora, a harc mikéntje mind dokumentuma az idegen fajléleknek. S ha a zalai baka a maga ragyogó értelmességével kitanulta a doni kozák, vagy a szilvamagszemű csunguz csatabeli ravaságait, már közelebb jutott hozzá lélekben. Fordítva is természetesen s egész bizonyos, hogy a szibériai pusztai ember a buránás estéken az emlékezés melegségével fog beszélni a magyarszki-ról, akivel neki egyszer úgy össze kellett akaszzkodni.

S nem szabad megfeledkezni a hadifoglyok kimondhatatlan fontos szerepéről, akik, mivel puskájukkal és kardjukkal együtt a vad patinát is leszedték róluk, békés és igaz emberi mivoltukban báranyszeliden élnek nálunk. Az ő számukra éppen úgy tárul ki a magyar néplélek litka, amelynek szépségeiben egy életre tisztára fűröszthetik zavaros tudatukat s amelytől soha többé oly távol nem lesznek már, mint amilyen messziről hozzánk elkerültek.

Fajgyűlöletre támaszkodott a kapzsiság, mikor ránk uszította a háboru véreibeit s úgy látszott, nem számít rosszul, mert az egymástól operenciás távolságokban élő fajok halálos ködö-

kön keresztül remegő és gyűlölködő szívekkel nézték egymást, a nagy ismeretlentől féltükben. De épp az ennek a háborunak a paradox igazsága, hogy minden lépéssel, melylyel az ellenséges

emberek megközelítik egymást, halványodik a régi gyűlölet. Minél világosabb ez a háboru, annál bizonyosabban tűndöklök ki mögüle ez az örök béke aranyfedelű palotája.

## A világháboru.

### Burián németországi utja.

Budapest. Az Esti Ujság beszámol arról, hogy báró Burián közös külügyminiszterünknek a német főhadiszálláson tett hivatalos látogatása mennyire lekötötte a berlini diplomácia egész figyelmét. Illetékes helyen azt hangsúlyozták az ujságíró előtt, hogy a külügyminiszter megbeszélései az egész európai helyzetre kiható fontosságúak voltak és különösen fontos meggyezést eredményeztek a két nagyhatalom kormányai között a balkáni kérdésekben és a semleges államokra vonatkozólag.

### Ungban nincs orosz.

Ungvár. A Kárpátokban napok óta folyó tűzérharc a mind rosszra forduló időjárás miatt engedett hevességéből. Uzsok tegnapi elfoglalása után (melyről a mai Höfer-jelentés szól) most már minden remény megvan arra, hogy Ungmegye nyugtalanítása véget ért.

### Nikolajevics megbukott.

Berlin. A Tägliche Rundschau titkos pétervári információból eredő szenzációs cikket közöl, mely szerint Nikolajevics orosz nagyherceg bukása megtörtént s ezzel Oroszországban a háboru történetének új fejezete kezdődik. A cár Danilew tábornokot nevezte ki a nagyherceg vezérkarának igazgatójává, aki az egész további orosz háborut irányítani fogja. Oroszország belátta, írja a cikk, hogy a háboruban babért nem arathat s ezért, hogy Nikolajevicset megmentésük a végső blamázsól, levették róla a további felelősséget, hogy a bukás szégyenét is másnak kelljen elviselnie.

### Bilinszky lemondott.

Bécs. A király ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta lovag Bilinszky közös pénzügyminisztert, aki a felségnek felajánlotta lemondását. A király még nem döntött annak elfogadására nézve. Bilinszky utóda gyanánt Hohenloheherceg és Körber volt osztrák miniszterelnök jönnek kombinációba. Bilinszky lemondása Burián bárónak külügyminiszterre történt kinevezésével van összefüggésben, mert a két közös minisztert régi ellentétek választották el egymástól.

### Vilmos császár és a haditudósítók.

Berlin. Vilmos császár tegnap a főhadiszálláson minden fény és pompa nélkül ünnepelt ötvenhetedik születésnapján fogadta a főhadiszálláson tartózkodó összes haditudósítók hódolatát. A császár hosszan és igen kedélyesen elbeszélgetett az ujságírókkal és gratulált nekik nagyszerű munkájukhoz.

Berlin. A német császár tegnapi születésnapján rendezett zajtalan ünnepségeken a »Heil dir in Ziegerkrauz« kezdetű himnuszt mindenütt változtatott szöveggel énekelték, mert ez a szöveg azonos az angol királyi himnus szövegével.

### Lodz = Neu Breslau.

Berlin. A német seregek által már közel két hónapja megszállott orosz-lengyelországi városban, Lodzban már teljesen berendezkedett a német közigazgatás. A város orosz nevét is megváltoztatták, s annak neve a mai naptól fogva Neu-Breslau (Uj-Boroszló) lett.

### Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Az Ung felső völgyében az ellenséget az uzsoki hágó mindkét oldalán a határmagaslátokon elfoglalt állásaiból tegnap kiverők. Ezzel három napi harc után ismét birtokunkba jutott a Kárpátok egyik legfontosabb hágója, amelynek birtokáért a hadjárat folyamán már többször elkeseredett küzdelem folyt s amelyet az oroszok január elseje óta megszállva tartottak. Különösen jól megerősített és több egymás mögött készített előnyös állásban szívósan védtek. Az uzsoki hágótól északnyugatra, ugyszintén a Latorca és Nagyág völgyében a harcok még tartanak. Nyugatgaliciában es Lengyelországban a hóvihár miatt csak mérsékelt tűzérharc folyt. Höfer altábornagy.

### Beszüntették a munkát a budapesti pékek.

Budapest. Ma reggel az összes budapesti sütőműhelyekben beszüntették a munkát, a pékboltokban pedig a sütemények árusítását. Ennek oka az, hogy a pékek a maximális áraknál drágábban képesek csak lisztet venni. A pékmesterek deputációja ment ma a földmívelésügyi miniszterhez, akit arra kértek, hogy részükre rekviráltasson gabonát, különben nem lesznek képesek az üzemetek folytatni.

## A 20-as honvédek lövészárkaiban.

### Diabik főhadnagy harctéri levele.

A nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred hősi cselekedeteiről csak keveset tud még a kanizsai újságolvasó közönség. Pedig amit a 20-as honvédek a háboru hat rettenetes hosszu hónapja alatt véghezvittek, felér mindazzal, amit a sokat dicsért magyar ezredek bármelyikéről lejegyeztek. Csak nem volt a derék 20-as honvédeknek eddig krónikásuk, ezért maradt országvilág előtt az a leírhatatlan sok vitézi cselekedet ismeretlenül. Ez a hiány azonban most bőségesen pótolva lesz. Dr. Hegedűs György nagykanizsai ügyvéd ugyanis, aki mint tartalékos 20-as honvédhadnagy már másodszor jött haza súlyosan megsebesülve a harctérről, a napokban lapunk hasábjain megkezdi a 20. honvéd gyalogezred háborús krónikájának közlését.

De még előbb közöljük azt a pompás harctéri levelet, amit az ezred vitéz főhadnagya, Diabik Farkas írt haza testilelki jóbarátjának, dr. Hegedűsnek a harctérről, ahol a két meghitt pajtás jóban-rosszban osztozott egymással. A levél pompás humorával igazán kiemelkedik a már-már unalmassá váló rendszeres harctéri levelek sablonjából és szellemes ötletei annál inkább megérdemlik a nyilvános közlést, mert a levél egyszersmind érdekes képet tár fel a 20-as honvédeknek az oroszországi lövészárkokban folyó életéről. Az intímabb családi vonatkozású részek elhagyásával Diabik főhadnagy harctéri levele a következő:

„Hej öreg, nagyon sok minden történt azóta, amióta Te elmentél. Most az élelmezés is kifogástalan. Nagyszerűen kosztolunk, pl. tegnap volt faszírozott zöldborsóval, turóscsusza, torta, bor, sör, 2 embernek 1 üveg pezsgő. Most szerencsére van minden. Igaz, hogy csak napjában egyszer, de annál jobban esik. Nagyszerű fedezékjeink vannak. Az enyém egész kastély, van benne szék, asztal, szalma, feszület, zenélőóra. Zene nem is kellene, mert csinál a tüzérség gyönyörű szerenádokat. A földolgot majd elfeledtem. Van most kályha is. Éjjel-nappal ég. Én már két hete éledelek itten s nagyon meg vagyok elégedve. Állandóan szól, a puská és az agyu, már ez nem újság. De egyhez nem tudtam hozzá szokni s ez a nehéz gránát; ezt az egyet nagyon tiszteltem. Tudod ha ezt hallom, amint korcsolyázik, mindjárt arra gondolok, na ez most portómentesen elszállít engem a más-világra. A srappel, puská, az semmi, de a ronda nagy gránátja ez már tekintélyes dolog. Tegnapelőtt becsapott a szomszédba s ott csunyán viselkedett.

Dacára mindennek embereink bámulatos módon viselkednek, ezeknek kötéltől vannak az idegeik. A legnagyobb tűzben elmáskálnak vizért s úgy vannak, mintha legalább is Kanizsán a kaszárnyában lennének.

Hál' Istennek ujabban tiszték közt komolyabb baj nem történt, de ki tudja a jövőt, naponta 100 szor is kerülgeti az öreg kaszás az embert.

Legkellemetlenebb a dologban, tudod az a kis állat, ami sajnos sok van. Én már ehhez is hozzá szoktam. Odahaza ha egy volt, képes voltam egész éjjel nem aludni, s most a másik csak kontár hozzám képest, oly művészien tudok vakarózni.

A „muszkálék” állandóan robbanógolyóval lönek s mindig pufogatnak. Ezek már jobban lönek, de nagyon gorombák. Tudják, hogy magyarok vannak velük szemben s úgy látszik elrontottuk a renoménkat előtük, mert nagyon félnak.

Egy komikus dolog fordult elő a napokban a száznál. A kis állatkák táplálékául ki lett adva higanykenőcs s képzeld, az egyik vadember megette és kutya baja sem lett tőle. Ilyen a jó gyomor.

A muszkálékát azonban most nagyon szorítjuk. Azt hiszem most megkapják a döntő deftert, s rövid időn belül meg lesz a döntő győzelem. Egy meghívót küldök neked öreg. Mogul, ismerőseidet szólítsd fel a részvételre.

Meghívó az 20. honvéd gyal. ezred, az ezzel együtt működő X. porosz hadosztály és a szemközti álló kaukázusi orosz ezredekkel közösen rendezett állandó jellegű farsangi mulatságra.

Műsor:

1. Hajnali ábránd ekrazitos bombákkal.
2. Reggel ökor gépfegyver keringő.
3. Tábori tüzérség gránát és srappel zápora mindkét részről egész nap.
4. Rohampolka farkasvermeken és tuskésdrót akadályokon keresztül golyózáporban, melyhez a zenét a nehéz tarackok szolgáltatják.
5. Kézibombavetés és szuronyharc.
6. Új állásfoglalás nyakig érő sárban.
7. Esti tűzijáték orosz gránátok által felgyújtott falvak kivilágításánál, világító bombák, fényoszlopok és rakétákkal, amihez a zenét a kézi fegyverek szolgáltatják.
8. Tuskés drótkadályfonó verseny és farkasveremelés reggelig. Reggel előlről. Esetleges műsorváltozást fentart magának a rendezőség. A mulatság kedvezőtlen időjárás esetén is megtartatik. Minél számosabb látogatást kér az otthon maradt untauglichok és maródiak felsegélyezésére a rendezőség. Urak csukaszürkében, hölgyek vörös kereszttel kéretnek megjelenni. Előadás alatt az ajtók és a patrontáskák nyitva vannak.

Édes Gyurim, ne haragudj, hogy ennyit összefirkáltam, de most ráérek jó fedezékemben, mely majdnem olyan biztos, mint ott Kanizsán a Centrál kávéház.

A Nagyságos asszony kezelt csókolva igaz, őszinte baráti szeretettel ölel

Diabik.\*

Igy szórakoznak valahol a Nida partján a mi drága testvéreink, a kanizsai 20-as honvédek.

## Ejnye!

Tegnap és tegnapelőtt tartották Nagykanizsán a november—december hónapokban folyó népfőlkélsorozáson lemaradtak utószemléjét, melyen mintegy kétszáz zalai magyar jelent meg. Ez a megjelenés azonban igazán olyan volt, hogy az embernek részint a szívét, részint az öklét szoríthatta össze. Mint a gazda nélküli nyáj, vagy mint a vezérét vesztett sereg jött a sok falusi ember a sorozásra: fej nélkül, felkészületlenül. A sorozó bizottság tagjai először nem értették mi történt itt, mert nincs az embereknek semmiféle igazoló írásuk, egyik lalú népe a másikba van belekeverve, hiába harsogja a sorozó bizottság szolgálja az ábécébe szedett neveket a folyosóra, se-hogy se megy rendben a jelentkezés. Végre kiderül, hogy azért van mindez így, mert nincs a zalai községeknek jegyzőjük; aki csak katona volt valaha közülük, mind a háboruba juttatta Árvay Lajos alispán, akit mint a zalamegyei közigazgatás mintaszerű rendjének megteremtőjét szoktak aposztrofálni. Tényleg volt is rend mindig Árvay alispán vasfegyelmé alatt a zalai községekben, éppen csak azóta nem, amióta arra a legnagyobb szükség van, a háboru óta. Amióta a községi jegyzőknek két fő funkciójuk, az ujoncozási munka és az adószedés százszoros jelentőségűre emelkedett, azóta egyszerűen — nincsenek jegyzők a zalamegyei falukban. Annál furcsább intézkedés volt ez, mert az egész országban egyedül Zalamegye az, ahol a nem katonatiszti sorban levő községi jegyzőket nem mentesítette az alispán a bevonulás alól. Egyedül csak Zalamegyében született meg az a képtelen felfogás, hogy a népfőlkélsorozón, vagy póttartalékos sorba kerülő községi jegyző a ke-

zébe nyomott egy szál puskával többet használni a hazának, mintha lithon végenzé ugyyszólván kizárólag a háboru céljait szolgáló nagyrahivatott munkáját. Egy szerencse, hogy még a honvédelmi minisztériumban is jobban tudják, mint a vármegyházán, mi a jegyzők igazi hivatása manapság és — utólag — felmentették a legénységi sorban levő jegyzőket a katonai szolgálat alól. A Kanizsára bevonult jegyzők már ismét civilben sétálnak és pár nap múlva újból hivatalukban lesznek az alispának bizonyára nagy bosszúságára.

## HIREK.

### A kanizsai lisztárak.

A zalamegyei gabonaszükséglet biztosítása.  
Értekezlet a városházán.

Azok a rendeletek, melyek Nagykanizsán a lisztárak szabályozására vonatkozólag megjelentek, egyáltalán nem feleltek meg a gyakorlati élet követelményeinek. Ezek a szabályok ugyanis csak a nagy mennyiségben való kereskedelmet irányíthatták, de egyáltalán nem a kiskereskedőket, akik ezekre az árakra tényleg ráfizettek. Dr. Sabján Gyula polgármester tegnap délután értekezletre hívott meg tízenöt nagykanizsai kereskedőt és pékmestert kikkel a kiskereskedelmi maximális árat megállapította, azonkívül mindazon módokat megbeszélte, melyek szerint Nagykanizsa és Zalamegye élelmezése biztosítható lenne. E módok megbeszélése még a lisztárak megállapításánál is fontosabb.

Az értekezleteken résztvettek Pongor Henrik a Franz-malom igazgatója, Schwarz Gusztáv, a Neu és Klein és Rosenfeld Adolf Fiai cégek, Grünhut Henrik, Heltai József, Weisz Bódog gabonakereskedők, Wollák Mór, Dióssy Béla és Meziriczky József kereskedők és Mihály István, Rosental Jakab és Rosenberg Miksa pékmesterek.

Az összes méltánylást érdemlő körülmények figyelembevételével a detail-kereskedelmi maximális lisztárakat Nagykanizsa város területére nézve a következőkben állapították meg:

A 0-ás buzaliszt kilója . . . . .	80 fillér
Főző buzaliszt . . . . .	72 „
Buza és árpa keverék liszt kilója . . . . .	54 „
Rozs és árpa . . . . .	52 „

Aki ez áraknál magasabbat számít, élelmiszer-uzsora miatt kihágási eljárást indítanak ellene.

Az értekezleten résztvevő szakemberek konstataáltak, hogy Zalamegyében már annyi gabona sincs, amennyi a vármegye lakosságának élelmezésére a jövő évi termésig elég lenne (rengeteg tömeg gabonát vittek innét Ausztriába) s ezért a Zalamegyében is elrendelt gabonarekvirálásnak semmi más célt nem szabad szolgálnia, mint Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok liszt-szükségletének biztosítását. Ez a szükséglet 800 waggon, Zalamegyében pedig ekkora rekvirálható gabonamennyiség nincs is. Ennek folytán dr. Sabján Gyula polgármester a város közönsége nevében sürgős felrattal fordul a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a Zalamegyében rekvirálható összes gabona lithagyassék.

E módon Nagykanizsa város liszt-szükséglete biztosítva lesz, mert Pongor Henrik, a Franz r.-t. igazgatója azt a kötelező kijelentést tette az értekezleten, hogy a nagykanizsai gőzmalomba szállítandó összes gabonamennyiséget feldolgozva a nagykanizsai és zalaegerszegi szükségletek biztosítására köti le.

A nagykanizsai iparhatóság megbízottak. Tegnap délután alakították meg szakbizottságaikat a Nagykanizsa város tanácsa, mint I. foku iparhatóság mellé rendelt és már a december hó folyamán megválasztott nagykanizsai iparhatósági megbízottak. Összesen husz tagja van a nem minden gyakorlati jelentőség nélkül való testületnek, mely elnökévé Lodner Ferenc pékmestert választotta. A bizottság jegyzője hivatalból Orbán József városi levéltárnok. A szakbizottságokba a husz tagot így osztották be:

1. Az Iparlajstromok megvizsgálására megválasztották Bognár Istvánt, Sárközy Kálmánt, Köhler Gyulát és Ilj. Wajdits Józsefet.

2. A gyárak megvizsgálására: Kohn Samut, Dióssy Bélát, Lodner Ferencet és Martincsevics Imrét,

3. Az ipariskolák látogatására: Hitzelberger Györgyöt, Mayer Károlyt, Bazsó Józsefet és Reichenfeld Gyulát.

4. A műhelyek megvizsgálását végző bizottságba pedig Turek Gézát, Szívós Antalt, Németh Imrét, Szabó Antalt, Melczér Jakabot, Feldmann Józsefet, Strém Károlyt és Weisz Miksát.

A nagykanizsai járás főszolgabírája, mint I. fokú iparhatóság mellé is megválasztották a múlt hóban az iparhatósági megbízottakat, kik szintén mind kanizsai kereskedők és iparosok. Ezek szakbizottságai azonban még nincsenek megalakítva. A járási iparhatósági megbízottak a következők:

Somogyi Ede, Totola Lajos, Torma Pál, Reidinger Gyula, Militényi Gyula, Reisz Béla, Pollák Ernő, Berényi Árpád, Steiner Mór, Török Ferdinánd, Ofenbeck Vilmos, Bäder József, Stampf Zsigmond, Frank Manó, Rosenthal Géza, Goldberger Károly, Steiner József, Matán Ödön, Rechnitzer Mór és Berger Pál.

Hétfőn vásár. Ez évben az első országos vásár Nagykanizsán hétfőn, február 1. napján lesz. A vásár sikerültét csak előmozdítja, hogy az két ünnepnap, vasárnap és a keddi gyertyaszentelő ünnepe közé van ékelve.

Tessék adót fizetni! Nagykanizsa város adóhivatala nagy terminus előtt áll, melyre erős munkával készülnek a lajstromok s egyéb szükséges irások. Február 15-e a legközelebbi adófizetési terminus, amikor Nagykanizsán 100,000 koronát meghaladó adóösszeg válik végleg esedékessé. E horribilis összeggel van hátralékban a nagykanizsai adófizető közönség mely soha olyan rosszul és pontatlanul nem fizetett adót, mint a háboru hónapjai alatt, amikor pedig — minden ötéves gyerek tudja, — tiszter olyan nagy szüksége van az államnak minden koronára, mint bármikor azelőtt. S ami a legfurcsább, sőt egyenesen megdöbbentő, épp azok teljesítették Nagykanizsán adófizetési kötelezettségüket a leglányhábban, akiknek a legtöbbjük van s akiknek meg sem kell keresniük ezt a pénzt, mert rajta ülnek: a tőkepénzesek. Ez is egyik szégyenletes jelensége Nagykanizsán a háborunak. Amikor minden épkézláb ember, a fiatalok, az erősek mind életüket és testi épségüket viszik a haza, a takarékpénztári tőkék és az ingatlan birtokok védelmére, amikhez pedig oly kevés közők van, ugyanakkor a tőkék és birtokok irigylésre méltó tulajdonosai, — akik puha fészkeikben csak az ujságokból ismerik a háboru borzalmait, — még azzal sem segítik elő ezt a nagy élethalál harcot, hogy rendes, mindenkor polgári kötelességüket, az adófizetést pontosan teljesítsék. De február 15-e után majd minden hazafiul, kötelességérzet nélkül is megfizetnek, hisz a városi végrehajtók közül egy sincs bevonulva!

Repülőposta Przemyslből — Sümegre. Nemsokára már egyáltalán nem lesz ujság, ha valaki Przemysl várából kap levelet. Lassankint a legkisebb falunak is jut egy przemysli repülőlevél, mely pár héttel ezelőtt még országos hírlapszenzáció volt. A napokban Sümegre is érkezett a repülő postával az oroszok által körülfári várából értesítés. Kerekes Ferenc sümegi szabómester több sümegi bajtársával benn van a nagyszerű vár remek védőseregében és az elmúlt héten közös lapon küldtek haza övéiknek üdvözetet és meg-

nyugtató hírt arról, hogy jól vannak, bizakodók és egészségesek. Kerekesen kívül Holba Lajos, Olasz István, Hammer Ferenc és Német Károly sümegi lakosok írtak még a repülő kártyára.

Ujabb koleraeset Pécsen. A Dunántul az egész háboru ideje alatt ugyszólván teljesen ment volt a kolera, csak Pécsen fordult elő a múlt hónapban egyetlen kolera eset, melyet azonban sikerült lokalizálni s a beteget is meggyógyították. Azóta nem jelentkezett egész Dunántulon sehol kolera, mignem a napokban megint felülvette a fejét, s milyen játéka a véletlennek, megint Pécsen. Szilva Mihály lemergi születésű vasuti ezredbeli katona az új koleras beteg, akit Mitrovicáról vittek Pécsre, — állítólag vérhassal — amikor még nem is sejtették hogy koleraja van. Szerencsére azonban még utközben megállapították rajta a veszélyes járványt és már Eszékről jelentették Pécsnek, hogy koleras beteget szállítanak az ottani kolerafigyelő állomásra s így előre megtettek minden szükséges intézkedést. A beteg kísérelt alaposan beoltották, mielőtt tovább utaztak volna, a vasuti kocsit lekapcsolták Pécsen és alaposan fertőtlenítették, a koleras katonát pedig elvitték a járványkórházba, anélkül, hogy bárkivel is érintkezhetett volna. Tegnap reggel a kórházban meghalt a 33 éves Idegen, aki nem fogja többé meglátni az ő Lembergjét, ahol most az oroszok gazdálkodnak.

A ma esti polgárőrök. Ma csütörtök este a következő polgárőrök tartanak Inspekción: Mandibaum Oszkár, Mauer Lipót, Bruncsics József, Martincsevics Imre, Muzikár Vince, Németh Mihály, Neumann József, Oszó József, Pálly Sándor, Péter Jenő, Hoffmann Gyula, Paár Oszkár, Zákonyi Lajos, Gerócs Bódi, Ágoston Flórián, Steiner József.

A legmagasabb árban veszek zálogcédu-lákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és anlik órákat. Szívós Antal műorás és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Gürtler István.

### Nyilatkozat.

Hadbavonulásom miatt jelenlegi üzletememet a napokban

#### Vékásy Károly urnak

átadom és Király-utca 5. szám. alatt a Szívós-féle házban március 1-ig egy ideiglenes műhelyt tartok fenn, és ez idő alatt bárki bármely követelése és megbízása a jelzett helyen kielégítést fog nyerni.

Megköszönve a n. é. közönség bizalmát egyben üzletem átvedőjét pártfogásába ajánlom, tisztelettel

Szívós Antal.

Szarvas szálló — BERLIN nagy mozgó.  
Piacz-tér. — Haponta előad.

Szerda, csütörtök, január 25. és 26-án

**A Iolenc** társadalmi dráma  
2 felvonásban.

**Bankártragédia** — 1897. é. —  
szerelemi dráma 2 felvonásban.

A poéta, vígjáték 2. felvon. A Niagara vízesése télen, természeteredeti felvétel.  
A ravasz foxi, Komikus jelenet.

Előadások 8 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A teremtés van.

**URANIA** mozgóképek palotája.  
Rangos utca 4. Telefon 288.

Szerda, csütörtök, január 27 és 28-án

## A gonosz fiú

nagy bűnügyi dráma 3 felvonásban.

Móricz kalandja, vígjáték, főszereplő Mórlitz (Princze). Kellemeően vendég, humoros. Róma római között, természetli kép. Istenem csak nagyobb lehetnek, allegorikus aktualitás.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

### Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssirozó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-szálloda).

Telefon 289.

Büro: Nagykanizsa, Mayer festő.

Elvállal férfi- és női ruhák festés és tisztítás céljából, ugyszintén fehérnemű, lagot, gallért, kényes és egyéb háztartási olkakat, bál ruhát, menyasszonyi kelegyét, mindennemű pipérét.

Vidéki postal megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl júlányos árban.

## A Rapoch-féle házban

(Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes mellékhelyiségekből álló

lakás rögtöni átvételre kiadó.

Rácsok, kapuk, sirkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 12-4

### Simon György

épület és műlakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos árakon eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átépítést.

Továbbá gőzkazán befalazást, gépalapozást. Nedves lakások szárazzá tétele falalásig mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakoszerűbben készítik.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata  
Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimta**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
Épület, szobafestés  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 20 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!**

Vezerképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisz-  
telt hölgyközönséget és régi meg-  
hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérnemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-  
bizhatóbb beszerzési forrása a leg-  
előkelőbb cégek gyártmányainak,  
felfrissítettem.

Raktáron tartok May és  
Holfeld-féle rumburgi  
vásznakot, Regenhardt-  
féle damaszt-árakat és  
a jóhírű Lillom-vásznakot,  
zsebkendőket és minden-  
nemű fehérneműket. ::

A legfinomabb árak!  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget  
raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA**

**NAGYKANIZSA**



**Csengery-ut 7.**



Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gondtal és ízléssel szállít.**



**Telefon 41. szám**

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz



# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartott és hirdetői díj megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Félévi mérleg.

Annak a polgártársunknak kívánsága, a ki a belgrádi demars napján ezt sőt hajtotta: „bár egy félévvel már idősebb lennék!” — teljesült. Most egy félév eltelté után aligha lesz megelégedett a türelmetlen polgártársnak lelke: most bizonytal egy újabb félévvel, vagy legalább egy negyedévvel szeretne előbbre jutni, abban a jogos bizakodásban, hogy ez az újabb hat, vagy három hónap a háboru befejezését fogja magába zárni.

Most bevallhatjuk! Sokkal, igen sokkal sötétebbnek képzeltük ezt az időt. Abban az egyébként igen helyén való és dicséretes akcióban, amellyel nyomban a háboru kitörése után a háboru insége ellen szervezkedtünk, a nyomoruságnak aggasztó képei rémlettek előttünk. Félév után, a tél közepén vagyunk és ezt a nyomort, ezt a kiáltó inséget sehol se lehet fölfedezni az országban.

A kitört háboru nem zavarta meg a cséplést, a behordást, az értékesítést és az őrlést. Azóta eljött az őszi szántások és vetések ideje és annak ellenére, hogy a katonai szolgálatra behívottak száma egyre növekedett, sehol se maradt a magyar föld fölötlenül, bevetetlen. Igaz, hogy a buza és a kenyér ára hallatlan magasságra emelkedett; de még eddig ezeket a magas árakat is bírjuk és a jól eladott gabonáért, a jól eladott lovakért és egyéb állatokért kapott pénz lassan-lassan mégis a forgalomba jutott és éreztette hatását.

Csak most, az első félév végén váll szükségessé az az előrelátó gondoskodás, a mely a kenyérinségtől kell, hogy megóvja az országot. Ez egyrészt a gabonakészletek hatóságirekvirálásában nyilatkozik meg, másrészt abban, hogy a kormány a buzálszittel való takarékoságra inti az ország lakosságát. Ez a kétfold bizonyára kellő eredménnyel fog járni. Az áldozatkészségnek, önzetlenségnek és a nélkülözésnek példái mellett nem képzelhető el olyan durva önzés, a melylyel a gabonát egy később várható nagyobb haszon reményében annak tulajdonosai el akárnak rejtteni — és elvárható az a lemondás, hogy az ország népe: az értelmiség példaadása mellett: a háboru alatt barna és fekete kenyeret egyék. Ily módon semmi kihatása sincsen ellenségeink fenyegetésének, amely a kiéheztetéssel szeretné elérni, a mi seregeinknek nem sikerült.

Félév után, ha irigylendő állapotnak nem is tekinthetjük azt, amelyben vagyunk, több nyugalommal, erősebb önbizalommal várhatjuk a háboru hátralevő részét. Erősebbek vagyunk, mint a hogy hittük. Megéltünk és megálltunk a külföld hitele nélkül, a külföld nagy részének fogyasztása nélkül; az össze-

omlások lavinája, amelyet a háboru első hónapjaira vártak, nem következett be. Voltak veszteségeink, káraink és ezek között legsúlyosabbak azok, a miket pótolni nem lehet: a harctéren elesett katonák elveszte. De ezentul minden

csak egy gondolatra visz bennünket: az ellentálló erőnek ilyen komoly fél esztendő próbája után milyen termő és élénk lesz az új élet, amely a háboru dicsőséges befejezte után kezd ebben az országban virulni!

## A világháboru.

### Bukovinában csend van.

Máramarossziget. Bukovinában az orosz akció teljesen megszűnt. Kémjelentések szerint az oroszok erősítéseket várnak, melyek megérkeztéig nem támadnak. Az új támadások bennünket sem érnek készületlenül.

### A máramarosi orosz visszavonulás.

Munkács. A Máramaros megye legészakibb csucában visszavert oroszok visszavonulásuk közben Toronyánál a vízközi vashidat felrobbantották, hogy üldöző seregeinknek útját szegjék. Tüzérségünknek azonban a gyalogsággal együtt mégis sikerült a Nagyág folyón átkelnie, mert ezt az alacsony vízállás lehetségessé tette. A visszavonuló oroszok üldözése rendben folyik.

### Francia generális az orosz fővezér.

Koppenhága. Szentpétervárról jön az a föltűnést keltő hír, mely páratlan az orosz birodalom, s az orosz hadsereg történetében, hogy a cáz az oroszlenyelországi orosz haderő főparancsnokává Pau francia tábornokot nevezte ki, aki már uton van Oroszország felé. Ez a kinevezés nem széplithető szégyene az orosz hadseregnek.

### A Times elismerése a németeknek.

Rotterdam. A Times elmű angol világlap a flandriai harcokról szóló ismertetésében érdekes beismeréseket közöl a szövetségesek gyengeségéről és a legnagyobb elismeréssel ír a németekről. A közlemény szerint a németek nyomása a nyugateurópai harctéren mindinkább erősödik. A német haderők tevékenységében eddig észlelt nyugalom oka kizárólag a feneketlen sár volt, de egyáltalán nem a szövetséges seregek ereje. Nem lehet tagadni a németek óriási fegyelmét, fizikai és erkölcsi erejük föltétlen fensőbbtségét, melyekkel a szövetségesek gyengéit mindenkor tökéletesen ki tudják használni. A mai harctéri eseményekről szólva a cikk azt

közli, hogy a németek mostanában különösen az Aisne-nél szorgoskodnak. A soissons-i német diadalról azt írja a Times, hogy az döntő győzelem volt, mely most és a háboru végéig mindenkor éreztetni fogja hatását.

### Burián sikerei.

Berlin. Báró Burián István, az új osztrák-magyar külügyminiszter több napos berlini tartózkodása alatt a német politikai élet vezetői közül többekkel igen beható megbeszéléseket folytatott. E tanácskozások eredményeképp a német politikai körökben az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy *Burián báró akciója teljes sikerrel járt.* A berlini lapok azt írják, hogy az új osztrák-magyar külügyminiszter személye éppoly megnyerő, mint a program, melyet képvisel.

### Czernin gróf a királynál.

Bécs. Czernin gróf, monarchiának bukaresti követe tegnap este Bécsbe érkezett és ma reggel külön kihallgatáson jelent meg Ferencz József királynál, majd báró Burián külügyminiszternél jelent meg, kinél több órán át tartózkodott. A beavatottak szerint romániai követünknek királyi audiencián való megjelenése semmiféle különös külpolitikai eseménnyel nem áll összefüggésben.

### A szuezi csatorna elzárása.

Rotterdam. A szuezi csatorna táján ugylátszik már nagyobb mozgolódás észlelhető, mert a csatornát védő angol seregek a szabad nemzetközi forgalomra rendelt szuezi csatornát teljesen elzárták. Ez az újabb angol erőszakosság különösen az olasz hajózásra nézve sérelmes. Az olasz kormány a sérelem orvoslására sürgős lépéseket tesz Londonban.

### A Dardanellák bombázása.

Sófia. A francia—angol szövetséges flotta hetek óta mindennap megújuló hevességgel folytatja támadását a Dardanellák ellen, de a legteljesebb eredménytelenséggel. A parisi török útegek erőteljesen válaszolnak a hajóknak, melyek azonban még lőtávolságig is alig merészkednek közeledni.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Az ellenségtől immár a Nagyg völgyét is megfoglaltuk. Az ellenség, amely ebbe a völgybe az Ökörmezőtől északra fekvő területen nagyobb erővel nyomult előre, tegnap utolsó jól megerősített állásait is kénytelen volt feladni. Toronyát elfoglaltuk és üldözés közben Viszkowig jutottunk, ahol a harc az ellenséges utóvédék ellen újból megkezdődött. Vezérszállástól északra fekvő magaslatokon és Volocznál az oroszok nagyobb erősítések harcba vetésével még egyszer megkísérelték, hogy elvesztett főhadállásokat újból visszanyerjék, de visszavertük őket és eközben hétszáz foglyot és öt gépfegyvert vesztek. A kárpáti arcvonal főbb részén a helyzet lényegesen nem változott. A Nagyg völgyétől keletre nyugalom van. Nyugatgaliciában és Lengyelországban tűzérési harcok és kisebb akciók folynak. Höfer altábornagy.

## A németek harcai.

Berlin. (Hivatalos jelentés.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A flandriai tengerparton Mindelikerke és Slynó helységeket az ellenség tűzérés bombázta. A craomei magaslatokon az ellenségtől tegnapelőtt elfoglalt hadállásokhoz kelet felé csallakozó további ötszáz méter hosszú lövészárkot ragadtunk el. A franciák egy ellentámadását könnyű szerrel visszavertük. Az ellenségnek a január 25-étől 27-étől terjedő harcokban súlyos veszteségei voltak. Több mint 1500 francia halott maradt a harctéren. A január 27-én jelentettekkel együtt 1200 hadifogoly jutott csapataink kezére. A Vogezekben Senones és Bandecapt környékén a franciák több támadását jelentékeny veszteségeik mellett visszavertük. Egy tisztet és ötven főnyi francia légénységet elfogtunk. A mi veszteségeink egészen csekélyek. Felső-Elszászban a franciák megtámadták a mi Aachpach, Anmerswallar, Heldsweller és Hercbachu erdő közötti állásunkat. Támadásukat mindenütt az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Különösen súlyos volt az ellenség vesztesége Heldwellertől délre és Anmerswellertől délre, ahol a franciák rendetlen ségben vonultak vissza. Öt francia géppuskát maradt kezünkben.

Keleti hadszíntér: Az ellenségnek Gummhinnentől északkeletre ellenünk intézett jelentékeny támadási kísérleteit visszautasítottuk. Blerunnál Sierspiől északkeletre egy orosz csapatot visszavertünk. Lengyelországban nincs változás. *Miniszterelnökség sajtóosztálya.*

**Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

**Adakozzunk a Hadisegélyzónák!**

## Gabonarekvirálás Zalamegyében.

Három járásban már megkezdődött.

Országszerte megkezdték már a gabonarekvirálást, miként azt a lapokban napról napra olvashattuk, csak Zalamegyében nem hallatszott még a híre sem ez éppoly sürgős mint amilyen óriási nemzeti fontosságú akció megkezdésének. Pedig ha valahol szükséges a gabonának hatósági lefoglalása, úgy első sorban Zalamegyében halaszthatatlan feladat ez, ~~amint a hatóságok országjárásán, ahonnan~~ már ugyanis óriási tömegű gabonakészleteket ~~szállítottak el a közel fekvő Ausztriába. E napokban azonban Zalamegyére is rákerült a~~ ~~pot a egy-két hét múlva már itt sem fognak~~ több kisebb-nagyobb gabonakészleteket rejtő ~~helyeken, hogy ezekkel még mindig kísérletez-~~ ~~zenek, hogy ezeket lehetne a maximális árak-~~ ~~ról azelőtt rendelkezéseket minél határozottabban~~

áthágni. Zalamegyének pacsal járásában kezdődött meg tegnapelőtt a gabonarekvirálás, melyben a hatóságot Pálffy László pacsal főszolgabíró, a szakértelemet pedig Grünhut Henrik nagykanizsai gabonakereskedő képviselték, kit a földmivelésügyi miniszter bízott meg a pacsal, novai és letenyel járásokbeli rekvirálásnál való közreműködésre.

Értesülésünk szerint két napon belül Nagykanizsán és Zalamegye több részében is megkezdődik a rekvirálás munkája. Nagykanizsán a rendőrkapitányság, a vidéken pedig a járási főszolgabírók intézik azt a földmivelésügyi miniszter által megbízott szakemberek közreműködésével. A Nagykanizsára kirendelendő szakmegbízott személye még ismeretlen. Itt valószínűleg a Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. egy embere fog működni, amely bank az ország egy részére megszerezte magának a rekvirálásnál való közreműködéshez a miniszteri megbízást. A földmivelésügyi miniszter összesen négy banknak és négy fővárosi gabonakereskedő cégnek adott ily megbízást, melyek az országot egymás között arányosan felosztották. Zalamegyében a Magyar Banknak, a Strasser és Könlgs-a Káinoki és Simon cégeknek van megbízásuk a rekvirálásnál közreműködni. Grünhut Henrik az utóbbi céget helyettesítve jár el az említett három járásban, de külön nevére szóló miniszteri meghatalmazás alapján. A rekvirálás munkájának országszerte legkésőbb február hó 15-éig be kell fejeződnie.

A nagykanizsai lisztárak megállapítása végett a városházán tartott értekezleten, — mint tegnap közöltük — konstatálták a kanizsai szakemberek, hogy Zalavármegyében már annyi gabona sincs, amennyi a vármegye lakosságának élemezésére a jövő évi termésig elég lenne s ezért a Zalamegyében is elrendelt gabonarekvirálásnak semmi más célt nem szabad szolgálni, mint Nagykanizsa és a vármegye lisztszükségletének biztosítását. Ez a lisztszükséglet 800 waggon. Mint közöltük, dr. Sabján Gyula polgármester sürgősen felírte tehát a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a Zalavármegyében rekvirálendő összes gabonát itt hagyják az itteni hatóságok kezén.

Ezek előrebocsátása után következnek az egész rekvirálásnak szükségességéről és jelentőségéről némi magyarázat. A rekvirálásnak célja elsősorban az, hogy véget vessen a maximális árak rendelete ellenére is dúló féktelen üzérkedésnek, másodsorban pedig, hogy a hatóságok minden kereskedőt állandóan elláthassanak bőséges lisztkészlettel, harmadszor pedig, hogy megakadályozzák az itthon szükséges készleteknek az országból való kivitelét.

A maximális árak rendelete ellen naponta százával elkövetett visszaélésekkel szemben a rendőrségek mindenütt ugyszólván teljesen tehetetlenek, mert nem áll módjukban a kormányrendeletet kijátszó egyes kereskedők törvénytelen üzletkötéseit ellenőrizni. Nem maradt tehát más hátra: minden gabonát rekvirálni kell, mert csak így lehet a maximális árakat betartani.

Az ausztriai malmok és az ausztriai gabonakereskedők minden árt megadnak ma és ezzel teszik lehetővé itthon Magyarországon, hogy egyes gabonakereskedők a maximális árnál drágábban vásárolják össze a gabonát és elküldik Ausztriába. Itthon pedig a malmok kénytelenek szünetelni és nem tudnak lisztet szállítani.

A rekvirálást végző bizottság minden egyes esetben megállapítja a készletek a magántulajdonosok részére nélkülözhetetlen mennyi-

ségét és az ezenfelül mennyiséget lefoglaltnak jelenti ki. A lefoglalt gabonát annak tulajdonosa el nem adhatja vagy másnak át nem engedheti, hanem köteles azt az „Országos Gazdasági Bizottságnak” a hatóságilag megállapított legmagasabb áron rendelkezésére bocsátani, még pedig vagy azonnal, vagy a földmivelésügyi minisztérium kiküldöttje által meghatározott időben. Köteles továbbá a tulajdonos a lefoglalt rekvirált gabonát a miniszter meghatalmazottjától kijelölt vasúti állomásra szállítani.

A miniszteri rendelet értelmében mindenki, akinek birtokában búza-, rozs-, árpa-, zabkészlet van, köteles az e célból nála megjelenő bizottságnak az egész készletét hűden bementeni. Aki a készletét eltitkolja, azt két hónapig terjedhető elzárásra és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A rekvirált gabona árát készpénzben, az átadáskor fizetik ki.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szüksége. Akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző Hivatal Budapest, Váci utca 38. — A posta ingyen szállítja a küldeményeket.

## HIREK.

A megyegyűlés tárgysorozata. Közöltük, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottsága február 8-án tartja ezévi rendes közgyűlését. A februári megyegyűlés tárgysorozata egészen szintelen, mint ahogy az manapság alig is lehet más. Szokatlanul rövid is a tárgysorozat, amivel lehetséges lesz, hogy a szokásos két nap helyett ez egyszer egy nap alatt véget fog érni a megyegyűlés. Választás is csak egy lesz a megyegyűlésen: a belügyminiszteri rendelet folytán a központi választmány újjáalakítása, melynek tudvalevőleg az orsz. képviselőválasztások előkészítése a feladata. Egy érdekes átirat is kerül ezuttal a törvényhatóság elé: Abauj-Tordamegye átirata a jelenleg folyó fegyveres küzdelem során a magyar nemzeti állam továbbfejlesztése tárgyában. — A háborúval járó pénzhány az indító oka a következő pontnak: Az államépítészeti hivatal jelentése a törvényhatósági utárlózat leszállítása és ezzel kapcsolatban az új fejlesztési program megállapítása tárgyában. — Két, említést érdemlő nagykanizsai ügy is szerepel a megyegyűlés tárgysorozatán és pedig: Nagykanizsa képviselőtestületének a városi szervezési szabályrendelet megalkotása tárgyában hozott és dr. Rácz Kálmán és dr. Goda Lipót által megfellebbezett határozata. — A millenniumi ösztöndíj adományozása a nagykanizsai főgimnázium egy tanulója részére. Az egész tárgysorozat mindössze 47 pontból áll a régi 200—250 pontos tárgysorozatok helyett.

Felszabadult a karissimi állatvásár. A földmivelésügyi miniszternek Nagykanizsa városhoz ma érkezett leírata szerint a nagykanizsai járás szarvasmarhái a mai naptól fogva ismét szabad Ausztria területére kiszállítani. A tilalom a ragadós száj- és körömfájás miatt volt elrendelve, mint ahogy azonban a járvány úgy a nagykanizsai, mint az azzal határos járásokban megszűnt, azt fel lehetett függeszteni. A tilalom megszűnése a hétfői vásáron erősen éreztetni fogja hatását, azonban, sajnos ez a hatás a nagykanizsai husarak újabb emelkedésében is valószínűleg mag fog nyilatkozni.

A pécsi színház bajai. Nehezen küzdik a léttel mostanában a mi derék színházunk, mely konzorciumi alapon éldegél Pécsen. Amióta elvonták a színházaktól a katonazenekarokat, a Pécsi Nemzeti Színházban is kénytelenek voltak a zenés darabok kíséretét a zongorára bízni, ami végleg agyoncsapta a színház gyenge üzletmenetét. Azonban a színház vezetősége mindent elkövetett, hogy az akadályok leküzdésével mégis zenekart teremtsen, ha a zenészek legnagyobb része be is vonult a táborokba. Valentin, az ismert pécsi színházi ügynök, vállalkozott egy a mai viszonyoknak megfelelő kisebb, de azért komplett és igen költségös zenekar szervezésére. Ezt a napokban Izsó Miklós és a színházi karmester Bécsben meghallgatták és utnak indították Pécsre, ahol az a Tökéletes asszony szombati ismételését fog először közreműködni. Így talán kissé majd jobban megy ismét a sorsuk derék színészeinknek.

A ma esti polgárőrök. Ma péntek este a következő polgárőrök tartanak inspekción: Pfeifer Sándor, Reisz Zsigmond, Rechnitzer Mór, Szecső Károly, Strém Imre, Szabados Soma, Spitzer Samu, Weiss Lajos, Löwenfeld Árpád, Weiss Bódog, Kohn Samu, Somogyi Ede, Sárdi Géza, Perger Béla, Kalmár Henrik, Molnár Ernő.

A hadi adó kivétele Zalamegyében. A kormány elrendelte, hogy a 20000 koronán fölötti évi jövedelemnek hadsegélyezési célokra megadóztatása érdekében a törvényhatóság legkésőbb februárban alakítsa meg az adó megállapító bizottságot. E rendeletnek a február 8-án tartandó közgyűlés fog eleget tenni.

Felhívás a ráérő urakhoz és hölgyekhez. A Központi Jóléti Iroda több új osztályt szervezett. Ezek adminisztrálásához elegendő munkaerővel azonban nem rendelkezik, felkéri tehát mindazokat a hölgyeket és urakat, kik jó írással és egész napl szabad idővel bírnak szíveskedjenek az irodát hazafias munkájában támogatni és e célból a városháza tanácsstermében jelentkezni.

Hadi kenyér, hadi étel. Annyira ijesztgették a közönséget a hadikenyérrel, hogy milyen formátlan, fekete és izellen lesz s hogy mindenkinek ilyen kevert készített földforma kenyereket kell majd fogyasztania s kiült, hogy a kevert lisztből pompás kenyereket lehet sütni s az is kiült, hogy a legtöbb kis és nagy háztartásban a legfinomabb fehér lisztből elegendő készlet áll rendelkezésre s kicsinyben és nagyban otthon dagasztják és a pékeknek sütetik a hófehér burgonyás kenyereket. Hála Istennek, nem olyan nagy nyomorúság, mint amilyen a bére s mint amilyenek ellenségeink látni szeretnék. Éppenséggel nem olyan fekete az ördög és a hadikenyér, mint amilyenre festik. A falusi nép pompásan él, akárcsak máskor a béke idején. Mindenütt most rikatják a házókat, ölik a kövér sertéseket s friss zsirban sülik a farsangi fánkot. A falusi nép aránylag sokkal jobban él, mint a városi nép, mert tagadhatatlan, hogy a városban gyakran jelentkezik bizonyos életműzértilány. Néhanapján nincs borjuhus, nincs marthahus, mert már elhagyott. Most mintha mindenből kevesebbet vágnának vagy mintha sokkal több fogyna. Ellenségeink hiába akarják ránk fogni, hogy nekülöznünk; csak jobb beosztással, takarékosabban élünk, hogy jusson is, maradjon is.

Drága fogoly. Három orosz foglyot hozott egy önkéntes a táborba.

— Százados urnak jelentem alásan, — mondja az önkéntes — három orosz fogtam. Az egyiket be kell szállítani az államkincstárba.

— Ugyan miért?

— Hat foga arannyal van plombálva.

A takarékpénztári osztalékok korlátozása. Azok a tárgyalások, amelyeket a pénzügyminiszter napok óta folytatott a budapesti nagyobb pénzüzeteknek és a vidéki pénzüzetek érdekképviseletének vezetőivel, hogy a pénzüzetek osztalékai a mai viszonyoknak megfelelő mértékben állapítsanak meg, eredményre vezettek és azt az álláspontot foglalták el, hogy a pénzüzetek osztalékai a tavalyihoz képest megfelelően mérsékeltessenek. A budapesti nagyobb pénzüzetek és a vidéki pénzüzetek vezetői kijelentették a pénzügyminiszter előtt, hogy a velük összeköttetésben levő vidéki és kisebb budapesti intézeteknél befolyásukat oly irányban fogják érvényesíteni, hogy ezek is megfelelően korlátozzák osztalékukat. Minthogy ily módon biztosítottnak tekinthető, hogy a tárgyalásokon részt nem vevő pénzüzetek is, követve a budapesti nagy pénzüzetek példáját, osztalékukat megfelelően korlátozni fogják, az osztalékok korlátozásának rendeletileg való szabályozása elmarad.

A vasárnapi munkaszünet. Több oldalról ismételtlen kérdést intéztek hozzánk, hogy miképp áll tulajdonképpen most a vasárnapi munkaszünet ügye. Illetékes helyen azt a fölvilágosítást nyertük erre nézve, hogy a kereskedelemügyi miniszter ama rendelete, melyet még a háboru elején a vasárnapi munkaszünetet föl függesztette, most is változatlanul áll. Igaz ugyan, hogy kereskedőink nem igen veszik igénybe azt a jogukat, hogy vasárnap teljes napon át nyitva tartsák üzleteiket. Ez mindenképpen helyes, minthogy az alkalmazottaknak is szükségük van a pihenőre. A vasárnapi munkaszüneten mindössze az a változás történt, hogy a posta nemrég visszatért a hivatalos óráknak és a levelek kézbesítésének ahhoz a korlátozásához, amely vasár- és ünnepnapokon a béke idején fennállt.

A legmagasabb árban veszek zálogcédlákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal művészt és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: dr. Hajdu Gyula.  
Szerkesztő: Gürtler István.

Szarvas szálló **BERLIN** nagy mozgó.  
Placc-tér. — **BERLIN** Naponta előad.

Szombat, vasárnap, január 30., 31-én  
A Film-Technika csodája.

**Harc a trónért** vagy  
**A zendal fogoly** háborús dráma  
6 felvonásban.

**! Kutya módon felsülve!**  
Humoros. Muszáj nevetni!

Előadások 8 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak. A terem látve van.

### Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **berboly és fedrás** üzletemet a Bazar-udvarból a **Főutra, a volt Barónyi háza felé helyiségbe** helyeztem át s azt a leg-tökéletesebb kényelemmel és a modern hygienik követelményekkel berendezve, megnyitottam.

Szíves támogatást kér  
**Zepletől Simon**

**URANIA** mozgóképpalota.  
Rozsnyói-utca 4. Telefon 254.

Pénteken, szombat, január 29., 30-án

## A néma szenvedés

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Kényszer házasság, vigjáték 2 felvon.  
Veszélyek között, dráma a mexikói harcokból, A Filippini szigeteken természetes felv. Pall mint szobor, humoros.

Rendes helyárak. Fűtött színház. Balfatt.

Előadások hétköznap 8 és 9 órákor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

## Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

### Mayer Károly

ruhafestő, vegytisztító, plüssírózó és gőzmosó gyára

NAGYKANIZSA, KÖLCSEY-UTCA 19. szám.

Gyűjtőtelep: Fő-tér (Korona-azálló).

Telefon 289.

Rozsnyóim: Mayer István.

Elvállal férfi- és női ruhákat festés és tisztítás céljából, ugyancsak fehérneműt, legát, gallért, kényes és egyéb háztartási cikket, bál ruhát, menyasszonyi kelengyét, mindennemű pipert.

Vidéki postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölve jutányos árban.

## A Rapoch-féle házban

(Csengery-út)

egy 3 szoba, előszoba és az összes mellékhelyiségekből álló

lakás rögtön átételre kiadó.

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyús kúrok, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 12-4

### Simon György

építész és műfakatos NAGYKANIZSA

Dohányraktár és törvényház között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltenek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

## MANKOVITS JAKAB

építő és építési vállalkozó

NAGYKANIZSA, Zrínyi Miklós-utca 12.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elvállalok minden

új építkezést és átépítést.

Továbbá gépjármű-berendezést, gépálapozást. Nedves lakások szárazzá tétele felelősség mellett. Költségvetéseket és terveket a legszakszerűbben készítek.

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcsimtblák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett izlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtalan-  
ul szolgálunk!!! 25-1

**MEGHÓDÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREGEN BÉLA ANDRÁSSY-ÚT 1**

Vezerképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérenemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

A legfinomabb áruk!  
A legmegbizhatóbb olcsó áruk!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.



Telefon 41. szám

**Zalai Hirlap kiadóhivatala**

hirdetéseket jutányosan felvesz

# ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.  
Egyes szám 4 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.  
Nyilvántartott és megállapított árak szerint.

Lapvezér:  
**Dr. HAJDU GYULA.**

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Caengery-ut 7. szám.  
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

## Hirdetmény.

A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság saját házában, intézeti helyiségeivel kapcsolatban, az általában elsőrendűnek ismert Arnheim budapesti pénzszerkevény és trezorgyár által a kor minden igényeinek megfelelő

### páncélszobát építtetett.

Az ezen páncélszobában levő acélból készült betétpénztárakban, különböző nagyságu, a bérlő fél saját zárja alatt lévő még külön zárral is ellátható rekeszek, előnyös árban akár egész évre, akár rövidebb időszakra is bérelhetők.

A rekeszek a hivatalos órák alatt állanak a bérlők rendelkezésére.

A berendezés megtekintésére az intézet a közönséget szívesen látja.

## A pápa,

a lelkek fejedelme parancsolt és szavára jövő vasárnap, február 7-én, a békenapon, az egész világ katolikus templomaiban imára borulnak le a hívők milliói, hogy imádkozzanak az áldott békéért, ami a legóhajtottabb a földön. Ebben a nagy, közös fohászbán együtt szállnak ég felé az egymással élethalál harcot vivó nemzetek imái is. Ime, XV. Benedek pápa újra egyesíteni tudta egy közös gondolatban az egymással ádáz harcot vivó nemzeteket, akiknek e napon érezniök kell, hogy mindannyian tagjai egy nagy egésznek: egy keresztény családnak, kiket egy közös családfő egyesít.

Ez a gondolat oly hatalmas, annyira emberi, amely méltó a sziklához, melyen Jézus egyháza épült. Ez a hely magasztosan tülemelkedik a földi méreteken, mert abban a ragyogásban, mely e helyet körülveszi van egy égi sugár is, amely földöntúli fénnel árasztja el. Sok eszme kelt e helyről, mely eszmék az embereket közelebb hozták Istenhez. A békenap eszméje szintén ily krisztusi gondolat.

Lehet-e valami Istennek tetszőbb gondolat, mint az ellenfelek közös imája a békéért? A pápa, az összes keresztények közös atyja, megtalálta ezzel azt a magasztos szerepet, mely az ő fehér hatalmához a legjobban illik, hogy ő legyen a béke apostola, aki legalább egy napra

a békét, a népek százmillióinak leghőbb nemes vágyát mutatja be a harcoló világban.

A béke nemcsak a harctér eredményeitől függ, s inkább a lelkekben születik meg, mint a harctereken. Ez a háboru őrzőngő nemzetek deliriumából született meg. A világtörténelem keresni fogja az okokat, melyek ezeket a borzalmakat felidéztek, s nem fog találni okokat, csak lázalmokat, melyek elleneink tetteibe a véres örületbe belevitték. A lelkekben kell keresni ennek a háborunak csiráit, tehát a békének is a lelkekben kell kifaradoznia. A lelkeknek ezt a megmunkálását eszközli ez a világraszóló

akció, amit a pápa a békenap eszméjével megindított.

Jövő vasárnap a világ katolikusaival együtt Magyarország népe is leborul a Mindenható elé s kitarja előtte szívét. Ebben a szívben nincs semmi kapzsiság, nincs ádáz gyűlölet. Ebben a szívben csak halálos elszántság van az önfeláldozásra mindazért, ami nélkül élni nem akarunk: a hazáért, a vallásért, királyunkért, szabadságunkért, szeretteink jólétéért. Nem bántottunk senkit, de ezt a kis országot boldognak akarjuk látni. Ezt a békét akarjuk, ezért fohászunk, s ezt a békét meg fogja adni nekünk a könyörülő Isten!

## A világháború.

### A helyzet Lengyelországban és Galiciában.

Rotterdam. A londoni Morning Postnak jelentik: A Visztulánál a németek ismét igen erélyes offenzívát kezdték Varsó irányában és óráról-órára előbbre jutnak.

Krakó. Az osztrák-magyar seregek Tarnow körül igen jelentékeny sikereket értek el. A Dunajec és Biala között álló orosz seregek mint egy veremben vannak körülzárva. A legnagyobb katasztrófa fenyegeti őket.

### Burlán és az olasz nagykövet.

Róma. A Messageronak jelentik Bécsből, hogy az új osztrák-magyar külügyminiszter, báró Burlán István tegnap Avarna herceggel, Olaszország bécsi nagykövetével hosszabb tanácskozásokat folytatott, melynek folytán a külügyminiszter azonnal új instrukciókat küldött táviratilag a római osztrák-magyar nagykövethoz.

### Varsóban és Lembergben.

Koppenhága. Szentpétervárról írják egy magánlevélben, hogy Varsóban az orosz katonák kínozzák a lakosságot. Folyton kémek után kutatnak és ezrével fogják el az embereket. — Lembergben minden tüzelőanyag elfogyott. A butorokkal fűtenek.

### Bilinszki utóda Körber.

Bécs. Ófelsége Bilinszki közös pénzügyminiszter lemondását ma elfogadta. Ennek folytán holnap Bécsben igen fontos tanácskozások lesznek, melyeken gróf Tisza István is résztvesz. Most már az is eldőlt, hogy Bilinszki utóda Körber volt osztrák miniszterelnök lesz.

### Orosz lapok az orosz kudarcokról.

Stockholm. Az orosz nacionalista lapok, melyek pár héttel ezelőtt még nagyban dicsérték az új orosz stratégiát, most egymásután bevallják az orosz hadak nagy kudarcait. Ez a haditerv különösen politikai szempontból rendkívül jelenségű lett volna. Új stratégiájuk szerint az oroszok a fő haderőt Ausztria-Magyarország ellen akarták irányítani a legerőteljesebb offenzívával, Németország ellen pedig csupán defenzívában nyilatkozott volna meg az, hogy Orosz-lengyelországot el ne árasztthassák a német seregek. Budapest és Bécs ellen irányult az oroszoknak két hónapon át minden előretörési kísérlete, mely már rég teljesen megghiusultnak tekinthető. Most már az osztrák-magyar hadseregekkel szemben is csupa védekezés az orosz hadvezetés minden feladata.

### A Karlsruhe új sikerei.

Bazel. Tokiói jelentés szerint a Karlsruhe német cirkáló (a dicső multu Emden méltó párja) az amerikai vizeken ismét két angol és egy francia hajót elfogott és elsüllyesztett.

### Megghiusult az Erdély elleni orosz támadás.

Róma. A félhivatalos. Tribuna mai számában „Megghiusult az Erdély elleni orosz offenzíva” címen haditudósítást közöl, mely az oroszok bukovinai kudarcairól számol be. A közlemény szerint a tervnek főleg csak politikai jelentősége volt a románokra való tekintettel, katonai jelentőséggel azonban nem bírt. Erdély felé ugyanis csak két utjuk volt

az oroszoknak, ezt a két utat azonban az osztrák-magyar seregek igen erősen megszállták s így alkalmunk volt az orosz belőresi kísérleteket letörni.

## Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) Nyugatgaliciában és Lengyelországban erős havazás állott be s ezért csak felderítések, járőrjáratok és ahol a kilátási viszonyok épen megengedik, ágyuharcok folynak. A Kárpátokban az oroszok szorosított nyugatról az oroszok támadásait visszaverték, súlyos veszteségeket okozva az ellenségnek. Vezérszállásnál és Volocnál a harcok véget értek. Az ellenséget a hágók magaslatára visszaverték és újból négyszáz embert elfogtunk. Bukovinában nyugalom van. Höfer altábornagy.

## A 20. honvédegyezred a világháborúban.

Dr. Hegedűs György tart. hadaugy. naplójegyzetel.

A Zalai Hirlap tisztelt szerkesztője, kedves barátom: Görtler István, közölte velem azon óhaját, hogy a Zalai Hirlap szívesen venné, ha a mi híres 20-as honvédek hadi tetteit a nagyközönség számára megírnám. Bármily örömmel is akarok azonban e kedves felhívásnak eleget tenni, szándékom elé sok akadály gördül. Legfontosabb ezek közül szeretve tisztelt ezredparancsnokomnak, lovag Słpiensky György ezredes urnak az álláspontja. Ő ugyanis azt vallja, hogy egy ezrednek a vezetése s hadi tényei inkább a haditörténelemnek s a hadászat tudományának, — Hidenburg szerint „művészetnek” — kritikája alá tartoznak s nem annyira a napi hírek rovatába E felfogás teljesen igaz s mélyen járó gondolkodás eredménye. Első mindjárt a vezetés, amiről nyilvánosan írni a háború tartama alatt nem lehet. Hogy egy haditudósítás tökéletes legyen: abba a legénység lelkiállapotának, egész gondolkodásmódjának fotografiáját is bele kell venni, ez pedig részint lehetetlen feladat, részint pedig nem újságba való érdekesség.

Naplóim vázlatokat, harctéri rajzokat is tartalmaznak, amelyeket tüzelés alatt sikerült készítenem. Természetes, hogy ezeket nem közölhetem. Itt közlendő naplóból hiányozni fognak a támadások alkalmával kiadott intézkedések is.

Ha a leírások silányak is, kérem azért e lap olvasóit: fogadják szívesen. Már békében a 20. honvéd ezredet a magyar honvédség gyöngyének hívják, — elmondhatom, hogy e diszes nevet a kanizsai ezred a háború fergetegében is teljesen kiérdemelte. Nem maradtunk mögötte dicsőség dolgában hatalmas hadseregünk egyetlen egy csapaljának se.

1914. augusztus 14.

A mozgósítás már teljesen be van fejezve. Embereink felszerelése miniszterrel. Még egy gomb sem hiányzik senkinél, megkapták az anyakönyvi lapot (az „átszálló jegyet”) is. Vadonat új ruhákkal s a mi a legtöbb: a legújabb fegyverekkel vannak ellátva mindannyian. Gyönyörű a századunk. Csupa szép száll egészséges férfiú, — és magyar. Bátorság és teljes harckészség sugárzik valamennyi arcáról. A fiatal és lógyakorlaton pompás eredményt mutattak fel.

Ha majd ezek nyitják meg a tüzet, ha majd ezekkel rohamozunk...? Mi történnék ott?

Boldog voltam, amikor ma parancsnokom: Gabsovics Kornél százados ur szemlét tartott.

Meg volt elégedve s oly jólesően kérdezte hazajövet: hiszed ugye te is, hogy az ellenség ilyen legényeket nem tud a harctérre küldeni?

De ennyire derék, erős és mintaszerűen felszerelt az egész ezredünk.

A tisztikar pedig — elitje a katonai szellemnek, tudásnak és bátorságnak. Ha mindannyian együtt vagyunk: valami különös érzés fog el. Hisz eddig a honvédség gyöngyének nevezték a huszasokat. Most minden megye, város és tanya elküldi a maga fiát, hogy messze a harctéren bemutassák honzszerűségüket s bátorságukat. Mi ott a haza nevében majd Zalát s különösen szűkebb kedves pátriánkat: Nagykanizsát képviseljük. Ha látom a sok gyönyörű embert: hiszem, hogy a háború fergetegében majd méltóan viselkedünk nevünkhöz. Mi az egek cikázó villámait leszünk. Nyomunkban csak győzelem és pusztulás lehet. Nagy a feladat amely reánk hárul. Fennem lohogtatni büszkén a koronás lobogót minden veszélyben, hogy megőrizzük az ezredünknek, megyénknek és városunknak jó hírnevébe vetett hitet. Megőrizzük!

Ennek az ezrednek úgy egészben, mint kisebb részeiben parancsnoka lenni: a legnagyobb büszkeség.

Századparancsnokom ma eleget tett kérésnek: szakaszomba adott két kiskanizsai fiút. Az egyik Krisztián tizedes. Derék fluk mindketten. Örömmel most már teljes. Valami hiányzanék szívemből, ha ne tudnám, hogy jönnek velem a szép mezeinkről, a fehér uyiérsből s tarka réteinkről is ahol álmadozó s reménykedő gyermekéveimet eltöltöttem. Mert a legigazibb magyar katona s a legdelebb legény olt terem. Ha lehetne, minden kiskanizsai honvédet a szakaszomba szednék. Tudom, hogy azok valamennyien hősök lesznek. A bucsuzkodást ma már nehéz volt akadályozni. Majd mindegyik nős honvédünk után eljött hitvese, legtöbb esetben egy-két síró kis honpolgárral. El-el nézem arcukat, végig hallgatom beszélgetéseiket, — Istenem: mennyi remény és szerelem szakad meg egy időre.

Azonban minden férj kérelemnek, minden intézkedésnek s figyelmeztetésnek ez a vége: tedd így, tedd úgy, amíg megjövök! Pedig ha tudnátok derék katonáim, hogy mily sokan alusszunk majd mély sírok éjjelében zavartalan álmunkat valahol a muszka mezőkön: bizonyára meghagyászatok másképp szólna. De jobb így! Ki is gondol a halálra, amikor e házában száz és százezer ifju várja égő lélekkel a hadbaindulást.

Magam is számot vettem sorsommal. Lényemnek minden atomja a harcot várja. Azonban az én jószágos Szentemnek nehéz ezt elfogadhatóan megmagyarázni. Bár már most imádkozik nap nap mellett győzelmünkért, mégis látom, hogy tiszta lelkében a mély honleányi érzés mellett épp oly erővel halad egy másik rajongó szeretet: a férjéhez való ragaszkodás. Hadd viaskodjon édes Olguskám ifju lelkében e két illán, — táplálom mindkettőt, mer ezek lesznek vezető csillagaim a hadak útján.

Ma este az utca ujra a háborúért lelkesedett. Ez boldogított. A „jó öreg” Endrődnyvel és Dlabikkal sétáltam. Ily hangulat mellett felingerelt képzeletünk már a győzelmet látja. Tudom, hogy e honnak sok derék fia, sok családapa, sok keresője elesik, sok örökre munkaképtelen lesz, de az eredmény majd felér az áldozattal. Elhagynám honpolgárságomat, ha nem háborúval válaszolnánk trónörökösünk megöletéséért.

Az utca lelkesedése magával ragad, kedvem lenne a zászlóvivők közé állani s kiáltani szüntelen: háború! háború!

Néha azonban az ördög is kísért. Az állandó ünnepi szónokok, a leglármásabbak, akik a toronytetéjére is felmászhatnak, hogy csak lásák őket, akik maguknak tulajdonították el a hazafiasságot: nem lesznek-e nádi verebék? Ha majd eljön a megpróbáltatások ideje, a harcok fáradsága s ha már hallatszik a sebesültek és árvánmaradottak jajsza: nem adják-e át a hazafiasságot másnak s nem bujnak-e el egyszerre, mihelyt saját vérükkel is tanubizonyosságot kell tenni a magyar vitézségről? s nem nézik-e irigységgel az alkalmatlanok szomorú hadát?

## HIREK.

### Egy közkatona versei.

A közkatona, akiről szó van, egy kedves szőke ifju, Gács Demeter, a nagykanizsai 48. gyalogezered infanteristája, egykor régen pedig a Zalai Hirlap szerkesztője. Gács Döme verséről, melveknak bájos ütemeit és andalító ritmusát jól ismerik e lap olvasói, nem kell sokat írni. A jó bornak nem kell cégér. Inkább ahhoz a vakmerőségbe csapó bátorsághoz lehet pár szót fűzni, mely manapság verseskötet kiadásához szükséges. Azt mondhatnánk: Gács Döme hős lett, mielőtt a muszkáknak vagy a szerbeknek csak a színét is láthatta volna. Kell-e ugyanis nagyobb hősiesség manapság bármihez, mint egy ilyen vállalkozáshoz. De a bátrakat segíti a szerencse, mondja, a latin közmondás és mi biztosak vagyunk abban, hogy Gács Demeter, a legszebb jövőre hivatott poéta nem csalódhat ebben a közönségben, melyhez oly szeretettel vonzódik, hogy még katonának is Kanizsán maradt, ahelyett, hogy hazament volna a szülőfalujába, mindnyájunk Mekkájába, Budapestre. Lehetetlen, hogy egy is megmaradjon gyönyörű verseinek első gyűjteményeiből. Mindazok, akik Gács Demeter iránt való rokonérzésük megnyilatkozásaként verseskötetét előfizetőknek szerezni óhajtanak, szíveskedjenek gyűjtőívrt egy levelezőlapon óhoz magához fordulni.

A többi pedig elmonja magy a költő abban az előfizetési felhívásban, melyet készülő kötetéről bocsátott ki:

*Egy közkatona versei* címmel, február hóban könyvem jelenik meg a nagykanizsai Gutenberg nyomda és lapkiadó vállalat gondos kiállításában. A könyvecske fedelét és lapdíszelt magam rajzoltam, gyarló, de jószándéku kézzel. A versek nagyrészt katonaversek, amelyekkel, azok, akik szívesen látják a nevemmel jegyzett írásokat, bizonyára találkoztak már a nagykanizsai és a fővárosi lapokban. Lesz aztán benne néhány darab a régebbi évekből is, kedves szívemhez nőtt gyermekeim. Jók, rosszak vegyesen, amilyenek, amikor és ahogy tellettek tőlem, de elolvasásra azt hiszem, mindje érdemes. *A könyv ára 3 korona*, előfizetni lehet ez iven vagy a Gutenberg nyomdánál. Azoknak, akik nem előre fizetnek, postai utánvétellel szállítják majd a könyvet. Dehát mindig jobb, ha előre fizetnek, bár ettől, tudom, csendes irtózást érzünk a legtöbben s magam kiváltépp. Jó barátaim, akik mindig oly kedvesek voltak hozzám, talán most sem hagynak cserben s hozzásegítenek, hogy szerény munkám e nagyon kedvezőtlen viszonyok között se maradjon eredménytelen. Mire a könyv kikerül a nyomdából, már régen katona leszek s talán még megszolgálhatom odafönt vagy odalent irántam való jószágát mindenkinek. *Gács Demeter* a Zalai Hirlap volt szerkesztője.

Nagykanizsa város a földmívelésügyi miniszterhez. Jeleztük a minap a nagykanizsai llistármegszabó bizottságnak azon megállapítását, hogy Zalavármegyében kevesebb a rekvirálható gabona, mint amennyi csupán Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok szükségletének az újtermésig megfelelné. Emilitettük hogy dr. Sabján Gyula polgármester sürgős felirattal fordul a város nevében a kormányhoz, hogy a Zalamegyében rekvirálendő gabona a zalamegyei szükségletek fedezésére érintetlenül lthagyassék. A kérvény az ügy rendkívül fontosságához illő gyorsasággal már ma el is ment. Annak indoklásából csak annyit tartunk szükségesnek említeni, hogy Nagykanizsa városának az állandóan itt tartózkodó nagyszámu katonasággal rendkívül megszaporodott a fogyasztási szükséglete, mely f. évi augusztus elsejéig minimálisan 400 waggonra számítható, Zalamegye egyéb részeinek szükséglete pedig ugyanez időre ugyan-

csak 400 waggonra becsülhető, vagyis az egész zalamegyei szükséglet 800 waggon, mely mennyiséget talán el sem éri az egész zalamegyei rekvirálás.

A nagykanizsai új husárok. Tegnap közöltük, hogy a marhák száj- és körömfájásának megszüntével a nagykanizsai marhavásárt Ausztria részére is felnyitották zár a alól, s ebből azt a következtetést vontuk le, hogy rövidesen megint emelkedni fognak a husárok Nagykanizsán. Nem teltt bele 12 óra, s már meg is stájerolták a kanizsai husárok. Nem hibáztatjuk ezét a kanizsai mészárosokat, hisz ők maguk is folyton drágábban és drágábban kénytelenek készleteiket beszerezni hanem egyetlen radikális intézkedésnek e téren azt tartanók, ha itt is szabna a kormány maximális árakat, s a marhát is éppugy rekviráltatná mint a gabonát. De még mielőtt egész marhaállományunkat kiviszik Ausztriába, mely aggodalom különösen a határszéll Zalamegyében százaszorosán indokolt. Ugyis szó van róla, s előbb-utóbb okvetlenül elkerülhetetlen a marharekvirálás, — csinálják meg azt addig, amíg egészen bele nem gubedünk a minden oldalról ljesztően emelkedő drágulásba.

A nagykanizsai mészárosok tegnap, péntek este az iparistület helyiségében értekezletet tartottak és a következő határozatot hozták: Tekintve véve a folyton emelkedő marhaárakat, kényszerítve vannak 1915. február hó 1-től kezdve a husárokát a következőképpen megállapítani:

I-II ad rendű marhahus	1 K 60 f.
II-ad rendű marhahus	1 K 76 f.
I-ső rendű marhahus	1 K 92 f.

nyomtatékkal. Az első rendű hus nyomtaték nélkül 2 kor. 40 fillér. Megjegyzik, hogy a hivatalos kimutatás szerint más, Nagykanizsával egyosztályba eső városokban a husárok részben ugyanezek, részben még magasabbak.

A református egyházközség közgyűlése. A nagykanizsai református egyházközség évi rendes közgyűlését holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az istentisztelet végeztével.

A mai hadsegélyző hangverseny. Ötven ezer illatos cigaretta az eddigi eredménye annak a pazar ötletnek, mely a minden szombat esti katonakonzertek rendezését kezdeményezte. Az értünk harcoló hős 40-as bakák és 20-as honvédek részére három szombat este 50,000 cigarettát muzsikált össze a Centrál-kávéházban a kitűnő 48-as katonazenekar, melytől a háboru végén úgy sajnálunk majd megválni. A zenekar mai műsora még szebb, még pazarabb az eddigiéknél. Ez a következő:

1. Ganne: „Lothringen“ induló.
2. Doppler: Nyitány a „Két huszár“ című operából.
3. Eysler: Salsón keringő „Eln tag Im Paradis“ c. operából.
4. Verdi: Fantázia „Troubadour“ c. operettből
5. Lehár: Egyveleg a „Cigányszerem“ c. operettből.
6. Gleisner: Gyöngyszemek Wagner R. műveiből.
7. Sebek: „Chor der Dervische“ keleti intermezzo.
8. Gisser: „Wer singt mit“ dalegyveleg.
9. Lehár: „Schön ist die Welt“ keringő „Endlich allein“ c. operából.
10. Leonhardt: Grenadier induló.

A hangverseny a Centrál-kávéházban ma, szombat este pont 9 órakor kezdődik. A hadi jótékonytárgy szolgálat belépődíj személyenként 50 fillér.

Választójogi vizsga Nagykanizsán. Dr. Sabján Gyula polgármester elnöklése alatt február hó 22-én kezdődik meg az írni és olvasni tudók vizsgája a nagykanizsai városházán. Mindazok a legalább 24 éves férfiak, kik választójogra reflektálnak, de adócenzus alapján nincs választójoguk, résztvehetnek a választói jogosultságra kvalifikáló írni és olvasni tudás vizsgáján. Evégből február 22-én délig kell jelentkezni a városházi iktatóhivatalban, ahol a vizsgázní szándékozókát előjegyzik.

Egy magános nőnek vagy egy pár egyéneknek 1 szoba, kis konyha ingyen lakást adunk házmesteri teendőikért. Király Pál utca 8. sz.

**Befizetések elhalasztása.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezetnél a f. hó 2-dikán (kedden) tartandó befizetések f. hó 5-én (pénteken) eszközöltetnek

**Ma esti polgárőrök.** Ma, szombat este a következő polgárőrök tartanak inspekción: Schütz Manó, Török Ferenc, Sáfrán Ferenc, Reznicek József, Ternal István, Wellisch Jenő, Rózsa Lajos, Horváth Mikó Péter, Pavelkovics Ferenc, Rosenheim Gyula, Sinkó Károly, Mószl Lajos, Hirschi Oszkár, Mersics István, Mankovics János, Halász Ödön.

**Humor az exccirplaccon.** Bevonultak a B) osztályú népfőlkézők és ezzel a legkülönbözőbb társadalmi állásu egyének kerültek a hadsereg s a honvédség derék altiszteinek kezei alá. Egy egy csillagos altiszt, a „freiter ur“ is abrictolja a népfőlkézőket. Egyszerre csak akad a sorban egy közvitéz, akinek a munkájával sehogysem volt megelégedve. A gyakorlatot már többször elmagyarázta a vitéznek és éppen elégszer meg is ismételtette vele. Nem ment, sehogy sem ment. Az egy-csillagos végre kijött a türelemből és rákiáltott a vitézre:

— Mi maga civilben?!

— Ugyvéd — hangzott a felelet, — melyre a freiter kivágta a csattanót:

Ugyvéd? Hát akkor én mi lehetnék civilben.

A legmagasabb árban veszek zálogcédulákat, briliánsokat, régi ékszereket, tört aranyat, ezüstöt és antik órákat. Szívós Antal műtörés és látszerész. Üzlet Szarvas-szálló épületében.

A szerkesztésért felelős: **dr. Hajdu Gyula.**  
Szerkesztő: **Gürtler István.**

## Értesítés.

Ujból közzéteszem, hogy katonai kötelezettségem folytán a Szarvas-szálloda épületében fennálló óras üzletemet 1915. évi február hó 1-től kezdődő hatállyal átadom

**Vékásy Károly** urnak,

ki mint tulajdonos ezen óras üzletet tovább fogja vezetni.

Esetleg felmerülő követelek általam nyernek kielégítést

Külön műhelyt nem nyitok, tisztelettel

**Szívós Antal.**

Szarvas-szálló **BERLIN** nagy mozgó.  
Placc-tér. — **BERLIN** Naponta előad.

Szombat, vasárnap, január 30., 31-én  
A Film-Technika csodája.

**Harc a trónért** vagy

**A zendai fogoly** háborus dráma  
6 felvonásban.

**! Kutya módon felsülve!**

Humoros. Muszaj nevetni!

Előadások 6 és 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak. A terem fűtve van.

## Kostreinitz Királyforrás

Rohitsch mellett.

A kostreinitzi királyforrás vize szénsav-tartalma a leggazdagabb. Legerősebb szénsavas natriuma folytán az orvosok mint a legjobb frissítő italt ajánlják. A legelőkelőbb orvosok bizonyítványa szerint kiváló hatással bír emésztési nehézségeknél, gyomor és bélhurutoknál, veseköveknél, májbetegségeknel és cukorbetegségnél.

Tulajdonos **Nouackh Ignác** örökösai  
Kostreinitz Posta Podiat, 47-23 Rohitsch mellett.

Kapható Nagykanizsán minden nagyobb fűszerkereskedésben!

**IRANIA** mozgóképalota.  
Rozsnyai-utca 4. Telefon 239.

Pénteken, szombat, január 29., 30-án

## A néma szenvedés

társadalmi dráma 3 felvonásban.

**Kényszer házasság,** vigjáték 2 felvon.  
**Veszélyek között,** dráma a mexikói harcokból. A **Filippini szigeteken** természetes felv. Pall mint szobor, humoros.

Rendes helyárak. Pötött asznház. Buffett.

Előadások hétköznap 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órakor.

## Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **borbély és fodrász üzletemet** a Bazár-udvarból a **Fő-utra, a volt Berényi bórós-féle helyiségbe** helyeztem át s azt a leg-tökéletesebb kényelemmel és a modern hygienla követelményeivel berendezve, megnyitottam.

Szives támogatást kér

**Zaplotái Simon**

Rácsok, kapuk, sírkerítések, épület vasalások, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezések. 12-4

## Simon György

épület és műlakatos **NAOYKANIZSA**  
Dohányraktár és törvényszék között.

Mindennemű javítás pontosan és jutányos áron eszközöltetnek. Pénzszekrények kinyitása és javítása.

99 **ADRIATICA** 66

**COGNAC LEPÁROLÓ R. T.**

≡ **FIUME.** ≡

10 18 -

Különlegesség:

**„FIUME COGNAC MEDICINAL“**

(„Fiume“ szójegyre különösen ügyes!) )

**CZOCZEK ÉS DOLEZSÁL**

festő vállalata

Nagykanizsa. Magyar-utca 23.

**Üvegcimtablák**

honi s külföldi faerezés  
márvány utánzatok festése.  
**Épület, szobafestés**  
butor, üzletberendezés  
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk, ma-  
gasan fejlett ízlésünk és  
technikánk a legkényesebb  
igényeket is kielégítő. —  
Árajánlattal, színes vázlat-  
rajzzal felszólításra díjtala-  
nul szolgálunk!!! 30 25-1

**MEGHODÍTOTTUK  
A VILÁGOT!****GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT 1**

Vezérképviselőt:

**GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.**

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

**fehérenemű raktáram**

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áru! ====  
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.  
Balaton Testvérek átellenében.

**GUTENBERG NYOMDA****NAGYKANIZSA****Csengery-ut 7.**

Sürgőnycim:  
Gutenbergnyomda



**Minden legkisebb nyomtatványrendelést  
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**

**Telefon 41. szám****Zalai Hirlap kiadóhivatala****hirdetéseket jutányosan felvesz**